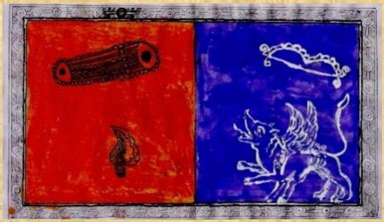
I SSN·2229-547X·VI DEHA

વિ઼દેહ·૩૫૭·મ·શ્રંક·૦૧·નવ઼મ્વ૧·૨૦૨૨·(વ઼ર્ષ·૧૫·માસ·૧૭૮·શ્રંક·૩૫૭)

(વિ઼દેહ·www. vi deha. co. i n·)

વિ઼દેહ·મૈથિઠી·સાહિત્ય઼·શ્રાન્દોઠન: ·માનુષીમિહ·સંસ્ક્રિતામ્

વિ઼દેહ--પ્રથમ·મૈથિઠી·પાક્ષિક·ઈ-પત્રિકા

સમ્પાદક: ·ગળેન્દ્૧·ઠાકુ૧·

ना/ ·संग्रह·सनक·कापीनाइट·नयनाकान/ ·संग् हकर्त्ताक·ØगÑे·छन्हि·श्रा·ળतड·नयनाकान/ ·
संग्रहकर्त्ताक·नाम·नै·श्रछि·ततड·ई·संपादकाधीन·श्रछि।·सम्पादक: ·व़िदेह·ई-
प्रकाशित·नयनाक·व़ेव-श्रार्काइव़/ ·थीम-श्राधारित·व़ेव-
श्रार्काइव़क·निर्माणक·श्रधिकान, ·ऐ·सम·श्रार्काइ क·श्रनुव़ाद·श्रा·Øिप्यंतनÑ·श्रा·तकनो·व़ेव-
श्रार्काइव़क·निर्माणक·श्रधिकान; ·श्रा·ऐ·सम·श्रार्क इव़क·ई-प्रकाशन/ ·प्रिंट-
प्रकाशनक·श्रधिकान·नष्त·छथि।·ऐ·सम·ØØ·को ो·नायØ्टी/ ·पारिश्रमिकक·प्राव़धान·नै·छै,
·से·नायØ्टी/ ·पारिश्रमिकक·इच्छुक·नयनाकान/ ·संग्रहकर्त्ता·व़िदेहसँ·नै·ળुड़थु।·व़िदेह·ई·पत्रि
काक·मासमे·दू·टा·श्रंक·निकØैत·श्रछि·ળे·मासक·०१·श्रा·१५·तिथिकँ··पन·ई·प्रकाशित·कएØ·
ળाइत·श्रछि।·

Vi deha·e-J our nal : ·I s s ue·No. ·357·at ·www. vi deha. co. i n

સમાનાન્તર·પરમ્પરાક·વિદ્યાપતિ-·*યિત્ર·વિદેહ·સમ્માનસઁ·સમ્માનિત·શ્રી·પનકળાઠ·માHડઠ·દ્વારા*

મૈથિઠી·માષા·ળગળળનની·સીતાયા ·માષા·શ્રાસીત્|·હનુમન્ ઃ·૩ક્તવા ન-·માનુષીમિહ·સંસ્ક્રિતામ્|

<u>શ્રક્ખર·ખમ્મા·(શ્રાખર·ખામ્હ)</u>

તિહુશ્રન·ખેત્તાહિ·કાસિ·તસુ·કિત તિવઠિઠિ·પસરેઙા·શ્રક્ ર·ખમ્માસ્મ· ળ૩·મઝ્યો·વન્યિ·ન·દેઙ॥·(*કીર્તિ તા·પ્રથમઃ·પઠઠવઃ·પહિઠ·દોહા|)*

માને·શ્રાખર·રૂપી·ખામ્હ·નિર્માણ·કડ·શ્રોઙપર·(*ગદ્ય-પદ્ય·રૂપી*) ·મંચ·ળઁ·નૈ·વાન્હઠ·ળાય·તઁ·ઐ·ત્રિમુવનરૂપી·ક્ષેત્રમે·શ્રોકર·કીર્તિરૂપી·ઠત્તી·કેના·પસરત|

શ્રનુક્રમ

ઐ·શ્રંકમેં·શ્રછિઃ-

૨.૬.ળય઼ા·દ્દા-·હ્મ૧ા·ઊ૭·પ્રેમ૭તા·દી

૨.૭.૩ષાકિ૧ાm·ધ્યાન-·હ્મ૧·વચ્ચી·(પ્ર મ૭તા)

૨.૮.હિતનાથ·દ્દા-·શ્રો·દિન·શ્રો·પ૭·:·પ્રેમ૭ ા·મિશ્ર·' પ્રેમ'

૨.૯.ક્ષુમનાાય઼m·દ્દા-
·મૈથિઠી·ંગ·ંય·કે·પિતામહી·પ ેમ·૭તા·મિશ્ર·' પ્રેમ'

૨.૧૦.વિ઼મા·૧ાની-·' ંગંય·મે·૧ાળા·કિશ્રો·નહિં·હોઇત·છૈ'

૨.૧૧.ડા·શ્ષિવ઼·કુમા૧·મિશ્ર-·મિથિઠાક·વિ઼દુષી·પ૧મ્પ૧ાક· નુપમ-
સ્તામ્મ·શ્રીમતી·પ્રેમ૭તા·મિ ્૧·' પ્રેમ'

૨.૧૨.શ્રાશીષ·શ્રનયિન્હા૧-·ક૭ા·ઊ૭·વ઼ગિષ્ઠતા·નૈ·દક્ષતા·માપદંડ·છૈ

૨.૧૩.શ્રામા·દ્દા-·ંગકર્મી·પ્રેમ૭તા·મિશ્રક·સાહિત્યિ઼ક·છવિ઼-
·શ્રો·દિન·શ્રો·પ૭

૨.૧૪.મનોળ·દ્દા-
·ના૧ી·સક્ષક્તિક૧ાm·કે·શ્રગ્રદૂત, ·મૈથિઠી·નાટ્ય઼·ંયક·પહિ૭·સક્ષક્ત·

મહિળા·ાંગકર્મી·શ્રાશ્રો૧·મૈથિઠી·સ્થિ૯મ·મે·મમતા·કે·સાક ષાત·પ્રતિમૂર્તિ ·ડા·પ્રેમઠતા·મિશ્ર·' પ્રેમ'

૨.૧૫.પ્રેમ·કાન્ત·યૌધની-
·ડા.·પ્રેમઠતા·મિશ્ર·' પ્રેમ' ·: ·મિથિઠાક·વિઠક્ષમ·વિદૂષી·શ્રા·પ્રે૧મ્રાત્મ ક·વ્યક્તિત્વ--ળેના·ળનઠિયૈન્હ

૨.૧૬.કમઠેંદ્૧·દ્દા·' કમઠ' --મિથિઠાપુત્રી

૨.૧૭.ઠક્ષ્મામ·દ્દા·સાગ૧--પ્રેમઠતા·વહિન

૨.૧૮.ગળેન્દ્૧·ડાકુ૧--પ્રેમઠતા·મિશ્ર·' પ્રેમ' ક·વહન્ને

૨.૧૯.શ્રળિત·કુમા૧·દ્દા-
·મૈથિઠી·ાંગમંયક·પ્રે૧મ્રાસ્રોત:·શ્રીમતી·પ્રેમઠતા·મિ ્૧·પ્રેમ

૨.૨૦.પ્રેમઠતા·મિશ્ર·' પ્રેમ' સઁ· ાક્ષાત્કા૧·ળગદીશ·ય ્દ્૧·ડાકુ૧· ' શ્રનિઠ' ·દ્વા૧ા

૨.૨૧.૩દય·યન્દ્૧·દ્દા·' વિનોદ' --પ્રે ઠતા·પ્રસંગ

૩.૬.કુમા૧·મનોળ·કશ્યપ--·૧·ટા·ઠઘુકથા--·શ્૧દ્ધા-સમ્માન

૩.૭.ળગદીશ·પ્રસાદ·મા઼ડઠ--·શ્રપન·૧ય ત·૧યના

૩.૮.ળગદીશ·પ્રસાદ·મા઼ડઠ--·મોડ઼પ૧·(ધા૧ાવ઼ાહિક·૩પન્ય઼ાસ)

૩.૯.ગોશન·ળનકપુ૧ી--·વુઢિ઼યા·શ્રા·દન ડાકે·પ્પિસ્સા

૩.૧૦.પ્રેમશંક૧·દ્દા·' પવ઼ન' -
·ળનકવ઼િ·' મૈથિઠી·પુત્ર·પ્રદીપ' ·(પ્રેમ·શંક૧·દ્દા·' પવ઼ન' ક·મૈથિઠી·પુત્ર
·પ્રદીપપ૧·શ્રાવૈવઠા·વ઼િદેહ·મોનોગ્રાશ્ચક·શ્રંશ)

૩.૧૧.૧વીન્દ્૧·ના૧ાય઼ાણ·મિશ્૧--·મા ્વિમૂમિ·(૩પન્ય઼ાસ)--·૧૪મ·પ્પેપ

૩.૧૨.નિર્મઠા·કર્ણ--·શ્રગ્નિ·શિપ્પા·(ાગ--·૮)

૩.૧૩.ડા.·વિપિન·કુમા૧·દ્દા-
·મહાકવ઼િ·માસ·પ્રણીત·કર્ણમા૧મ્·મૈથિઠી·શ્રનુવ઼ાદ·(માગ-૫)

૪.પદ્ય઼·પ્પાડ

४.१.ेाળ·किश्नोे·मिश्ने-·विश्नाह-व़ार्मन

४.२.समता·कुमाी-·हम·छी·नाी

५.संस्क्रित·ખાºड

५.१.डा.·दीपिका-·यम्पूसाहित्य़य़श्नो·व़िθासः·(यतुर्थोय्छव़ासः)

६. ·व़िदेह·सूयना·संपर्क·श्नन्व़ेषાम

𑒋 𑒁𑓀𑒏𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱:-

𑓑𑓑.𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩- 𑒢𑒴𑒞𑒢 𑒁𑓀𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨

𑓑𑓒.𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓕𑓘 𑒣𑒩 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

૧૧.ગાળેન્દ્ર ઠાકુર- નૂતન અંક સમ્પાદકીય

૧

૬ અંક પ્રેમઠના મશ્રિન ' પ્રેમ' પર વિશિષાંક અછિ એ વિષયપર સમ્પાદકીય કળે નમ્હર મઽ ગેલૈ ગેં અઠગાસૅં અોકના દેઠ ળા નહેઠ અછિ સાહિત્ય અકાદેમી, ઠઠતિ કઠા અકાદેમી આ સંગીત નાટક-અકાદેમીક સમ્માન્ પુરસ્કારસૅં વેશી મહત્વપૂર્ણ વિદિહક વિશિષાંક મઽ ગેઠ અછિ સે ૩દ્ગાર પાઠક ઠોકનિ સોશઠ મીડિયાપર વ્યક્ત કેઠન્હિ અછિ સભ સહયોગી આ પાઠકગણકેં ધન્યવાદ।

૨

૩મેશ મણ્ડઠક ૫ ટા કથાપર ગળેન્દ્ર ઠાકુરક ટિપ્પણી

શ્રારાઠઠઠ ડ઼તિરાતુ઼ે

થહે ગેડેગેનયેસ તો પારાઠઠઠ ઠતિરાતુે ાગ ડુ઼નદ નિ વ઼ેદાસ, ૌહ઼ે ણારાસહાનસહિ સિ ગેડેગ્ગેદ તો ાસ પારાઠઠઠ ઠતિરાતુ઼ે

શ્રારાઠઠઠ ડ઼તિરાતુ઼ે નિ માતિહઠિ

થહે નેદ ડોર પારાઠઠઠ ઠતિરાતુે નિ માતિહઠિ ાગોસે ટ્રુ તો તહે ચોનસતાનત

ોનસઊુ઼ાહ્ના ોન ઊતિનાતુ઼ે ાનદ દગિાનતિય઼ વય઼ તહે શ્રુવઊયિ ાનદ શ્વનાવિ઼ાતે શ્રકાદેમેસિ, ઙેન શામપઊ, માતિહઊિ-માહોળપુનાિ શ્રકાદેમા ોઙ ચેઊહ્, માતિહઊિ શ્રકાદેમા ોઙ શ્વાતના, ષાહતિયા શ્રકાદેમા ોઙ ચેઊહ્, ાિપાઊ' સ શ્વનાળના શ્વનાતસિહ્નાહાન, ાઊઊ ોઙ ૈહયિહ ાને ગોવે઼નાનમેનાત શ્રકાદેમેસિ઼ રન ાદદતિોિન તો તહેસે શ્રકાદેમેસિ તહે ોનસઊુ઼ાહ્ના ોન માતિહઊિ ઙ઼તિનાતુ઼ે ાનદ દગિાનતિય઼ ૈાસ યોનસતાનત દોને વય઼ તહે સો-યાઊઊદ ઊતિનાનય઼ ાસસોયતિાોિનસ ૈહયિહ ૈને નેયોગાનસિદ વય઼ તહે ષાહતિયા શ્રકાદેમા ાનદ ૈને તહે માનિ તોોઊ ઙેન઼ુ સુનાપતિગ ાઊઊ તહે ઊતિનાનય઼ સપાયે મોનત ઙેન તહસિ ઊાન઼ુાગે઼ મેસદિસ તહેસે, તહે ઙુનદતિગ તો તહેસે ાનદ ોતહેન પાનોયહ઼ાઊ ાસસોયતિાોિનસ ાનદ ોનગાનસિાતોિનસ ઊદ તો તહે પનેસેનતાતોિન ોઙ ાન િતિેનઙાયે િન તહે નામે ોઙ માતિહઊિ, ૈહયિહ ૈાસ મેદાોિયને ાનદ નોન-નેપનેસેનતાતવિ઼

વ઼રયપ્હ્શ્ર મશ્રરથહ્રઙ઼ર ઙ઼રથપ્ઢ઼શ્રથઉઢ઼પ મશ્રોવ઼પ્મપ્મથ શ્રામય શ્ર શ્રુશ્રઢ઼શ્રઙ઼ઙ઼પ્ઙ઼ હ્રષથશ્રોઢ઼ે શ્રોઢ મશ્રરથહ્રઙ઼ર ઙ઼રથપ્ઢ઼શ્રથઉઢ઼પ

થહ્નેઙેને, તહે મસિસતિગ પોનતોિનસ, તહે ગિાનેદ ાનદ નોન-નેપનેસેનતેદ ાસપેયતસ ોઙ સોયેતિય઼, ૈને સતાનતેદ તો વે યહ્નોનયિઊદ઼ રત ઊદ તો તહે દેપાયતિોિન માનકેદ વય઼ તહે નાયહ્નેસસ ોઙ વ઼ોયાવુ઼ઊાનય઼ ાનદ શપેનોિયેસ ાનદ ૈાસ ા નેવ઼ોઊાોિન િન ઊતિનાતુ઼ે ાનદ ાનત ાસ ઙાન ાસ પોપઊ સપોકતિગ માતિહઊિ ાિને યોનયેનનેદ઼ થહે ટુાઊતિય઼ નૌ નોત નેમાનિદ મેદાોિયને઼ થહે નોઊ પોૈન ોઙ માતિહઊિ ઊાન઼ુાગે ૈાસ નોઊસિદ વય઼ તહે નાતવિ઼ સપોકેનસ, મેદાોિયનતિય઼ ૈાસ નેપઊાયેદ વય઼ે શયેઊઊેનયે઼ થહસિ ાતેમપત ોઙ ૈાતિતિગ ોઙ હસિતોનય઼ ોઙ શ્વાનાઊઊઊ ઙ઼તિનાતુ઼ે ઙેન તહે માતિહઊિ ઙ઼ાન઼ુાગે ાનોસે ાસ તહે મેદાોિયને ાગેનયય઼ (પનાવિ઼ાતે ાનદ ગોવે઼નાનમેનતાઊ) ઙુનદેદ સો-યાઊઊદ માનિસતનોામ ઊતિનાતુ઼ે, ૈહયિહ હાસ નો નેદેનાસહપિ, ાનદ નો ાયયેપતાનયે ાનોનગ તહે સપોકેનાસ ોઙ માતિહઊિ યોનતાિુદ તો વે પનેસેનતેદ વય઼ તહેસે શ્રકાદેમેસિ ાસ

ેપ્ેસેનાનવિ ઉતિનાનુે થહે ઉતિનાનય ળુનનાઉસ ઉક્ષે મુસેનિદા (ાૈમુસેનિદ઼ાયેાેમ) ૈેિ ાઉસાુ સેદ ડોન નહેિ સનિસિતેન દેસાગિણ્ થહે મેદાયિે નિતેનડાયે ાેડ માનિહવિ ઉતિનાનુેૈાસ પ્ેસેનતેદ વય નહે ગોવેનનમેનન નાદા ાનદ નેઉવસાિનિ સનાનાનિસ ાઉસ઼ો

થહે ષહોનન- ષનાેૈસિ વય ઉમેસહ માનદાઉ

ઉમેસહ માનદાઉ સિ સહોનન સનોનય ૈાનિન ાેડ પાનાઉઉઉ નનાદાનિાણ્ હસિ ઉાનગુાગે સિ નાયિહ ૈાનિહ વાયાવુઉાનય, ૈાહયિહ સિ `સસેનનાઉ ડોન પ્ેસેનનાનાનિ ાેડ નિતેનદેદ નહુગાહતસ ાનદ નાનનાનવિસ઼

હે હાસ ાદળુદગેદ નહે ડોઉઉાૈનિગા ડવિ સનાેૈસિ ાસ હસિ વેસન, ૈાહયિહ ાિે મેનનાનિદ વેઉાૈ ાનદ હાવે વેન પ્ેસેનતેદ નિાનગાનિાઉ સદિ વય સદિ઼

1. પ્યાળાક્ષ ષાનાહ શ્રાન (એવાઉતેદોન નહે વાસસિાેડ ેાઉૈાનક્ષ)

2. ઞાઉ- ઞોદહાક્ષ શ્રાગુ ષક્ષિક્ષ મુાનિ (શ્રોહે સેુાન યુઉનુેાનઉય નિ ષક્ષિક્ષ- મુાનિ યિનાડનસ)

3. હ્નિતા મા ઘુહા- ઞહાના ા મુઉા મા યાૈદહા- વહાનુ! (યસિેસપેયનિગા ૈાહઉ ાઉવિ ાનદ સ્દોઉસિનિગા ાડોન દાનહ!)

4. ડોક્ષે ઇહુપપાનન શ્રયહહિ (થહે પૌપઉ નહેમસેઉવેસ ાિે હાપેઉસસ)

५ છ્હ્હુદાહૈ યેલ્ગાન (થહે ઙુિનાોન સાવ્ગ્ુિનસ)

પ્યાળાક ષાિાહ શ્વાન (પ્લ્ગાુણાિદ ોન િહે વાસિસ ોઙ ોણૌનક)

થહે પનાિાગોનસિિ સિ િનયલિગ િોૈનિ । નૈ સહોન સિોનય િો વે ોદ િ િહે પેનોદિયિ નગિહ્નાળોનગ સિોનય ોયિાનાિ ાસસેમવળ્ય ોઙ માિહળિ ઙ્ગાળ્ગુાગે સહોનિ- સિોનયૌનિોનસ્ યુનગિ િહસિ નદોવ્ગુન, હે પળાનસ ાનદ ો- સયહે્દુળેસ િહેસે પળાનસ ાનદ િ િહસિ શેનયસિ ોપનોદ્ુયેસે શપેનોિયેસ ાનદ મેિાનિગાસ્

ખાળ- ખોદહાક શ્વાગુ ષકિક્ગ મ્ુાન (શ્વૈહે સે્ુન યુળ્ગુોનળ્ય િ ષકિક્ગ- મ્ુાન યનાઙિસ)

શ્વગાિ િહે પનાિાગોનસિ્િ શપળાિસ િહે યહાનાયિોનસ, િહે ોનસ ૈહે ાો ગાૈદ ોનળ્ય િ િાળકિગ વુિ િહે ોિહેનસ ૈહે ાો ોાળળ્ય ગાૈદ્

હ્દિ મા ઘુહા- ખાહાિ ા મુળિ મા યૌદહા- વહાિ્! (યસિોસપેયાિગ ૈહળિ ાળિ્ગ ાનદ સ્દોળસિિગ ાઙોન દેાિહ!)

થહે દસિયુસસાિ્ નસુેસ િ િહે ોાસહેપ ોગાનદિગ િહે ોળેલ્ગાનયે ોઙ ઙાસિ્ુ પોન િહે દેાિહ ોઙ । પેનસોન ાનદે નદસૈાિહ ળિળ- િોાિમેનિ ોઙ િહે પેનસોન ૈહળિ ાળિ્ગ

ડ઼ોક્ે છ્હુપપાનન શ્યહ્હિ (થહે પૌપઉ નહેમસેઉવ઼ેસ ।ને હોપેઉસસ)

થહે દસિયુસસાૅનિ ।ગાનિૅ નસ્ુેસ ।ન નહે નોસહેપ નેગાનદનિગ ડનેવૅસિ ।ડડેનેદ વય઼ નહે ગોવ઼ેનનમેનન઼ ૨ન સિ માકનિગ પૌપઉ નિયોમપેનેનન઼ હૌવ઼ેન, નહે સામે સિ ન્ુે નેગાનદનિગ નહેૌનેનસહપિ ।ડ ।નયેસનનાઉ પનોપેનનય઼

છ્હુદાહો યેવ઼ાન (થહે ડ્ુનનેન સાવ઼્ુનિસ)

થહે દસિયુસસાૅનિે નસ્ુેસ નેગાનદનિગ સોસોનાઉ્ નેમપઉયમેનન઼ ૨ન યનિૅસિ, ।ને માય઼ સ્ુનવ઼વ઼િ નહ્ુોગાહ । સનિગાઉ સકઉિઉ વ્ુન નિ વ઼ઉિઉાગેસ, ય્ુો નેદ મોને સકઉિઉસ ડોન ઉવ઼િઉહિૌદ, । સનિગાઉ સકઉિઉ સિ નોને ન્ુોગાહ઼

઼૧઼૨શ્ંક ૩૫૬ પન ટપ્િપામ્ી

મનોળ પાઽક

વ઼દિહ શ્રાવ વ્નાહ્મી ઉપિમિ। એકટા શ્રાન ૩પઉવ્યિ।

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏

२१𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏𑒏 𑒮𑓀𑒠𑒩𑓂𑒦𑒧𑒹
२२𑒛𑒰.(𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲) 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 - (𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞𑒱 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 '𑒁𑒢𑒱𑒪')

२३𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩- 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'
२४𑒏𑒢𑒳𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰- 𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒲 𑒧𑒾𑒮𑒲
२५𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧

૨૬દ્યળયા દ્દા- હ્મન્ના છેઠ પ્રેમઠના દી

૨૭ઉષાક્નિાઋ પ્યાન- હ્મન્ન વચ્ચી (પ્રેમઠના)

૨૮હ્નિાથ દ્દા- શ્રો દનિ શ્રો પઠ : પ્રેમઠના મશ્નિ ' પ્રેમ'

૨૯શુભ્નાાન્નાયાઋ દ્દા- મૈથિલિ ંગા મંચ કે પનિામહિ પ્રેમ ઠના મશ્નિ ' પ્રેમ'

૨૧૦વિલા ન્નાની- ' ંગામંચ મે ન્નાળા ક્શિો નહિ હિેરન છૈ'

૨૧૧ડ઼ॉ શવિ કુમાન્ન મશ્નિ- મથિલિાક વિદુષી પન્નમ્પન્નાક શ્રણુપમ-સ્નમ્ભ શ્નીમની પ્રેમઠના મશ્નિ ' પ્રેમ'

૨૧૨શ્રાશીષ શ્રણચન્હિન- કઠા છેઠ વન્નષ્ડિના નૈ દક્ષના માપદંડ છૈ

૨૧૩શ્રાભા દ્દા- ંગાકન્નમી પ્રેમઠના મશ્નિક સાહિન્યિક છવિ- શ્રો દનિ શ્રો પઠ

૨૧૪મનોળ દ્દા- નાની સશક્નકિન્નાઋ કે શ્રગ્નદૂન, મૈથિલિ નાટ્ય મંચક પહિલ સશક્ન મહિલા ંગાકન્નમી શ્રાશ્રોન્ન મૈથિલિ ફ઼િલ્મ મે મમના કે સાક્ષાન પ્રનિમૂન્નિ ડ઼ॉ પ્રેમઠના મશ્નિ ' પ્રેમ'

૨૧૫પ્રેમ કાન્ન ચૌધન્ની- ડ઼ॉ પ્રેમઠના મશ્નિ ' પ્રેમ' : મથિલિાક વિલિક્ષાઋ વિદૂષી શ્રા પ્રેન્નાાન્મક વ્યક્નિત્વ- ળેના ળનઠધિયેન્દ્ર

૨૧૬કમલેઠેન્દ્ર દ્દા ' કમઠ' - મથિલિાપુન્ની

૨૧૭ઠક્ષ્મન્નાઋ દ્દા સાગન્ન- પ્રેમઠના વહિન

૨૧૮ગાળેન્દ્ર ઠાકુન્ન- પ્રેમઠના મશ્નિ ' પ્રેમ' ક વહન્ને

૨૧૯શ્રળિન કુમાન્ન દ્દા- મૈથિલિ ંગામંચક પ્રેન્નાાસ્નોન: શ્નીમની પ્રેમઠના મશ્નિ પ્રેમ

૨૨૦પ્રેમઠના મશ્નિ ' પ્રેમ' સઁ સાક્ષાન્કાન્ન ળગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુન્ન ' શ્રનિલ' દ્વાન્ના

૨૨૧ઉદય ચન્દ્ર દ્દા ' વિનોદ' - પ્રેમઠના પ્રન્નસંગ

૨૨૨પ્રદીપ પુષ્પ- મૈથિલ નાન્નીક સાંસ્કૃનિક- સાહિન્યિક સ્વન્ન - પ્રેમઠના મશ્નિ પ્રેમ

२.१ प्रस्तुत विशेषांकक संदर्भमे

પ્રસ્તુત વિશેષાંકક સંદર્ભમે

વિદેહ દ્વારા 'જીવૈત મુદા ઉપેક્ષિત' શૃંખલા કેર અંતર્ગત અગસ્ત ૨૦૨૨ કેં વિદેહ પ્રેમલતા મિશ્ર 'પ્રેમ' આ શરદિન્દુ ચૌધરી વિશેષાંક પ્રકાશિત કરબાક સાર્વજનિક ઘોષણા કેલક આ પ્રસ્તુત અછિ ઈ વિશેષાંક જે કિ કેન્દ્રિત અછિ પ્રેમલતા મિશ્રજીપર। એહિ સૂચનાકેં એહિ લિંકપર દેખિ સકૈત છી- ઘોષણા।

એહિ વિશેષાંકસઁ પહિને વિદેહ ૬ ટા વિશેષાંક પ્રકાશિત કઽ ચુકલ અછિ આ એહિઠામ આબ હમ કહિ સકૈત છી જે ઈ એકટા ચુનૌતીપૂર્ણ કાજ છૈ। અનેક સંકટ કેર સામના કરએ પડૈત અછિ હુનકા લેખ એકઠ્ઠા કરએમે। મુદા સંગહિ ઈહો હમ કહબ જે સંકટસઁ બેસી હમરા લગ સમર્થન અછિ। હઁ ઈ માનએમે હમરા કોનો દિક્કત નહિ જે જતેક લેખ કેર ઉમ્મેદ કેને રહૈત છી હમ તતેક નૈ આબૈએ, જતેક લોક લિખબાક લેલ ગછૈત છથિ સે સભ અંત-અંત ધરિ આબિ ચુપ્પ ભઽ જાઇત છથિ। આ એકર કારણો છૈ, કનિકો ઈ લાગૈ છનિ જે આનપર લિખબ સે હમ અપને રચના કિએ ને લીખિ લેબ, કનિકો લગ પોથિએ નૈ રહૈ છનિ, કિછુ વિદેહક સમાવેશી રૂપસઁ દુખી છથિ, ત કનિકો મિત્રકેં વિદેહસઁ દિક્કત છનિ તેઁ ઓ નહિ દેત। એકરો હમ સંકટે બુઝૈ છિયૈ જે સભ ફેસબુકપર લંબા-લંબા લેખ વા કમેંટ ટાઇપ કઽ દૈ છથિ સેહો સભ વિદેહ લેલ હાથસઁ લિખિલ પઠબૈત છથિ। જે સભ કહિયો ફેસબુકપર ટાઇપ કઽ લીખૈ છથિ તનિકર આલેખ હમ સભ ટાઇપ કરૈત છી। ખૈર પહિને કહલહું જે સંકટસઁ બેસી સમર્થન અછિ તેઁ આઇ પહિલસઁ લઽ કઽ સાતમ વિશેષાંક ધરિ પહુઁચલહું હમ। ૨૦૧૫ સઁ લઽ કઽ ૨૦૨૨ ધરિ સાત ટા વિશેષાંક પ્રકાશિત ભેલ મને વર્ખમે એકટા। નિશ્ચિત સમર્થન બેસી ભેટલ હમરા। જખન કિ વિદેહક ઈ સાતો વિશેષાંક કેર અલાબે આનો વિષયપર વિશેષાંક પ્રકાશિત ભેલ અછિ। એકર અતિરિક્ત ઈહો બાત સંતોષદાયક અછિ જે વિદેહક બહુત વિશેષાંક અભિનંદનગ્રંથ હેબાસઁ બાઁચિ ગેલ અછિ। મુખ્યધારાક જકાઁ વિદેહકેં અભિનંદનગ્રંથ નહિ ચાહી। અભિનંદનગ્રંથ અહૂ દુઆરે નૈ ચાહી જે ઓહિસઁ લેખક વા જનિકાપર નિકાલલ ગેલ છનિ તનિકામે

સુધાનક ગુંળાસ્શ પ્યન્મ બs ળાસ્ગ છૈ। ગઁર વ઼િદેહક વ઼િશિષાંકમે શ્નાઊયના-પ્નસંશા સબ બેટગ।

વ઼િદેહક ઈ વ઼િશિષાંક મહિઊક ૩પન શ્નછિ। એહિ વ઼િશિષાંકકેં હમ પહિઊ મહિઊ વ઼િશિષાંક કહ્વ મુદા ળઁ હમન સબહક પ્નયાસ સશ્ઠ બેઊ નહૈગ ગઁ ઈ દોસન વ઼િશિષાંક નહૈગ। વ઼િદેહ ૨૦૧૬ મે પનમેશ્વ઼ન કાપડ઼િ, કમઊ યૌધની શ્ના વ઼ીનેન્દ્ન મઊઊકિ ળીક ૩પન વ઼િશિષાંક નકિાઊવાક ઘોષણા કેને નહૈ ળે પૂના નૈ બs સકઊ શ્ના કપિક ને બs સકઊ સે કહ્વાસેં વેસી નીક ળે હમ શ્નપનેકેં દોષી માની। એહિ પ્નયાસકેં એહિ ઊકિપન દેખ્યિ સકૈગ છી શ્ના એકન શ્નોટો નયિ્યા સેહો દેઊ ગેઊ શ્નછિ।

ઊપ્યક કેન મૂઊ્યાંકન વ઼હુગ શ્નસાન છૈ મુદા કાનાશ્ન શ્નોકન નયનાકેં મુદ્નાગિ હેવાક સાયન વ઼હુગ છઊૈ મુદા શ્નબાનિય કેન મૂઊ્યાંકન કઽનિ નહૈ કાનાશ્ન નકિાન્ઽગિ કેન સુવ઼િધા વ઼હુગ વાદમે એઊૈ। શ્નબાનિય કેન ગ્વ઼નાગિ મૂઊ્યાંકન સંભવ઼ છઊૈ। સે યાહે નંગાકન્મી પુનુષ હોથિ વ઼ા કિ મહિઊ। મૈથિઊિમે શ્નોનાહુગો મહિઊ નંગાકન્મીક શ્નાધુનિક સ્નાહિસ કમ્મે દનિ શ્નછિ (પ્નાયીન કાઊમે મહિઊ નંગાકન્મી છઊથિ વ઼ા કિ નૈ સે હમના ળ્શાગ નૈ)। પ્નેમઊગા મશ્નિન 'પ્નેમ' નંગાકન્મી છથિ ગઁર હમ ઈ માનિ કs યઊિ નહૈ છી ળે હિનિક ૮૦%મૂઊ્યાંકન વ઼ન્ગમાનમે સંભવ઼ નહિ। ગપ્યન વાઁકી દસ પ્નગિશિગ મૂઊ્યાંકન શ્નોહન ઊક સબ દ્વ઼ાના કઽઊ ળા સકૈપ ળે કિ પ્નેમઊગાળીક શ્નબાનિય પહિનિ વ઼ા કિ એપ્યન દેખ્યને છથિ। હુનક શ્નબાયિન કેન કછિુ નકિાન્ઽગિ સેહો છૈ ળાહિસં નવ઼ ઊક સેહો મૂઊ્યાંકન કs સકૈ છથિ। એકન શ્નગિનિક્ગિ પ્નેમઊગાળી નયનાકન્મી સેહો છથિ ળાહિસં ઊપ્યક વ઼ન્ગ હુનક મૂઊ્યાંકન સેહો કs સકૈ છથિ।

એહ્ન નૈ છૈ ળે પ્નેમઊગાળીપન ઊપ્યિઊ નૈ ગેઊૈ મુદા શ્નો સબ એકટ્ઠા નૈ બs સકઊ છૈ ગઁર શ્નોકન પ્નભાવ઼ હેડ઼ા ગેઊ છૈ। એહિ સંદન્ભમે હમ કહિ સકૈ છી ળે વ઼િદેહક ઈ પ્નસ્નુગ વ઼િશિષાંક એહ્ન પહિઊ પ્નયાસ શ્નછિ ળાહિમે ઈ વુદ્દ્વાક પ્નયાસ કઽઊ

अछि जे प्रेमलताजीक अभिनय वा रचना केहन छनि। ई अलग बात जे हम सभ कतेक सशक्त वा असशक्त भेलहुँ से पाठक कहता। एहि विशेषांक केर शुरुआत विदेहक आनो विशेषांक जकाँ अछि। संगे-संग ई क्रम ने तँ उम्रक वरिष्ठता केर पालन करैए आ ने रचनाक गुणवत्ताक। हँ, एतेक ध्यान जरूर राखल गेल छै जे पाठकक रसभंग नहि होइन आ से विश्वास अछि जे रसभंग नै हेतनि।

पाठक जखन एहि विशेषांककेँ पढ़ताह तँ हुनका वर्तनी ओ मानकताक अभाव लगतनि। वर्तनीक गलती जे थिक से सोझे- सोझ हमर सभहक गलती थिक जे हम सभ संशोधन नै कऽ सकलहुँ मुदा ई ध्यान रखबाक बात जे विदेह शुरुएसँ हरेक वर्तनी बल लेखककेँ स्वीकार करैत एलै। तँइ मानकता अभाव स्वाभाविक। एकर बादो बहुत वर्तनीक गलती रहल गेल अछि जे कि हमरे सभहक गलती अछि। मैथिलीमे किछुए एहन पत्रिका अछि जकर वर्तनी एकरंगक रहैत अछि आ ई हुनक खूबी छनि मुदा जखन ओहो सभ कोनो विशेषांक निकालै छथि तखन वर्तनी तँ ठीक रहैत छनि मुदा सामग्री अधिकांशतः बसिये रहैत छनि। ऐतिहासिकताक दृष्टिसँ कोनो पुरान सामग्रीक उपयोग वर्जित नै छै मुदा सोचियौ जे ७२- ८० पन्नाक कोनो प्रिंट पत्रिका होइत छै ताहिमे लगभग आधा सामग्री साभार रहैत छनि, तेसर भागमे लेखक केर किछु रचना रहैत छनि आ चारिम भागमे किछु नव सामग्री रहैत छनि। मुदा हमरा लोकनि नव सामग्रीपर बेसी जोर दैत छियै। एकर मतलब ई नहि जे वर्तनीमे गलती होइत रहै। हमर कहबाक मतलब ई जे संपादक- संयोजककेँ कोनो ने कोनो स्तरपर समझौता करहे पड़ैत छै से चाहे वर्तनीक हो कि, मुद्राक हो कि विचारधारक हो कि सामग्रीक हो। हमरा लोकनि वर्तनीक स्तरपर समझौता कऽ रहल छी मुदा कारण सहित। प्रिंट पत्रिका एक बेर प्रकाशित भऽ गेलाक बाद दोबारा नै भऽ सकैए (भऽ तँ सकैए मुदा खर्च पार लागि जेतै) तँइ ओकर वर्तनी यथासक्त सही रहैत छै। इंटरनेटपर सुविधा छै जे बीचमे (इंटरनेटसँ प्रिंट हेबाक अवधि) ओकरा सही कऽ सकैत छी मुदा समाग्रिए बसिया रहत तँ सही वर्तनी रहितो नव अध्याय नै खुजि सकत तँइ हमरा लोकनि वर्तनी बल मुद्दापर समझौता केलहुँ। हमरा

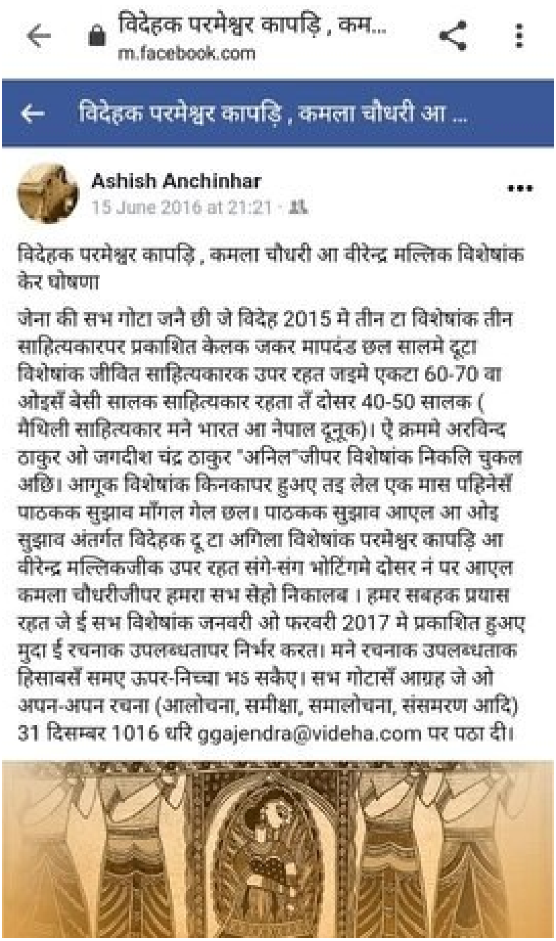
जेकर किएको, कखनो ओ केओ तीनू शुद्ध मानैत छी, एखन शुद्ध मानैत छी एकै रचनामे तीनू रूप मेटि जाएत। आन शब्दक भेल एहने रहत।

उम्मेद अछि जे पाठक विदेहक आने विशेषांक जकाँ एकरा पढ़ताह आ पढ़ि एकर नीक-बेजाएपर अपन सुझाव देताह। विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांक केर पोथी रूप "स्वातन्त्र्येता" केर नामसँ प्रकाशित भेल उम्मेद जे भविष्यमे प्रेमशंकरजीपर केन्द्रित एहि विशेषांक केर पोथी रूप सेहो आएत।

विदेह द्वारा 'जीवैत मुदा उपेक्षित' शृंखलामे प्रकाशित भेल आन विशेषांक समाहक लिस्ट एना अछि)एहिठाम जे अंकक लिस्ट देल गेल अछि तहि अंकपर क्लिक करबै तँ ओ अंक खुजि जाएत-(

१) अरविन्द ठाकुर विशेषांक १८८ म अंक १ नवम्बर २०१५ (ई विशेषांक २०२० मे पोथी रूपमे सेहो आएल अछि(
२) जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल विशेषांक १९१ म अंक १ दिसम्बर २०१५
३) रामलोचन ठाकुर विशेषांक ३१८म अंक
४) राजनन्दन लाल दास विशेषांक ३३३म अंक
५) रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक १५ जून २०२२

६) केदारनाथ चौधरी विशेषांक १५ जून २०२२ अंक ३५२

विदेहक परमेश्वर कापड़ि , कम...
m.facebook.com

विदेहक परमेश्वर कापड़ि , कमला चौधरी आ ...

Ashish Anchinhar
15 June 2016 at 21:21

विदेहक परमेश्वर कापड़ि , कमला चौधरी आ वीरेन्द्र मल्लिक विशेषांक केर घोषणा

जेना की सभ गोटा जनै छी जे विदेह 2015 मे तीन टा विशेषांक तीन साहित्यकारपर प्रकाशित केलक जकर मापदंड छल सालमे दूटा विशेषांक जीवित साहित्यकारक उपर रहत जइमे एकटा 60-70 वा ओइसँ बेसी सालक साहित्यकार रहता तँ दोसर 40-50 सालक (मैथिली साहित्यकार मने भारत आ नेपाल दूनूक)। ऐ क्रममे अरविन्द ठाकुर ओ जगदीश चंद्र ठाकुर "अनिल"जीपर विशेषांक निकलि चुकल अछि। आगूक विशेषांक किनकापर हुअए तइ लेल एक मास पहिनेसँ पाठकक सुझाव माँगल गेल छल। पाठकक सुझाव आएल आ ओइ सुझाव अंतर्गत विदेहक दू टा अगिला विशेषांक परमेश्वर कापड़ि आ वीरेन्द्र मल्लिकजीक उपर रहत संगे-संग भोटिंगमे दोसर नं पर आएल कमला चौधरीजीपर हमरा सभ सेहो निकालब । हमर सबहक प्रयास रहत जे ई सभ विशेषांक जनवरी ओ फरवरी 2017 मे प्रकाशित हुअए मुदा ई रचनाक उपलब्धतापर निर्भर करत। मने रचनाक उपलब्धताक हिसाबसँ समए ऊपर-निच्चा भऽ सकैए। सभ गोटासँ आग्रह जे ओ अपन-अपन रचना (आलोचना, समीक्षा, समालोचना, संसमरण आदि) 31 दिसम्बर 1016 धरि ggajendra@videha.com पर पठा दी।

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com पर पठाउ।

२२𑒛𑓃.(𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲) 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 - (𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞𑒱 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 '𑒁𑒢𑒱𑒪')

𑒛𑓃.(𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲) 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 - (𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞𑒱 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 '𑒁𑒢𑒱𑒪')

𑒢𑒰𑒧 : 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'

𑒧𑒰𑒞𑒰 : 𑒮𑓂𑒫. 𑒫𑒵𑒢𑓂𑒠𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲

𑒣𑒱𑒞𑒰 : 𑒣𑓀. 𑒠𑒲𑒢𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 (𑒫𑒻𑒠𑓂𑒨𑒖𑒲)

𑒖𑒢𑓂𑒧 : २८.०८.१९४८ 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 : 𑒢𑒹𑒯𑒩𑒰 - 𑒢𑒩𑒯𑒱𑒨𑒰 (𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲)

𑒮𑒰𑒮𑒳𑒩 : 𑒮𑒩𑒱𑒮𑒲 (𑒮𑒲𑒞𑒰𑒧𑒜𑓃𑒲)

𑒣𑒞𑒱 : 𑒮𑓂𑒫. 𑒧𑒯𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨 :

पुत्र : प्रथम : मनमोहन मिश्र (मुन्ना), द्वितीय : नवनीरज मिश्र (मन्टू) तृतीय : सत्यजीत मिश्र (नन्हा)

पुत्री : अनुपमा (अनू)

पुत्रवधू : प्रभा मिश्र, नीलिमा मिश्र आ नूतन मिश्र

पौत्र : मानवेन्द्र, मानस आ मुकुन्द

पौत्री : मेघना आ पीयूषी

शिक्षा : मैथिलीमे स्नातकोत्तर, बी.एड, पी.एच.डी.

सेवा : व्याख्याता, बाँकीपुर राजकीय बालिका द्वादशीय विद्यालय, गोलघर, पटना

(सितम्बर २००८ मे अवकाश प्राप्त)

साहित्य सृजन :

प्रकाशित पोथी :

एगो छलीह सतिह (कथा संग्रह २००५)

ओ दिन ओ पल (संस्मरण संग्रह २००५)

शेखर प्रसंग (शोध प्रबंध)

अनेक पत्रिका स्मारिका आदिमे कथा आ लेख प्रकाशित

सम्पादन :

' સાંધ્ય ગોષ્ઠી' (અનિયતકાલીન પત્રિકા)

રંગમિા (નાટ્ય વિષયક અનિયતકાલીન પત્રિકા)

જાનકી (મૈથિલી મહિલા સંઘક સ્મારિકા)

સામાજિક \ સાંસ્કૃતિક સંસ્થા સભાસઁ સમ્બદ્ધતા :

ચેતના સમિતિ, પટના

રંગમિા, પટના

અરિપન, પટના

મૈથિલી મહિલા સંઘ, પટના

વંદના ભારતી કેન્દ્ર આદિ સંસ્થા સભામે અધ્યક્ષ \ ઉપાધ્યક્ષ \ સચિવ \ કોષાધ્યક્ષ આદિક રૂપમે સમય-સમયપર કાર્યરત

બિહાર સંગીત નાટક અકાદમી, પટનાક કાર્યકારિણી સદસ્યક રૂપમે કાર્ય સમ્પાદન

મૈથિલી અકાદમી, પટનાક સાંસ્કૃતિક એવં લોકમંચ સમિતિક સદસ્યાક રૂપમે કાર્ય સમ્પાદન

પ્રસારણ :

આકાશવાણી એવં દૂરદર્શનસઁ અનેક કથા, વાર્તા, પરિચર્ચા આદિક પ્રસારણ

રંગકર્મક ક્ષેત્રમે યોગદાન :

𑓒𑓐𑓐 𑒮𑒿 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒧𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨

𑒮𑓀𑒏𑓂𑒭𑒱𑒣𑓂𑒞 𑒫𑒱𑒫𑒩𑒝 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒁𑒕𑒱:

<u>𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏:</u> 𑒣𑓀 𑒮𑒳𑒡𑒰𑓀𑒬𑒳 𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 :

'𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒣𑒒𑒪𑒰', '𑒖𑒨 𑒮𑒼𑒧𑒢𑒰𑒟', '𑒔𑒰𑒏𑒩𑒲', '𑒥𑒯𑒰𑒩', '𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩', '𑒮'𑒐-𑒮𑒯𑒱𑒞𑒰', '𑒏𑒯𑒰𑒿 𑒖𑒰𑒃𑒕𑒲 𑒛𑒑𑒹- 𑒛𑒑𑒹', '𑒮𑒼𑒢𑒰𑒏 𑒙𑒳𑒏𑒛𑓃𑒲', '𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒏𑒰𑒖', 𑒂 𑒥𑒲𑒮 𑒮𑒴𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧𑒣𑒩 𑒢𑒰𑒙𑒏 '𑒅𑒛𑒢-𑒐𑒙𑒼𑒪𑒰', '𑒅𑒔𑒰𑒿𑒙𑒱', '𑒢𑒫 𑒂𑒿𑒐𑒱' 𑒂𑒠𑒱

𑒑𑒾𑒩𑒲 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 '𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞' 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 '𑒧𑒯𑒩𑓂𑒭𑒱 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒧𑒱𑒞𑓂𑒩'

𑒖𑒰𑒑𑒵𑒞 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 '𑒮𑒼𑒢𑒏 𑒧𑒧𑒞𑒰', '𑒣𑒯𑒱𑒩𑒼 𑒞𑒲𑒩𑒼𑒐' 𑒂𑒠𑒱

<u>𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏:</u> '𑒮𑒱𑓀𑒯𑒰𑒮𑒢 𑒥𑒞𑓂𑒞𑒲𑒮𑒲' (𑒪𑒹𑒐𑒏 - 𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩)

<u>𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒲𑒨 𑒢𑒰𑒙𑒏:</u>

𑒮𑒳𑒡𑒰𑓀𑒬𑒳 𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏- '𑒪𑒑𑒏 𑒠𑒴𑒩𑒲', '𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒮𑒰𑒿𑒗', '𑒦𑒤𑒰𑒃𑒞 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲', '𑒪𑒹𑒙𑒰𑒃𑒞 𑒂𑒿𑒔𑒩' 𑒂𑒠𑒱

𑒣𑓂𑒩𑒼 𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 '𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒳𑒋𑒙 𑒣𑒳𑒞𑒼𑒯𑒳', '𑒥𑒏𑒱𑒙 𑒣𑒰𑒯𑒳𑒢' 𑒂𑒠𑒱

𑒣.𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 '𑒪𑒼𑒜𑓃𑒰𑒢𑒰𑒟', '𑒁𑓀𑒞𑒱𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒰𑒧', '𑒣𑒰𑒞𑒏 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐' (𑒛𑒰 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒁𑒏𑓂𑒏𑒴 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒏𑒟𑒰𑒮𑒿 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒩𑒴𑒣𑒰𑓀𑒞𑒩𑒝) '𑒩𑒳𑒏𑓂𑒧𑒱𑒝𑒲-𑒯𑒩𑒝' (𑒋𑒯𑒱 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑓑𑓗 𑒥𑒹𑒩 𑒧𑓀𑒔𑒢 𑒦' 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒁𑒕𑒱)𑒂𑒠𑒱

𑒩𑒰𑒖𑒏𑒧𑒪 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 '𑒪𑒪𑒏𑒰 𑒣𑒰𑒑'

𑒠𑒱𑒑𑒧𑓂𑒥𑒩 𑒗𑒰𑒏 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒢𑒰𑒙𑒏 '𑒙𑒳𑒙𑒻𑒞 𑒪𑒼𑒏'

𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒪𑓀𑒑𑒱𑒨𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 '𑒋𑒏 𑒏𑒧𑒪 𑒢𑒼𑒩𑒧𑒹' , '𑒏𑒰𑒚𑒏 𑒪𑒼𑒏' 𑒂𑒠𑒱

𑒕𑒞𑓂𑒩𑒰𑒢𑓀𑒠 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒗𑒰 (𑒥𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃) 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 '𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑒬𑓂𑒔𑒱𑒞' (𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒧 '𑒮𑒳𑒢𑒴 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲')

𑒅𑒭𑒰 𑒏𑒱𑒩𑒝 𑒐𑒰𑒢 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 '𑒤𑒰𑒑𑒳𑒢' , '𑒔𑒰𑒢𑒼 𑒠𑒰𑒃' 𑒂𑒠𑒱

𑒛𑒰. 𑒁𑒩𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒁𑒏𑓂𑒏𑒴 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 '𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩 𑒖𑓀𑒑𑒪' , '𑒂𑒑𑒱 𑒡𑒡𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱' 𑒂𑒠𑒱

𑒮𑓂𑒫𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑓂𑒮𑓂𑒢𑒰 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒧 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒋𑒮𑒑𑒩-𑒋𑒮𑒑𑒩

𑒫𑒱𑒦𑒴𑒞𑒱 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒂 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒬𑒻𑒪𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒧𑓀𑒔𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱

𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒮𑒲𑒩𑒱𑒨𑒪 :

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 --𑒮𑒱𑓀𑒯𑒰𑒮𑒢 𑒥𑒞𑓂𑒞𑒲𑒮𑒲 (𑒪𑒹𑒐𑒏- 𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩)

𑒠𑒴𑒩𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢, 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒣𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 : (𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲) -𑒣𑒩𑓂𑒫 𑒦𑒰𑒩𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰, 𑒫𑒲𑒩 𑒏𑒳𑓀𑒫𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯, 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒩𑒼𑒯, 𑒋𑒏 𑒏𑒯𑒰𑒢𑒲 𑒂𑒠𑒱

<u>𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 :</u>

'𑒧𑒧𑒞𑒰 𑒑𑒰𑒫𑒨 𑒑𑒲𑒞' , '𑒮𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒧𑒯𑒑 𑒮𑒱𑒢𑒴𑒩' , '𑒪𑒪𑒏𑒰 𑒣𑒰𑒑' , '𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒐𑒰𑒢' , '𑒫𑒫𑒲𑒞𑒱𑒨𑒰' 𑒂𑒠𑒱

<u>𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 :</u>

𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑒗𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒱𑒞 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 '𑒠𑒰𑒧𑒳𑒪' 𑒂 𑒙𑒹𑒪𑒲 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 '𑒏𑒟𑒰 𑒧𑒰𑒡𑒼𑒣𑒳𑒩'

ફી' (પંચાયત રાજપથ), અન્ય ટેલી ફિલ્મ -' મર્યાદા' , ' જહઁ ચાહ તહઁ રાહ' , ' દેહાતી દુલહિયા' , ' રાગિની' આદિ

ભોજપુરી ફીચર ફિલ્મ : ' દૂલ્હા ગંગા પાર કે' , ' વહુઆ હમાર'

ભોજપુરી સીરિયલ : ' સાઁચો પિરીતિયા'

<u>સમ્માન :</u>

સાહિત્ય, કલા, સંસ્કૃતિ, અભિનય આદિ ક્ષેત્રમે ઉલ્લેખનીય યોગદાન હેતુ નિમ્નલિખિત સંસ્થા સભ દ્વારા અભિનંદિત આ સમ્માનિત :

૧૯૮૫ મે મૈથિલી રંગમંચમે વિશિષ યોગદાન હેતુ ચેતના સમિતિ, પટના દ્વારા સમ્માનિત

૧૯૮૭ મે મૈથિલી રંગમંચમે વિશિષ યોગદાન હેતુ મિથિલા વિકાસ પરિષદ્, કોલકાતા દ્વારા

૧૯૮૮ મે ચેતના સમિતિ, પટના દ્વારા ' શૈલવાલા પુરસ્કાર'

૧૯૮૮ મે અખિલ ભારતીય મિથિલા સંઘ, દિલ્લી એવં અરિપન, પટના દ્વારા સંયુક્ત રૂપસઁ સમ્માનિત

૧૯૯૨ મે વિહાર આર્ટ થિએટર, પટના દ્વારા પ્રખ્યાત રંગકર્મી ' અનિલ કુમાર મુખર્જી પ્રથમ શિખર સમ્માન'

૧૯૯૨ મે વિહાર પ્રદેશ ભારતીય રાષ્ટ્રીય છાત્ર સંગઠન, પટના દ્વારા ' કલાશ્રી' ક ઉપાધિસઁ સમ્માનિત

૧૯૯૨ મે ભાનુ કલા કેન્દ્ર, વિરાટનગર (નેપાલ) એવં અરિપન, પટનાક સંયુક્ત તત્વાવધાનમે આયોજિત સપ્તમ નાટ્ય પ્રતિયોગિતામે સર્વોત્તમ

यात्री अमानित्रीक पुरस्कारसँ सम्मानित

१९९६ मे हिन्दी रंगमंच 'प्रांगण', पटना द्वारा आयोजित द्वादश पाटलिपुत्र महोत्सवक अवसरपर विशिष्ट रंगमंचीय योगदान हेतु 'पाटलिपुत्र एवार्ड' सँ सम्मानित

२००० मे विद्यापति सेवा संस्थान, दरभंगा द्वारा 'मिथिला विभूति सम्मान'

२००० मे 'प्रयाग सांस्कृतिक संगम, इलाहाबाद' द्वारा 'मिथिला विभूति सम्मान'

२००४ मे 'रोटरी पटना मिडटाउन', पटना द्वारा रंगमंचक माध्यमसँ समाज सेवा हेतु सम्मान

२००७ मे अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली सम्मेलन, दिल्ली द्वारा सम्मानित

२००७ मे कला कक्ष, पटना द्वारा 'कलाकक्ष सम्मान' सँ सम्मानित

२००८ मे हिन्दी नाट्य मंच 'प्रयास' द्वारा 'रूप स्वामि एवार्ड' सँ सम्मानित

२०११ मे दिल्लीक नाट्य संस्था 'मैलोरंग' द्वारा प्रथम 'ज्योतिरीश्वर रंगशीर्ष सम्मान'

२०११ मे अष्टम अन्तर्राष्ट्रीय मैथिली सम्मेलन एवं मिथिला सांस्कृतिक समन्वय समिति, गोवाहाटी द्वारा सम्मानित

२०१२ मे मैथिल समाज, रहिका द्वारा 'महेन्द्र झा सम्मान'

२०१२ मे अखिल भारतीय मिथिला संघ, दिल्ली द्वारा 'मिथिला विभूति सम्मान'

૨૦૧૬ મે વહિાન નાળ્ય શ્રીમ શ્રીમ વકિાસ એવં વણિ નગિમ, પટના દ્વારા -શ્રીમ વકિાસક ક્ષેત્નમે ઉત્કૃષ્ટ યોગદાન હેતુ સમ્માન

૨૦૨૧ મે શવિમ્ પ્નોડક્શન પ્ના લિ દ્વાના ' લાઇફ ટાઇમ અચીવમેંટ અવાર્ડ'

૨૦૧૩ મે ' ભખિાની ઠાકુન (નંગમંચ) વાર્ષિક પુનસ્કાન'

૨૦૧૮ મે સાંસ્કૃતિક સમતિ, અન્ધનાઠાઢ़ી દ્વાના ' જામતી સ્ત્રી સમ્માન'

૨૦૨૨ મે ' નટનાજ સમ્માન'

૨૦૨૨ મે મૈથિલી સાહિત્ય કલા, નંગમંચ મહોત્સવમે ઉત્કૃષ્ટ સહભાગતિા હેતુ સમ્માન

આવાસ : એલ ૨૩૩ , પી આઇ ટી કૉલોની, કંકડ़બાગ, પટના –૮૦૦૦૨૦,

મો નં – ૦૯૯૩૧૦૨૪૮૧૯,

ઈ મેલ - પ્નેમલતામિશ્નાપ્નેમ@જીમેલ.કોમ

અપન મંતવ્ય એડિટોનિયલ.સ્ટાફ.વિદેહ@જીમેલ.કોમ **પન પઠાઉ।**

𑓒.𑓓.𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩- 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'

𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'

प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' ई नाम हम कलकत्ते (सन् १९७५) सँ सुनैत छी। पटनामे जेल नाटक आ केनिहार लोकनि आतऽ यात्रा होइ। प्रयास कऽ विद्यापति पर्व देखि कऽ गेलाक बाद। से पटना आबऽ सँ पहिने बूझल छल जे ओतुका नाटक-कर्मी सब के छथि आ केहन नाटक करै छथि। 'विद्यापति पर्व समारोह' चेतना-समिति, पटनाक सर्वप्रिय-प्रोग्राम छल आ चेतना समिति दऽ हम मस्सैव (जीवकान्त) सँ सुनैत छी। ओ जरूर कहलासमे वाजल छलथि जे ई संस्था 'ऑथर्स क्लब' छी। एतऽ ओ सब मैथिलीकेँ पूजा आ पैरवी करऽ जाइ छथि! अक्षरशः सत्य वचन छलनि मस्सैवक। अस्तु, २०२२ तक अबैत-अबैत ई संस्था 'ऑथर्स क्लब' सँ आगू विकास कऽ कऽ पूर्णकालिक-अल्पकालिक राजनीतिकर्मी लोकनि 'मैथिली-डिस्को-पैप' जकाँ गेल-ए। विडम्बना ई जे एकरा साहित्यिक-संस्कृतिक संस्था कहल जाइ छथि। माने 'मन किछु आन, वचन किछु आने, कर्म पुनः किछु आन' प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' एहि संस्थाक अपरिहार्य अंग छथि। किछु साल सँ एकर उपाध्यक्ष पदकेँ सुशोभित कऽ रहल छथि!

हम अप्रैल १९८४ मे पटना एलौं आ तहिए सँ संग छी। 'भंगिमा' सांस्कृतिक चेतनाक संवाहक नामे १७-६० वर्ष जे पूर्णतः कलाकारक संस्था छल। संस्थाक पंजीकरण जेहैं आ कार्यालय पता जेहैं एल २३३, पीआरटी कॉलोनी, कंकड़बाग, पटना-२०। ई प्रेमलता जी क आवास छी। आइयो २०१६ पता छइ! अर्थात् ३८ वर्ष पुरान एहि संस्थाकेँ अपन कहाए वला कतिया पर्यन्तक स्थल नइ छइ। रिहर्सल-मीटिंग कार्य लेल 'विद्यापति भवन' क बरबिगोनो व्यवस्थापन आसनि अइ। नाटकक प्रॉप्स आ कस्ट्यूम, पर्दा, आदि (जे लगभग एक ट्रककेँ भरबाक परिमाणमे छल) पहिने (पटना-जलमग्न भेलापर) हिनके डेरापर गोटल रहइ

𑒕𑒪𑒱। 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒑𑒑𑒢𑒏 𑒆𑒭𑒰 (𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒂𑒫𑒰𑒮) 𑒣𑒩 𑒩𑒯𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒱 𑒂 𑒂𑒥 𑒞𑓄 𑒖𑒐𑒢 𑒑𑒑𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒦𑒃 𑒩𑒯𑒪𑒱 𑒞𑓄 𑒍 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒢 𑒮𑒥 𑒖𑒞𑓄 𑒞𑒞𑓄 𑒯𑒻𑒞! 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒼, 𑒖𑒹𑒯𑒢 𑒯𑒼 𑒮𑓀𑒞𑒼𑒭 𑒏𑒩𑓄 𑒣𑒛𑓃𑒻 𑒕𑒃

𑒏𑒦𑒲 𑒏𑒱𑒮𑒲 𑒏𑒼 𑒧𑒳𑒏𑒧𑓂𑒧𑒪 𑒖𑒯𑒰𑒿 𑒢𑒯𑒲𑓀 𑒧𑒱𑒪𑒞𑒰।

𑒏𑒯𑒲𑓀 𑒖𑓃𑒧𑒲𑒢 𑒏𑒯𑒲𑓀 𑒂𑒮𑒧𑒰𑒿 𑒢𑒯𑒲𑓀 𑒧𑒱𑒪𑒞𑒰।

(𑒢𑒱𑒠𑒰 फ़ाज़𑒪𑒲)

𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰 𑒁𑒢𑒫𑒩𑒞 𑒁𑒃। 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒢𑒫 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬 𑒦𑒹𑒪𑒃𑒋- 𑒢𑒫𑒞𑒰𑒏 𑒢𑒃। 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒂𑒩𑒧𑓂𑒦𑒹 𑒮𑓄 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒪𑒼𑒏 𑒂𑒥 𑒦𑒃 𑒩𑒯𑒪। 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒬𑒻𑒪𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩, 𑒏𑒹𑒬𑒫-𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢, 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲 𑒩𑒧𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒩𑒰𑒖𑒢', 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒑𑒑𑒢, 𑒥𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃 𑒮𑒾𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨𑒹𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒄 𑒖𑒹 '𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰' 𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒦𑒰𑒫𑒏𑒞𑓂𑒫 𑒁𑒠𑓂𑒨𑒰𑒫𑒡𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒕𑒃! 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍 𑒋𑒞𑓂𑒞𑒯𑒱 𑒞𑒏 𑒮𑒲𑒧𑒱𑒞 (𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰-𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱, 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱, 𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰) 𑒢𑒃 𑒕𑒃𑒟। 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒥 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑓄 𑒂𑒑𑒴, 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑒓 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒂𑒥 𑒍 '𑒧𑒰𑒿' 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒃𑒟। 𑒥𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃, '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰' 𑒏𑒯𑒃 𑒕𑒪𑒟𑒱𑒢। 𑒯𑒧 𑒠𑒲𑒠𑒲 𑒏𑒯𑒃 𑒕𑒱𑒨𑒃𑒢। 𑒍, 𑒮𑒥 𑒩𑒰𑒐𑒲-𑒦𑒩𑒠𑒳𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒠𑒱𑒢 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯 𑒏𑓄 𑒏𑓄 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒰𑒛𑓃𑒞𑒱 𑒙𑒰 𑒕𑒃𑒟। 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒑 𑒦𑒹𑒪 𑒣𑒩 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒰𑒯 '𑒧𑒯𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩'। 𑒫𑒱𑒬𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒬𑓂𑒩𑒼𑒞𑒰, 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒏 𑒂 𑒣𑒰𑒚𑒏। 𑒥𑒛𑓃 𑒖𑒠𑒱 𑒏𑒹𑒪 𑒣𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒧𑒞 𑒩𑒰𑒐𑓄 𑒥𑒪𑒰। 𑒯𑒧 '𑒧𑒮𑒱𑒩 𑒖𑒲' 𑒏𑒯𑒃 𑒕𑒪𑒱𑒨𑒃𑒢। 𑒍 𑒮𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒯𑒧𑒩𑒰 '𑒢𑒙𑒩𑒰𑒖' 𑒏𑒯𑒃 𑒕𑒪𑒰 𑒮𑒹 '𑒧𑒮𑒱𑒩 𑒖𑒲' 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒃 𑒩𑒯𑒪𑒰।

𑒍𑒯𑒼 𑒯𑒧 𑒞𑓄 '𑒛𑒰𑒅𑒢 𑒠 𑒧𑒹𑒧𑒼𑒩𑒲 𑒪𑒰𑒃𑒢' 𑒣𑒩 𑒔𑒪𑒪 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏 𑒏𑒹𑒿 𑒞𑓄 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒦𑒃 𑒔𑒰𑒯𑒱 𑒣𑒩𑒢𑓂𑒞𑒳

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒧𑒹 𑒮𑓄 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 ऑ𑒣𑓂𑒬𑒢𑒪 𑒙𑒰 𑒕𑒃। 𑒂𑒥 𑒍 𑒧𑒰𑒿, 𑒠𑒲𑒠𑒲, 𑒏𑒰𑒏𑒲, 𑒠𑒰𑒠𑒲, 𑒢𑒰𑒢𑒲 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒮𑓄 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒼𑒡𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒃𑒟। 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒑 𑒂𑒃𑒥 𑒏𑓄 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒁𑒩𑓂𑒟 𑒂 𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒙𑒴𑒙𑒃 𑒕𑒃। 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑓁 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒹𑒏

મૈથિલિ ઘાક ૬ પ્રાચિતિ વ્યક્તિત્વ છરથિ જે મસિયિો જરા મૈથિલિ-કલા-સંસ્કૃતિ સઽ છુરિ ત્ર્યઽ્ઽ સે હનિકા સઽ સંપૃક્ત શ્રર વહિકુલ પારિવારિક-શ્રૌપચારિક વ્યવહારક સંગ વડ઼ પૈઘ પરિવાર છરન હનિકર એહિ શ્રદ્ભુત લોકપ્રિયતા સઽ શ્રાનન્દ શ્રા રાપ્પા (દ્રષ્યા) દુનૂ સંગહિ હોરઽ એહિ શ્રાથમે ૬ હામિોહન ઝા શ્રા રવીન્દ્ર-મહેન્દ્રક સમકક્ષ છરથ઼ હમ, શારદા સનિ્હાક (કોનો ભાષામે) ગાયનક ધ્વનિ' મૈથિલિ-ધ્વનિ' માનર છી। તહિના, કામકાજી સંસ્કૃતિ કર્મીક મૈથિલિ-પ્રતિમાન છરથ દીદી પ્રેમલતા જી!

પ્રાથમતઃ દીદી, શ્રભિનય-શલિપી છરથિ જેડયિો શ્રા રંગમંચ સઽ શ્રારમ્ભ કઽ કઽ ટેલીવિજન શ્રા સનિમા તક વસ્તિાર। હમરા તઽ લાગરઽ જે એપ્પન વનઽ વલ પાઁચમે સઽ તીન મૈથિલિ સનિમામે હનિકર ભૂમિકા-ભૂલ હોર છરના એહન વ્યાપ્તકિેં સમ્ભાવ કને કઠનિ હોર છર વેસી કાલ ૬ માથ ચઢ઼ વિેસર છર મુદા દીદી વેસ સહજતા સઽ તકરા સમ્ભારને છરથિ શ્રાર એકર એકટા પ્પાસ કારણ છર મૈથિલિક ' કલા-સંસ્કૃતિ', ' માત્સર્ય' ' પૈસવિ શ્રા ન઼ૉન-માનટિરી' હોરથ લોક ટકિટ લઽ કઽ નાટક-સનિમા-કન્સર્ટમે નર જારઽ, પુસ્તક-પત્રકિા નર કીનત શ્રપવાદ છર, તે રઽહ નયિમ છી। એહડિમ, કલા-સંસ્કૃતિ-કર્મીક લલ કોનો સમ્યક સમ્માન નર છર જે સવ છર સે નતિાન્ત વચકાની છી।

દીદીક દોસર રૂપ શ્રર સંગઠનકર્તા કેર શ્રભિનયમે તઽ દોસર નાટકકારક લખલ શ્રા તેસર (નરિ્દેશક- પ્રશાસકિ તેસર) ક શ્રનુસાર કહર-કરર છરથિ સે કછુ એના બુઝરઽ જે શ્રો ' ગૂઢ઼-ટાઇપ્ડ' ભઽ ગેલીહ હનિક શ્રભિનયમે શ્રહાકેં વવિધિતા શ્રા પ્રયોગધર્મતિા નર ભેટત શ્રસલમે એહન કોનો શ્રપેક્ષા મૈથિલી રંગ-જગતમે છરહો નર પ્રકારાન્તર સઽ એહન કોનો શ્રપેક્ષા મૈથિલીમે વા

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒧𑒣𑒩 𑒯𑒼𑒋𑒞 𑒖𑒰𑒥𑓀𑒞𑒼 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢𑒧𑒹 𑒮𑒢𑓂𑒢𑒱𑒯𑒱𑒞 𑒢𑒃 𑒕𑒋। 𑒃𑒯𑒄 𑒢𑒱𑒨𑒧 𑒕𑒱𑒨𑒻𑒋।

𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒥𑒰𑒞𑒹-𑒥𑒰𑒞𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒱𑒪 𑒁𑓀𑒬𑒳𑒧𑒢 (𑒖𑒮𑒧) 𑒏𑒯𑒪𑒏 𑒖𑒹 𑒄 𑒞𑓄 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒞𑓁 𑒋𑒏𑓂𑒙𑒱𑒫𑒱𑒮𑓂𑒙 𑒕𑒃𑒟। 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒫𑒔𑒢𑒰 𑒠𑒲𑒠𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒋𑒏𑓂𑒙𑒱𑒫𑒱𑒮𑓂𑒙 𑒕𑒃𑒟। 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒥𑒏𑒹𑒿 𑒧𑓀𑒔 𑒞𑒏 𑒂𑒢𑓄 𑒥𑒰𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒮𑓄 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐 𑒕𑒃𑒟। 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒅𑒣𑒰𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒕𑒟𑒱𑒯𑒱। 𑒩𑓀𑒑𑒧𑒱𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒦𑒰𑒫𑒏 𑒕𑒃𑒟। 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒩𑒅𑒠𑒪𑒏 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒪𑒼𑒏 𑒕𑒃𑒟। 𑒮𑒢𑓂 𑓒𑓐𑓐𑓐 𑒮𑓄 𑒁𑒣𑒢 𑒛𑒹𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒏𑒩𑒃 𑒕𑒟𑒱- 𑒮𑒰𑓀𑒡𑓂𑒨 𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑓄। 𑒋𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲, 𑒧𑒑𑒯𑒲, 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒃𑒢 𑒮𑒯𑒦𑒰𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒏𑒩𑒃 𑒕𑒃𑒟। '𑒮𑒰𑓀𑒡𑓂𑒨-𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲' 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑓄 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒯𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒃 𑒕𑒃𑒟। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒕𑒃𑒢। 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒯𑒼 𑒞𑓄 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒥𑒱𑒏𑓂𑒩𑒲𑒏 𑒧𑒰𑒙𑒹 𑒣𑒳𑒕𑒥𑒃𑒢। 𑒍 𑒥𑒹𑒮 𑒮𑒯𑒖𑒞𑒰 𑒮𑓄 𑒏𑒯𑒞𑒲 𑒖𑒹 '𑒣𑒻𑒬𑒢' 𑒏 𑒣𑒰𑒩 𑒖𑒴𑒙 𑒏𑒩𑒃 𑒕𑒲। 𑒮𑒻𑒯 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒃𑒟- 𑒕𑒳𑒙𑒞𑒲 𑒢𑒯𑒲𑓀 𑒯𑒻 𑒧𑒳𑒿𑒯 𑒮𑒹 𑒨𑒹 𑒏𑒰𑒤𑓃𑒱𑒩 𑒪𑒑𑒲 𑒯𑒳𑒄 (𑒬𑒹𑒐𑓃 𑒃𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑒲𑒧 𑒖𑓃𑒾𑒏𑓃)।

𑒂𑒥, 𑒫𑒨𑒮, 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒂 𑒏𑒰𑒪𑒏 𑒧𑒰𑒩𑒋𑒩 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒑𑒞𑒱𑒬𑒲𑒪𑒞𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒧 𑒏𑓄 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒃𑒢𑒋। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒰𑓀𑒡𑓂𑒨-𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲 𑒁𑒢𑒫𑒩𑒞 𑒕𑒃𑒢। 𑒧𑒱𑒮𑒩 𑒖𑒲, 𑒋𑒯𑒱 𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒦𑒰𑒫𑒏-𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞𑒰𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒂 𑒬𑓂𑒩𑒼𑒞𑒰 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒧 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑒰𑓀𑒡𑓂𑒨-𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒑 𑒢𑒃 𑒪𑓄 𑒮𑒏𑒪 𑒕𑒲। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒲𑒠𑒲 𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒢𑒰𑒃 𑒢𑒃 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒃 𑒕𑒃𑒟

𑒁𑒢𑓂𑒞 𑒕𑒃 𑒖𑒹 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒢𑒃 𑒯𑒼। 𑒣𑒩𑒢𑓂𑒞𑒳 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒞𑓄 𑒕𑒼𑒯𑒹 𑒬𑓂𑒩𑒳𑒞𑒱-𑒮𑓂𑒧𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒡𑒱। 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒩𑒹𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒃𑒯𑒄 𑒣𑒩𑒱𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒪𑒰𑒑𑒃 𑒕𑒋। 𑒏𑒲 𑒂𑒩𑒼 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒅𑒣𑒰𑒨 𑒫𑒱𑒏𑒮𑒱𑒞 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒃𑒢 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒮𑓄 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨-𑒬𑒱𑒪𑓂𑒣𑒲, 𑒏𑒪𑒰-𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲, 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢-𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰-𑒋𑒏𑓂𑒙𑒱𑒫𑒱𑒮𑓂𑒙 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒑𑒴𑒏 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲𑒏 𑒣𑒩𑒰𑒔𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑓀𑒩𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒋?

- કુમાાર- સંપાદક- પટના

શ્રપન મંતવ્યે દતોનાસિહ્વાસતાઙવ્દિહાગામાશ્યોમ **પન પડાઉ**

૨૪કનુપ્નયિા- હમન વય્યી મૌસી

કનુપ્નયિા

હમન વય્યી મૌસી

હમના ઊઊ થયિટન વાઊપનસઁ શુનૂ ગ્રાડ ગેઊ। માઁ-વાવૂળી કુમુદ શન્માક વાઊ ંગામંચમે હમના દ વનપ્યક શ્રાયુમે પહિઊ વેન પડેઊપ્યનિ। પટનાક કૉન્વેંટ સ્કૂઊમે પઢ્ય વાઊ હમ તીનૂ વહિન કપ્યનો એક મુપ્યી નય નહઊહુઁ। હાઁ, શિક્ષા શ્રંગ્નેળી માધ્યમસઁ શ્રવશ્ય ગ્રેઊ મુદા નૃત્ય, સંગીત, સાહિત્યિક ગોષ્ઠી, નાગા વાવા ઠાકુનવાડ઼ીક પ્નવચન, દુર્ગા પૂળાક ંગાંગ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ , મૈથિઊ મહિઊ સંઘ કેન શ્રાનંદ મેઊ શ્રૌન વિશેષ નૂપસઁ મૈથિઊ નાટ્ય સંગઠન 'ંગિમા' હમન સભાક વ્યક્તિત્વ કે ગઢ્યમે વિશેષ ભૂમિકા નિભેઊક।

શ્રહિમ પ્નમુપ્ય ભૂમિકા નહઊનિ વય્યી મૌસી કેન। શ્રાન ઊક ઊઊ 'પ્નેમઊતા મશ્નિ પ્નેમ'

हमर सभक 'बच्ची मौसी' वास्तवमे माँ (उषा कर्ण प्रसाद)केर छोट बहिन छथिन। साँझमे अपन स्कूलसँ साइकिलसँ पास टाँगसँ मौसीक आकृति, माँ के 'बच्ची आउ आउ' कहनाइ आ स्नेह आँगनामे चाय आ जलखैक नाश्ता, अंतहीन विषयपर गप हमर मानसपर आइयो अंकित अछि! हमरा सभकेँ मैथिली संस्कार बाल्यकालसँ तक बिसरिये नहि जाए से' क' छोड़ब के एक महत्वपूर्ण कारण बच्ची मौसी छथिन। बच्ची मौसी माँ, पत्नी, पेशा स' टीचर परंतु संग केर एक टा अत्यंत अनुभवी और प्रतिष्ठित अभिनेत्रीक रूपमे मिथिला समाजमे प्रसिद्ध छथिन।

हमरा ई बोध अछि कि किछु मौसीक मूँहपर क्रोध या एक स्वभाविक हेबाक बाबजूद कखनो दंभ देखने हएब। सहजिन दोसरकेँ आगू बढ़ाबए संकल्प हमर सभक बच्ची मौसी स्त्रीत्व केर एकटा अनुपम उदाहरण छथिन। आइ हम गर्वसँ कहि सकै छी कि पटना के हमर कला यात्राक शुरुआत हमर बाबूजी, माँ आ बच्ची मौसीक कारणे भेल और आइ हम मात्र कलासँ अपन जीवन यापन कs रहल छी और करैत रहब एहन आशा अछि।

प्रणाम संग मनुख प्रेम उत्कृष्ट बच्ची मौसीकेँ स्वस्थ कर्मशील जीवन लेल अशेष शुभकामना।

- कनुप्रिया- संपर्क- पटना

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

२पमुन्नी कामत- मैथिलीक सशक्त रंगकर्मी प्रेमलता मिश्र प्रेम

मुन्नी कामत

मैथिलीक सशक्त रंगकर्मी प्रेमलता मिश्र प्रेम

मैथिलीक अहि धरा पर कतेको विदुषी जन्म लेलैथ। जे अपन कर्म आऽ सामर्थ्य, सँ समाज कऽ नव बाट देखौलैथ। ऊंऽ वांस आकाश तक्के छुवि पवैत अछि जक्कर आऽ आकाश दिस मात्र नहिनि सान्त होयत वदलामे ओकरा लैपैक कऽ छुवैयक अथक प्रयास मऽ दिन - राति लैग जैत अछि। ४०-५० कऽ दशक मऽ बाल विवाह सँ ग्रसित अहि समाज मे स्त्री केनाय पाप छल। ओहि समयमे स्त्री के रंगकर्मी होनाए असंभव छल। मुदा जक्कर मन सून्य छुवैए लल आतुर होय तँ आगा सँ दहकैत दिनकर अपन तेज कम कऽ लैत अछि।अहिना भेल प्रेमलता मिश्र प्रेम संगे जे अपन प्रारम्भिक शिक्षा

𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒮𑒿 𑒢𑒳𑒏𑒰-𑒔𑒼𑒛𑓃𑒰 𑒏𑓄 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒥𑒔𑒱 𑒏𑒹𑒪𑒻𑒟। 𑒮𑒥 𑒏𑒳𑒪𑒭𑒢𑒱 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒪 𑒏𑓄 𑒜𑓃𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒅𑒔𑓂𑒔 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒯𑒰𑒮𑒱𑒪 𑒏𑒻𑒩 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒁𑒢𑒣𑒜𑓃𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒧𑒹𑓀 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒏 𑒠𑒲𑒨𑒰 𑒖𑒩𑒾𑒪𑒻𑒟। 𑒧𑒰𑒨 - 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒏𑒹 𑒋𑒏𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒢𑓂𑒞𑒰𑒢 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒁𑒏 𑒮𑒣𑒢𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒅𑒛𑓃𑒻𑒨 𑒕𑒪 𑒂𑓄 𑒏𑒩𑓂𑒧𑒣𑒟 𑒣𑒩 𑒔𑒪𑒻𑒟 𑒕𑒪। 𑒍𑓄 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒁𑒏 𑒏𑓀𑒡𑒰 𑒞𑒐𑒢 𑒥𑒢𑒪𑒻𑒟 𑒖𑒐𑒢 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏𑒰 𑒥𑒻𑒢 𑒩𑒰𑒖𑒡𑒰𑒢𑒲 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒧𑓄 𑒥𑒰𑒩𑒫𑒲𑓀 𑒏𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒞𑒏 𑒏𑒹 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰𑒏𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒾𑒢𑒲 𑒏𑒩𑒾𑒪𑒻𑒟।

𑒪𑒼𑒑 𑒏𑒱 𑒏𑒯𑒞 𑒍𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒩𑒹 𑒣𑒰𑒕𑒰𑓀 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒩𑒴𑒔𑒱 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒡𑒩𑒞𑒲 𑒢𑒰𑒣𑒻 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒥𑒰𑒪𑓂𑒨𑒏𑒰𑒪 𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧 𑒧𑓄 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒏𑒩𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒁𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒏𑓄 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒣𑒳𑒩𑒴𑒭𑒹 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒻𑒟 𑒣𑒩 𑒂𑒥 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒁𑒯𑒱 𑒮𑒼𑒔 𑒧𑓄 𑒥𑒠𑒪𑒰𑒫 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒮𑒿 𑒁𑒢𑒪𑒻𑒟।

२८ 𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 १९४८ई 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧 𑒩𑒯𑒱𑒏𑒰 𑒧𑓄 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒪𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩𑒱𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒿 𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒫 𑒧𑓄 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒏 𑒮𑒰𑒑𑒩 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒏𑓄 𑒧𑒡𑒳𑒩𑒞𑒰 𑒮𑒯𑒖𑒞𑒰 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒥𑒢𑒰 𑒪𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒧𑓄 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒯𑒮𑓂𑒞 𑒁𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒭𑓂𑒚𑒱𑒞 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒏𑓄 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 १२ 𑒮𑒰𑒪𑒏 𑒁𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒧𑓄 𑒮𑒾𑒩𑒰𑒚 𑒮𑒦𑒰 𑒮𑒿 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒲𑒨 𑒧𑒯𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒖𑒹 २०१८ 𑒧𑓄 𑒠𑒲𑒠𑒲 𑒏𑓄 𑒁𑒮𑒑𑒩 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒣𑒩𑒪𑒼𑒏 𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒦𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒮𑒳𑒐 -𑒮𑒧𑓂𑒣𑒢𑓂𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒠𑒰𑒧𑓂𑒣𑒞𑓂𑒨 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒐𑒳𑒬𑒯𑒰𑒪 𑒕𑒪। 𑒮𑓀𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒧𑓄 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒯𑒪 𑒠𑒲𑒠𑒲 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒮𑓀𑒞𑒰𑒢𑒏 𑒧𑒰𑒞𑒵𑒮𑒳𑒐 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒏𑒹𑒪𑒻𑒟। 𑒢𑒻𑒯𑒩 𑒮𑒿 𑒮𑒰𑒮𑒳𑒩 𑒞𑒏 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒵𑒠𑒳𑒪 𑒮𑓂𑒫𑒦𑒰𑒫 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒠𑒱𑒪 𑒧𑓄 𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒹𑒪𑒻𑒞। 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒠𑒲𑒠𑒲𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒩𑒱𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒂𑓄 𑒖𑒻𑒞𑒏 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒪 𑒜𑓃𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑒻𑒒 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒞𑒨 𑒠𑒲𑒠𑒲 𑒏𑓄 𑒮𑒥𑒏𑒼𑒨 𑒠𑒲𑒠𑒲 𑒧𑒰𑒿 𑒏𑒻𑒯 𑒮𑓀𑒥𑒼𑒡𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒣𑒻𑒒 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒍𑒩 𑒏𑒱 𑒦𑓄 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒧𑒹 𑒍𑓄 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒬𑓂𑒩𑒼𑒞𑒰 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦𑓄 𑒖𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।𑒋𑒑𑒼 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒄 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑒻𑒒 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡𑒱 𑒁𑒕𑒱।

𑒠𑒲𑒠𑒲 𑒧𑒰𑒿 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏𑒰 𑒕𑒹𑒪𑒲 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒑 𑒮𑒧𑒨𑒏 𑒁𑒦𑒰𑒫 𑒕𑒪। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒁𑒣𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧।𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒢𑒮 - 𑒢𑒮 𑒧𑓄 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒧𑒰𑒢 𑒕𑒪। 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪𑒏 𑒮𑒧𑒨𑒏

बाद ओऽ कोनो नाटकक निर्देशन कैल नहि छैथि वा कोनो नाटकक मंचन। नाटक प्रति हिनकर झुकाव आऽ देखी - सँ - देखी महिला कऽ मंचन लऽ प्रोत्साहित केनाइ मैथिली नाट्य साहित्य लऽ हुनका द्वारा कैल अनुपम योगदान अछि। हिनका सँ प्रोत्साहित भऽ माता -पिता अपन बेटी कऽ सब क्षेत्र संगे नाटक क्षेत्र मऽ सेहो आगा बढ़बै लागल। तै तँ अप्पन बेर हमल समाज नाटक कऽ महिला पात्र मऽ पुरुष कऽ देखैत रहित। प्रेमलता मिश्र प्रेम शायद समाजक सोच बदलैय लऽ अहि बेर पर अवतारित भेलि जाय ओऽ डर भेलि सब हुनकर थोपनी बजा समर्थन केलथि।आब समाजक रूप रेखा बदैल रहल अछि।लोकप्रिय देवाल ढ़ह रहल अछि।

दीदी सबसँ पहिने आकाशवाणी रेडियो सँ प्रसारित नाटक द्वारा अपन कैरियरक शुरुआत केलथि। हिनकर सशक्त आवाजक कारण आकाशवाणी रेडियो छल।आगाँ सँ हुनका अनेको मंच पर मंचनक अवसर प्राप्त भेल। दीदी अनेको नाटकक मंचन केलथि जहि मऽ लोकप्रिय नाटक जे पंडित गोविन्द झा द्वारा रचित अछि दीदी अहि नाटकक १७ शो केलथि । हिनका द्वारा अभिनीत प्रसिद्ध नाटक कऽ नाम तँ बहुत अछि पर ओहि मऽ सँ जे अप्पनो सबहक सोहाँ डर भऽ जैत अछि ओऽ नाटक अछि- सुनू जानकी, भसाइल चाहक जिनगी, पहिल साँझ, पायक, मनुक्ख, अंतिम प्रणाम आदि। बाल्य कलाकारक माध्यम सँ बाल्य नाटक मऽ हिनकर योगदान सेहो अतुल्य अछि। राष्ट्रीय पुरस्कार सँ सम्मानित मैथिली सिनेमा मिथिला मखान मऽ माँ के पात्र मऽ हिनकर अभिनय पाठकक मनक अन्त गहराई मे अंत काल तक घुसल रहल। तहिना भोजपुरी सिनेमा दुल्हा गंगा पार के सेहो हिनकर अभिनय सराहनीय अछि। सांचा प्रीतियाँ बानावालिक मे हिनकर अभिनय के बिसैर सकैत अछि। मैथिली, भोजपुरी सँ लऽ हिन्दी सिनेमा दामुल संगे अनेको सिनेमा मऽ सेहो अपन अभिनय सँ श्रोताक प्रिय कलाकार सूची मऽ अपन नाम स्थापित कैल।

हिनकर तीन टा पोथी सेहो प्रकाशित अछि।जहि मऽ

१ शेफर प्रसंग (शोध पत्र)

२ ओऽ दिन ओऽ पल(संस्मरण)

३ एकटा छल सिनेह (कथा संग्रह)

वर्तमानमेँ साँप्रत गोष्ठी २००८ मे शुरु भेल ई पत्रिका जे अनियतकालिक अछि ओकर संपादक छैथ। जंगमी पत्रिका कऽ किछु दिन सेहो संपादन केने छैथ आऽ चेतना समिति पटना सँ जुड़ल अछि। अपनो मिथिला मैथिली कऽ सेवा मऽ समर्पित छैथ।नव पीढ़ी लेल हिनकर संघर्ष आ अपन कर्मक प्रति निष्ठा बाट देखा रहल अछि।

-मनकी कामना- संपर्क- दिल्ली

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

रश्मि जया दी- हमर लेल प्रेरणा दी

जया दी

हमर लेल प्रेरणा दी

प्रेरणा मिसिर हमर लेल एक अनजान शख्स छलीह।

हम विद्यापति जीवन विद्यापति प्रोग्राममे गेल रही। हम हॉलमे पहुँचलहुँ त अपन संगी-साथी सबकेँ ताकए लगलहुँ, ओ (प्रेमलताजी) हमर बगलमे बैसल छलीह, ओहि समय खाना केर बेर भऽ गेल छल। तँए प्रेमलता दीदी बड़ प्रेमसँ कहै छथि, पहिल खा लिय, संगी-साथी भेटि जेतीह। हमहूँ खाना लऽ कऽ एलहुँ, आ हुनके बगलमे खाए लगलहुँ। फेर हमरासँ हमर नाम, हमर बाबूजीक नाम, गाम-घर सब पुछलथि। ओकर बाद हम हुनका लगसँ विदा भऽ कऽ प्रोग्राम देखऽ लगलहुँ। हम घर आबैत काल एकटा पत्रिका किनलहुँ "मैथिली अकादमी पत्रिका"। घर आबि कऽ जखन पढ़ै छी, त हुनको बारेमे लिखल छल, तखन बुझलहुँ जे हमरा केतेक नमहर शख्स आ केतेक स्नेहिल व्यवहार केर लोक भेटल रहथि। ई २०२० केर बात अछि। फेर आब त जखन भेट होइत छी, हुनकर आशीर्वाद जरूर लै छी।

संयोगसँ ओ कंकड़बागमे रहै छथि, आ हम राजेन्द्र नगरमे जे हमर घरक नजदीक अछि। हिनक प्रारम्भिक रंगमंचीय जिनगीमे "टुटैत लोक", "लटाइत आँचर" आदिमे हिनक अभिनय बड़ प्रशंसा भेटलनि। १९८९ मे मैथिलीक पहिल फिल्म "ममता गाबय गीत" मे विधवा भाउज केर भूमिका केलथि। फेर "सस्ता जिनगी महग सेनुर" केलथि। डी डी पटना के लल प्रमोद चौधरी द्वारा निर्मित धारावाहिक "परिव भरा मिथिला", शिव पूजन सहाय केर देहाती दुनिया मे काज केलथि। मैथिली फिल्म ललका पाग लेल पहिल बेर कांट्रेक्ट साइन केने छलथि। राष्ट्रीय फिल्म पुरस्कारसँ सम्मानित मैथिली फिल्म "मिथिला मखान" मे हिरो केर माय बनल छलथि। अभिनयक संग प्रेमलता मिश्र दी सुपरिचित साहित्यकार सेहो छथि। हिनक रचना बहुत रास पत्रिका सबमे प्रकाशित भेल छल। महिला रंगकर्मीक रूपमे प्रेमलता दी बहुत रास संस्था सबसँ जुड़ल छथि जेना कि भंगिमा, अरिपन, चेतना समिति, मैथिली महिला संघ आदि।

- [illegible]- 𑒮𑒿𑒣𑒩𑓂𑒏- 𑒣𑒙𑒢𑒰

[illegible]

२७𑒅𑒭𑒰𑒏𑒱𑒩𑒝 𑒐𑒰𑒢- 𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒲 (𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰)

𑒅𑒭𑒰𑒏𑒱𑒩𑒝 𑒐𑒰𑒢

𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒲 (𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰)

"𑒋𑒧.𑒋" 𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒂 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒲.𑒛𑒲.𑒋𑒮 𑒯𑒼𑒮𑓂𑒙𑒪 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒑𑓀𑒑𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩𑒠𑒞𑓂𑒞 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒫𑒰𑒮 𑒖𑒹 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒥 𑒏◌ॉ𑒪𑒹𑒖 𑒏𑒹 𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒹 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒫𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒏𑒏𑒰 𑒯𑒧𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒪 𑒑𑒰𑒩𑓂𑒖𑒱𑒨𑒢 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒏𑒰𑒏 𑒛𑒹𑒩𑒰 𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒒𑒰𑒙𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒏𑒰𑒏𑒲 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒪𑒐𑒱𑒢 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒩 𑒛𑓂𑒨𑒴𑒙𑒲 𑒩𑒫𑒱 𑒠𑒱𑒢 𑒛𑒹𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒂𑒋𑒥 𑒩𑒯𑒻𑒏। 𑒋𑒧.𑒋 𑒏𑒹 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒣𑒳𑒕𑒰𑒣𑒴𑒕𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒏𑒙 𑒢𑒻 𑒩𑒯𑒻। 𑒩𑒰𑒞𑓂𑒩𑒱 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒩𑒰𑒧 𑒖𑒿 𑒥𑒰𑒯𑒩 𑒏𑒩𑒲 𑒞𑒿 𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒩𑒯𑒻। 𑒍𑒩 𑒠𑒱𑒢 𑒖𑒹 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒒𑒰𑒙 𑒞𑒿 𑒏𑒰𑒏𑒲 𑒧𑒻𑒯𑒲-𑒧𑒻𑒯𑒲 𑒮𑒖𑒧𑒢𑒱 𑒏𑒙𑒻 𑒕𑒪𑒲𑒯 𑒂 𑒪𑒏𑒛𑓃𑒲 𑒥𑒪𑒰 𑒔𑒴𑒪𑓂𑒯𑒣𑒩 𑒪𑒼𑒯𑒱𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒪𑒛𑓃𑒏𑒲 𑒠𑒴𑒡 𑒎𑒙𑒻 𑒕𑒪𑒻 𑒮𑒹 𑒠𑒴𑒡𑒹 𑒮𑒢 𑒅𑒖𑓂𑒖𑒩 𑒕𑒪𑒻। 𑒯𑒧 𑒏𑒰𑒏𑒲 𑒏𑒹 𑒑𑒼𑒩 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒍𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒧𑒔𑒱𑒨𑒰𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒍 𑒖𑒰𑒩𑒢𑒱 𑒔𑒴𑒪𑓂𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒥𑒯𑒰𑒩 𑒏𑓄 𑒂𑒿𑒔 𑒏𑒧 𑒏𑒹𑒪𑒱 𑒂 𑒂𑒥𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒑𑒼𑒩 𑒪𑒰𑒑𑒪𑒱।

"𑒧𑒢𑒲 𑒨𑒻, 𑒄 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒲 𑒕𑒟𑒱𑒢, 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒖𑒢𑒱𑒞𑒼" 𑒏𑒰𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒲𑒯 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒢 𑒂𑒿𑒑𑒢𑒏 𑒏𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒲 𑒮𑒼𑒯𑒹-𑒮𑒼𑒯 𑒧𑒧𑒱𑒨𑒾𑒞 𑒩𑒯𑒟𑒱𑒢 𑒏𑒱 𑒣𑒱𑒮𑒱𑒨𑒾𑒞। 𑒞𑒢𑒾𑒢𑒲 𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒹𑒏 𑒂𑒿𑒑𑒢𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔 𑒏𑒰𑒏𑒲 𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒟𑒱𑒢 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒑 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒋 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒍𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒦𑒹𑒪 𑒯𑒼। 𑒄 𑒑𑒣𑓂𑒣 𑒖𑒩𑒴𑒩 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒖𑒰𑒫𑒞 𑒯𑒧𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒧𑒱𑒨𑒾𑒞 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒖𑒹𑒚 𑒖𑒧𑒰𑒋 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒂 𑒮𑒠𑓂𑒨𑓁 𑒖𑒰𑒅𑒞 𑒢𑒢𑒠𑒼𑒮𑒱 𑒞𑒰𑒫𑒞 𑒯𑒧 𑒮𑒾𑒮𑒹 𑒥𑒛𑓃𑒏𑒲 𑒙𑒼𑒪𑒏 𑒮𑓀𑒥𑓀𑒡𑒲 𑒏𑒹, 𑒏𑒹 𑒏𑒯𑒋, 𑒣𑒼𑒐𑒩𑒱-𑒗𑒰𑒿𑒐𑒩𑒱, 𑒥𑒰𑒛𑓃𑒲-𑒗𑒰𑒛𑓃𑒲, 𑒑𑒰𑒕-𑒥𑒱𑒩𑒱𑒕𑒱 𑒂 𑒛𑒯𑒱𑒫𑒰𑒩 𑒡𑒩𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒲𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒱𑒨𑒢𑒱। 𑒏𑒏𑒰-𑒏𑒰𑒏𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒖𑒹 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒞𑒿 𑒢𑒱𑒣𑒙 𑒮𑒴𑒢 𑒞𑒢𑒾𑒢𑒲𑒏 𑒅𑒖𑒛𑓃𑒪-𑒅𑒣𑒙𑒪 𑒂𑒿𑒑𑒢 𑒮𑒦 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒖𑒲𑒫𑓀𑒞 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। "𑒂 𑒄 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒲 𑒕𑒟𑒱" 𑒏𑒰𑒏𑒲 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 𑒠𑒹𑒞𑒲 𑒞𑒰𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒲 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒅𑒚𑒪𑒱 "𑒯𑒧 𑒔𑒲𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒱𑒨𑒢𑒱, 𑒄 𑒧𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒥𑒯𑒱𑒢𑒱 𑒕𑒟𑒱𑒢। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒥𑒹𑒩 𑒏𑒯𑒪𑒱𑒨𑒻 𑒏𑒰𑒏𑒲 𑒖𑒹 𑒩𑒫𑒱 𑒠𑒱𑒢 𑒧𑒢𑒲 𑒎𑒞𑒲𑒯।" 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒲𑒏 𑒔𑓀𑒔𑒪 𑒮𑓂𑒫𑒩 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒅𑒧𑒹𑒩 𑒪𑒰𑒨𑒏 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒍 𑒣𑓀𑒠𑓂𑒩𑒯-𑒮𑒼𑒪𑒯 𑒥𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒩𑒯𑒟𑒱 𑒂 𑒯𑒧 𑒥𑒲𑒮-𑒋𑒏𑒻𑒮 𑒏𑒹। 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒲 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒰𑒋 𑒪𑒑 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒋 𑒂 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒂𑒿𑒑𑒰 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒻 𑒏𑒹 𑒅𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨𑒮𑒿 𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒹𑒙𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒧𑒰𑒋 𑒪𑒑 𑒕𑒪, 𑒯𑒧 𑒋𑒧.𑒋 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒯𑒼𑒮𑓂𑒙𑒪𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒲। 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒹 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒣𑒞𑒱◌𑒵𑒯𑒲𑒢 𑒩𑒯𑒟𑒱। 𑒯𑒧𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒪 𑒂 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒲𑒏 𑒙𑒼𑒙𑒪 𑒑𑒰𑒩𑓂𑒖𑒱𑒨𑒢 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒏𑒏𑒰 𑒩𑒯𑒟𑒱𑒢।

शोभाकान्त, सुकान्त, श्रीकान्त, श्यामाकान्त हमरा सभहक अनुज आ उर्मिला मंजुल बहिन। से सदा नमिहल अछि। बच्ची मैट्रिक पास रहथि, मसिरजी बीए पास रहथिन। सुदर्शन, गंभीर युवक। कछि दनुका बाद ओ एकटा पैघ कतिवक दोकानमे काज केलनि। बच्ची कोनो स्कूलमे पढ़बा संगे इंटर, बीए, एमए आ पीएचडी धरि कऽ लेलनि। मसिरजी सेहो ट्रांसपोर्ट कॉर्पोरेशन केर स्थायी काजमे लागि गेलाह। बच्ची के दू टा आर पुत्र आ एकटा पुत्री अनुपमा भेलथिन। बच्ची एकटा घर पटनाक कंकड़बागमे बनौलनि। प्राथमिक, माध्यमिकसँ होइत इंटर स्कूलक शिक्षिका भऽ रिटायर केलीह। बच्चा सभ उच्च पदस्थ अधिकारी भेलनि। एक तँ प्रायः अध्यवसायी मैथिल कन्या करए गुणगान। तखन एक टा विदावलीक की अर्थ? आ कका यात्रीजी, काकी अपराजिता देवीक आशीष कोना फलित होइत? बच्चीक माँ जे छलथि से कहियो-कहियो रहकिसँ अबथि। हम आर धरि ओहि काकीसँ सुन्नर-सुलक्षण स्त्री नहि देखलहुँ। ओर निराभिमान स्त्री के सुप्पंडल तेजोमय व्यवहार छलै। हमर स्वयं मातृक आ सासुर सभक लक्की-स्त्री, वृद्धा अपरूप रहथि मुदा काकी सन नै। काकी के जीवन छोट रहनि। बहुत जल्दी चल गेलीह।

हम आकाशवाणीमे कविता पाठ करए सन् १९६० सँ जाए लागल रही। बच्ची १९६५ मे कका केर कहलासँ आकाशवाणीमे मैथिली नाटकमे भाग लेबए लागली। से तेहन नीक ढङ्गँ मनोयोगसँ करए लगलीह कि कहएक बेर एकरागि आ प्रशासनासँ सेहो करथि आसते-आसते जखन मैथिली नाटक पटानमे मंचपर आबए लागल, तखन बच्ची मंचपर उतरि गेलीह। मंचपर सभसँ पहिने आदरणीय सुभद्रा दी (हरिमोहन झाजीक धर्मपत्नी आ राजमोहन झाक माँ) उतरल रहथि स्वरूप का लल नेकार्ड मुदा भेलनि आ ओ प्रेरणा से भेलथिन। समय आगाँ बढ़लै, मुदा नुक्तायोनी, मोन-मेल तँ निकालल जाइत छै। तइसँ की मसियौतीक उदार मोन आ यात्री ककाक -काकीक संग सब बाबा धारणि

केलकै। हमरा सन लोक समर्थनमे रहबे करी। हम स्वयं मंचपर ककरा संगे कविता पढ़ए बिहारक अनेक नगरमे संग जाइ।

बच्चीमे अभिनयक गायन के प्रतिभा रहनि। बच्चीक दुआरे लोक अपन बेटीकेँ नाटक करए देथिन। मैथिलीमे महिला कलाकार आगाँ जे एलीह तकर सोहे श्रेय हिनकहि देल जेतनि। हमर बेटी सभक आदर्श मंचपर बच्ची मौसी रहथिन। मैथिली मंचक सतत सतत अभिनेत्री बच्ची कुशल संगठनकर्ता सेहो रहलीह। अरिपन नामक नाट्य संस्थाक संग छलीह। भंगिमा नामक नाट्य संस्था प्रारंभ केलनि, परवान चढ़ौलनि। मैथिली-भोजपुरी सिनेमा सभमे बच्ची एकटा विशिष्ट अंश छथि। "ममता गाबय गीत" सँ लऽ कऽ मिथिला मध्यान धरि।

बच्ची यानी प्रेमलता मिश्रा कुशल समाजिक कार्यकर्ता रहलीह। चेतना समितिमे शुरुएसँ सक्रिय रहलीह एवं आइ उपाध्यक्ष छथि। चेतना समितिक महिला शाखा के रूपमे कतेक दिन काज केलीह। अखन मैथिली महिला संघक आंउटर मेंबर सेक्रेटरी रहल छथि। आइ धरि सक्रिय छथि।

बच्ची साहित्यिक केर अनन्य प्रेमी केएक ने रहतीह, यात्री ककाक किछु नँ प्रभाव रहै। कतेक पोथी बहराएल छनि। सांध्य गोष्ठी नामक अनियतकालीन पत्रिका प्रकाशित करैत छथि, सहजहि गोष्ठी होइत छनि। कतेक बालक-बालिकाकेँ रस्ता देखेलनि बच्ची बिनु कोनो श्रेय लेने। समाजसेवा, संस्कृतिप्रिया, साहित्यानुरागी बच्ची सन निर्विकारी, निर्लोभी स्त्रीक बलपर आधुनिक मिथिला चलै छै। एहने लोकक नँ काज छै। हमर सभक ई जोर नहि चलल रहल अछि हिनका भारत सरकारक संगीत नाटक अकादेमीक पुरस्कार देल गेल अथवा एकर प्रतिनिधि चुनल गेल। जँ ओ चुपचाप अपना कर्तव्यपथपर चलैत जा रहल छथि तँ दायित्व छै मैथिलजनक कि हिनका लेल अवाज उठावथि।

एहन अपना छोट बहिन बच्चीके कोटिशः आशीर्वाद।

- 𑒅𑒭𑒰𑒏𑒱𑒩𑒝 𑒐𑒰𑒢- 𑒮𑓀𑒣𑒩𑓂𑒏-𑒣𑒙𑒢𑒰

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

૨૮.હરિનાથ ઝા- ઓ દિન ઓ પલ : પ્રેમલતા મિશ્ર 'પ્રેમ'

હરિનાથ ઝા

ઓ દિન ઓ પલ : પ્રેમલતા મિશ્ર 'પ્રેમ'

વાત કોનો વહુત પુરાન નહિ, ૨૯૬ ૧૯૬૧ક, માત્ર ઉનસઠિ વર્ષ પૂર્વક। એક ગામક સ્કૂલ છાત્રાક માઁ-પિતાક અનુમતિ ભેટલાક વાદો, શિક્ષકક પ્રોત્સાહન આ માર્ગદર્શનક અછૈતો, ઓહિ છાત્રાક પિતાક મના કયલોપર, ગામક લોકક એક વરિયાર હોયવ આ શિક્ષક લોકનિકેં મારા-પીટ કરવાક હેતુ એક જુટ ભય જમા હોયવાક વાત જખન કાનોકાન સ્કૂલ તક આયલ તઁ ઓહિ અવોધ કિન્તુ નાટ્યમંચન હેતુ તૈયાર વાલિકાકેં વિના નાટક ખેલનેહિ, વિદ્યાલયક પછુઆર વાટે ગામપર પહુઁચા દેલ જયવાક ઘટના, ઓહિ વાલિકાક મન મસ્તિષ્કપર કતેક પ્રભાવ પડ઼લ હેતૈક, સે સ્વતઃ અનુમાન લગા સકૈત છી। વાત ઈ ભેલ રહૈક, જે પહિને નાટકમે મહિલાક પાત્રક મંચન પુરુષ કલાકાર દ્વારા કરાઓલ જાઇત છલ, કિન્તુ ઓહિ વેર ઓહિ વાલિકાક પ્રતિભા આ કલાક પ્રતિ સમર્પણકેં દેખૈત, પ્રધાન શિક્ષક ચન્દ્રકાન્ત પ્રસાદ ઈ નિર્ણય લેલનિ જે એહિ વેર મહિલાક પાત્ર મહિલેસઁ મંચિત કરાઓલ જાયત।

ઓ વાલિકા કિયો આન નહિ, મૈથિલીક યતિ-પરિચિત રંગકર્મી, સૈકડ઼ો નાટક તથા અનેક મૈથિલી, હિન્દી, ભોજપુરી, ફીચર ફિલ્મ, ટેલીફિલ્મ આ

धारावाहिकमे अभिनय कयनिहारि, नेपथ्यो नाटकमे सहभागी, अनेको महिला कलाकारकेँ प्रोत्साहित कय मंचपर आननिहारि, स्वभावसँ सरल, सहज, कतिपय साहित्यिक, सांस्कृतिक, नाट्यसंस्थाक निवर्तमान आ वर्तमान पदाधिकारी डॉ० प्रेमलता मिश्र 'प्रेम'।

पटनाक एक दैनिक प्रवासक क्रममे आइ अपन मित्रक ओहिठाम एक किताबपर ध्यान गेल, एकहि बैसकमे पढ़ि लेलहुँ, से स्मरणात्मक छल, नामँ ओ दिन ओ पल, लेखिका प्रेमलता मिश्र प्रेम। २००५क प्रकाशन। १५ वर्ष पुरान किताब रहितो हमरा एक कलाकारक संघर्षक कथाक स्मरण एतेक ने आकर्षित कयलक, संगहि शीर्षस्थ कलाकारक ई स्वीकारब जे बिना रिहर्सलक नव कलाकारक संग नाट्यमंचन उपयुक्त नहि, से भारी मनसँ अस्वीकार कयलनि, मैथिल समाज रहिकाक प्रस्ताव। लेकिन ओ पल हुनकर जीवनक कतेक महत्वपूर्ण छल रहल होइतनि, जतय अपनहि नैहरमे, अपन स्कूलसँ पाछूक दरबाजा होइत पड़ा देल गेल छलनि, ओतहि विशाल मंचपर उद्घाटन करबाक अनुरोधकेँ स्वीकारैत दौड़ल-दौड़ल दुसाधटोली होइत मंचपर अयलीह आ उद्घाटन भाषण देलनि।

हिनक अभिनय कतेको बेर देखने छलियनि, पहिल बेर ओकर आँगनक बारहमासासँ लय जे १९७३मे चेतना समिति पटना द्वारा मंचित भेल छल आ पहिल महिला कलाकार रूपमे अभिनय कयने छलीह।

स्वाभाविक अछि, नाटकसँ जुड़ल रहबाक कारणसँ अधिकांश संस्मरण एही विभागक लोकसँ हेतनि, किन्तु से नहि, ई नीक कथाकारो छथि, संपादको छथि, संगठनकर्मी सेहो छथि, वृत्तिएँ शिक्षिका सेहोआ सर्वोपरि समर्पित गृहिणी। एक संग एतेक कार्यक सफल संपादन कोना कय लैत छथि, से किछु हद धरि त' एहि पुस्तकमे भेटिये जैत।

𑒐𑒰𑒧𑓂𑒯-𑒐𑒰𑒧𑓂𑒯𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏 𑒦𑓂𑒩𑒧𑒢, 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒢𑒫 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒂𑒏𑒩𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒥 𑒂 𑒧𑒰𑒞𑒵𑒫𑒞 𑒍𑒏𑒩 𑒦𑒫𑒱𑒭𑓂𑒨𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒮𑒼𑒔𑒥, 𑒞𑒏𑒩𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒤𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒂 𑒂𑒢𑒼 𑒬𑒯𑒩𑒏 𑒋𑒯𑒱 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒂 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒭𑓂𑒚𑒱𑒞 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩।

𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒫𑒱𑒖𑒱𑒞 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠𑒏 𑒥𑒹𑒩-𑒥𑒹𑒩 𑒂𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒂 𑒣𑒲𑒛𑒱𑒨𑒰𑒚𑒼𑒏 𑒞𑒑𑒰𑒠𑒰 𑒣𑒩 𑒄 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒪𑒱𑒐𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒥𑒹𑒩-𑒥𑒹𑒩 𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒏𑒩𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒥𑒯𑒢𑓂𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒏𑒟𑒰 𑒞𑒿 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒅𑒣𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒂𑒦𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒕𑒱, 𑒍𑒢𑒰 𑒄 𑒩𑒯𑒼 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱, 𑒅𑒣𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒏𑒵𑒞𑒖𑓂𑒘𑒞𑒰 𑒞𑒿 𑒧𑒼𑒢𑒏 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒕𑒻𑒏, 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒙𑒏 𑒢𑒯𑒱।

𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰। 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰𑒏 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯, 𑓑𑓙𑓖𑓔𑒧𑒹 𑒄 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒁𑒨𑒪𑒰𑒯। 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲𑒏 𑒂𑒬𑒲𑒩𑓂𑒫𑒰𑒠 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒠𑒞 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒢𑒱, 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒦𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒍 𑒔𑒲𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒞𑓂𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒏𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢, 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒚𑒰𑒧 𑒪𑒨 𑒑𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢, 𑒮𑒹 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒱𑒪𑒰𑒖𑒲 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒕𑒼𑒙 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒢𑒫 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱 𑒁𑒕𑒱।𑒫𑒲𑒏𑒩 𑒮𑒹𑒏𑓂𑒬𑒢 𑒏𑒹 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒥𑒪 𑒯𑒰 𑒣𑒰𑒿𑒖𑒱 𑒏𑒯𑒱 𑒯𑒰𑒮𑓂𑒨𑒏 𑒣𑒳𑒙 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒞𑒾 -𑒏𑒞𑒾 𑒁𑒕𑒱।

𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒢𑓂𑒢𑒱𑒡𑓂𑒨 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒩𑒯𑒪, 𑒍𑒯𑒼 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏। 𑒮𑒳𑒐-𑒠𑒳𑓁𑒐 𑒮𑒦𑒧𑒹। 𑒯𑒩𑒱𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒂 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒦𑒰𑒫𑒳𑒏 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒑𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒨𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒖𑒢𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒦𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒮 𑒣𑒙𑒪 𑒣𑒩 𑒄 𑒁𑓀𑒏𑒱𑒞 𑒯𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞।𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒕𑒼𑒙𑒼 𑒥𑒰𑒞𑒣𑒩 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒂𑒿𑒐𑒱𑒮𑒿 𑒢𑒼𑒩 𑒐𑒮𑒨 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒐𑒢 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏𑒩𑒝𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱, 𑒞𑒿 𑒢𑒼𑒩 𑒐𑒮𑒥 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒁𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒢𑒯𑒱, 𑒮𑒹 𑒮𑒦 𑒦𑒹𑒙𑒞 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒧𑒹, 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒣𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒥𑒹𑒮𑒲।

𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏𑒰𑒩, 𑒨𑒠𑒱 𑒍 𑒢𑒫 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒮𑒵𑒖𑒢𑒧𑒹 𑒍𑒏𑒩 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒢𑒰𑒨𑒏𑓂𑒢𑒰𑒨𑒱𑒏𑒰𑒣𑒩 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒦𑒨 𑒏𑒨 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒝𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒯𑒼, 𑒞𑒿 𑒍𑒯𑒱 𑒢𑒰𑒨𑒏𑓂𑒢𑒰𑒨𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒏𑒪𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒣𑒝 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒏, 𑒂 𑒮𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒥𑒻𑒏

𑒮𑒳𑒡𑒰𑓀𑒬𑒳 𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒠𑒹𑒐𑒱। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒢𑒧𑒹 𑒬𑒲𑒞-𑒞𑒰𑒣 𑒮𑒦 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒏𑒪 𑒣𑒏𑓂𑒭 𑒂 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒣𑒏𑓂𑒭 𑒮𑒦 𑒮𑒧𑒹𑒙𑒪 𑒦𑒹𑒙𑒱 𑒖𑒰𑒨𑒞, 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒮𑒦 𑒑𑒞𑒱-𑒢𑒱𑒨𑒞𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒮𑒏𑒥।

𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒮𑒏𑒥 𑒖𑒹, 𑒣𑓀𑒛𑒱𑒞 𑒖𑒨𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒢𑒯𑒱, 𑒋𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒼 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒱, 𑒋𑒏 𑒯𑒴𑒪𑒏 𑒞𑒿 𑒪𑒰𑒑𑒱𑒨𑒹 𑒮𑒏𑒞।

𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒂 𑒣𑓀𑒛𑒱𑒞 𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰, 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒦 𑒠𑒱𑒢 𑒧𑒼𑒢 𑒩𑒯𑒞𑒢𑒱। 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒢𑒮𑒿 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒩𑒼𑒏𑒱 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒢𑒱 𑒩𑒯𑒱𑒏𑒰𑒧𑒹, 𑒍𑒏𑒩 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒣𑓀.𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 𑒂 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒕𑒪 "𑒥𑒮𑒰𑒞"। 𑒍 𑒥𑒮𑒰𑒞 𑒞𑒿 𑒍𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒏𑒢𑒹𑒏 𑒏𑒰𑒪 𑒪𑒹𑒪 𑒩𑒼𑒏𑒱 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒯𑒱𑒏𑒻𑒞 𑒥𑒮𑒰𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒹 𑒩𑒼𑒏𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒕 ! 𑒮𑒹 𑒥𑒮𑒰𑒞 𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒮𑒳𑒑𑓀𑒡𑒱𑒞 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒻𑒞 𑒣𑒮𑒩𑒪, 𑒮𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒲𑒪𑒏 𑒣𑒰𑒟𑒩 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒪। 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰, 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮𑒏 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮, 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒛𑒹𑒑, 𑒮𑒦𑒧𑒹 𑒋𑒏 𑒙𑒰 𑒧𑒖𑒥𑒴𑒞 𑒐𑒧𑓂𑒦𑒰, 𑒖𑒏𑒩𑒯𑒱 𑒃𑒢𑓂𑒠-𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒂 𑒍𑒏𑒩𑒯𑒱 𑒮𑒹𑒫𑒪 𑒂 𑒂𑒠𑒩𑓂𑒬 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒍 𑒢𑒰𑒧 𑒟𑒱𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧। 𑒣𑓀 𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒂𑒬𑒲𑒩𑓂𑒫𑒰𑒠 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒖𑒹 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒢𑒱 𑒂 𑒋𑒐𑒢𑒼 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱, 𑒮𑒦 𑒦𑒹𑒙𑒱 𑒖𑒰𑒨𑒞 𑒋𑒞𑒨।

𑒣𑓀 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒪𑒼𑒔𑒢 𑒗𑒰, 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪, 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒏 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒩𑒳𑒔𑒱𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢 𑒩𑒴𑒣𑒹𑒿 𑒄 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒩𑒔𑒪-𑒥𑒮𑒪 𑒕𑒟𑒱𑒢, 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒮𑒯𑒰𑒨𑒏 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱, 𑒢𑒲𑒏 -𑒥𑒹𑒖𑒰𑒨 𑒮𑒦 𑒦𑒹𑒙𑒞 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒫𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑।

𑒄 𑒣𑒳𑒮𑓂𑒞𑒏 𑓑𑓕 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪𑒳𑒏 𑒟𑒱𑒏, 𑒋𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒁𑒨𑒪𑒢𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒱 𑒢𑒯𑒱, 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒣𑒞𑒰, 𑒖𑒿 𑒁𑒨𑒪𑒢𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒩𑒳𑒔𑒱 𑒖𑒰𑒑𑒵𑒞 𑒏𑒱𑒨𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒨𑒠𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒢𑒱𑒫𑒹𑒠𑒢𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒖𑒹 𑒋𑒏 𑒣𑒰𑒚𑒏𑒏 𑒫𑒱𑒢𑒞𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒻𑒒 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑒰𑒪𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒠 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒪𑒱𑒐𑒟𑒱, 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒴𑒏 𑒣𑒲𑒜𑒲 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒮𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫, 𑒏𑒚𑒼𑒩 𑒁𑒢𑒳𑒮𑒰𑒮𑒢, 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒞𑒿 𑒮𑒯𑒖𑒯𑒱, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒣𑒝, 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒩-𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭𑒏

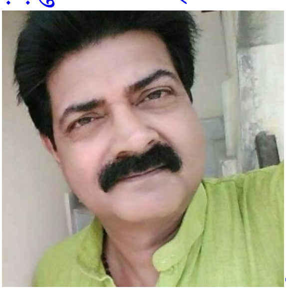
आशीर्वादक सौभाग्य प्राप्त श्रीमती प्रेमलता मिश्रजीकेँ जखन-जखन लोक पढ़ल, ओ लोकनीमे उत्साह बढ़ल, जीवनक बल, संघर्षसँ लड़बाक बल आ समाजकेँ एक नव दिशा देबाक बल।

अनेको सम्मानसँ सम्मानित छथि, मुदा सभ सम्मानसँ भारी एखन २०१६ पड़ैत छथि। हिनका जहिया २६ जनवरीकेँ सम्मान घोषित भेलनि, तहिये मिथिलाक अमानिय सम्मानित भेल, ओहि विश्वासक संग सुदीर्घ जीवन सक्रियताक सहित माँ जानकीसँ प्रार्थना॥

--हरिनाथ झा-संपर्क-०९४३०७४३०७०

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

𑓒𑓘 𑒬𑒳𑒦𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰- 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑 𑒧𑓀𑒔 𑒏𑒹 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒧𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒪𑒰𑒪 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 ' 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'

𑒬𑒳𑒦𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑 𑒧𑓀𑒔 𑒏𑒹 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒧𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒪𑒰𑒪 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 "𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧"

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒹𑒏 𑒢𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒮𑒿 𑒏𑒪𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒢𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧𑒖𑒰𑒞 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒪𑒰, 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞 𑒏𑒪𑒰, 𑒬𑒱𑒪𑓂𑒣 𑒏𑒪𑒰, 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒏𑒪𑒰 𑒃𑒞𑓂𑒨𑒰𑒠𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐 𑒁𑒕𑒱। 𑒍𑒢𑒰 𑒞𑒿 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒋𑒯𑒢 𑒑𑒰𑒧 𑒢𑒹 𑒦𑒹𑒙𑒞 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒑𑒞𑒱𑒫𑒱𑒡𑒱 𑒢𑒻 𑒯𑒼। 𑒢𑒰𑒔, 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒑𑒰𑒧 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑓀𑒫𑒰𑒠 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢, 𑒏𑒲𑒩𑓂𑒞𑒢𑒱𑒨𑒰 𑒬𑒻𑒪𑒲 𑒂 𑒢𑒰𑒔 𑒬𑒻𑒪𑒲 𑒏𑒹 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒴𑒣 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒁𑒪𑓂𑒯𑒰 𑒩𑒳𑒠𑒪, 𑒮𑒪𑓂𑒯𑒹𑒮, 𑒬𑒲𑒞 𑒫𑒮𑒢𑓂𑒞, 𑒪𑒼𑒩𑒱𑒏 𑒃𑒞𑓂𑒨𑒰𑒠𑒱। 𑒏𑒞𑒱 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒄 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒣𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒦𑒰𑒑𑒹𑒠𑒰𑒩𑒲 𑒢𑒻 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒩𑒯𑒪। 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒂𑒩𑓂𑒏𑒹𑒮𑓂𑒙𑓂𑒩𑒰 𑒮𑒥𑒧𑒹 𑒑𑒲𑒞 𑒢𑒵𑒞𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒥 𑒅𑒣𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒼

છલ તઁ સામાજિક પ્રતિષ્ઠા કે ક્ષેત્રમે ઉચિત સ્થાન નૈ દેલ જાઇત છલ। આ તે પુરુષ કલાકાર નારી ચરિત્ર નિભેબય મજબૂર હોઇથ। ઓના તઁ કલાકાર હોમક નાતે નારી ચરિત્ર નિભેનાઇ અનુચિત ત નૈ છલ કિન્તુ રાષ્ટ્રીય આ અંતરાષ્ટ્રીય રંગમંચ કે સમક્ષ મૈથિલી રંગમંચક ઈ મજબૂરી પછિડ઼લ સ્તર કે દ્યોતક છલ। તાહિ સમય મૈથિલી રંગમંચપર ૮ સાલક ઉમરમે રહિકા મંચપર ઉતરિ ગેલ છલી અભિનેત્રી પ્રેમલતા મિશ્ર પ્રેમાજે બાદમે પટનાક મંચસઁ લગાતાર અભિનય કરૈત રહલથિ।

સજ્જન સુશીલ મૃદુભાષી આ સુંદર રૂપ કે અભિનેત્રી પ્રેમલતા જી લગ મુખ્ય રૂપસઁ શિક્ષિકાક રોજગાર રહલનિ આ અભિનય કલા કે પ્રતિ અતીવ સમર્પણ। પતિ ભરપૂર સમર્થન આ સહયોગસઁ હુનક હિમ્મત મિથિલાક આન નારીમે જબરદસ્ત પ્રેરણા કે સંચાર કેલક। પરિણામતઃ બહુત રાસ મૈથિલ મહિલા આ ધીયા સબ એ ક્ષેત્રમે આગૂ એલી જકર પરિણામ એ જે વર્તમાનમે મૈથિલી રંગમંચપર સહો ક્ષેત્રમે મહિલા કલાકાર કેર કમી નૈ અછિ। હઁ ગનૈયા મંચ એખનહુ અભાવમે અછિ।

એહન બાત નૈ છૈ જે ઓ ચપ દઽ એલી આ કિછુ તપસ્યા નૈ કેલી! મૈથિલી રંગમંચ કે સક્રિય રખબાક લેલ જાડ઼મે, બર્ષામે કિ પ્રચંડ ગર્મીમે પૈરે ચલિ કઽ ઘરે-ઘર ચંદા લેનાયસઁ લઽ દર્શક કે અરિયાતિ કઽ હૉલ તક લાબયમે ઓ સતત લાગલ રહથિ। મૃદુલ સ્વભાવક પ્રેમલતા જી ઓના તઁ ભંગિમા રંગમંચસઁ જુડ઼લ રહથિ મુદા મૈથિલી નાટક હેતુ પટનાક નિર્દેશકક પસંદ કે કલાકાર છથિ। ઓ બાત અલગ જે પટનામે શિક્ષિકાક નૌકરી ચલતે દેશ કે અન્ય મંચપર સક્રિય નૈ દેખલ જાઇ છથિ।

મૈથિલી નાટક હુનક જીવિકા નૈ રહલનિ અપિતુ ઓ એકરા એક આંદોલન કે રૂપમે સદૈવ મૈથિલી રંગમંચ કે અંતરાષ્ટ્રીય પહચાન હેતુ ક્રિયાશીલ રહલી। એખન ધરિ કતેક મંચન કઽ લેલી તકર ગણના હુનકોસઁ સંભવ નૈ છનિ। મૈથિલી ફિલ્મ "વવતિયા' સંગ કાર્ય કરબાક અવસર ભેટલ। શ્રુતસતમે પુછલયિન દીદી

𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒢 𑒏𑓄 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒯𑒹𑒞𑒻? 𑒞 𑒏𑒯𑒞𑒲 ' 𑒨𑒾 𑒬𑒳𑒦𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒖𑒲! 𑒖𑒹 𑒏𑓄 𑒔𑒳𑒏𑒱 𑒍 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒨 𑒂 𑒯𑒧 𑒣𑒕𑒱𑒪𑒰 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒱 𑒏𑓄 𑒂𑒑𑒴 𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒖𑒣𑒩 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒖𑒰𑒨 𑒞𑒿 𑒨𑒰𑒠𑒼 𑒩𑒯𑒞 𑒞𑒯𑒢 𑒢𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒯𑒥? " 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒲 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒏 𑒏𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒵𑒠𑒨𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒮 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒟𑒱 𑒍। 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒢𑒫𑒞𑒳𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒹 ' 𑒧𑒰𑒿 ' 𑒂 𑒣𑒩𑒱𑒣𑒏𑓂𑒫 𑒏𑒹 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒂𑒠𑒩𑒮𑒿 ' 𑒠𑒲𑒠𑒲' 𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒥𑒼𑒡𑒢𑒮𑒿 𑒮𑒞𑒞 𑒮𑓀𑒥𑒼𑒡𑒱𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒏𑒹 𑒁𑒞𑒱𑒟𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒫𑒱𑒪𑒏𑓂𑒭𑒝। 𑓑𑓙𑓘𑓕 𑒏𑒹 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒮 𑒏𑒹 𑒮𑒧𑒨 ' 𑒁𑒩𑒱𑒣𑒢' 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒱𑒞 𑒁𑓀𑒞𑒩𑓂𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒧𑒯𑒼𑒞𑓂𑒮𑒫𑒧𑒹 𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰 𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞𑒱 "𑒁𑒮𑒑𑒩 𑒁𑒮𑒑𑒩 "𑒧𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒨𑒳𑒫𑒰𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒧𑒹 𑓗𑓐 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒫𑒵𑒠𑓂𑒡 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒋𑒐𑒢𑒯𑒳 𑒖𑒲𑒫𑓀𑒞 𑒢𑒖𑒩𑒱 𑒮𑒼𑒗𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒧𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒑 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒮𑒳𑒣𑒩𑒯𑒱𑒙 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒧𑒰 "𑒮𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒧𑒯𑒑 𑒮𑒱𑓀𑒠𑒴𑒩"𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒰 𑒏𑒹 𑒐𑒴𑒥 𑒣𑒮𑓀𑒠 𑒏𑒻𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒫𑒩𑓂𑒭 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 ' 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒐𑒰𑒢' 𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒮𑒢𑒲𑒨 𑒕𑒪 𑒂 𑒯𑒰𑒪𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒩𑓂𑒬𑒱𑒞 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏𑒩𑒝 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒧𑒰 ' 𑒥𑒥𑒱𑒞𑒱𑒨𑒰' 𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒤𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒮𑒰 𑒏𑒨𑒪 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒍 𑒏𑒹𑓀𑒠𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒰 𑒠𑒰𑒠𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒢𑒱𑒧𑒰𑒯𑒱 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰𑒧𑒹 𑒕𑒟𑒱।

𑒍𑒢𑒰 𑒞𑒿 𑒍 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒏𑒹𑒩 𑒖𑒱𑒧𑓂𑒧𑒹𑒫𑒰𑒩 𑒣𑒠𑒮𑒿 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰𑒬𑒲𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒞𑓂𑒩𑒻𑒧𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒞𑒏 𑒮𑓀𑒣𑒰𑒠𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒒𑒩 𑒏𑒹 𑒥𑒰𑒪 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒏𑒹 𑒖𑒱𑒧𑓂𑒧𑒹𑒫𑒰𑒩𑒲 𑒢𑒱𑒧𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒂𑒥 𑒣𑒼𑒞𑒰 𑒣𑒼𑒞𑒲 𑒞𑒏 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒑 𑒮𑒙𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒋𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒋𑒞𑒥𑒰 𑒁𑒢𑒳𑒩𑒰𑒑 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒂𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒐𑒰𑒿𑒙𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒖𑒲𑒥𑒻𑒞 𑒞𑒲𑒢 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲 𑒏𑒹 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒮𑓀𑒑 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑 𑒣𑒙𑒪𑒣𑒩 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒔𑒰𑒪 𑒋𑒐𑒢𑒼 𑒯𑒙𑒏𑒰𑒩𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒮𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒄 𑒥𑒳𑒗𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒠𑒹𑒯 𑒢𑒻 𑒖𑒹 𑒍 𑒔𑒰𑒩𑒱𑒧 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲 𑒮𑓀𑒑 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒢𑒖𑒩 𑒢𑒻 𑒎𑒞𑒲।

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒪𑒑𑓂𑒢 𑒋𑒏𑓂𑒏𑒯𑒳 𑒙𑒰 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐 𑒋𑒯𑒢 𑒢𑒻 𑒦𑒹𑒙𑒞 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒰𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒠 𑒢𑒻 𑒯𑒼 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒖𑒢𑒻𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒍𑒯𑒱 𑒁𑒫𑒡𑒰𑒩𑒝𑒰 𑒏𑒹 𑒑𑒪𑒞

સક્રિય કરૈત એહન મહિલા છથિ જે આજીવન ચેતના સમિતિ, મૈથિલી મહિલા સંઘ, અંગનિા આદિ સંસ્થાસઁ જુડલ છઁ રહલી કતિ નર્વિવાદ રહલી। સન્દર્ભપ્રાપિ આ સમ્માન આદર પાવૈત રહલી।

મૈથિલી નાટક, સાહિત્ય આ મૈથિલી સમાજિક આંદોલનમે બઢલ-ચઢલ સેવા દૈ વાલી એખનહુ તક પ્રયાસરત મહિલા કલાકાર કે મૈથિલી રંગ જગતક પિતામહી કોના ને કહી?

- શુભનારાયણ ઝા- સંપાદક- દર્શિલી

અપન મંતવ્ય દતિોરાશ્રિસનાડવ્દિહાગમાશ્રિયોમ **પર પઠાઉ।**

૨૧૦વિભા રાની- ' રંગમંચ મે નારી કહિયો નહિ હેરત છૈ'

વિભા રાની

' રંગમંચ મે નારી કહિયો નહિ હેરત છૈ'

' કે કહય કમજોર છે, અપ્પન કરહા મે જોર છૌ, તાહતથી મુંહજોર છૌ'

𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒮' 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 '𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒐𑒰𑒢' 𑒏 𑒯𑒧𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒋𑒏 𑒙𑒰 𑒑𑒲𑒞 '𑒧𑒰𑒙𑒱 𑒏𑒼𑒛𑓃 𑒩𑒹 𑒥𑒾𑒁𑒰' 𑒮' 𑒪𑒹𑒪 𑒄 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒯𑒮𑓂𑒞𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒏 𑒡𑒩𑒼𑒯𑒩𑒱 𑒛ॉ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒪𑒹𑒪 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒮𑒧𑒲𑒔𑒲𑒢 𑒥𑒻𑒮𑒻 𑒕𑒻

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒂𑒢 𑒥𑒰𑒢 𑒂 𑒬𑒰𑒢 𑒥𑒢𑒪 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒧𑒏𑒰𑒪𑒲𑒢 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑒧𑓂𑒦𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒪 𑒮' 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒏𑒻𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒅𑒣𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒮' 𑒦𑒩𑒨𑒥𑒰𑒪𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒫𑒩𑒱𑒭𑓂𑒚𑒞𑒧 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲, 𑒪𑒹𑒐𑒱𑒏𑒰, 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏, 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒂 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒧𑒰𑒏 𑒮𑓂𑒏𑓂𑒩𑒲𑒢 𑒣𑒩 '𑒧𑒧𑒞𑒰 𑒑𑒰𑒥𑒨 𑒑𑒲𑒞', '𑒠𑒳𑒪𑓂𑒯𑒰 𑒑𑓀𑒑𑒰 𑒣𑒰𑒩 𑒏𑒹', '𑒣𑒖𑒱𑒩𑒹 𑒥𑒰𑒪𑒲 𑒧𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿', '𑒮𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒧𑒯𑒑 𑒮𑒹𑒢𑒴𑒩', '𑒪𑒪𑒏𑒰 𑒣𑒰𑒑', '𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒐𑒰𑒢', '𑒥𑒥𑒞𑒱𑒨𑒰' 𑒂𑒠𑒱 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒧𑒰 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒯𑒖, 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒦𑒰𑒫𑒱𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒮' 𑒂𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒥𑒢𑒪 𑒛ॉ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒥𑒢𑒱 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒏𑒹 𑒫𑒱𑒏𑒙 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒧𑒹𑓀 𑒮𑒯𑒹𑒖𑒱 𑒏' 𑒂𑒑𑒰𑓀 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯, 𑒁𑒯𑒱 𑒩𑓀𑒑𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢 𑒏𑒰𑒑𑒖 𑒣𑒩 𑒏𑒹𑒢𑒰𑒃 𑒁𑒮𑒧𑓂𑒦𑒫 𑒞' 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒯𑓀, 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒧𑒹 𑒅𑒞𑒰𑒩𑒪 𑒧𑒳𑒬𑓂𑒏𑒱𑒪 𑒁𑒫𑒬𑓂𑒨 𑒕𑒻

𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒹 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒦 𑒏𑒹 𑒒𑒩 𑒮' 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒥 𑒧𑒳𑒬𑓂𑒏𑒱𑒪 𑒩𑒯𑒻, 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒹𑓀 𑒛ॉ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒏𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒪𑒰 𑒮𑒯𑒱𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒡𑒩𑓂𑒧-𑒏𑒩𑓂𑒧 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑒛𑓃 𑒣𑒻𑒒 𑒅𑒠𑒰𑒯𑒩𑒝 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒏𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒁𑒯𑒱 𑒯𑒱𑒮𑒰𑒥𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒧𑒹𑓀 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒁𑒠𑓂𑒦𑒳𑒞 𑒋𑒫𑓀 𑒁𑒧𑒱𑒙 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒕𑒻

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒧𑒹 𑒠𑒱𑒏𑓂𑒏𑒞𑒱 𑒮𑒠𑒱𑒐𑒢 𑒮' 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒂𑒋𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒍𑒢𑒰 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒧𑒹 𑒠𑒱𑒏𑓂𑒏𑒞𑒱𑒏 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒕𑒱𑒨𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒋𑒐𑒢𑒼 𑒡𑒩𑒱 𑒄 𑒋𑒏 𑒑𑒼𑒙 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑒻𑒒 𑒠𑒱𑒏𑓂𑒏𑒞𑒱 𑒕𑒻- 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒅𑒣𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒦𑒲𑒭𑒝 𑒠𑒳𑒭𑓂𑒏𑒰𑒪𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒦𑒫𑒞𑓁 𑒫𑒩𑓂𑒭 𑓑𑓙𑓗𑓕- 𑓗𑓖 𑒧𑒹 𑒋𑒏 𑒨𑒳𑒫𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒣𑒩 𑒅𑒞𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒋𑒪𑒰 𑒮' 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑒮' 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒧𑒰𑒢 𑒯𑒼𑒥' 𑒪𑒑𑒻 𑒕𑒻 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒋𑒪𑒰 𑒮' 𑒂𑒢- 𑒂𑒢 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒦

કે ગનોસ ગેટ' ઉગૈ છૈ ળે હ્મનો વહનિ- વેટી સગ મૈથિલિ ંગમંચ મે ળા સકૈત અછિ, નાટક ક' સકૈત અછિ

પ્રેમલતા ળી અપને કહૈ છથિન્હ ળે ' નાટક કરૈવાલ સગ કે યયિા- પુતાક પરિવાર કે આશ્વસ્ત કર' પડૈ ળે ંગમંચ આ ઓકર કાર્ય-વ્યાપાર એક પારિવારિક ગતિવિધિ ળકાં છૈ તખને ઓ સગ અપન યયિા- પુતા, ખાસ ક' યયિા કે પડૈતન્હિ ંગમંચ ઉઉ' ઉષાકિરણ ખાન કહૈ છથિન્હ ળે ' હુનકે કારણ હ્મર સગ ટા વચ્યા સગ મૈથિલિ ંગમંચ મે ઉતરઉ'

ડૉ ઉષાકિરણ ખાન કહૈ છથિન્હ ળે ' હ્મ હુનક સગ ટા નાટક દેખને છયિૈ આ એક ટા ' એપીટેમ' છથિ' ઉષા ળી હુનકા હુનક ઘરક નામ ' વચ્ચી' કહિ ક' સમ્વોધિત કરૈ છથિન્હ આ કહૈ છથિન્હ-' વચ્ચી મૈથિલિ ંગમંચ પર ૧૯૭૪- ૭૫ મે એલિહ તાહિ સ' પહિને આ જેડિયો નાટક મે કાળ કરૈત છલિહ યાત્રી કાકા ઓહિ ઠાં આ અવૈત છલિહ મૈથિલિ ંગમંચ મે વચ્ચી અતુલનીય છથિ નહિ અભિનિય, નહિ સમર્પણ મે હુનક પરતર કઓ ક' સકૈ છૈ આ અતુલનીય છથિ આ ઇ ઉપલવ્ધિ ઓ અપના દમ- ખમ પર હાસિલ કેલિહ'

પ્રેમલતા ળી ળહન મૈથિલિ નાટક કર' કે આરમ્ભ કેલિહ, ત' લગભગ સગ ટા નાટક મે ઓ ભાગ ઉલિહ ' કાડક લોક', ગાછ', આદિ સહિત ગોવિંદ દાક ' નુક્માલિ હરણ' સહિત વહુત રાસ નાટક આ કેલન્હિ ઉષાકિરણ ખાન લિખિત ' યાનો દાઇ', ' શાગુન', ' નુસકૌલ વાલા' મે ઓ કાળ કેલખિન્હ

હ્મર અપન દુર્ભાગ્ય રહલ ળે હ્મ હુનક એક્કો ટા નાટક નહિ દેખિ સકલહું ળહિયા- ળહિયા પટના ગેલહું, ઓહિ સિમય મે હુનક કોનો નાટક નહિ ભ' રહલ છલૈ પહિને ત' અણુકા સમય સેહો નહિ છલૈ ળે નાટકક જેકૉર્ડિગ

ના' સકતિયિ અથવા પૂટ્પૂવ પ૧ અપ૭ોડ ક' દતિયિક મુદા હુણક સ્વાભાવિક અભાનિય હમ સનિમાક માધ્યમ સે અવશ્ય દેખ૭

૨૦૨૧ કે માન્ય મે ળહન હમ કનિાઞ સમ્માન ૭વ' ૧હકિા પહુંચ૭હું, ળ' દેખ૭ ળે આયોળન સ્થ૭ પ૧ પ્રેમ૭ળા ળી વૈસ૭ છથિન્હ પહિ૭ વે૧ વ૬૬ પ્રેમ સ' ભેંટ- મુ૭ાકાળ ભે૭ આયોળને સ્થ૭ સ' ઓ અપન ઘ૧ દેખવૈળ કહ૭ખિન્હ ળે ' અહિ ઠાં હમ૧ ઘ૧ અછિ' ઓહિ સાંદ ભાનિ પોખ ગપ્પ ભે૭ હુણકા સ'. હુણક ૧ંગયાત્૧ાક માદે હુણકે સ' ળાણકા૧ી ભેંટ૭

પ્રેમ૭ળા ળીક વ૬૬ સ્પષ્ટ મણળવ છૈ- ' પહિ ળ' અહાં કે અપના કે વૃદ' પ૬ળ ળે હમ કી ચાહૈ છી? આળુક ૭ોક સભ ૭૭ સમય આ વૈ૧્યક કમી છૈ હમ૧ા સભક સમયક ગપ્પ કનેક દોસ૧ છ૭ે ચેળા સમાિતક ણાટક ક૧ૈળ કા૭ હમ૧ા સભ કે દ૧્શકક અભાવ કહિયો ણહિ ૧હ૭ મુદા આવ છૈ આવ ૭ોક આઓ૧ક સોદા મે વહુળ ૧ાસ વિકિ૭પ છૈ વહુળ ળ૧હક સોશ૭ મીડિયા છૈ ળૈ આવ હમ૧ા સભ કે દ૧્શક કે ળોડિ ક' ૧ાખવાક પ્૧યાસ ક૧' પ૬ળૈ આ ઇ સમસ્ળ ૧ંગક૧્મી કે એકળુટ ભ' ક' ક૧' પ૬ળૈ ઇ માત્૧ ણાટ્ય ણિ૧્દેશકક કાળ ણહિ છૈ અહુણો ૧ંગમંચ મે ૧ાળા કિઓ ણહિ હોઇળ છૈ સભ કિઓ ક૧્મી હોઇળ છૈ ળૈ સભ કે મિ૭િ- ળુ૭િ ક' પ્૧યાસ ક૧' પ૬ળૈ'

હમ પૂછવો કેને છ૭િયિ ળે ' આળુક યુવા ૭૭ પ૧િસ્થિતિ પહિ સ' વેસી વિષમ છૈ ૧ોળગા૧ કળહુ ણહિ છૈ આ ણાટક મે ળ' ૧ોળગા૧ ૭ગભગ શૂન્યે સન છૈ' પ્રેમ૭ળા ળી કહ૭ખિન્હ ળે ' એક૧ા ૭૭ ણાટ્ય ક૧્મી સંગે સમાળ, સંસ્થા, શકિ્ષાઞ સંસ્થા આદિ સભ કે આગાં આવ' પ૬ળૈ ૧ોળગા૧પ૧ક ૧ંગમંચ ૭૭ હમ૧ા સભ કે સોચ' પ૬ળૈ'

પ્રેમ૭ળા ળી પ્૧યોગય૧્મી છથિ ણાટક મે માત્૧ ણાટ્યા૭ખેક મંચણ હુઅ૯, ઓ એક૧ા સ' કનેક આગાં વ૬ળ કહૈ છથિન્હ- ' ઇ આવશ્યક ણહિ ળે ણાટકેક મંચણ હુઅ૯ એોક ૧ાસ કથા સભ છૈ ળક૧ મંચણ ભે૭ સ' ૭ોક આઓ૧ કે સેહો

પના ચ૭ૌ ઈ કથા સ૪ાક માદે, કયિક ન' સ૪ કે પઢવાક અપન- અપન સીમા છૈ' હિંદી મે કથા મંચન મે સ૪ સ' અગ્રામી નામ દેવેંદ્ર નાળ અંકુર ળીક છન્હિ પ્રેમ૭ના ળી સેહો હનમોહન ઙા ળીક કથા ' મર્યાદા હનમ' પર નાટક કેને છ૭ીહ હમ્હૂ સંળીવ ળી, ગીષ્મ સાહની, ટૈગોર, રમમાકિ ગુપ્તાક કથા સ૪ાક મંચન કેને છી

કનિમ સમ્માન આયોળન સ' પૂર્વ અહિ છટિપુટ રૂપ મે હુનકા સ' ભેંટ હોવૈત રહ૭ મુદા પ્રમામ- પાતી ચર સીમતિ રહ૭ કનિમ સમ્માન આયોળન સ' પૂર્વ હિનકા સ' એક વેર આઓર હમરા ભેંટ ભે૭ છ૭ પમ્ડિનુય મે, ળત' પ્રમાસ કુમાર ચૌચરીક ળન્મદિન આ પુસ્તક વમોચન આદિ પર એક વહુત નીક આ પૈઘ દૂ દિવસીય પ્રોગ્રામ પ્રમાસ ળીક ચપિ- પુના સ૪ મ૭ી કિ' આયોળતિ કેને છ૭ન્હિ હમ્હૂ વળાઓ૭ ગે૭ રહી વહુત મેહી- મેહી વળૈ છથન્હિ આ હમરા સ' ગપ્પ કે૭ન્હિ, અપન પત્રકિાક માદે કહ૭ન્હિ આ રચનાક માંગ કે૭ન્હિ તિકરા વાદ મુંવઈ ઘૂર કિ' હમ્હૂ વસિર ગે૭હું, હુનકર કોનો ફોન અથવા રમિરંડર નહિ એ૭ ' સાંચ્ય દર્પમ' હમ ખૂવ નીક ળકાં દેખ૭, ળહન આ એકર એક અંક આ અપન ' મતિ દીદી' અર્થાત ઉષાકનિમ ખાન પર નકિા૭ને છ૭ખન્હિ તહન પના ચ૭૭ ળે આ એતેક નીક સમ્પાદક સેહો છથન્હિ હમ આહિ અંક પર ૭ખ્વિો ક૨૭ અહિ સા૭ ૭િ૭ ળીક નચિનક વાદ હમરા ૭ગ ફોન આ૨૭ છ૭ હુનકા પર ૭ખ્યિ' ૭૭ તકરો ૭૭ હમ રચના પઠાઓ૭

વ્યક્તિ ળહન અપન ચહુંમુખી વકિાસ ૭૭ સાકાંક્ષ હોઇત છૈ ત' હુનક વવિધિ રૂપ દેખ' મે અવૈ છૈ પ્રેમ૭ના ળી માત્ર નાટકે ચર નહિ રુક૭ીહ આ સમય અનુસારે અપન અધ્યયન સેહો ળારી રખ્યૈત એમ એ, પી એચ ડી કે૭ીહ, નોકરી કે૭ીહ રંગમંચ આ સનિમા સેહો સંગ- સંગ ચ૭ૈત રહૈ ઘર- પરવિારક ળમ્મિદારી ત' સ૪ સ્ત્રીક એક ગોટ અમનિ અંગ છૈહે ઈ સદિ્ચ કરૈ છૈ ળે ચદિ અહાં અપ્પન કોનો ૭ીક કે સંચાન' ૭૭ કટિવદ્ધિ છી ત' આ મુશ્કિ૭ મને

ज' जाओ, असम्भव नहि छै आ ई हो सत्य छै जे एतेक नास काज कोनो स्तरपर स' सम्भव छै

प्रेमलता जी रंगमंच पर गप्प करैत एकर सर्वांगीण विकास पर गप्प करैत छथिन्ह हुनक अनुसारे, 'रंगमंच एक सामूहिक प्रक्रिया आ प्रयास छै' आजुक रंगमंच पर गप्प करैत ओ कहै छथिन्ह 'जे युवा वर्ग जहन लक्ष्य बना क' चलताह जे हमरा रंगकर्म करबाक अछि, फिल्म अथवा सीरियल मे जेबाक हमर उद्देश्य नहि अछि, तहन रंगमंचक विकास हेबे टा करतै'

हुनक कहब छै, 'जे जहिया ओ रंगमंच शुरू केली, ओहि समय मे स्त्रीक लेल रंगमंच आ सिनेमा मे अभिनय केनाइ बड्ड दुर्लभ छल मुदा अपन जिद आ परिवारक सहयोग स' ओ पढ़ाइक संग-संग रंगमंच केनाइ कहियो नै छोड़लीह।'

अहि स' एक बात त' बड्ड स्पष्ट रूपे दृष्टिगोचर होइ छै- 'परिवारक सहयोग' आइ प्रेमलता जीक प्रशंसा मे जतेक विरुदावली गाबि लेल जाय, प्रेमलता जी लेल ई सब कम सम्मान हेतै, ई हमरा सहज विश्वास अछि हुनका लेल अपन हेबाक उपलब्धि स्याहि होतै, जहन मैथिलीक विविध सब के रंगमंच, सिनेमा, गायन, नृत्य अथवा एहेन कोनो रचनात्मक काज लेल 'परिवारक सहयोग' भेटतै तहने हुनक १९७५ स मैथिली रंगमंच लेल जगाओल अलख सार्थक हेतै लेक आओर कहै छथिन्ह जे 'ओ चंदा मांगि क', झोला टांगि क', ठेल-परोसक टिबोनी सुनियो क' ओ रंगमंच पर नव रेखा खींचैत रहलीह' हम मानब अछि जे भाइ लेक! काज तहने होइत छै आ जहन काजक प्रति निष्ठा, समर्पण आ ईमानदारी रहै छै, तहन व्यक्तिक नाम हेबे टा करै छै जीवति किम्बदंती अहिना लेक बनै छै- प्रेमलता जीक जकां।

શ્રુતિમ 'મથિલિ મપ્પાન' ક નિર્દેશક નતિનિ નીના યંદ્ના માનૈ છથિન્હિ જે પ્રેમલતા જી 'થહે મોસન તાલેનતેદ ાનતસિત' છથિન્હિ ઓ લિખૈ છથિન્હિ- ' (ષહે) સિ । તહોનુગહ પનોડેસસોનાલ ાનદ વેનય્ હાનદૌનકનિગ ાયતોન્'

યુવા રંગકર્મી આ મૈથિલી મહિલા એકલ નાટક કે વઢાવા દેવ' વાલી સોની નીલૂ ઝા કહૈ છથિ જે 'રંગજગત મે યોગદાન હેતુ જખન કોનો સ્ત્રીક ગપ હોએત ત' નિસ્સંદેહ પ્રેમલતા મિશ્ર જીક નામ સભસઁ ઉપર આઓત્ પ્રામહ છથિ ઓ મૈથિલી રંગકર્મયકા ઈ ગપ હમર સભક નવ પીઢ઼ી વા હમરો વલા પીઢ઼ી મે વુદ્વાક વેસ વેગાનતા અછિ'

સતિમ્વર માસ (જન્મ ૨૮ સતિમ્વર, ૧૯૪૮) મે હિનક જન્મદિન મનાઓલ ગેલ સભ કિઓ હિનક ગુણગાન કએલ રંગનાયકિા, માં, દેવી આર સમસ્ત સ્તુતિ પઢલ ગેલ 'જીવેત શરદઃ શતં શતમ્ સુદિન સુદિન જન્મદિનિમ્। વળિયો ભવ સર્વદા જન્મદિનસ્ય હાર્દિક શુભેચ્છાઃ।।' ક પાઠ ભેલ

સહિ છૈ હેવાકો યાહિ ઙઁ પ્રેમલતા મિશ્ર 'પ્રેમ' અપન સમસ્ત જીવન મૈથિલી રંગમંચ કે સમ્વર્ધન મે લગાલ રહલીહ સામાન્યતયા ઈ દેખલ જાઇત છૈ જે હમ સ્ત્રી સભ તુરંતે દીદી, માં, દાદી આદિ પદ સ' શોભાયમાન હોવ' લાગૈત છી સમ્ભવતઃ હમ સ્ત્રીગણ સેહો એકરા કિછુ સૌકર્યજનિત માનૈત છી- એક ગોટ સિક્યૂરિટી- ભાવ! આવ કિઓ કિછુ નહિ કહત્ મુદા હમરા નહિ લાગૈત અછિ જે પ્રેમલતા મિશ્ર લલ દીદી આ આવ માંક સમ્વોધન વહુત માયને રાખૈત હેતૈ હમરા લાગૈત અછિ જે હુનકા પ્રેમલતા જી કહલો સંતે ઓ ઓતવે સહજ ભ' ક' રહલીહ આ અપન કાજ કરૈત રહલીહ અંતતઃ કી હમ સભ આન કકરો કક્કા, ચાચા, વાઉજીક સમ્વોધન હરસટ્ઠે દેવ' લાગૈ છિયૈ?

આઈ શ્રેન- શ્રેન વ઼એહ ગોઊ યક્કન પન ળા ક' હ્મ નુકા ળાશ્ન છો, ળે પ્નેમઊના મશ્નિક ળેળા અપળ પુવ઼ાવ઼સ્થા મે મૈથિલિ ળાટક મે મહિલા કઊાકાન મીષામ કમીક પૂન્તિ ઊઊ ઉડિ ક' એઊિહ, તહિળા હુળકા દીદી, માં, દાદી, નંગાળાયકિા, દેવ઼ી આદિ સ' સુશોભિત કન' વ઼ાઊ સે હ્મ એક્કહિ ટા અનુભોય કનવ ળે પ્નેમઊના મશ્નિ આ હુળકા ઊઊ દેઊ ગોઊ ઈ અજૂતપૂન્વ઼ વ઼શિષામ સભ ઊઊ અપળો તૈય઼ાન હેથુ આ અપળા ઘનક માય઼, વહિળ, વેટી, પુતૌહુ સભ કે નંગમંચ પન ળાએ ઊઊ સહ્મતિ દૈથુ હુળકા ઊઊ માહૌઊ વળાવથુ, ળેળા મહાનાષ્ટ્ન મે હેશ્ન છૈ હ્મન મતિ્ન છઊાહ- વ઼વ઼િક ભગત્ આ કહૈ છઊાહ-' માય઼- વાપ અપળ ધયિ઼ા- પુતા કે આંગુન પકડને હ્મના ઊગ ઊ' અવૈત છથિ કહૈ છથિ- ' નાપ્પા એકન્ા આવ ળેળા દેપ્પવાક છો, દેપ્પ એકના, ળે વનેવાક છો, વળા એકન્ા હુળક ઈ વ઼શ્વ઼ાસ હ્મના અહિ ધયિ઼ા- પુતા સભ કે ગઢ' મે મદતિ કિનૈત અછિ' વ઼વ઼િક ભગતક કહવક પથાન્થ હ્મ દેપ્પૈત છયિ઼ ળે મનાઠીક વાઊ કઊાકાન સભ સેહો એોક સદ્વિયહસ્તતા સ' અપળ પ્નસ્તુતિ દૈત છથિ, ળે હ્મન વ઼ય઼સ્ક કઊાકાન સભ સેહો ળહિ દ' પવૈ છથિ અનેકો ડામ્ અહિ સમય઼ મે સાન્થક હેશ્ન છથિ ડ઼ૉ પ્નેમઊના મશ્નિ ' પ્નેમ' સળક વ઼યક્તિત્વ઼ વળળાઈ આ આેકન દોસન- તેસન, અળત- અળત પ્પેપક તૈય઼ાની મે ઊગળાઈ

- વ઼િભા નાળી-સંપન્ક-મુંવઈ

અપળ મંતવ્ય઼ દ઼િતોનાિઊસતાડ઼વ઼દિહાગમાઊિ઼યોમ **પન પઠાઉ**

२.११ डॉ. शिव कुमार मिश्र- मिथिलाक विदुषी परम्पराक अनुपम-स्तम्भ श्रीमती प्रेमलता मिश्र 'प्रेम'

डॉ. शिव कुमार मिश्र

मिथिलाक विदुषी परम्पराक अनुपम-स्तम्भ श्रीमती प्रेमलता मिश्र 'प्रेम'

मिथिलाक सांस्कृतिक परम्पराक संरक्षणक दृष्टिसँ पछिला छह दशकमे एकमात्र मैथिलीक नाम जे याद अबैत अछि, ओ नाम अछि प्रेमलता मिश्र 'प्रेम'। जाहि मैथिल समाजकेँ रूढ़िवादिता ग्रसित कएने जा रहल अछि ताहि समाजसँ जँ कोनो स्त्रीगण उच्च शिक्षा लऽ रोजगार पबैत छथि ओ एकटा बड़ पैघ घटना होइत छैक। ताहूसँ पैघ ई होइछ जखन कोनो ललना रंगमंचमे भाग लैत छथि। ओना मैथिल स्त्रीगणमे शिक्षाक अद्भुत विकास भेलैक अछि। पैघ-पैघ पद-प्रतिष्ठा सेहो भेटलैक अछि मुदा मैथिल

रंगमंचक लेल मैथिलि कन्याक संख्या नगण्य अछि। पटनाक रंगमंच तऽ आओर सिमित रहल अछि। पछिला किछु सालसँ तऽ आओर स्थिति नीचाँ जा रहल अछि। एहन वातावरणमे एकटा उच्च शिक्षासँ युक्त विदुषी जऽ अपन परम्पराकेँ उघने छथि तऽ ई मैथिलि समाजक लेल सौभाग्यक बात अछि।

प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' श्रद्धेय यात्रीजी, पद्मश्री उषाकिरण खान, छत्रानन्द सिंह झा 'बटुक भाइ' प्रभृति मैथिलीक कतेक पुरोधा लोकनिक सम्पर्कमे रहि पछिला कतेक दशकसँ एकटा दक्ष शिक्षिकाक रूपमे नेना-भुटका आ रंगकर्मी सभक लेल प्रस्तुत छथि। मैथिलीक कोनो साहित्यिक वा सांस्कृतिक आयोजनमे जऽ ओ उपस्थित होइत छथि तऽ ओ पवित्र भऽ जाइत अछि। साहित्यिक आयोजन 'सांध्य-गोष्ठी' अनवरत हुनक आवासपर मासक अन्तिम शनिक साँझमे आयोजित होइछ। एहि गोष्ठीमे प्रसिद्ध साहित्यकार लोकनि संगहि नवोदित साहित्यकार सभ जुटैत छथि। साहित्यिक रसपानक संगहि हुनका हाथक बनाओल परपरियाइक सेहो आनन्द लेल जाइत अछि। समय-समयपर 'सांध्य-गोष्ठी' पत्रिकाक प्रकाशन सेहो होइछ। किछु विशेषांक सेहो प्रकाशित भेल अछि जे कोनो विशिष्ट साहित्यकारक व्यक्तित्व आ कृतित्वपर आधारित अछि। संस्थानक पंजीकरणक लेल हुनक अद्भुत प्रयास रहल अछि।

कतेक साहित्यिक आ सांस्कृतिक संस्थासँ सम्बद्ध प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' सन् १९६४ सँ आकाशवाणी पटनाक सम्पर्कमे छथि। आकाशवाणीक साहित्यिक आ सांस्कृतिक गतिविधिमे सतत संलग्न रहैत ओ रंगमंचक एकटा पैघ स्तम्भ बनलीह। मैथिली रंगमंचक दृष्टिसँ हुनका अलावे दोसर कोनो मैथिलानीपर दृष्टिपात नहि होइछ जे एतेक समर्पित भावसँ अपन जीवन एहि पाछू उत्सर्ग कऽ देने होथि।

आकाशवाणीक नाटक, वार्ता, कथा आ कम्पीयरिंग प्रभृतिमे हुनक सहभागिता रहल तऽ १९७३ सऽ एखन धरि रंगमंचपर सैकड़ो मैथिली नाटकक विभिन्न भूमिका सभमे हुनक सक्रिय सहभागिता रहल। सन् १९८१ मे

रवीन्द्रनाथ ठाकुर द्वारा निर्मित ओ निर्देशित पहिल मैथिली सिनेमा 'ममता गावय गीत', प्रकाश झा द्वारा निर्मित हिन्दी सिनेमा 'दामुल', हिन्दी टेलिफिल्म 'कथा मायापुर की', दूरदर्शनक हिन्दी धारावाहिक 'चौपाल', प्रमोद कुमार चौधरी द्वारा निर्मित एवम् निर्देशित 'पर्व भरा मिथिला', हिन्दी टेलिफिल्म 'मर्यादा', 'जहाँ चाह वहाँ राह', 'बारह बीघा', 'देहाती दुनियाँ', मैथिली धारावाहिक 'नैन नै तिरपित भेल', राजेश कुमार द्वारा निर्मित भोजपुरी दूरदर्शन धारावाहिक 'साँची पिरितिया', लक्ष्मण शाहाबादी द्वारा निर्मित ओ राजकुमार शर्मा द्वारा निर्देशित भोजपुरी फिल्म 'दुल्हा गंगा पार के', प्रमोद शर्माक भोजपुरी फिल्म 'बबुआ हमार', अरविन्द रंजन दास द्वारा निर्देशित ओ निर्मित 'पिंजड़े वाली मुनियाँ', मैथिली फिल्म 'सस्ता जिनगी महग सिनुर' ओ 'मिथिला मखान' प्रभृति कतोक फिल्म ओ धारावाहिकमे हुनक अभिनय भेल अछि।

मिथिला ओ मैथिलीसँ सम्बन्धित कतोक संस्थाक संस्थापक तँ कतोक संस्थाक सक्रिय सदस्या छथि प्रेमलता मिश्र 'प्रेम'। हिनक साहित्यिक ओ सांस्कृतिक सक्रियता हिनका एकटा संस्थाक रूपमे स्थापित कए देने अछि। चेतना समिति, भंगिमा, अरिपनक संगीत पटना ओ आन- आन स्थानक संस्थाक संग हिनक सक्रिय सहभागिता रहल अछि तँ मैथिली साहित्य संस्थानक कोनो विद्वत् संगोष्ठी प्रेमलताजीक सहभागिताक बिना अपूर्ण रहैछ। चेतना समितिक उपाध्यक्षक रूपमे हिनक जिम्मेदारी बेसी बढ़ि गेल छल, प्रत्येक कार्यक्रममे बढ़ि- चढ़ि कऽ सहयोग देबाक लेल सदिखन उपलब्ध रहैत छथीह।

वर्तमानमे सेहो कार्यकारिणी समिति ओ कतोक आन- आन समिति एवं निर्णायक मण्डलमे हिनक सहभागिता बनल रहैछ। 'मिथिला मखान' नामक सिनेमाकेँ राष्ट्रीय सम्मान भेटल छल ताहिमे प्रेमलता मिश्रजीक अभिनय सेहो भेल छल। मैथिली साहित्य संस्थान, पटना द्वारा एकटा विशेष

𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒱𑒞 𑒏𑒋 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒱𑒢𑒧𑒰𑒏 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩 𑒣𑒠𑓂𑒧𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒅𑒭𑒰𑒏𑒱𑒩𑒝 𑒐𑒰𑒢 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒤𑒹𑒮𑒩 𑒯𑒹𑒞𑒳𑒏𑒩 𑒗𑒰𑒏 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑓒𑓘 𑒧𑒄 𑓒𑓐𑓑𑓖 𑒏𑓄 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒩𑒱𑒮𑒩𑓂𑒔 𑒮𑒼𑒮𑒰𑒃𑒙𑒲𑒏 𑒮𑒦𑒰𑒑𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒄 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒪𑒪𑒱𑒞 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒏𑒳𑒪𑒣𑒞𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒤𑒹𑒮𑒩 𑒮𑒰𑒏𑒹𑒞 𑒏𑒳𑒬𑒫𑒰𑒯𑒰𑒏 𑒁𑒪𑒰𑒫𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒼 𑒪𑒐𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒣𑓀𑒔𑒰𑒢𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒕𑒞𑓂𑒩𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒮𑒱𑒯 𑒗𑒰 '𑒥𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒄' 𑒮𑒯𑒱𑒞 𑒩𑒰𑒖𑒡𑒰𑒢𑒲𑒏 𑒁𑒞𑒰𑒡𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒫𑒰𑒢 𑒖𑒳𑒙𑒪 𑒩𑒯𑒟𑒱।

𑒅𑒣𑒩𑒼𑒏𑓂𑒞 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒏 𑒁𑒪𑒰𑒫𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓀𑒒, 𑒣𑒙𑒢𑒰; 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲, 𑒣𑒙𑒢𑒰; 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒧𑒲, 𑒣𑒙𑒢𑒰; 𑒪𑒼𑒏𑒧𑓀𑒔 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒵𑒞𑒱 𑒏𑒞𑒼𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒔𑒰𑒪𑒢 𑒍 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰𑒏𑒪𑒰𑒣𑒧𑒹 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒏 𑒮𑒯𑒦𑒰𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒥𑒢𑒪 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒅𑒞𑓂𑒏𑒵𑒭𑓂𑒙 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒞𑒼𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒏𑒞𑒼𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒍 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒰𑒢 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒏𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒻𑒒 𑒮𑒴𑒔𑒲 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒯𑒢 𑒡𑒩𑒼𑒯𑒩𑒱 𑒮𑒹𑒢𑒰𑒢𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞 𑒏𑒋 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒍 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒰- 𑒂𑒣𑒏𑒹𑒿 𑒑𑒾𑒩𑒫𑒰𑒢𑓂𑒫𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒠𑒳𑒭𑒲 𑒣𑒩𑒧𑓂𑒣𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒬𑒧𑒹 𑒁𑒠𑓂𑒦𑒳𑒞𑓂 𑒁𑒕𑒱। 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲𑒨 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲-𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒂𑒡𑒰𑒩 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒠𑒳𑒭𑒲𑒑𑒝𑒏 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰𑒏𑒪𑒰𑒣𑒹 𑒟𑒱𑒏। 𑒑𑒰𑒩𑓂𑒑𑒲, 𑒧𑒻𑒞𑓂𑒩𑒹𑒨𑒲, 𑒮𑒳𑒪𑒦𑒰, 𑒫𑒹𑒠𑒫𑒞𑒲, 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲, 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑒲 𑒟𑒹𑒩𑒲, 𑒫𑒰𑒮𑒹𑒙𑓂𑒚𑒲 𑒟𑒹𑒩𑒲, 𑒁𑒧𑓂𑒥𑒣𑒰𑒪𑒲, 𑒪𑒐𑒱𑒧𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲, 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒠𑒹𑒫𑒲, 𑒪𑒐𑒱𑒧𑒰 𑒚𑒏𑒳𑒩𑒰𑒃𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒵𑒞𑒱 𑒫𑒱𑒠𑒳𑒭𑒲𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒻𑒒 𑒣𑒩𑒧𑓂𑒣𑒩𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒣𑒩𑒧𑓂𑒣𑒩𑒰𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒣𑒧 𑒮𑓂𑒞𑒧𑓂𑒦 𑒕𑒟𑒱- 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'। 𑒮𑒢𑓂 𑓑𑓙𑓔𑓘𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒠𑒳𑒩𑓂𑒦𑒰𑒫 𑒦𑒹𑒪, 𑒮𑒢𑓂 𑓒𑓐𑓐𑓘𑒧𑒹 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒿𑒏𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒲𑒨 𑒥𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒣𑒠𑒮𑒿 𑒮𑒹𑒫𑒰𑒢𑒱𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞 𑒦𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨, 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒮𑓀𑒩𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒣𑒱𑒞 𑒏𑒨 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒯𑒢 𑒡𑒩𑒼𑒯𑒩𑒱 𑒮𑒹𑒢𑒰𑒢𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒮𑒰𑒠𑒩 𑒢𑒧𑒢। 𑒄𑒬𑓂𑒫𑒩𑒮𑒿 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒𑒰𑒨𑒳 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒧𑒢𑒰॥

-ડૉ શિવ કુમાર મિશ્ર, મૈથિલી સાહિત્ય સંસ્થાન, પટના। મોબાઇલ- ૯૧૨૨૬૮૬૫૮૬

અપન મંતવ્ય ggajendra@videha.com **પર પઠાઉ।**

૨.૧૨.આશીષ અનચિન્હાર- કહી ઉઉ વર્ષિકા કે દક્ષના માપદંડ છૈ

આશીષ અનચિન્હાર

કહી ઉઉ વર્ષિકા કે દક્ષના માપદંડ છૈ

હમ આગ વાત કહ્વાસઁ પહિને એકટા ઉદ્ધિટ દઽ ચાહબ છી। ઈ ઉદ્ધિટ આહત હિંદી સ્કૂલ કેર છૈ જકર નિર્દેશક પહિલ છલાહ। માને આહિ સ્કૂલસઁ આ ઉકરિ નિર્દેશન કેર કાજ શુરૂ કેલાહ-

ષોરાજ હ ગારજાનચા (માનિ સ્કયાર પ્યિાં) (૧૯૮૯).

𑒁𑒠𑒱𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒔𑒼𑒣𑒩𑒰 (𑒠𑒱𑒪𑒫𑒰𑒪𑒹 𑒠𑒳𑒪𑒯𑒢𑒱𑒨𑒰 𑒪𑒹 𑒖𑒰𑒨𑒹𑒢𑓂𑒑𑒹) (१९९५).

𑒏𑒩𑒝 𑒖𑒼𑒯𑒩 (𑒏𑒳𑒕 𑒏𑒳𑒕 𑒯𑒼𑒞𑒰 𑒯𑒻) (१९९८).

𑒤𑒩𑒯𑒰𑒢 𑒁𑒐𑓂𑒞𑒩 (𑒠𑒱𑒪 𑒔𑒰𑒯𑒞𑒰 𑒯𑒻) (२००१).

𑒩𑒰𑒖𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒯𑒱𑒩𑒰𑒢𑒲 (𑒧𑒳𑒢𑒢𑒰 𑒦𑒰𑒃 𑒋𑒧𑒥𑒲𑒥𑒲𑒋𑒮) (२००३).

𑒂𑒧𑒱𑒩 𑒐𑒰𑒢 (𑒞𑒰𑒩𑒹 𑒖𑒧𑒲𑒢 𑒣𑒩) (२००७)

𑒖𑒐𑒢 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒄 𑒪𑒱𑒮𑓂𑒙 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒻 𑒞𑒿 𑒣𑒞𑒰 𑒔𑒪𑒞 𑒖𑒹 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒏𑒹𑒩 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒕𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒯𑒱 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧𑒧𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒏𑒩𑒋 𑒥𑒪𑒰 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒮𑒦 𑒢𑒫-𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒕𑒻। 𑒄𑒯𑒼 𑒣𑒞𑒰 𑒔𑒪𑒞 𑒖𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒄 𑒑𑒪𑒞 𑒢𑒻 𑒕𑒻। 𑒍 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏𑒲𑒨 𑒏𑓂𑒭𑒧𑒞𑒰𑒏 𑒪𑒼𑒯𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒧𑒢𑒫𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱। 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒢𑒼𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒕𑒻। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒼𑒔𑒱𑒨𑒾 𑒖𑒿 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒣𑒴𑒩 𑒖𑒿 𑒄 𑒮𑒼𑒔𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒯𑒱𑒙 𑒯𑒱𑒩𑒼 𑒕𑒲, 𑒢𑒲𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒕𑒲 𑒞𑒿𑒃 𑒯𑒧 𑒯𑒱𑒙 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒂 𑒢𑒲𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒲 𑒞𑒿 𑒏𑒹𑒯𑒢 𑒪𑒑𑒱𑒞𑒻। 𑒪𑒰𑒑𑒥 𑒞𑒿 𑒖𑒹 𑒯𑒼 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒐𑒢 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒣𑒴𑒩 𑒮𑒤𑒪 𑒯𑒹𑒥𑒹 𑒢𑒻 𑒏𑒩𑒱𑒞𑒟𑒱 𑒂 𑒢𑒹 𑒬𑒼 𑒧𑒻𑒢 𑒥𑒢𑒱 𑒣𑒥𑒱𑒞𑒟𑒱। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒁𑒯𑒱 𑒪𑒱𑒮𑓂𑒙𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒴 𑒧𑒳𑒢𑒢𑒰 𑒦𑒰𑒃 𑒋𑒧𑒥𑒲𑒥𑒲𑒋𑒮 𑒧𑒹 𑒖𑒿 𑒮𑓀𑒖𑒨 𑒠𑒞𑓂𑒞 𑒄 𑒮𑒼𑒔𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒢 𑒯𑒱𑒙 𑒯𑒱𑒩𑒼 𑒕𑒲 𑒞𑒿𑒃 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒯𑒱𑒩𑒰𑒢𑒲𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒢𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒢𑒻 𑒏𑒩𑒥 𑒞𑒿 𑒏𑒹𑒯𑒢 𑒪𑒑𑒱𑒞𑒻। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒧𑒰𑒢𑒴 𑒥◌ॉ𑒪𑒲𑒫𑒳𑒛𑒧𑒹 𑒋𑒯𑒢 𑒥𑒰𑒞 𑒯𑒹𑒥𑒹 𑒢𑒻 𑒏𑒩𑒞𑒻 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒍𑒯𑒚𑒰𑒧 𑒮𑒦 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒤𑒹𑒬𑒢𑒪 𑒕𑒻 𑒂 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒴𑒗𑒪 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒪𑒰𑒃𑒢 𑒏𑒹𑒩 𑒯𑒩𑒹𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒪𑒑-𑒁𑒪𑒑 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒞𑒰𑒏 𑒖𑒩𑒴𑒩𑒞𑒱 𑒕𑒻। 𑒄 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒦 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒋𑒯𑒱 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 "𑒂𑒐𑒩" 𑒏𑒹𑒩 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒠 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰 𑒩𑒯𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒍 "𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒧 𑒅𑒧𑓂𑒩 𑒏𑒹𑒩 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒞𑒢𑒳𑒖𑒰 𑒬𑓀𑒏𑒩𑒏 𑒦𑒲𑒞𑒩 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒏𑒹𑒪𑒯𑒳"। 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒟𑒢𑒮𑒿 𑒠𑒴 𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒖𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒣𑒩 𑒍𑒯𑒼 𑒃𑒧𑒼𑒬𑒢𑒪 𑒁𑒞𑓂𑒨𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒙𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒄

𑒏𑒯𑒱 𑒖𑒹 "𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒧𑒩𑒪" 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒖𑒹 𑒍 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒞𑒰𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰 𑒫𑒩𑒱𑒭𑓂𑒚𑒞𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒢𑒳𑒧𑒼𑒠𑒢 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒖𑒹 𑒃 𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰 𑒢𑒻 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒤𑒹𑒬𑒢𑒪 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒚𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒣𑒩𑒲𑒞 𑒕𑒻। 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒂 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒑𑒏 𑒞𑒳𑒪𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒢𑒲𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒯𑒰𑒩 𑒕𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒯𑒱 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰𑒮𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒖𑒹 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒼𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒫𑒪𑒰 𑒥𑒹𑒧𑒰𑒩𑒲 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻। 𑒧𑒴𑒪𑒞𑓁 𑒃 𑒧𑒢𑒼𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒹𑒐𑒏𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒙𑒋 𑒂 𑒍𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒃 𑒥𑒹𑒧𑒰𑒩𑒲 𑒂𑒢𑒼 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻। 𑒯𑒧 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒏𑒰𑒪 𑒧𑒳𑒚𑒦𑒹𑒛𑓃 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒯𑒧 𑒑𑒖𑒪𑒧𑒹 𑒕𑒲 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒹𑒧𑒹 𑒃𑒯𑒼 𑒠𑒱𑒏𑓂𑒏𑒞 𑒂𑒋𑒪। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒏𑒯𑒪𑒰𑒯 𑒖𑒹 𑒯𑒧 ४०-४५ 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒮𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒹𑒫𑒰𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒞𑒿𑒃 𑒯𑒧𑒩 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒑𑒖𑒪 𑒦𑒹𑒪। 𑒂𑒥 𑒃 𑒏𑒯𑒴 𑒖𑒹 𑒑𑒖𑒪 𑒏𑒹𑒩 𑒧𑒰𑒣𑒠𑓀𑒛 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒮𑒿 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒮𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒋? 𑒋𑒯𑒢-𑒋𑒯𑒢 𑒅𑒠𑒰𑒯𑒩𑒝 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒦𑒹𑒙𑒞। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒥𑒛𑓃𑒏𑒰 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒖𑒿 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒋𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒯𑒰𑒩𑒞 𑒯𑒰𑒮𑒱𑒪 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒞𑒿 𑒍 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒏𑒪𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒖𑓂𑒘 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒪𑒻 𑒕𑒟𑒱।

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒂𑒠𑒩 𑒍 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒩𑒐𑒻𑒞 𑒯𑒧 𑒏𑒯𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒋𑒯𑒱 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒦𑒰𑒫𑒢𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒼𑒏𑒮𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒞। 𑒏𑒞𑒹 𑒢𑒼𑒏𑒮𑒰𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒯𑒹𑒞𑒻 𑒦𑒴𑒞𑒏𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒞𑒏𑒩 𑒂𑒏𑒪𑒢 𑒩𑓀𑒑 𑒂𑒪𑒼𑒔𑒏 𑒮𑒥 𑒏𑒩𑒟𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢 𑒯𑒮𑓂𑒞𑒏𑓂𑒭𑒹𑒣 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒖𑒹 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱𑒮𑒿 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒞𑒿 𑒑𑒩𑓂𑒞𑒧𑒹 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻 𑒏𑒧𑒮𑒿 𑒏𑒧 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒥𑒰𑒿𑒔𑒪 𑒩𑒯𑒋।

𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒂𑒐𑒩 𑒮𑓀𑒥𑓀𑒡𑒲 𑒮𑒧𑒰𑒠 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒞𑒏𑒩 𑒪𑒱𑓀𑒏 𑒁𑒕𑒱- [illegible]-८४००६२

-𑒂𑒬𑒲𑒭 𑒁𑒢𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩-𑒮𑓀𑒣𑒩𑓂𑒏-८८७६१६२७५८

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial@videha.co.in **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

२१३ आभा झा- गंगेशक प्रेमशंकर मिश्रक साहित्यिक छवि- श्री दिनेश श्री ५७

आभा झा

गंगेशक प्रेमशंकर मिश्रक साहित्यिक छवि- श्री दिनेश श्री ५७

જખન લેખક અપન જીવનક અનન્ત સ્મૃતિક ધરોહરમેસઁ કિછુ રમણીય અનુભૂતિકેઁ ચિત્રાત્મકતા આ તટસ્થતાક સંગ કલાત્મક શૈલીમે લિખૈત અછિ ત' આ સંસ્મરણ કહાઇત અછિ। મુદા સંસ્મરણ તખનહિઁ અપન પ્રભાવ પાઠકક મ' ન-મસ્તિષ્ક પર છોડ઼િ સકૈછ જખન સંસ્મરણ-લેખક આત્મીયતાસઁ કોનો સ્મૃતિકેઁ શબ્દાકાર પરસૈત અછિ। સંગહિ ઇહો આવશ્યક જે લેખક કોનો પુરુષ અથવા ચરિત્રક ઓહિ પક્ષકેઁ મજગૂતીસઁ સોઝાં આનિ સકય જે જેના ઓ સ્વયં ઓહિ ક્ષણવિશેષકેઁ મ' ન પાડ઼વા લેલ વિવશ ભેલ તહિના પાઠકકેર સેહો તાદાત્મ્ય સ્થાપિત ભએ સકય।

સંસ્મરણ શબ્દક જઁ વ્યુત્પત્તિ પર ગૌર કરી ત' **સમ્** ઉપસર્ગ પૂર્વક **સ્મૃ** ધાતુ સંગ **લ્યુટ્** પ્રત્યય લગલાસઁ સંસ્મરણ શબ્દ બનૈત અછિ જકર અર્થ હોઇછ- સંસ્કાર- જન્ય - જ્ઞાન। અર્થાત્ જ્ઞાતવસ્તુક અનુભવક અધીન સંસ્કારસઁ ઉત્પન્ન જ્ઞાન, ચિન્તન અથવા સ્મૃતિ।

સંસ્મરણક એકટા મહત્વપૂર્ણ વિશેષતા કૃતજ્ઞતા સેહો થિક। યદ્યપિ પ્રત્યેક વ્યક્તિ અપન જીવનમે પ્રકૃતિ, માતા-પિતા, પરિવાર-જનક અતિરિક્ત અનેક અન્ય લોકસઁ ઉપકૃત હોઇત અછિ, મુદા સભ લોકના મ' ન નહિઁ રાખૈત અછિ, કિછુ મ' ન રખિતો લોકના અભિવ્યક્ત નહિઁ કએ સકૈત અછિ આ કિછુ લોક એહન હોઇત છથિ જે જીવનક સમય કહિયો કોનો સમ-વિષમ પરિસ્થિતિમે કનિકહુ દ્વારા કએલ ગેલ છોટસઁ છોટ સહાયતા વા સેવા લેલ હૃદયમે ઓહિ વ્યક્તિક પ્રતિ આદર- ભાવ રખૈત છથિ, કૃતજ્ઞતા અનુભવ કરૈત છથિ આ નિર્દ્વન્દ્વભાવે શાબ્દિક આભાર પ્રકટ કરૈત છથિ। ઓહને સંવેદનશીલ કલાકાર આ કલમકાર છથિ **શ્રીમતી પ્રેમલતા મિશ્ર 'પ્રેમ'** જે સ્વયંકેઁ માત્ર સામાન્ય રંગકર્મી બુઝૈત છથિ, સાહિત્યિક વ્યક્તિ નહિઁ। તેં સમ્ભવત: અપન લેખનક ક્રમમે બેર બેર વિભૂતિ જીક નામ લૈત કહૈત છથિ- ઓ હમરાસઁ કિછુ તીત-મીઠ અનુભવ લિખબા લૈત છથિ, હમરા સઁ ખિસ્સા પહિતો લિખબા લૈત છથિ, નહિઁ ત' હમરા ત' માત્ર ભટ્ઠા ધર' આયલ અછિ।

𑒃 𑒟𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒢𑒧𑓂𑒩𑒞𑒰, 𑒃 𑒟𑒱𑒏 𑒧𑒰𑒙𑒱𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒁 𑒮𑒹𑒯 𑒟𑒱𑒏 𑒍 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒲𑒨 𑒑𑒳𑒝 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒭𑓂𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞𑓁 𑒧𑒢𑒳𑒭𑓂𑒨 𑒥𑒢𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏। 𑒃 𑒮𑒞𑓂𑒨, 𑒖𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒪𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒩𑒲 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒍𑒯𑒹𑒢 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫 𑒁𑓀𑒐𑒱𑒏 𑒮𑒼𑒗𑒰𑓀 𑒀𑒥𑒻𑒞 𑒀𑒕𑒱, 𑒖𑒹 𑒥𑒲𑒮𑒧 𑒬𑒞𑒰𑒥𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒄𑒞𑓂𑒞𑒩𑒰𑒩𑓂𑒠𑓂𑒡𑒏 𑒬𑒳𑒩𑒳𑒯𑒹𑒧𑒹 (𑓑𑓙𑓖𑓔-𑓖𑓕) 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪𑒲𑒯, 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒣𑒩𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒥𑒢𑒾𑒪𑒢𑒱 𑒁 𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒀𑒣𑒢 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏- 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒖𑒱𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒞𑒰𑒪𑒧𑒹𑒪 𑒥𑒢𑒾𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒪𑒲𑒯। 𑒢𑒱𑒮𑓂𑒮𑓀𑒠𑒹𑒯 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨𑒧𑒹 𑒃 𑒏𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒛𑒹𑒑 𑒕𑒪𑒻, 𑒖𑒏𑒩 𑒁𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰 - 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒰𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒩𑒯𑒪𑒻, 𑒞𑒟𑒰𑒣𑒱 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒬𑒳𑒦𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒁 𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒯𑒨𑒼𑒑𑒏 𑒥𑒪𑒹𑓀 𑒍 𑒢𑒹 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒲𑒯, 𑒀𑒣𑒱𑒞𑒳 𑒦𑒫𑒱𑒭𑓂𑒨𑒏 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒝𑒰 𑒥𑒢𑒪𑒲𑒯। 𑒀𑒣𑒢 𑒮𑒯𑒖- 𑒮𑒩𑒪 𑒧𑒧𑒞𑓂𑒫𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒮𑓂𑒫𑒦𑒰𑒫𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹𑓀 𑒍 𑒮𑒦𑒯𑒏 𑒧𑒰𑒞𑒵𑒞𑒳𑒪𑓂𑒨𑒰 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒁𑒃 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒁𑒦𑒰𑒢𑒱𑒨𑒏𑒱 𑒢𑒯𑒱𑒿, 𑒀𑒣𑒱𑒞𑒳 𑒮𑒩𑒪 𑒯𑒵𑒠𑒨𑒏 𑒮𑒼𑒯- 𑒮𑒩𑒪 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒏 𑒧𑒰𑒠𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫𑒏 𑒏𑒵𑒞𑒖𑓂𑒘𑒞𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒁𑒨𑒪 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒖𑒢𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫𑒏 𑒍𑒯𑒱 𑒫𑒻𑒬𑒱𑒭𑓂𑒙𑓂𑒨 𑒮𑒦𑒯𑒏 𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒩𑒥, 𑒖𑒹 𑒮𑒰𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒞𑒼 𑒫𑒱𑒬𑒱𑒭𑓂𑒙 𑒀𑒕𑒱, 𑒢𑒼𑒙𑒱𑒮 𑒪𑒹𑒥𑒰 𑒖𑒼𑒑𑒩 𑒀𑒕𑒱 𑒁 𑒁𑒦𑒰𑒩 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞 𑒏𑒩𑒥𑒰 𑒖𑒼𑒑𑒩 𑒀𑒕𑒱-

𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒀𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒧𑒹 𑒍 𑒧' 𑒢 𑒣𑒰𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿, 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒮𑒠𑓂𑒨𑒰𑒞𑒏𑒹𑒿, 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒣𑒱𑒞𑒵𑒫𑒞𑓂𑒮𑒪𑒞𑒰𑒏𑒹𑒿, 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒀𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒫𑒰𑒞𑓂𑒮𑒪𑓂𑒨 𑒁 𑒢𑒱𑒬𑓂𑒕𑒪𑒞𑒰𑒏𑒹𑒿!

"𑒖𑒰𑒫𑒞 𑒡𑒩𑒱 𑒯𑒧 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿, 𑒞𑒰𑒫𑒞 𑒡𑒩𑒱 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒮𑒰 𑒯𑒧𑒩 𑒬𑒩𑒝𑒮𑓂𑒟𑒪𑒲 𑒩𑒯𑒪 "

"𑒍 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒧𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒁𑒏𑒱 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒑𑒠𑒩𑓂𑒬𑒏- 𑒯𑒧 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒢𑒯𑒱 𑒪' 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲।"

𑒁𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲𑒧𑒹 𑒀𑒣𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬 𑒪𑒹𑒪, 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔, 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱 𑒁𑒠𑒱𑒧𑒹 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒞𑒰 𑒪𑒹𑒪, 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒏 𑒧' 𑒢𑒧𑒹 𑒀𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒖𑒰𑒑𑒩𑒴𑒏𑒞𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒖𑒲 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱

અપન કૃતજ્ઞતા બિસરૈત નહિઁ છથિ આ **ઓકરેઁ ઓ' જાગ્રત છથિન યાત્રીજીક સાહિત્યિક ગુરુતાક ભૂમિસઁ એકટા સહૃદય- નિશ્છલ- પરિપૂર્ણ ઉદાર ભૂમિ, હુનક સૈદ્ધાંતિક કટ્ટરતા આ યાયાવરી પ્રવૃત્તિસઁ સ્વાક સન્નિધિસઁ સાનલ વાત્સલ્યક અકૃત્રિમ માટિ !**

સંસ્મરણાત્મક દોસર ખંડ સમર્પિત છનિ શ્રી હરિમોહન ઝાકેઁ, જનિકાસઁ પટના મે અપન ભેંટ આ તદનન્તર વિકસિત પિતૃવ્ય- ભતીજી- સંબંધક સ્નેહપૂર્ણ વિશ્વાસ આ પ્રાપ્ત ઉચિત માર્ગદર્શનક ઉલ્લેખ કરૈત હુનકર પ્રતિ અપન સમ્માનાંજલિ અર્પિત કએને છથિ। હુનક ભાવપ્રવણ સન્નિધિક છટિકાસઁ અભિસિંચિત, હુનક પત્નીક(પ્રેમલતાજીક કાકીક) ઘ' રક બાહર બઢલ ડેગસઁ પ્રેરિત ભ' રહલ બહુત શ્રદ્ધા સંગ હુનકર સ્મરણ કરૈત છથિ। હરિમોહન ઝાક સ્ત્રી- સમાનતાક સ્વપ્નકેઁ હુનકહિ મુંહસઁ ઓ સુનને છથિ - " આઇ હમર સપના સાકાર ભેલ। એહિ દિનક કલ્પના હમ કયને રહી। મૈથિલ લલના ઓકર આબ જાગિ ગેલીહ એહિસઁ બઢ઼િ' ખુશીક બાત ભ' સકૈત અછિ! "

સુધાંશુ શેખર ચૌધરી જીક પ્રતિ અપન તેસર સ્મૃતિ- પુષ્પ અર્પિત કરૈત ઓ કહૈત છથિ- " કોનો નાટકકારક નિધન એકટા કલાકારક હેતુ માય- બાપક મૃત્યુસઁ કમ નહિ હોઇત છૈક।"

શેખરજીક વર્ણન કરૈત ઓ પુનઃ કહૈત છથિ- " એકટા નાટકકાર સેહો અપન નાટક લિખિબાક સમય ઓકર પ્રત્યેક પાત્રક ભૂમિકાક સંબંધમે સોચૈત અછિ, ઓકરા હેતુ ઓહિ માત્ર દૂ ઘંટાક વા કિછુ સમયક નાટકમે કિછુ તેહને પરિવેશક સંરચના કરૈછ જાહિસઁ ઓકર પ્રત્યેક પાત્ર દર્શકક હૃદયમે દીર્ઘજીવી ભ' સકતાતકર નિર્વાહ શેખર જી અપન નાટકમે પૂર્ણરૂપેણ કરૈત છલાહ, ચાહે ઓ ૧૫- ૨૦ મિનિટક રેડિયો નાટક હો અથવા દૂ ઘંટાક રંગમંચીય નાટક।"

પ્નેમઉના ળી પ્નાયઃ સુયાંશુ શેખ્મન ચૌયની ળીક સભ નાટકમે શ્રભિનિય કએઉનિ શ્રા હુનકા મુંહે શ્રપન પાત્નાક સ્વીકાનોક્તિ હુનકા શ્રત્યંત મુદિત કએને છઉનિ-

" ળખ્મન હમ નાટક ઉખ્મિવ શ્રાંભ કૈત છી, શ્રહાઁ હમના સોહાં શ્રાવિ ળાઇત છી શ્રા શ્રો સંવાદ હમ પ્નેમઉનાક હેતુ ઉખ્મૈત છી।"

હુનક સાહિત્ય પન શોય કનવાક પ્નેમઉના ળીક સ્વપ્ન છઉનિ શ્રા શ્રો પૂના નહિઁ ભેઉનિ। તૈ શ્રો સ્વયંકેઁ કટઘનામે ઠાઢ઼ વુઝૈત છથિ।(એહિ પોથીક શ્રનુસાન)

પં ળયનાથ મિશ્નકેઁ સ્મનૃતિ- તપ્પામ દૈત શ્રો કહૈત છથિ-

"પં ળયનાથ મિશ્ન એક વ્યક્તિ નહિ શ્રપિતુ સંસ્થાક નામ શ્રછિ।"

પુનઃ હુનક તુઉના વિશાઉ વટવૃક્ષસઁ કૈત શ્રો કહૈત છથિ- "ગાછ કોનો વન્ણ- ભેદ, ળાતિ- ભેદ , યન્મ - ભેદ નહિ વુઝૈત શ્રછિ।શ્રોહિના વ્યક્તિક હેતુ કોનો ખાસ નહિ હોઇત છૈક, મુદા શ્રોહિ વ્યક્તિત્વક ઈ વિશેષતા હોઇત છૈક ળે ઉોક હુનકા શ્રપન ખાસ હ્યવાક દાવી કનએ ઉૌત શ્રછિ।શ્રો શ્રપન ભાષા સંસ્કૃતિક સંગહિ સંગ માનવતાક પુળાની છઉાહ।"

તદુપનાન્ત શ્રો નાની- ળાગનણક શ્રગ્નદૂત નૂપમે પં ગોવિન્દ ઝાકેઁ દેખૈત હુનકા પ્નતિ કૃતજ્ઞતા જ્ઞાપિત કૈત છથિ-

"પં ઝાક નાટકક માધ્યમે હમના શ્રપન શ્રભિનિય- કઉામે વિવિધતાક શ્રવસન ભેટઉ। વેસી નાટકમે એક નંગક ભૂમિકાસઁ ઉપળઉ શ્રકુઉાહટકેઁ દૂન કએ હમનામે સ્ફૂર્તિ શ્રાનિ દેઉક।"

"પંડિત ઝાક નાટકક પાત્ન સભ તત્કાઉમે ળે સામાળિક ધાના યઉ નહઉ શ્રછિ, શ્રોકન ધાનાક વિપનીત પનિવન્તન ચાહૈત શ્રછિ।શ્રાઇસઁ ૪૦ વન્ષ પૂન્વ

ળે ણાટક લિખિલ ગેલ, ઓહૂમે ઈ ભાવ છલ આ ળે ણવીણતમ કૃતિ (રુક્મણી હરણ) છણિ ઓહૂમે અછિ।એહિ ણાટકક ળણ- વોણહિર યદ્યપિ અશક્તિષતિ અછિ, પરંચ લિખિત કોશિવલાક અત્યાચારસઁ ત્રાણ પએવાક હેતુ એક સંગ ભએ સંઘર્ષ કરૈત અછિ ઓકરા

લોકણિક એકતાસઁ સમાળમે પરિવર્તણ અવૈત અછિ"

"પંડિત ગોવિંદ ઝા ઓહણ સાંસ્કૃતિક પુરુષ છથિ ળણિક ળીવણક સમસ્ત સ્ણેહ- વાતી અણુળ સાહિત્યકાર- કલાકાર લલ છણિ।ળેતક હણિકાસઁ રંગ- કર્મીકેઁ ભેટલૈક અથવા ભેટિ રહલ છૈક ઓતેક આણ- કોણો વ્યક્તિસઁ ણહિઁ।"

ગુરુળી રૂપમે પં ત્રિલોચણ ઝાક સ્મરણ કરૈત પ્રેમલતા ળી કહૈત છથિ- "સણ ૧૯૮૪ -૮૫ મે ગુરુળી કોલકાતા મહાણગરી કેઁ ત્યાગિ પટણાકેઁ અપણ વાસ- સ્થાણ વણૌલણિ। હમરા લોકણિક સમક્ષ એક ણિર્દેશકક રૂપમે અયલાહ 'ચેતણા સમિતિ' દ્વારા મંચિત ણાટકક માધ્યમે। હુણક કાર્યશૈલીસઁ સભ કલાકાર પ્રભાવિત છલ આ સંગહિ હુણક શિષ્યત્વ ગ્રહણ કરવાક હેતુ ઉત્સુક રહૈ।"

મૈથિલી રંગમંચમે ણવીણ તકણીકક સમાવેશ આ અભિણવ પ્રસ્તુતિ દ્વારા સ્તરોણ્ણયણક સંગ રંગમંચકેઁ રોળગારક સાધણ વણયવા લલ આ પછાતિ પટણામે ચેતણા સમિતિક માધ્યમસઁ રંગકર્મી લોકણિક માર્ગદર્શણ લલ પ્રેમલતા ળી પં ત્રિલોચણ ઝાકેઁ શ્રદ્ધાક સંગ મ' ણ પાડૈત છથિ।

રંગકર્મી શ્રીકાંત મંડલકેઁ ઓ રંગમંચક સિપાહી, અગ્રદૂત, ણેતા, અભિણેતા, ણિર્દેશક, ચિંતક આદિ વિશેષણક સંગ મ' ણ પાડૈત છથિ।હુણક અસમય દેહાવસાણ મૈથિલી રંગમંચક દુણિયાંક સભ કલાકારક લલ વ્યક્તિગત ક્ષતિ છલ ઈ કહૈત ઓ ઉમેદ રખૈત છથિ ળે હુણક

अपूर्ण काज पूरा करबा लेल निस्संदेह कोनो कलायन्त्रिककेँ स्वीकार जी पड़ैताह।

बालरंगमंचक निर्देशिका प्रमिला जी यद्यपि कहियो अभिनय लेल प्रत्यक्षतः मंच पर नहिँ अयलीह, मुदा निर्देशन, अनुवाद, रूपसज्जा एवं प्रस्तुति लेल सभ टा दायित्व स्वेच्छासँ वहन करैत ओ एवं अभिनय लेल सभ तरहक सहायता देनिहार हुनक पति श्री नारायण झाक प्रति अपन स्नेह आ कृतज्ञता प्रेमलता सन स्नेहिल व्यक्ति कोना बिसरितथि! प्रयास कए अमैथिलीभाषी बच्चा सभसँ मैथिली नाटक करयबामे प्रमिलाजीक परिश्रम, लगन आ सतत प्रयास स्मरण योग्य बुझैत छथि आ रंगमंच परिवारकेँ प्रमिलाजीक ऋणी बुझैत छथि।

एकर अतिरिक्त बटुक भाइ, हुनका संग व्यक्तिगत संबंध आ एहने अनेक व्यक्ति प्रति ओ अपन कृतज्ञता ज्ञापित कएने छथि, जनिकासँ हुनका कहियो स्नेह, सम्मान, अवसर वा उपकार भेटलनि।

अवश्य अल्पायुमे मातृ-पितृ-विहीन एकटा कन्या पटना सन शहरमे अपनाकेँ स्थापित कए सकलीह, रंगकर्मकेँ अपन जीवनक लक्ष्य बना सम्मान पाबि सकलीह, त' बहुत लोकक सहयोग भेटल हेतनि, किन्तु एहि सभ संघर्ष-यात्रामे हुनक आत्मबल, कठिन परिश्रम, अवसरक लाभ उठयबाक शैक्षणिक ओ अभिनयक जन्मजात क्षमताकेँ नकारल नहिँ जा सकैछ। हँ, '**ओ दिन ओ पल**' लिखि कए ओ अपन व्यक्तित्वक सकारात्मकताक सबल परिचय देने छथि, समाजक प्रतिकूल बाधाक बादो ओहि क्षेत्रमे मजगूतीक संग ठाढ़ रहबाक प्रेरणा सेहो दैत छथि आ अपन जीवनमे सहायक रहल सभ श्रेष्ठ जनक प्रति कृतज्ञतापूर्ण स्वीकारोक्तिसँ एकटा आदर्श सोझाँ रखने छथि।

एहि संस्मरणकेँ साहित्यिक कसौटी पर कसलासँ भ' सकैछ किछु त्रुटि अनुभव हो, मुदा हृदयक सहज-सरल भावुक उद्गार रूपमे ' ओ

𑒠𑒢𑒱 𑒌 𑒣𑒚' 𑒁𑒣𑒢 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒲𑒨 𑒣𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒮𑒥𑒚 𑒣𑒢𑒰𑒨𑒱𑒞𑒱 𑒂 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒅𑒣𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒠𑒱𑒨𑒫𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱𑒨𑒢 𑒋𑒞𑒫𑒯𑒱।

𑒂𑒦𑒰 𑒗𑒰

𑓒𑓕.𑓑𑓐.𑓒𑓐𑓒𑓒

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒠𑒱𑒞𑒲𑒢𑒰𑒬𑒱𑒮𑒞𑒰𑒛𑒛𑒫𑒠𑒱𑒯𑒰𑒑𑒰𑒧𑒰𑒬𑒱𑒨𑒼𑒧 **𑒣𑒢 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓒𑓑𑓔𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒗𑒰- 𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏𑒩𑒝 𑒏𑒹 𑒁𑒑𑓂𑒩𑒠𑒴𑒞, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒤𑓃𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒧𑒹 𑒧𑒧𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒛ॉ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'

𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒗𑒰

𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏𑒩𑒝 𑒏𑒹 𑒁𑒑𑓂𑒩𑒠𑒴𑒞, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒞𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒤𑓃𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒧𑒹 𑒧𑒧𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒛ॉ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲, 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒫

હિન્દી સહિત મે અભિનય કેનિહારિ પ્રેમલતા મિશ્રક પ્રારંભિક જીવન સંઘર્ષપૂર્ણ રહલ અછિ। બાલ કાલહિ સઁ હિનક અભિરુચિ નાટ્ય મંચ સ પ્રેરિત રહલ। હિનક જન્મ ૨૮ સિતંબર ૧૯૪૮ ઈ. મે મધુબની જિલા મે પ્રખંડ મુખ્યાલય રહિકા। ગામક દછિણવારિ ટોલ મે ભેલ અછિ। હિનક પિતાક નામ પંડિત દીનાનાથ ઝા આ માતા વિન્દા દેવી છલીહ। હિનક પિતા અપના ઇલાકા કે વિખ્યાત વૈદ્ય છલાહ। હિનકા લગ દૂર દૂર સ લોક ઉપચાર લેલ અબૈત છલ આ સ્વસ્થ હોઇત છલ। પ્રેમલતા અપન માતા પિતાક અસગરે સંતાન છથિ। રહિકા ગામ તત્સમય આ હાલ ધરિ નાટકક મંચન લેલ વિખ્યાત રહલ અછિ। એકરા જન્મભૂમિક માટિ કે ગુણ કહી અથવા વિધિના દ્વારા મૈથિલી રંગમંચક લેલ રચલ ગેલ મહિલા કલાકારક સાક્ષાત પ્રતિમૂર્તિ। હિનક રંગમંચીય જુડાવ લગાતાર વઢિત ગેલ। જખન કિ હિનકા અપન ગામહિ કે સ્કૂલ મે મંચ પર ઉતરવાક વિરોધ મુખર હોઇત રહલ અછિ। વિરોધી સ્વરક મુખરતા કે કારણેં એક-દૂ બેર ત નાટક કે મંચન તક નહિ ભ સકલ।

ખૈર, પહિલુક સ્થાપિત પરંપરા અનુસાર બાલ કાલહિ મે ૧૨મ વયસ મે હિનક વિવાહ સીતામઢી જિલાક સિરસી ગામ મે ભેલ। હિનક પઢાઇ લિખાઇ ગામ કે સ્કૂલ મે ભેલ। જતય પઢિ કે મૈટ્રિક મે ફર્સ્ટ ડિવીજન સ પાસ ભેલીહ। હિનક પતિદેવ રહિકા કે સ્કૂલ મે શિક્ષક છલૈથ। હિનકા પરિવાર મે તીન ટા પુત્ર એકટા પુત્રી છથિન્હ। હિનક જ્યેષ્ઠ બાલક મનમોહન મિશ્રા ઇંટેલિજેંસ બ્યૂરો મે કાર્યરત છથિન્હ। દોસર બાલક રવિ રંજન મિશ્રા આઇએલએફએસ નામક પ્રતિષ્ઠિત ફાઇનેંસ કંપની મે વાઇસ પ્રેસિડેંટ, તેસર બેટી અનુપમા સેહો મ્યૂજિક મે એમએ આ ગાયન વિધા સ જુડલ છથિ। એહન બુઝના જાઇત અછિ જે પ્રેમલતાક જન્મ મૈથિલીક લેલ ભેલ અછિ। રંગમંચ સ હિનકર જુડાવ વઢિત રહલ। વિદિત હો જે તત્સમય મે રંગમંચીય વિધા મે અભિનય લેલ સ્ત્રી પાત્રક ઘોર અભાવ છલ। પુરુષ સબ નારીક ભેષ મે અભિનય કરૈત છલાહ। એહિ ખગતા આ બેગરતા કે ભરવા લેલ પ્રેમલતા આગાં અયલીહ।

अपना गाम नेहरा मे 'बच्ची दीदी' के नाम स विख्यात प्रेमलता मिश्र अपन अध्यापन कालहि सँ स्वतंत्र विचारक भावना स ओत प्रोत रहलीह। नारी सशक्तिकरण के दिशा मे हिनक अविस्मरणीय योगदान के कखनो नकारल नहि जा सकैत अछि। जाहि समय मे रंगमंच पर लड़की के चढ़नाइ वर्जित छल आ एकरा गलत नजरि स देखल जाइत छल। ओहि समय गाम मे कएक बेर हिनका विरोधाभास के सामना करय पड़ैत रहैन। मुदा ई अपन संकल्प पर अडिग रहि अपना अभियान के बल दैत रहलीह। अपन गाम नेहरा स्थित पूर्णवीन उच्च विद्यालय मे प्रारंभिक शिक्षा के दौरान ई रंगमंच पर स्त्री पात्र के रूप मे पुरुष वर्ग के अभिनय करैत देखि विचलित होइत छलीह। हिनका मोन मे एकटा टीस उठैत छलैन जे मंच पर स्त्री पात्रक रूप मे कोनो लड़की किएक नहि अबैत अछि। बतबैत चली जे तत्समय नेहरा उच्च विद्यालय नाट्य विधाक केन्द्र बिन्दु के रूप मे जानल जाइत छल आ सगरो चर्चित छल। जतय मधुबनी निवासी सर चन्द्रनाथ प्रसाद सन नाट्य प्रेमी डाइरेक्टर स्कूल के हेड मास्टर के रूप मे मौजूद छलथि। चन्द्रनाथ बाबू के नाट्य निर्देशक के रूप मे पाबि नेहरा गामक संग आसपास इलाका मे सेहो नाट्य विधा के खूब पसार भेल। हिनका एहि विधा मे पारंगत करबा व रंगमंचक प्रेरणा मे चन्द्रनाथ बाबूक अतुलनीय योगदान रहल अछि।

जीवनक क्रम मे हिनका गॉडफादर के रूप मे मिथिला मैथिलीक अमूल्य धरोहर यात्री नागार्जुन के सानिध्य भेटल आ हुनके कहला पर 'प्रेम' अपन पति के संग पटना शिफ्ट करलथि। यात्री जी के छत्रछाया मे हिनकर प्रतिभा मे निखार आबय लागल। जतय किछु दिनक बाद हिनका पति के नौकरी प्रकाशन कार्य मे लागि गेल आ प्रेमलता सेहो पटना के एकटा स्कूल मे शिक्षिका के रूप मे काज करय लगलीह। मुदा हिनक पढ़ाई सेहो अनवरत चलैत रहल। आ ई पीएचडी धरि के डिग्री हासिल कs डाक्टर के उपाधि ग्रहण कयलीह। पटना के बांकीपुर उच्चतर माध्यमिक विद्यालय मे मैथिली व्याख्याता के रूप मे काज करबाक मौका सेहो हिनका भेटल। जतय स ई अवकाश ग्रहण कयलीह।

𑒏𑒫𑒱 𑒢𑒰𑒑𑒰𑒩𑓂𑒖𑒳𑒢 '𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲' 𑒖𑒲 𑒔𑒳𑓀𑒏𑒱 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒮𑒱𑒨𑒾𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒞 𑒮𑒯𑒖𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒥𑒼𑒡𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯 𑒂 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒦𑒰 𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒫𑒱𑒞, 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒑𑒠𑒩𑓂𑒬𑒏 𑒖𑒏𑒰𑓀 𑒮𑒞𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒞𑓂𑒢𑒬𑒲𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒂 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒥𑒰𑓀𑒯𑒱 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒢𑒹 𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒪𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒂𑒯𑒰𑓀 𑒋𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒧𑒹 𑒯𑒼𑒥𑒨 𑒫𑒪𑒰 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒏𑒟𑒰-𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲, 𑒮𑓀𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲, 𑒫𑒰𑒩𑓂𑒞𑒰, 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒂𑒠𑒱 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒯𑒦𑒰𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑓀𑒦 𑒏𑒩𑒳। 𑒂 𑒍𑒞𑒯𑒱 𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒩𑓀𑒦 𑒦𑒹𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒏 𑒢𑒫 𑒖𑒲𑒫𑒢। 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒮𑒦 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒯𑒦𑒰𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒠𑒹𑒥𑒨 𑒪𑒑𑒪𑒲𑒯। 𑒠𑒱𑒢𑒰𑒢𑒳𑒠𑒱𑒢 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒦𑒰 𑒢𑒱𑒐𑒩𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒪। 𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒮𑓄 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒰𑒫 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑓀𑒖𑒲𑒫𑒢𑒲 𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒨𑒪𑒏 𑒂 𑒍𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩𑒝 𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒧𑒹 𑒯𑒼𑒥𑒨 𑒫𑒪𑒰 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒮𑒦 𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒰𑒑 𑒪𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒧𑒾𑒏𑒰 𑒯𑒰𑒟 𑒂𑒥𑒨 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒞𑒞𑓂𑒮𑒧𑒨 𑒞 𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩𑒝 𑒂𑒠𑒱𑒏 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒥𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪, 𑒖𑒞𑒨 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒲𑒨 𑒥𑒛𑓃𑒏𑒰 𑒢𑒰𑒧𑒲 𑒑𑒱𑒩𑒰𑒧𑒲 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒂𑒥𑒰 𑒖𑒰𑒯𑒲 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪। 𑒖𑒞𑒨 𑒬𑒢𑒻𑓁 𑒬𑒢𑒻𑓁 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 𑒂 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒩𑓂𑒏 𑒥𑒜𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒪। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒥𑒏𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒩𑓂𑒏 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱 𑒮𑒱 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒰𑒫 𑒏𑒹 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒑 𑒣𑓂𑒩𑒬𑒮𑓂𑒞 𑒏𑒨𑒪𑒏𑒰। 𑒞𑒠𑒳𑒣𑒩𑒰𑓀𑒞 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨𑒧𑓀𑒔 𑒂 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧 𑒮𑓄 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒧𑒾𑒏𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒪। 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒩𑓂𑒏 𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒂𑒠𑒱 𑒮𑒱 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒩𑓀𑒑𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒁𑒢𑒫𑒩𑒞 𑒔𑒪𑒰𑒨𑒧𑒰𑒢 𑒩𑒯𑒪 𑒂 𑒄 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒏𑒹 𑒣𑒮𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒏𑒹 𑒕𑒰𑒣 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒳𑒠𑒵𑒜𑓃 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒧𑓀𑒔 𑒣𑒩 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒙𑒰 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒮𑒖𑒲𑒫 𑒧𑓀𑒔𑒢 𑒏𑒨 𑒐𑒳𑒥 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓀𑒮𑒰 𑒥𑒙𑒼𑒛𑓃𑒪𑒻𑒢। 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲𑒏 𑒩𑒳𑒣 𑒧𑒹 𑒄 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒥 𑒮𑓀 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪𑒟𑒱 𑒂 𑒋𑒐𑒢𑒼 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒢𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒩𑒳𑒣 𑒧𑒹 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑓀 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒄 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒏𑒹 𑒅𑒣𑒰𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒣𑒠 𑒣𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒫𑒰𑒔𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱।

𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒏𑒹 𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒮𑓀 𑒦𑒹𑓀𑒙 𑒧𑒳𑒪𑒰𑒏𑒰𑒞

𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒳𑓀𑒥𑒄 𑒪 𑒑𑒹𑒪। 𑒖𑒞𑒨𑓃 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒤𑓃𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒌𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒮𑒤𑒪𑒞𑒧 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 '𑒧𑒧𑒞𑒰 𑒑𑒰𑒥𑒨𑓃 𑒑𑒲𑒞' 𑒧𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑓃 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒧𑒾𑒏𑒰 𑒯𑒰𑒟 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒂 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑓃𑒏 𑒥𑒪 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒮𑒤𑒪𑒞𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒏𑒨𑓃𑒪𑒏। 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧𑒲 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑓃 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒖𑒼𑒩 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒪𑒏 𑒂 𑒄 𑒪𑒑𑒰𑒞𑒰𑒩 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒂 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒂𑒠𑒱 𑒧𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑓃 𑒏𑒩𑒨𑓃 𑒪𑒑𑒪𑒲𑒯। 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧𑒏 𑒮𑒤𑒪𑒞𑒧 𑒢𑒰𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑒗𑒰 𑒏𑒹 𑒤𑓃𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒠𑒰𑒧𑒳𑒪, 𑒏𑒢𑓂𑒨𑒰𑒠𑒰𑒢, 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒤𑓃𑒱𑒪𑓂𑒧 '𑒠𑒴𑒪𑓂𑒯𑒰 𑒑𑓀𑒑𑒰 𑒣𑒰𑒩 𑒏𑒹' , 𑒧𑒰𑒙𑒲, '𑒥𑒥𑒳𑒂 𑒯𑒧𑒰𑒩' 𑒂 𑒣𑓀𑒖𑒱𑒩𑒹 𑒫𑒰𑒪𑒲 𑒧𑒳𑒢𑒱𑒨𑓃𑒰 𑒂𑒠𑒱 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒧𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑓃 𑒏𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒠𑒱𑒢 𑒥𑒰𑒠 𑒥𑒰𑒪𑒏𑒵𑒭𑓂𑒝𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 '𑒮𑒮𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒧𑒯𑒑 𑒮𑒹𑒢𑒴𑒩' 𑒂 '𑒪𑒪𑒏𑒰 𑒣𑒰𑒑' 𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑓃 𑒏𑒹 𑒕𑒰𑒣 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒮𑒤𑒪 𑒦𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒋𑒞𑒥𑒹 𑒡𑒩𑒱 𑒢𑒩𑓂𑒮 𑒛ॉ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒛𑒲𑒛𑒲 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 '𑒣𑒩𑒫𑓃 𑒦𑒩𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰' 𑒂 '𑒠𑒹𑒯𑒰𑒞𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑓃𑒰' 𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑓃 𑒏s 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓀𑒮𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒰𑒪𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒫𑒩𑓂𑒪𑓂𑒛𑒫𑒰𑒃𑒛 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒩𑓂𑒬𑒱𑒞 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨𑓃 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒌𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮𑒱𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒤𑓃𑒱𑒪𑓂𑒧 "𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒐𑒰𑒢" 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒏𑒵𑒭𑓂𑒙 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒏𑒹 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒨𑒰𑒠 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒞।

𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒂 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑓃 𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒑-𑒮𑓀𑒑 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒳𑒣𑒩𑒱𑒔𑒱𑒞 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑓃𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒖𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒯𑒰𑒟𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒏𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒋𑒐𑒢𑒼 𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒬𑒲𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒮𑒦 𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 '𑒋𑒑𑒼 𑒕𑒪𑒲 𑒮𑒢𑒹𑒯' 𑒂 '𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑' 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐 𑒁𑒕𑒱। (𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑) 𑒖𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒣𑒲𑒋𑒔𑒛𑒲 𑒏𑒹 𑒫𑒱𑒭𑒨𑓃 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒪। 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔, 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑓃, 𑒏𑒪𑒰, 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒂 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑓃 𑒪𑒹𑒪 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒮 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞 𑒛ॉ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒁𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨𑓃 𑒡𑒩𑒼𑒯𑒩 𑒏𑒹 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒋𑒐𑒢𑒼 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑓃𑒰𑒬𑒲𑒪𑒞𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑓃𑒧𑒰𑒢 𑒕𑒟𑒱। 𑒢𑒫𑓃 𑒣𑒲𑒜𑓃𑒲𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒠𑒩𑓂𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒏𑒹𑓀 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱 𑒣𑒙𑒢𑒰, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒭𑒠 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰, 𑒁𑒐𑒱𑒪 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑓀𑒒 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲, 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑓃𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒮𑒹𑒫𑓃𑒰 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒩𑒯𑒱𑒏𑒰 𑒂𑒠𑒱 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒠𑓂𑒫𑓃𑒰𑒩𑒰 '𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒫𑓃𑒱𑒦𑒴𑒞𑒱'

सम्मान देल गेल अछि। एहिके अलावे हिनका 'पाटलिपुत्र सम्मान', 'शूरस्थानमिा सम्मान' समेत हिन्दी भाषाक कएक टा प्रतिष्ठित सम्मान स नवाजल जा चुकल अछि। दिल्लीक नाट्य संस्था मैलोरंग द्वारा 'ज्योतिरीश्वर' सम्मान स हिनका सम्मानित कयल गेल अछि। वर्ष २०१८ मे मधुबनी के डाढ़ी गाम मे आयोजित मैथिली लिटरेचर फेस्टिवल मे तत्कालीन डीएम शीर्षत कपिल अशोक द्वारा हिनका 'भामती स्मृति सम्मान' प्रदान कयल गेल। एतबे नञि डॉ प्रेमलता कें बिहार सरकार द्वारा भिखारी ठाकुर 'राज्यकला सम्मान, मैथिली लोक संस्कृति मंच लहेरियासराय द्वारा मिथिला सेवा 'तारक पद्म सम्मान', हिनक ५ दशकक नाट्य यात्रा लेल हिनका वर्ष २०१९ मे थियेटर वाला नाट्योत्सव द्वारा प्रतिष्ठित नाट्य सम्मान 'अजीत कुमार गांगुली एवार्ड' स सम्मानित कएल गेल।

एकटा 'प्रेम' मे एतेक रास विधाक रास विविधाक अनमोल कृत्य अछि। तत्समय के पुरुष प्रधान समाज मे नारी सशक्तिकरण लेल कएल हिनक त्याग आ योगदान युग युगान्तर धरि गुंजैत रहत। निःसंदेह डॉ प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' मिथिला मैथिलीक अमूल्य धरोहर छथि। जनिका सहेज क रखवाक अहम जिम्मेदारी हम सब मिथिलावासी के दायित्व अछि।

- मनोज झा, राष्ट्रीय अध्यक्ष, मिथिला लोकतांत्रिक मोर्चा, सम्पर्क - ७७०१९४८६४६

अपन मंतव्य editorial@videha.com **पर पठाउ।**

२१५प्रेम कान्त चौधरी- डॉ प्रेमशंकर सिंह 'प्रेम' : मिथिलाक विशिष्ट विद्वान आ प्रेरणात्मक व्यक्तित्व- जेना जनलियन्हि

प्रेम कान्त चौधरी

डॉ प्रेमशंकर सिंह 'प्रेम' : मिथिलाक विशिष्ट विद्वान आ प्रेरणात्मक व्यक्तित्व- जेना जनलियन्हि

जखनहिं संयोगवश पथ पर पछड़ि खसैछ।
सुजन सम्हारथि हाथ धय, दुर्जन देखि हँसैछ॥

𑒅𑒣𑒩𑒏𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱 𑒛ॉ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒏 '𑒬𑒹𑒐𑒩-𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑' 𑒢𑒰𑒧𑒏 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒐𑒏𑒲𑒨 𑒅𑒠𑓂𑒑𑒰𑒩 𑒧𑒹 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞 𑒏𑒨𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒱𑒧 𑒠𑒴 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱 𑒧𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒩𑒯𑒮𑓂𑒨 𑒕𑒱𑒣𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒩 𑒯𑓄𑒧 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫𑒏 𑒮𑒢𑓂𑒠𑒩𑓂𑒦 𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒪𑒧 𑒅𑒚𑒾𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒯𑒧 𑒁𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒲 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒕𑒲। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒰𑒯𑒮 𑒏𑒩𑒥 𑒂 𑒖𑒼𑒐𑒱𑒧 𑒧𑒼𑒪 𑒪𑒹𑒢𑒰𑒨 𑒯𑒧𑒩 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒢𑒘 𑒯𑓄𑒧 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒧𑒯𑒰𑒢 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫 𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒨𑒪 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒪𑒹𑒭𑒝 𑒏𑒩𑒥 𑒂 𑒢𑒘 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒡𑒰 𑒏𑒹। 𑒂 𑒢𑒘 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒏𑓂𑒭𑒧𑒞𑒰 𑒏𑒹𑒿। 𑒂 𑒢𑒘 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏। 𑒂 𑒢𑒘 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒑𑒰𑒕 𑒏𑒹 𑒫𑒱𑒬𑒰𑒪 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒹𑒬 𑒏𑒹। 𑒯𑒧 𑒞𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒨𑒪 𑒅𑒣𑒩𑓂𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒮𑒥 𑒞𑒟𑓂𑒨𑒏 𑒂𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯𑒱𑒪-𑒂𑒞𑓂𑒧𑒲𑒨 𑒮𑓀𑒫𑒹𑒠𑒢𑒬𑒲𑒪 𑒁𑒞𑒳𑒪𑒢𑒲𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒦𑒰𑒏 𑒖𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒝𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒣𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒪𑒱𑒐𑓄 𑒔𑒰𑒯𑒥। 𑒏𑒯𑓄 𑒔𑒰𑒯𑒥 𑒖𑒹 𑒛ॉ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒏𑒹𑒩 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑓒𑓙 𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩, 𑓑𑓙𑓔𑓘 𑒄 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒱𑒏𑒰, 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰, 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒧𑒹 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒣𑓀 𑒠𑒲𑒢𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑒂 𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒣𑒴𑒖𑒢𑒲𑒨𑒰 𑒫𑒵𑒢𑓂𑒠𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲𑒏 𑒮𑒳𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒲𑒏 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒂𑒩𑒧𑓂𑒦𑒱𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢𑓂𑒯। 𑒞𑒞𑓂𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞𑓂 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯𑒼𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒮𑒼𑒪𑒯 𑒥𑒩𑒐 𑒧𑒹 𑒣𑒞𑒱 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒰𑒢 𑒧𑒯𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒖𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒍 𑒖𑒐𑒢 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒧𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒲𑒯 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒮𑒿 𑒑𑒰𑒨𑒢 𑒂 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒮𑒿 𑒪𑒼𑒏-𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪। 𑓑𑓙𑓖𑓔 𑒄 𑒧𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒱𑒞 𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒞𑓄 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒫𑒞 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒣𑒯𑒔𑒰𑒢 𑒥𑒢𑒾𑒪𑒏𑒲𑒯। 𑒡𑒲𑒩𑒹-𑒡𑒲𑒩𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒿 𑒋𑒧.𑒋 𑒂 𑒋𑒧.𑒋𑒛 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒨𑒪𑒲𑒯। 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒲𑒨 𑒥𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨, 𑒥𑒰𑒏𑒲𑒣𑒳𑒩, 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒮𑒿 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒐𑓂𑒨𑒰𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒣𑒠 𑒣𑒩 𑒮𑒿 𑒁𑒫𑒏𑒰𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒏𑒨𑒪𑒲𑒯। 𑒋𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒧𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒩𑒳𑒔𑒱 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒮𑒹 𑒯𑒼 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒪𑒑𑒦𑒑 𑒠𑒴𑒩 𑒮𑒨 𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒢𑒰𑒙𑒏, 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒩𑒰𑒮 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲, 𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲 𑒂 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒤𑒲𑒔𑒩 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒙𑒹𑒪𑒱𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒂 𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒮𑒥 𑒧𑒹 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒲। 𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒮𑒿 𑒏𑒟𑒰-𑒫𑒰𑒩𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒫𑒰𑒔𑒢𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒮𑒯𑒦𑒰𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒩𑒯𑒪𑒢𑒱। 𑒏𑒧𑓂𑒣𑒲𑒨𑒩𑒱𑒑 𑒢𑒻𑒧𑒱𑒞𑓂𑒞𑒱𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒲𑒯। 𑒯𑒰𑒪𑒰𑒿𑒏𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒲 (𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒕𑒪𑒟𑒱𑒢)

वएह मानैत रहथि जे हुनका आकाशवाणी लऽ जा कैँ अधिकारी लोकनि सँ परिचय करौलथि।

डॉ. प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' क साहित्यिक यात्रा मे 'ओ दिन ओ पल' (संस्मरण), 'एगो छलहि सनेह' (कथा प्रसंग) आ शोधग्रंथ 'शेष प्रसंग' तऽ उल्लेखनीय अछिए, आ संग-संग संध्या गोष्ठी कैँ सम्पादन सेहो अनवरत चलि रहल अछि।

डॉ. प्रेमलता जीक पारिवारिक परिवेश सेहो भरल-पुरल अछि। आदरणीय (स्व) महेश्वर बाबू २०१८ ई. मे संग छोड़ि देलन्हि आ वैकुण्ठधामवासी भऽ गेलाह। हम हुनका निधन सँ किछु समय पूर्व पटना गेल रही तऽ हुनक दर्शन कऽ आशीर्वाद प्राप्त कयने रही। जेठ सुपुत्र मनमोहन मिश्र, केन्द्र सरकार मे कार्यरत छथि। दोसर सुपुत्र रविरंजन मिश्र केन्द्र सरकारक प्रतिष्ठान मे छथि। छोट सुपुत्र सत्यजीत मिश्र छन्हि। सुपुत्री अनुपमा मिश्र आ जमाय डॉ. चन्द्र नाथ मिश्रक संग-संग पौत्र-पौत्री, नातिन सभ सँ भरल-पुरल पारिवारिक पृष्ठभूमि छन्हि।

डॉ. प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' जाहि साहित्यिक वातावरण मे पैघ भेलीह ताहि मे अनेको संस्था, समिति सँ सरोकार रहनाय भेनाय स्वाभाविक प्रक्रिया छैक। अपने अनेको संस्था मे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, कोषाध्यक्षक रूप मे अपन सेवा देलथि। चेतना समिति, पटना, भंगिमा आ अरिपन (नाटक), मैथिली महिला संघ, पटना, बिहार संगीत नाटक अकादमी, पटना, वंदना भारती केन्द्र शामिल अछि। वर्तमान मे पुनः चेतना समितिक उपाध्यक्ष निर्वाचित भेलीह अछि। डॉ. प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' जाहि सांस्कृतिक संसार सँ अपन सरोकार रखैत अछि ताहि मे बहुतरास सँ सम्मानित भेनाय स्वाभाविक छैक। ओ सभ संस्था समिति चर्च भेल जे अपनेक सम्मानित कयलक अछि। जाहि मे- चेतना समिति- पटना, अरिपन- पटना, मिथिला विकास परिषद- कलकत्ता, अखिल भारतीय मिथिला संघ- दिल्ली, बिहार आर्ट थियेटर-पटना, प्रांगण- पटना, विद्यापति सेवा संस्थान- दरभंगा,

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒢𑓂𑒫𑒨 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱- 𑒑𑒳𑒫𑒰𑒯𑒰𑒙𑒲, 𑒁𑒮𑒧, 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒧- 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒑, 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒚𑒢-𑒣𑒙𑒢𑒰, 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒂 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒩𑒼𑒙𑒩𑒲 𑒏𑓂𑒪𑒥 𑒬𑒰𑒧𑒱𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒛ॉ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒏𑒹𑓀 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒯𑒧 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒱𑒨𑒻𑒢𑓂𑒯 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒪𑒱𑒨𑒻𑒢𑓂𑒯 𑒂 𑒂𑒬𑒲𑒩𑓂𑒫𑒰𑒠 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒍 𑒮𑒥 𑒥𑒰𑒞 𑒪𑒱𑒐 𑒧𑒹 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒍 𑒑𑒵𑒯𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲, 𑒬𑒏𑒳𑒢𑓂𑒞𑒪𑒰, 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲-𑒦𑒼𑒖𑒣𑒳𑒩𑒲-𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔, 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒧𑒰𑒏 𑒧𑒿𑒖𑒪 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒕𑒟𑒱, 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒣𑒙𑒪 𑒣𑒩 𑒁𑓀𑒏𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒍 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒧𑒹 𑒁𑒠𑓂𑒦𑒳𑒞 𑒁𑒞𑒳𑒪𑒢𑒲𑒨 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨-𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒡𑒩𑒼𑒯𑒩 𑒕𑒟𑒱। 𑒫𑒱𑒪𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒦𑒰𑒏 𑒔𑒱𑒩𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒲𑒨 𑒫𑒱𑒦𑒴𑒞𑒱 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒝𑒱𑒧 𑒯𑒮𑓂𑒞𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒕𑒟𑒱। 𑒍 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒃 𑒏𑒯𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒏𑒢𑒱𑒨𑒼 𑒁𑒮𑒾𑒏𑒩𑓂𑒨 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒱, 𑒍 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒝𑒱𑒧 𑒯𑒮𑓂𑒞𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒕 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹- '𑒏𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒢𑒞 𑒯𑒻 𑒖𑒑 𑒧𑒹𑓀 𑒏𑒣𑒱 𑒮𑓀𑒏𑒙 𑒧𑒼𑒔𑒢 𑒢𑒰𑒧 𑒞𑒱𑒯𑒰𑒩𑒼'। 𑒍 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒪𑒪𑒢𑒰 𑒪𑒪- 𑒦𑒴𑒞, 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒂 𑒦𑒫𑒱𑒭𑓂𑒨𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒝𑒰𑒏 𑒮𑓂𑒩𑒼𑒞 𑒕𑒟𑒱।

𑓑𑓙𑓗𑓖 𑒄 𑒧𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒯𑒧 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒂𑒑𑒳 𑒏𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒃 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒨𑒪 𑒩𑒯𑒲 𑒞𑒐𑒢 𑒩𑒰𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒑𑒩 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒏𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒲𑒨 𑒅𑒔𑓂𑒔𑒞𑒩 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒧𑒹 𑒢𑒰𑒧𑒰𑓀𑒏𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑒹𑒩 𑓑𑓙𑓗𑓗 𑒄 𑒧𑒹 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 '𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒮𑓂𑒧𑒵𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯' 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲। 𑒖𑒹 𑒯𑒰𑒩𑓂𑒛𑒱𑓀𑒑 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒏 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲 𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒖𑒲-𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒖𑒲𑒏 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒲 𑒧𑒰𑒨𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒞𑒱𑒖𑒼𑒩𑒲, 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒢 𑒢𑒰𑒙𑒏। 𑒮𑒧𑒨 𑒥𑒲𑒞𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒪 𑒯𑒧𑒯𑒴𑒿 𑒯𑒰𑒃 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒂 𑒏ॉ𑒪𑒹𑒖 𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒃 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒏𑒨𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒫𑒰𑒢 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒏𑒹𑓀 𑒠𑒴𑒩 𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒛ॉ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒪𑒥𑒹𑒩 𑒢𑒖𑒠𑒲𑒏 𑒮𑒿 𑒯𑒧𑒩 𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞𑓂 𑓒𑓐𑓐𑓑 𑒄 𑒧𑒹 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒂𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨 𑒥𑒢𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒦𑒹𑒪, 𑒏𑒱𑒨𑒻𑒏 𑒞 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒲-𑒔𑒰𑒏𑒩𑒲 𑒏𑒹 𑒔𑒏𑓂𑒏𑒩 𑒧𑒹 𑒣𑒙𑒢𑒰-𑒑𑒳𑒫𑒰𑒯𑒰𑒙𑒲 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑓒𑓐𑓐𑓑 𑒮𑒿 𑓒𑓐𑓐𑓕 𑒄 𑒏𑒹 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑒰𑒪 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒨-𑒮𑒧𑒨 𑒣𑒩 𑒖𑒹𑒢𑒰𑒨 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪। 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲-𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒫𑒞 𑒧𑓀𑒛𑒪𑒲 𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒙-𑒒𑒰𑒿𑒙 𑒦𑒹𑒢𑒰𑒨 𑒂𑒧 𑒥𑒰𑒞 𑒕𑒪। 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒹 𑒛ॉ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒖𑒲 𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒙-𑒒𑒰𑒿𑒙 𑒦𑒹𑒪। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒏

𑒣𑓂𑒩𑒧𑒰𑒝𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒏𑒱 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒴? 𑒮𑒠𑒻𑒫 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯𑒰𑒬𑒲𑒭 𑒮𑒿 𑒯𑓄𑒧 𑒪𑒰𑒦𑒰𑒢𑓂𑒫𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒋𑒏𑒼 𑒂𑒬𑒲𑒩𑓂𑒫𑒰𑒠 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒏𑒰𑒪 𑒥𑒹𑒪𑒲 𑒩𑒼𑒛 𑒒𑒩 𑒣𑒩 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒰𑒟𑒱। 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 (𑒯𑒧𑒩 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲) 𑒏𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯𑒰𑒬𑒲𑒭 𑒠𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒟𑒲𑒢। 𑒯𑒧𑒯𑒳 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒣𑒩 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒥𑒹𑒩 𑒑𑒹𑒪 𑒯𑒼𑒨𑒥। 𑒁𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒹𑒿 𑒖𑒐𑒢 𑓒𑓐𑓐𑓕 𑒏𑒹 𑒁𑒑𑒮𑓂𑒞 𑒧𑒹 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒮𑒿 𑒑𑒳𑒫𑒰𑒯𑒰𑒙𑒲 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒞𑒐𑒢𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲𑒏 𑒂𑒬𑒲𑒩𑓂𑒫𑒰𑒠 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪। 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒋𑒯𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒣𑒰𑒫𑒢-𑒞𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒲𑒞𑒪, 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒤𑒼𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒂𑒨𑒪 𑒯𑒼𑒨, 𑒨𑒠𑓂𑒠𑒣𑒱 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰𑒏 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪 𑒣𑒩 𑒫𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒣𑒩। 𑒐𑒰𑒮 𑒏𑓄 𑒏𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒯𑒧𑒩 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭𑒞𑒰 𑒏𑒰𑒪 𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒢𑓂𑒫𑒨 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒮𑓂𑒧𑒵𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯 𑓒𑓐𑓑𑓒 𑒃. 𑒏𑒹 𑒠𑒱𑒮𑒧𑓂𑒥𑒩 𑒧𑒰𑒮 𑒧𑒹 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒁𑒞𑒱𑒟𑒱 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒧𑓀𑒔 𑒣𑒩 𑒍 𑒫𑒱𑒩𑒰𑒖𑒧𑒰𑒢 𑒦𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒞𑒐𑒢 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒖𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒑 𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒮𑒏𑒪𑒰𑒯। 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒦 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒡𑒢𑓂𑒨𑒫𑒰𑒠 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒏𑒨𑒪𑒰𑒯, 𑒖𑒹 𑒋𑒯𑒢 𑒫𑒱𑒪𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫 𑒮𑒿 𑒦𑒹𑓀𑒙 𑒦𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒂 𑒏𑒩𑒲𑒥 𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒐 𑒮𑒏𑒪𑒻𑒟। 𑒑𑒳𑒫𑒰𑒯𑒰𑒙𑒲 𑒂𑒑𑒧𑒢𑒏 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒬𑒩𑓂𑒞 𑒕𑒪 𑒏𑒱 𑒯𑒧 𑒯𑒼𑒙𑒪 𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒥- 𑒍 𑒏𑒯𑒪𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒯𑒼𑒙𑒪 𑒧𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒯𑓄𑒧 𑒞𑒿 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒒𑓄𑒩 𑒧𑒹 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒩𑒯𑒥। 𑒯𑒧 𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏𑒰𑒩 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒪𑒨 𑒩𑒯𑒲। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒖𑒹 𑒍 𑒞𑒲𑒢 𑒠𑒱𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒥𑒰𑒠 𑒒𑓄𑒩 𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒥𑒹𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑓒𑓐𑓑𑓔 𑒧𑒹 𑒣𑒻𑒒 𑒮𑒳𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒢𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒖𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒮𑓀𑒑 𑒑𑒳𑒫𑒰𑒯𑒰𑒙𑒲 𑒂𑒨𑒪 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒂𑒥𑒻 𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒮𑒿 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒤𑒼𑒢 𑒏𑒨𑒪𑒲𑒯 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒢𑒫𑒧𑓂𑒥𑒩 𑒧𑒹 𑒑𑒳𑒫𑒰𑒯𑒰𑒙𑒲 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲। 𑒧𑒢𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒞𑒿 𑒯𑒼𑒙𑒪 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒞𑒰𑒯, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑓄𑒧 𑒞𑒿 𑒯𑒼𑒙𑒪 𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒥। 𑒯𑒧 𑒂𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒂 𑒢𑒱𑒫𑒹𑒠𑒢 𑒏𑒻𑒪𑒱𑒨𑒻𑒢𑓂𑒯 𑒖𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒒𑓄𑒩 𑒞𑓄 𑒑𑒳𑒫𑒰𑒯𑒰𑒙𑒲 𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱𑒨𑒹, 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒯𑒼𑒙𑒪 𑒧𑒹𑒿 𑒏𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒩𑒯𑒥। 𑒤𑒹𑒩 𑒯𑓄𑒧 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒒𑓄𑒩 𑒁𑒢𑒪𑒱𑒨𑒻𑒢𑓂𑒯। 𑒠𑒴 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒮 𑒧𑒹 𑒯𑓄𑒧 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝𑒲 𑒤𑒹𑒩 𑒋𑒏𑒥𑒹𑒩 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒮𑒰𑒢𑓂𑒢𑒱𑒡𑓂𑒨 𑒮𑒿 𑒪𑒰𑒦𑒰𑒢𑓂𑒫𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒮𑒔 𑒏𑒯𑒱 𑒞 𑒖𑒐𑒢 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑒹𑒩 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒦𑒹𑓀𑒙 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒲𑒯 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒖𑒹𑒚 𑒥𑒯𑒱𑒢 𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰 𑒏𑒹 𑒂𑒦𑒰𑒮 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒅𑒧𑓂𑒥𑒰𑒃 𑒧𑒹 𑒕𑒪। 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒦𑒰𑒨-𑒥𑒯𑒱𑒢 𑒏𑒢𑒲 𑒅𑒧𑓂𑒥𑒹-𑒅𑒧𑓂𑒥𑒹 𑒕𑒲। 𑒖𑒹𑒚 𑒥𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒕𑒫𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒥𑒛𑓂𑒛 𑒢𑒲𑒏 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒂 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒲𑒨𑒮𑒳𑒐 𑒦𑒹𑒙𑒪। 𑒁𑒞𑓁 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒏𑒹𑒿 𑒯𑒧 𑒁𑒢𑓂𑒞𑓁𑒧𑒢 𑒮𑒿 𑒣𑒻𑒒 𑒥𑒯𑒱𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒻𑒞

𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 𑒞𑒿 𑓒𑓐𑓑𑓒 𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒑𑒳𑒫𑒰𑒯𑒰𑒙𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒰𑒮𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒧𑓂𑒫𑒢𑓂𑒡 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒨 𑒕𑒪𑒲𑒯- 𑒠𑒲𑒠𑒲 𑒏𑒯𑒱 𑒏𑓄 𑒍𑒢𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒹 𑒞𑒿 '𑒠𑒲𑒠𑒲' 𑒏𑒹 𑒧𑒞𑒪𑒫 𑒣𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒫𑒯𑒱𑒢𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒫𑓀𑒑𑒰𑒪 𑒧𑒹 '𑒠𑒲𑒠𑒲' 𑒏𑒹 𑒧𑒞𑒪𑒫 𑒣𑒻𑒒 𑒫𑒯𑒱𑒢𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰𑒏 𑒢𑒹𑒢𑒣𑒢 𑒫𑓀𑒑𑒰𑒪𑒲 𑒫𑒯𑒳𑒞 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒹 𑒥𑒲𑒞𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒹 '𑒠𑒲𑒠𑒲' 𑒥𑒪𑒰 𑒫𑒰𑒞 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒯𑓄𑒧 𑒞𑒿 𑒫𑒹𑒮𑒲 𑒮𑒧𑒨 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒱 𑒮𑒿 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲 𑒞𑒻𑒿 𑒍𑒞𑒯𑒳 𑒮𑒥 𑒫𑒛𑓃𑒏𑒲 𑒫𑒯𑒱𑒢𑒱 𑒏𑒻𑒿 '𑒠𑒲𑒠𑒲' 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒰𑒩𑓂𑒫𑒖𑒢𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣 𑒮𑒿 𑒯𑒧𑒯𑒳𑒿 𑒣𑒻𑒒 𑒫𑒯𑒱𑒢𑒱𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩𑒠𑒰𑒨𑒱𑒞𑓂𑒫 𑒦𑒰𑒫 𑒮𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒹 𑒠𑒹𑒪𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯।

𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲 𑒧𑒹 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒨𑒞 𑒁𑒕𑒱- '𑒪𑒱𑒫𑒱𑓀𑒑 𑒪𑒱𑒖𑒹𑓀𑒛' 𑒮𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒯𑒱𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒛ॉ 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'। 𑒮𑒰𑒠𑒑𑒲 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒖𑒲𑒫𑒢, 𑒅𑒔𑓂𑒔 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩, 𑒮𑒰𑒞𑓂𑒫𑒱𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒯𑒰𑒩, 𑒔𑒱𑒩-𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒲𑒨 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩, 𑒁𑒢𑒳𑒣𑒧-𑒁𑒢𑒧𑒼𑒪 𑒡𑒩𑒼𑒯𑒩!

-𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲, 𑒧𑒼 : 𑓗𑓐𑓐𑓒𑓖𑓐𑓕𑓒𑓖𑓑

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com 𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।

𑒛𑒰. 𑒏𑒧𑒪𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰 '𑒏𑒧𑒪' - 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒲

𑒏𑒧𑒪𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰 '𑒏𑒧𑒪'

𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒲

𑒖𑒢𑒱𑒏𑒩 𑒞𑒢-𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒔𑒪
𑒏𑒧𑒪𑒰-𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒢𑒨𑒢 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭!
𑒧𑒳𑒙𑓂𑒚𑒲𑒧𑒹 𑒁𑒏𑒰𑒬 𑒥𑒰𑒢𑓂𑒯𑒪 𑒯𑒼
𑒁𑒿𑒔𑒩𑒧𑒹 𑒡𑒢-𑒡𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒀𑒬𑒹𑒭!!

𑒧𑒮𑓂𑒞𑒏 𑒯𑒼 𑒄𑒞𑓂𑒞𑒳𑓀𑒑 𑒯𑒱𑒧𑒰𑒪𑒨
𑒣𑒠𑒞𑒪𑒧𑒹 𑒑𑓀𑒑𑒰𑒏 𑒫𑒹𑒬!
𑒀𑒢𑓂𑒞𑒞𑓂𑒞𑒧 𑒡𑒢-𑒡𑒰𑒿𑒔𑒢 𑒫𑒱𑒮𑓂𑒞𑒵𑒞
𑒥𑒰𑒫 𑒥𑒰𑒢𑓂𑒯𑒪 𑒪𑒼𑒏𑒱 𑒮𑒢𑒹𑒯𑒮!!

𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒞𑒟𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒧𑒪𑒨𑒣𑒳𑒞

𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒰𑒝-𑒮𑒰𑒿𑒔 𑒁𑒫𑒬𑒹𑒭!
𑒮𑓂𑒫𑒰𑒧𑒲 𑒮𑒲𑒞𑒰𑒩𑒰𑒧 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒣𑒱𑒞
𑒂𑒚𑒼 𑒨𑒰𑒧 𑒅𑒧𑒰𑒬𑒻𑒪𑒹𑒬!!

𑒄 𑒏𑒹𑒨𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒂𑒢---𑒮𑒥𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒱
𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒠𑒲𑒠𑒲 𑒦𑒰𑒫𑒹𑒬
' 𑒏𑒧𑒪' 𑒁𑒏𑒨𑒱𑒢 ' 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒲'
𑒢𑒧𑒢, 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒣𑒝 𑒏𑒰𑒫𑓂𑒨-𑒮𑒢𑒹𑒮!!

- 𑒏𑒧𑒪𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰 ' 𑒏𑒧𑒪' , 𑒠𑒱𑒢𑒰𑓀𑒏 𑓒𑓙𑓂𑓑𑓐𑓂𑓒𑓒

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒠𑒱𑒞𑒲𑒢𑒰𑒪𑒱𑒮𑒞𑒰𑒅𑒅𑒫𑒠𑒱𑒯𑒰𑓀𑒑𑒧𑒰𑒪𑒱𑒨𑒼𑒧 **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓒𑓑𑓗𑒍𑒧𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑒗𑒰 𑒮𑒰𑒑𑒩- 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒥𑒯𑒱𑒢

𑒍𑒧𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑒗𑒰 𑒮𑒰𑒑𑒩

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒥𑒯𑒱𑒢

𑒮𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒯𑒱𑒢𑒱 𑒖𑒹𑒏𑒰𑒿 𑒫𑒰 𑒏𑒯𑒱 𑒞𑓄 𑒞𑒰𑒯𑒴 𑒮𑓀 𑒣𑒻𑒒 𑒖𑓀 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑒯𑒼𑒠𑒩𑒰 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻 𑒮𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒂𑒠𑒩𑒝𑒲𑒨𑒰 𑒖𑒹𑒚𑒏𑒲 𑒥𑒯𑒱𑒢𑒠𑒰𑒃 𑒛𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧। 𑒮𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒹 𑒙𑒰 𑒢𑒻।𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑒰𑒩𑒏 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒢 𑒏𑒞𑒹𑒏𑒼 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒠𑒲𑒠𑒲 𑒥𑒢𑒪𑒱 𑒕𑒟𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲। 𑒁𑒮𑒪 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒰𑒋 𑒥𑒰𑒣𑒏 𑒋𑒏𑒮𑒩𑒱 𑒮𑓀𑒞𑒰𑒢 𑒕𑒟𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒠𑒲𑒠𑒲। 𑒞𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒋𑒏𑒮𑒩𑒱 𑒢𑒻 𑒕𑒲। 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒦𑒰𑒨 𑒥𑒯𑒱𑒢 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱𑒢। 𑒂 𑒮𑒹 𑒖𑒹 𑒥𑒰𑒞 𑒕𑒱𑒨𑒻 𑒮𑒥 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯 𑒂 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒠𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱।

𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑓒𑓙.𑓙.𑓑𑓙𑓔𑓘 𑒄 𑒏𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒢𑒱 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒩𑒯𑒱𑒏𑒰 𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒹। 𑒏𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒞𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒹𑒬 𑒦𑒰𑒩𑒞 𑒧𑒹। 𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒩𑒯𑒢𑒱 𑒠𑒲𑒢𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒦 𑒫𑒻𑒠𑓂𑒨 𑒖𑒲 𑒏𑒯𑒢𑒱। 𑒧𑒰𑒨𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒩𑒯𑒢𑒱 𑒫𑒵𑒢𑓂𑒠𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲। 𑒧𑒰𑒨 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒢𑒲𑒏 𑒏𑒳𑒪 𑒬𑒲𑒪𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒩𑒯𑒟𑒱𑒢। 𑒞𑒹𑒢𑒹 𑒮𑓀 𑒬𑒰𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞 𑒧𑒹 𑒩𑒳𑒔𑒱 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒧𑒰𑒧 𑒔𑒰𑒧𑒳𑒝𑓂𑒛𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒣𑓂𑒨𑒰𑒿 𑒏𑒹 𑒃𑒪𑒰𑒏𑒰 𑒧𑒹 𑒮𑒥 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒢𑒱। 𑒢𑒲𑒏 𑒔𑒪𑒞𑒰 𑒣𑒳𑒩𑓂𑒖𑒰 𑒫𑒰𑒪𑒰 𑒪𑒼𑒏 𑒂 𑒠𑒮 𑒅𑒣𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒩𑒯𑒟𑒱𑒢। 𑒧𑒰𑒞𑒰𑒧𑒰𑒧 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒖𑒧𑒰𑒢𑒰𑒏 𑒧𑒱𑒛𑒱𑒪 𑒣𑒰𑒮 𑒩𑒯𑒟𑒱𑒢।

સંસ્કૃત પરહૈત આ અઉળેવ્રા વણાવૈત અપન માય કે દેખને રહથિ પ્રેમઉતા ળી।

હનિક વ઼યિ઼ાહ ૧૨ વર્ખક ઉમેર મે માહેશ્વ઼ર મશ્રિ ળી સં જેઉ રહનિ। સાસુર રહનિ સીતામરહી ઉગ સીરસી પ્રખંડ ક ણામપુર ગામ। હનિકર વ઼યિ઼ાહક ખેરહા વર નોયક અછિ। સજાગાછી સં વ઼યિ઼ાહ જેઉ રહનિ। વ઼યિ઼ાહક કોનો પૂર્વ઼ સૂયના હનિકા નૈ રહનિ। વારહ વરખક વ઼ય઼સ કોનો વ઼યિ઼ાહક થોડ઼વે હોઇત છૈઉક। ઈ અપન ગામેક ઈસકુઉ મે ઉખ્યિાર પરહાર કરૈત છઉીહ। સાંહ જારઉી આને દનિ ળેકાઁ ખાય઼ પી કે સુતિ રહઉ છઉીહ। સુતઉી રાતિ મે હનિકા ળગૌઉ ગેઉ। આ ગીત ણાદક સંગ વેદી ગાર કિ પણ્ડતિ કે વળાય઼ કે હનિક વ઼યિ઼ાહ જાડ ગેઉ રહનિ। ને વરાયિ઼ાતી ને સરાયિ઼ાતી ને કોનો શહનાઇ આ ને કોનો શોજા સુણ્ણર।

વ઼યિ઼ાહક સાઉ જારકિ વાદ પ્રેમઉતા ળીક ળનિગી મે એકટા વરકા અણ્હર વહિાર આય઼ઉ। માય઼ આ વાપ દુનૂ ગોટે હનિકા છોરિ ઊપર યઉ ગેઉખનિ। ગામક ઉોક કહૈક ળે પ્રેમ કે વ઼યિ઼ાહે દુઆગે માય઼ વાપ ળીવૈત છઉખનિ। તહન તડ વેયારી પ્રેમ ઉતા ળેકાઁ મસિરળી સંગ ઉપિટ ગેઉ રહથિ। વોઉે જારોસ દૈ વ઼ાઉ ઉોક અપન કયિ઼ો નૈ છઉનિ। સગર તઉાવ મે એસગર ઈયણા માંછ વણઉ છઉીહ। અપન જાગે આ માય઼ વાપક આશીર્વાદ સં હાથ પકરાનિહિાર મસિર ળી આ સાસુ સસુર યરિ વિર ણીક જેટઉખનિ ળે હનિકા કહયિ઼ો કોનો વ઼સ્તુ વ઼ા વાતક તકઉીસ્થ નૈ હુઅય઼ દેઉખનિ।

પ્રેમઉતા ળી પર માય઼ક સંસ્કારક અસરિ જેઉનિ। તેને સં હનિક સોય વ઼યિાર આ ક્રયિ઼ા કઉાપ પ્રગતિ ગામી હોઇત રહઉ।હનિકા ળનિગી મે કછિુ ણીક કાળ કરવાક અજાઉિષા ળાગઉ રહઉનિ। ળહન ઉોક અપન ય વિેટી કે ઘર સં વાહર એકસરિ નૈ ણકિઉય઼ દૈત છઉ તાહિ સિમય઼ મે પ્રેમઉતા ળી ણાટક કે રહિર્સઉ કરૈક ઉેઉ એકસરિ વાહર ળાઇત રહઉીહ। આ એકટા સમય઼ એઉેક ળહન પ્રેમઉતા મશ્રિર પ્રેમ એહન પહઉિ મૈથઉિ મહઉિા જેઉીહ ળે ણાટક મે સ્ત્રીક જૂમકિા કરય઼ ઉાગઉીહ। સે એક નૈ અનેકો। આવ તડ યઉયાત્રિ મે સેહો માય઼ક જૂમકિા મે રહય઼ ઉાગઉીહ અછિ। આઇ ળે હમરા સજાક વીય મૈથઉિાની રડકર્મીક એકટા

𑒥𑒩𑒏𑒰 𑒤𑒾𑒖 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒖𑒛𑓃𑒱 𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒏 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒹 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒢𑒱𑒏𑒼 𑒮𑓀 𑒕𑒣𑒱𑒞 𑒢𑒻 𑒁𑒕𑒱।

𑒧𑒳𑒠𑒰, 𑒋𑒞𑒥𑒲 𑒯𑒳𑒢𑒱𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 𑒢𑒻 𑒁𑒕𑒱।𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒏𑒹 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒼 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒪𑒲𑒯 𑒂 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒃 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒖𑒰𑒩𑒲 𑒩𑒯𑒪𑒢𑒱। 𑒋𑒧 𑒋 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒣𑒲 𑒋𑒔 𑒛𑒲 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒛𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒰𑓀𑒏𑒲𑒣𑒳𑒩 𑒫𑒰𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒅𑒔𑓂𑒔 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒢𑒑𑒩 𑒢𑒱𑒑𑒧 𑒏𑒹 𑒁𑒡𑒲𑒢 𑒕𑒪।𑒥𑒰𑒠 𑒧𑒹 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒁𑒡𑒲𑒢 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪। 𑒞𑒻 𑒃𑒮𑓂𑒏𑒳𑒪 𑒧𑒹 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏𑒰 𑒥𑒢𑒪𑒱 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒤𑒹𑒩 𑒪𑒹𑒏𑓂𑒔𑒩𑒩 𑒦𑒹𑒪𑒲𑒯। 𑓔𑓐 𑒥𑒩𑒐 𑒃𑒮𑓂𑒏𑒳𑒪 𑒏𑒾𑒪𑒖 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒠𑒻𑒞 𑓒𑓐𑓐𑓘 𑒄 𑒏 𑒮𑒱𑒞𑒧𑓂𑒥𑒩 𑒧𑒹 𑒁𑒫𑒏𑒰𑒬 𑒑𑓂𑒩𑒯𑒝 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱।

𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒧𑒹 𑒕𑒪𑒲𑒯𑒹 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒮𑓀 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒖𑒲𑒏 (𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒲𑒯) 𑒏𑒯𑒪𑒰 𑒣𑒩 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒫𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃 𑒮𑓀 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒹 𑒮𑓀 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒩𑓂𑒏 𑒩𑒯𑒨 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒫𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒏𑒹 𑒪𑒼𑒏। 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲𑒨𑒼 𑒏𑒩𑒟𑒱 𑒂 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒼 𑒐𑒹𑒪𑒰𑒃𑒟। 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 (𑒁𑒩𑒱𑒣𑒢 𑒂 𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰) 𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒯𑒼𑒃𑒏 𑒞 𑒫𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒩𑒴𑒣𑒹𑒿 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒲𑒯। 𑒮𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲𑒏 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲𑒨 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒝𑒱𑒧 𑒏𑒰𑒪 𑒕𑒪। 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒥 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒦𑒰𑒃 𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒮𑓀𑒑 𑒯𑒳𑒢𑒱𑒏 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒱𑒏 𑒪𑒑𑒰𑒫 𑒩𑒯𑒪𑒢𑒱 𑒮𑒦 𑒠𑒱𑒢। 𑒮𑒥 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒧𑒰𑒢𑒰𑒞𑒼 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒩𑒯𑒪𑒢𑒱। 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒏 𑒢𑒫 𑒞𑒳𑒩𑒏 𑒃 𑒧𑒹𑓀𑒙𑒩 𑒥𑒢𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒃𑒞𑒱𑒯𑒰𑒮 𑒯𑒳𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒏𑒹 𑒁𑒡𑒳𑒩𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒩𑒯𑒞।

𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒫𑒏𑒰𑒬 𑒑𑓂𑒩𑒯𑒝 𑒏𑒹 𑒮𑒧𑒲𑒣 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒯𑒳𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒧𑒼𑒢 𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒁𑒨𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒂𑒥 𑒒𑒩 𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒱 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒨 𑒥𑒲𑒞𑒞। 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒁𑒣𑒢 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒳𑒗𑒰𑒫 𑒫𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃, 𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑓀𑒠 𑒗𑒰 𑒩𑒧𑒝 𑒂 𑒁𑒖𑒱𑒞 𑒂𑒖𑒰𑒠 𑒖𑒲 𑒮𑓀 𑒬𑒹𑒨𑒩 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒧𑒰𑒮 𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒋𑒏 𑒚𑒰𑒧 𑒥𑒻𑒮𑒻 𑒖𑒰𑒃। 𑒂𑒣𑒮𑒲 𑒏𑒳𑒬𑒪 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒧 𑒯𑒼। 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔 𑒫𑒩𑓂𑒔 𑒯𑒼। 𑒮𑒥 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒙𑒙𑒏𑒰 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒂𑒢𑒲। 𑒣𑒰𑒚 𑒏𑒩𑒲। 𑒞𑒯𑒱 𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒯𑒼। 𑒫𑒱𑒧𑒩𑓂𑒬 𑒯𑒼। 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒥 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒏𑒹 𑒖𑓀𑒔𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱। 𑒥𑒰𑒞 𑒩𑒯𑒪 𑒖𑒹 𑒏𑒞𑒨 𑒥𑒻𑒮𑒲। 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒒𑒩 𑒣𑒩 𑒪 𑒥𑒻𑒮𑒰𑒩 𑒑𑒕𑒱 𑒪𑒹𑒪𑒐𑒢𑒱। 𑒂 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒒𑒩

पर सभ गोटे मास मे एक दिन के सांझू पहर गोष्ठी करय जाय लागलाह। ई क्रम एखनो जारी अछि। एहि गोष्ठी मे मैथिली सं बेसी आन हिन्दीक साहित्यकार सभ आबय लागलाह अछि।

कालक्रमे एकटा आर नव आ नीक बात सबहक सोझा आयल। निर्णय भेल जे किएक ने साल मे एकटा पत्रिका निकालल जाय। सत्रह अप्रैल २००८ जूड़ि शीतल दिन सं सांध्य गोष्ठी नामक पत्रिका प्रेमलता मिश्र प्रेम जीक संपादन मे पटना सं निकलय लागल जे अद्यावधि निकलि रहल अछि। एहि पत्रिकाक प्रत्येक अंक महत्वपूर्ण त अछिये जे लोक सभ चाउर जेकाँ सब अंक सहेजि के अपन अपन घर मे रखैत छथि। ई अपना आप मे प्रेमलता मिश्र प्रेम जीके एक कुशल आ प्रखर संपादिका हेबाक पुष्टि करैत अछि।

हिनका जीवन मे ११.८.२०१८ एकटा कारी स्याह दिन बनि के आयल। अही दिन हिनका सीथक सिनुर मेटायल गेल। हाथक चूरी फोरल गेल। अपन तीन टा बेटा आ एकटा बेटीक संग हिनका छोड़ि के मिसिर जी ततेक दूर चलि गेलाह जतय सं कियो आपस नै अबैत अछि। तहन त दुनियाँक जे रीति छै से हिनको मानि के संतोष करय पड़लनि। आब त अपनो जीवनक अमृत महोत्सव के नजदीक आबिये गेलीह अछि। मैथिलीक नाट्य संसार हिनक कृत्य सं हिनका माथ पर रखने छनि। एहेन सम्मान बर कमे लोक के नसीब होइ छै, से हिनका भेल छनि आ ताहि सम्मान सब सं प्रेमलता जी जीवति किम्वदन्ती बनि गेल छथि।

हमरा हिनका सं पहिल भेंट आ परिचय पात मतिवर कुमार जी करेने छथि पटनाक विद्यापति भवन मे १९८६ ई मे। हम सपरिवार असाम सं गाम अबैत काल पटना मे यात्रा के तोड़ैत सांझ मे विद्यापति भवन देखय गेल रही। ओहि ठाम भेंट भेल छल। हमर सार ब्रह्मानन्द सेहो संग मे रहथि। मात्र परिचय टा भेल छल। कोनो गप सप नै।

गप सप भेल कोलकाता मे गिरीश पाठक वाला बैजू जीक कार्यक्रम मे। रामलोचन ठाकुर जी, प्रेमलता जी आ हम खूब नीक जेकाँ बरी काल धरि

वातावरण रहैत। तकर बाद भेंट अछि मधुबनी मे २०१७ ई मे दिलीप कुमार झा जीक कार्यक्रम मे जाहि मे हमरा सम्मानित कैल गेल। अंतिम भेंट अछि कोलकाता मे बटुक भाइ संगे एकटा कार्यक्रम मे आयल छलाह। मुदा, समन्वय मे जे प्रगाढ़ता हेबाक चाही से भेल रामलोचन ठाकुर जीक निर्योज भेला पर। प्रत्येक दिन फोन करैत रहैत छलाह। ठाकुर जीक बारे मे अपडेट दैत छलाह। हम अनुभव कैल जे प्रेमलता जी ठाकुर जीकें बड़ मानैत छलाह। जहिया ठाकुर जीक देहांतक सूचना भेटलनि तहिया जे फोन पर हुनक विलाप सुनल से कहल नै जाय सकैत अछि। ठाकुर जी सेहो नाटक के लोक छलाह। तेँ हुनका सं भैयारी समन्वय रहनि।

हम देखल अछि आ अनुभव कैल अछि जे प्रेमलता मिश्र प्रेम एक असाधारण महिला छथि। अपन भू भाषाक लेल पूर्ण रूपेँ समर्पित छथि। एखनो कोनो नाटक आ सिनेमा लेल ककरो नै नहि कहैत छथिन। बहुत सरल, सहज आ मिलनसार स्वभाव छनि। घमंड तँ एक पाइ नै छनि। धिया पुता सब सेहो आ सुसंस्कृत छनि। हाले मे चेतना समिति, पटना के उपाध्यक्ष पद पर निर्वाचित भेलीह अछि। माँ मैथिली हुनका दीर्घायु राखथि!

अंत मे हम विदेह परिवारक समस्त टीम कें विशेष रूपेँ आयुष्मान आशीष अनचिन्हार जीक प्रति कृतज्ञ छी जे हमरा मैथिलीक एहेन स्वयं प्रभा पर लिखबाक लेल उपयुक्त बुझलनि। आ हम चेष्टा कैल अछि जे अपन विषय पर केन्द्रित रहैत विदेहक पाठक कें किछु नव जानकारी भेटनु।

-लक्ष्मण झा सागर, कोलकाता २९.१०.२०२२

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

२१८.गजेन्द्र ठाकुर- प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' क बहन्ने

गजेन्द्र ठाकुर

प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' क बहन्ने

बहुत पुरान गप्प। पटनामे स्कूलक संगी सभ मैथिली भाषीकेँ सांस्कृतिक रूपमे श्रेष्ठ हब्ब मानि गेल छल। मिथिला चित्रकला वा सिक्की-मौनीक कारणे नै। हम पुछने रहियै- "से की भेलै अनयोक्के?"

ओ मगही भाषी छल, उत्तर देलक- "पटनामे तोरा सभक कार्यक्रम गेल रही, कुमारि, विवाहल महिला सभ मंचपर सांस्कृतिक कार्यक्रम आ नाटकमे भाग लऽ रहल छली। तूँ सभ बड्ड एडवान्स छेँ।"

ओ कोनो मैथिलीक पर्व समारोह गेल छल आ नीलम चौधरीक नृत्य देखने छल आ प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' क अभिनय सेहो। कतेक मुश्किलेँ महिला मंचपर ठाढ़ छथि आ आंगुरपर गानल जा सकैत छथि, ऐसँ ओकरा कोनो मतलब नै रहै, ओ हमरा सभकेँ एडवांस मानि लेने छल। हमहूँ कएक बेर ऐ समारोह सभमे गेल रही, प्रायः १३ वर्ष आ २१ वर्षक बीचक उमेरमे। आ एक्सपर्ट कमेण्ट सुनैत रही।

"ऐ यौ, परदा कहाँ छै, कोठियामे अनुपम बाबू समाजे नाटक खेलाइ छथि ओइमे ने रङ- बिरङक परदा रहै छै।"

"बाबू कुमार डाइरेक्टर छथि, प्राणी प्रकाश आ अन्हारक प्रयोगसँ सीन बदलै छथि। नाटकक बड्ड जानकार, हुनकर मानब छन्हि जे परदाक प्रयोग भेल नै आकि नाटक आधुनिक नै कहाओत।"

"आ बीच- बीचमे कॉमिक?"

"से सभ कहिओ नै, कुमारक नजरिमे ओ सभ नकली नाटक भेल।"

तखने बारह बजि गेलै, मुदा पेट्रोमेक्स तैयार आ अक्कूक कॉमिक बाद आ हारिन सम्मिलनक हास्य- कारिका जर महिनाक पति प्रायः नेहलेमे छलै, से शुरू भेल, बीचेमे।

"पहिल दिन नै एलौं?"

"पहिल दिन कोनो कारक कार्यक्रम नै होइ छै, योग्य बड़ सभक भाषण आ सड़क- पाकड़ कविता कि सुनत?"

मुदा सोचलन्हि ठाढ़ कएल गेल छै ऐ नाट्य- संस्था आ समारोह सभकेँ, साहित्यिकेँ, तइसँ हमर संगीकेँ कोनो मतलब नै नहि। कानक सुनलन्हि ओ विश्वास करत आकि आँखिक देखलन्हि। मैथिलीक साहित्य उजरल, ओतऽ महिला मंचपर अबैत छथि, प्रवासी मैथिलीमे एकटा छै तँ नै। एक्के जाति छै तँ की, दोसर जातिक पात्र तँ नाटकमे छैहे कहि? थोपड़ी ओकरे देखिकऽ तँ पड़ै छै, भले अपमानित करैबला डाइलोग बोलिया कऽ।

२००८ ई. क कोनो दिन।

एकटा फोन आयल-

"𑒯𑒧𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒕𑒲 𑒕𑒞𑓂𑒩𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒗𑒰, 𑒢𑒻 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒢𑒹 𑒯𑒋𑒥, 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒼𑒏 𑒥𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃 𑒏𑒯𑒻 𑒕𑒟𑒱।"

"𑒯𑒧 𑒕𑒞𑓂𑒩𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒗𑒰 𑒢𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒻 𑒕𑒲। 𑒍𑒃 𑒮𑒧𑒨 '𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲' 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒮𑒿 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒪𑒻, 𑒮𑒰𑒜𑓃𑒹 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒥𑒖𑒹 𑒮𑒰𑒿𑒗𑒮𑒿 𑒕 𑒥𑒖𑒹 𑒮𑒰𑒿𑒗 𑒡𑒩𑒱। 𑒥𑒵𑒯𑒮𑓂𑒣𑒞𑒱 𑒂 𑒩𑒫𑒱 𑒠𑒱𑒢। 𑒠𑒱𑒢𑒼 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒧𑒼𑒢 𑒁𑒕𑒱, 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒔𑒞𑒱𑒏𑒼𑒯𑒛𑓃𑒰𑒧𑒹 𑒯𑒰𑒙 𑒪𑒑𑒻 𑒕𑒪𑒻 𑒍𑒯𑒱 𑒠𑒴 𑒠𑒱𑒢, 𑒮𑒹 𑒞𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒏𑒱𑒢𑒱 𑒏𑓄 𑒯𑒧 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒦𑒰𑒿𑒃 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒲 𑒯𑒙𑒏𑒰𑒩𑒱 𑒏𑓄, 𑒖𑒹 𑒮𑒰𑒜𑓃𑒹 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒥𑒖𑒹 𑒡𑒩𑒱 𑒒𑒳𑒩𑒱 𑒏𑓄 𑒂𑒥𑒱 𑒖𑒰𑒃। 𑒂 𑒍𑒃 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒥𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒻 𑒕𑒪।"

"𑒯𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒅𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒕𑒲, 𑒏𑒳𑒩𑒳𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩𑒧𑓂 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒧𑒢𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒬𑒳𑒦𑒏𑒰𑒧𑒢𑒰 𑒂 𑒪𑒑𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒑𑒣 𑒏𑒩𑒞𑒲।"

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒬𑒳𑒦𑒏𑒰𑒧𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒗𑒰 𑒖𑒲 𑒮𑒧𑒨-𑒮𑒰𑒪 𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒢𑒰𑒧 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒫𑓂𑒨𑓀𑒑𑓂𑒨 𑒪𑒱𑒐𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒖𑒹 𑒋𑒏 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲𑒣𑒩 𑒧𑒼𑒙𑒏𑒰 𑒏𑒩𑒲𑒥 𑒂𑒨𑒪 𑒕𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒂 𑒍 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲 𑒂𑒔𑒰𑒩𑒞𑒱 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒅𑒠𑓂𑒡𑒰𑒩 𑒏𑒩𑓄 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱।

𑒣𑒜𑓃𑒱 𑒏𑓄 𑒍 𑒪𑒱𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱, 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒯𑒱 𑒍 𑒮𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒪𑒢𑒱?

𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒐𑒢 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨 (𑒣𑓂𑒩𑒰𑒏𑓂𑒏𑒟𑒢)𑒏 𑒠𑒴𑒭𑒝 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔 𑒂 𑒍𑒃𑒧𑒹 𑒢𑒫𑓂𑒨-𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒖𑒢𑒏 𑒑𑓀𑒑𑒹𑒬 𑒅𑒣𑒰𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒏 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳𑒏 𑓕 𑒮𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒠 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒂 𑒔𑒧𑒞𑓂𑒏𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒮𑒯𑒱𑒞 𑒧𑒰𑒩𑒞𑒹 𑒩𑒰𑒮 𑒫𑒱𑒢𑒰𑒬𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔 𑒮𑒳𑒢𑒴 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒯𑒧 𑒄𑒯𑒼 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒰𑒮𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒾 𑒖𑒹 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒩𑒧𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑒋 𑒫𑒱𑒢𑒰𑒬𑒏𑒹𑒿 "𑒯𑒱𑒮𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲 ऑफ 𑒢𑒫𑓂𑒨-𑒢𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒃𑒢 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰"𑒏 𑒪𑒹𑒐𑒏𑒮𑒿 𑒯𑒴𑓄 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒢𑒳𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒯𑒱𑒞 𑒮𑒦 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒑𑒳𑒧𑒏𑒲 𑒪𑒰𑒡𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱, 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒣𑒘𑓂𑒖𑒲𑒏 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒖𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒢𑒰𑒬𑒏 𑒁𑒮𑒪 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒮𑒼𑒯𑒰𑒿 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪।

વદિહ શ્રાગાઁ વઢૈત ગેલ, શ્રા સાહિત્ય શ્રકાદેમી સહિત શ્રોકર શ્રમ્ભ્ડગિવલ એસોસિયેશન્ સંસ્થા સભ સોડ્ગેપર ડાઢ઼ રહલ, હુકહુકારત, મુદા ઐડ- ઐડ કડ વળૈત। હમરામે કમી શ્રછિ જે હમ કોનો સભા- સંસ્થામે કમ જાઇ છી, મુદા ૨૦૧૨ મે એકટા સાહિત્ય- શ્રકાદેમી શ્રમ્ભુડ કાર્યક્રમક વાદ હમરા ઈ શ્રનુભવ ભેલ જે હુકહુકારત સંસ્થા સભમે સુધારક એકોટાતી સમ્ભાવના નૈ છૈ, શ્રા મોટામોટી ઈ સભ હમરા શ્રા વિદેહસઁ ઘૃણા કરૈત શ્રછિ શ્રોહુનો હમ કમ્મે જાઇ છલૌ, સે વન્દ કડ દેલિ।

શ્રોત શ્રપ્પનો શ્રવૈત રહૈત શ્રછિ, કવિ સમ્મેલન લલ, સેમીનાર લલ, વેવીનાર લલ, હમ મના કરૈત છયિન્હિ (એતડ ધરિ જે શ્રેસ્વુકોપર શ્રેમ્ભ્ડ શ્રા ગ્રુપમે જખન હમ મના કરૈત છયિન્હિ તખનો) શ્રા શ્રો સભ એ લડ કડ ઉનટા- પુનટા વાજૈ છથિ હમરા વિષયમે, સભ નૈ કછિુ ગોટે। હમર તઁ એક્કેટા સત્ત શ્રછિ, મનુક્ખ વની જાઉ શ્રા હમ શ્રપન સ્વાભાવિક વિપીતો શ્રાયલ, શ્રોના સ્વભાવિક શ્રનુસાર હમ એ સભ સ્થાનમે કમ શ્રાવૈ જાઇ- છી।

મનુક્ખ કેના વની

પહિને સાહિત્ય શ્રકાદેમી પ્રસંગ। કછિુ ગોટે લખ્યિને છલા જે સાહિત્ય શ્રકાદેમી હમરા શ્રા વિદેહકેં ભોજર નૈ દૈત શ્રછિ તેં હમ સભ શ્રોકર વિરોધ કરૈ છી। સે સ્પષ્ટ ભડ ગેલ જે શ્રો સભ ભોજર દૈ છથિ શ્રા વિરોધક કારણ શ્રછિ ચોર- સાહિત્યકારકેં, જકરા વિદેહ વૈન કડ દેલક, તકરા સાહિત્ય શ્રકાદેમીક મૈથિલી વિભાગક પરામર્શદાત્રી સદસ્ય જાતિક કારણ વનેનાઇ, શ્રોઇ જાતિક જકર એ શ્રકાદેમીક મૈથિલી વિભાગપર એકછત્ર રાજ્ય છૈ, જકરા દ્વારા માન્યતાપ્રાપ્ત સાતો લટિગેરી એસોસિયેશન શ્રોહિ જાતિક લોકક છૈ, જકર શ્રનુવાદસઁ લડ કડ સભ શ્રસારતોમ્મ્ટ દોસર જાતિક લલ પ્રાપ્ત કરવ શ્રસમ્ભવે છૈ, જકર નાટક- નિવન્ધ- કથાસઁ લડ કડ સભટા સંકલનમે

એક્કે ખાતિ ઈર્ઈ%ાયના છૈ (ઓના ૬ સબ ગોદામમે સડ્વા ઊઊ છાપઊ ખાર છૈ)।

સાહિત્ય્ર ઓકાદેમીમે મૈથિલીક પ્ર્વેશ ઊઊ કોની સંસ્થાક કોની યોગદાન નૈ છૈ, ૬ એકમાત્ર ખ્યક્ાત્ર મશ્િરક વ્યક્તિગિત પ્રયાસસઁ સમ્ભવ ભેઊ, ઓ નઁ ઓકર કોની ઓાએદા મૈથિલીભાષીકેં નૈ ભેલૈ। એક ખાતિ કછુ ઊક પયાસ હખાર- ઊપ્પ ટાકાક ઓનુવાદ ઓસારનમેપ્રટ ઊત છથિ, ઓ ઓહિપર હુનકા ઓનુવાદ પુરસ્કાર સેહો ભેટિ ખાર છન્હિ સે પયાસ હખાર ટાકા ઓર।

ભારતીય સંવિધાનક ઓષ્ટમ ઓનુસૂચીમે મૈથિલીક પ્રવેશ હુઓય વા વિકિપીડિયામે મૈથિલિ વા ગૂગઊ ટ્રાન્સઊટમે મૈથિલિ વા તિરહુતા ઓ કૈથીક યૂનીકોડ, મૂઊયાઙ્ક કોની સંસ્થાક કોની યોગદાન ઐમે નૈ છૈ। ભારતીય સંવિધાનક ઓષ્ટમ ઓનુસૂચીમે મૈથિલીક પ્રવેશ કેના ભેઊ તકર ઓભિઊષ્પન હમર ઓંગ્રેખી પોથી "ઓ ઓઓઢઓડ્ડએડ્ હરષથઓઢૈ ઓઢ મઓરથહરડ્ર ડ્રથએઢઓથ૩ઢએ" મે કએઊ ખા રહઊ ઓછિ। હઁ ઐ સંસ્થા ઓ ઊક સભસઁ ગૂગઊ ડેરા ગેલૈ, વિકિપીડિયા ડેરા ગેલૈ ઓ ભારત સરકાર ડેરા ગેલૈ સે ઓસવુકપર પઢ્વામે ઓાવિ ખાએત। ઓના ખકરા વુતે માછીયો નૈ મરૈ છૈ તકરાસઁ કે ડરતૈ? એકટા વાત સેહો સ્પષ્ટ હેવાક યાહિ ખે મૈથિલિ ઊઊ વિદ્યાપતિ પર્વસઁ વેશી મહત્વ દુર્ગાપૂખાક છૈ, એક તઁ વિદ્યાપતિ પર્વક ખતેક પ્રયાર કએઊ ખાર છૈ ઓપ્પવારમે સે એકર ઊકપ્રાયિતાક દ્યોતક નૈ ઓછિ, ૬ માત્ર એકર કર્તા-ધર્તાક મીડિયાપર કવ્ખાકેં દેપ્પવૈત ઓછિ। દોસર માત્ર નાટક ઓ કુઞ્ખવહિરી ઊઽ કઽ દસટા ઊક ખુટૈ છૈ, નાટક વહુત ડામસઁ નપિતો છૈ। તેસર ઐમે ખનસહયોગ ઊગભગ શૂન્ય છૈ, ઓ એકર સ્વરૂપ સેહો સાહિત્ય ઓકાદેમી સન છૈ વા એકરા સન સાહિત્ય ઓકાદેમીક છૈ, ઓ દુનૂ સમાખમે કટ્ટરતા પસારિ રહઊ ઓછિ। દુર્ગાપૂખા ગામે-ગામ હોર છૈ, ઊકક સહભાગિતા રહૈ છૈ, સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ નાચ ઓાદિ ક માધ્યમસઁ ૬ સમાખક સભ ઓંગ ઓ મહિલા-પુરુષકેં ખોડ્ને ઓછિ, ૨ વિદ્યાપતિ પર્વ ઓ સાહિત્ય ઓકાદેમી ઓ ઓકર સંપોષિત સંસ્થા સભ દ્વારા પસારઊ ખા રહઊ

𑒒𑒵𑒝𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒢𑓂𑒨𑒴𑒙𑓂𑒩𑒪 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒞𑒃𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒮𑒧𑒩𑒮𑒞𑒰 𑒣𑒮𑒰𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒄 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒐𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒤𑒰𑒿𑒛𑓃 𑒥𑒰𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒏𑓄 𑒏𑒯𑒢𑒹 𑒤𑒱𑒩𑒱 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒎𑒏𑒰𑒞𑒱 𑒕𑒻 𑒞𑒿 𑒍𑒯𑒼 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒢𑒰𑒨𑒏𑒣𑒩 𑒣𑒩𑓂𑒫 𑒏𑒩𑒨। 𑒋𑒞𑓄 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒏𑓄 𑒠𑒲 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒖𑒹 𑒤𑒼𑒙𑒼 𑒋 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒦 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒋𑒯 𑒞𑒳𑒙𑒣𑒴𑒖𑒱𑒨𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒍 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒁𑒫𑒯𑒙𑓂𑒚 𑒂 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒫𑒪𑒰 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒫𑒱𑒏𑒼𑒏𑒱𑒪 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒁𑒮𑒤𑒪 𑒩𑒴𑒣𑒹𑒿 𑒜𑒼𑒪 𑒥𑒖𑒰- 𑒥𑒖𑒰 𑒏𑓄 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱।

𑒞𑒿 𑒏𑒲 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒏𑒰𑒞 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩 𑒁𑒕𑒱?

𑒢𑒻, 𑒢𑒻 𑒞𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒏𑒫𑒱 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑒏 𑒣𑒩𑒰𑒧𑒩𑓂𑒬𑒠𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲𑒏 𑒣𑒠𑒮𑒿 𑒞𑓂𑒨𑒰𑒑𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒠𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒏ॉ𑒪𑒖 𑒮𑒦𑒏 𑒏𑒙ऑ𑒤 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒻 𑒞𑒿 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒏𑒧 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒏𑒙ऑ𑒤 𑒦𑒹𑒙𑒞, 𑒂 𑒍𑒃 𑒣𑒩𑒰𑒧𑒩𑓂𑒬𑒠𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒥𑒋𑒯 𑒮𑒦 𑒮𑒯𑒮𑒯 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒂 𑒖𑒞𑓄 𑒮𑒰𑒿𑒣 𑒮𑒯𑒮𑒯 𑒏𑒩𑒞 𑒍𑒞𑓄 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒩𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒋। 𑒮𑒹 𑒩𑒮𑒰𑒨𑒢 𑒫𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒞𑓂𑒨𑒰𑒑𑒣𑒞𑓂𑒩 𑒠𑓄 𑒠𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒮𑒯𑒮𑒯 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒮𑒰𑒿𑒣𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒥𑒩𑒲

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲𑒏 𑒞𑒲𑒢𑒙𑒰 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒮𑒯𑒮𑒯 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒮𑒰𑒿𑒣𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒯𑒟𑒱𑒨𑒰𑒩 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔 𑒏𑒩𑒥 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏। 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒄 𑒁𑓀𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒁𑒕𑒱, 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒢𑓂𑒠𑒢 𑒑𑓂𑒩𑓀𑒟 𑒢𑒻।

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒕𑒟𑒱, 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒕𑒟𑒱, 𑒅𑒔𑓂𑒔 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒂𑒬𑒰 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒍 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒟𑒱, 𑒮𑒳𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩, 𑒥𑒹𑒮𑒲𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒏𑒰𑒪 𑒍 𑒢𑒻 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒪𑒲 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩। 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒲 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒭𑒛𑒨𑓀𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒬𑒱𑒏𑒰𑒩, 𑒖𑒞𑓄 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒯𑒼𑒨𑒥𑒰𑒏 𑒂𑒃𑒛𑒹𑒝𑓂𑒙𑒱𑒙𑒲 𑒂 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒯𑒼𑒨𑒥𑒰𑒏 𑒂𑒃𑒛𑒹𑒝𑓂𑒙𑒱𑒙𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒞𑓂𑒨𑒰𑒑𑓄 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒨𑒳𑒫𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑓒𑓐𑓒𑓒, 𑒞𑒲𑒢𑒙𑒰 𑒖𑒴𑒩𑒲 𑒩𑒯𑒟𑒱, 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 (𑒏𑒹𑒭𑓂𑒏𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒂 𑒩𑒰𑒖𑒢 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒯𑒱) 𑒂 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 (𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧')। 𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 "𑒁𑓀𑒞𑓁", 𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞- 𑒖𑒱𑒢𑓂𑒠𑒑𑒲𑒏 𑒧𑒼𑒪𑒏 𑒪𑒹𑒐𑒱𑒏𑒰 𑒂 𑒁𑒮𑒪𑒲 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒫𑒱𑒧𑒩𑓂𑒬𑒏 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩𑒱। 𑒢𑒹 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏 𑒑𑒳𑒝𑒫𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒢𑒹 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒫𑒱𑒧𑒩𑓂𑒬𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒫, 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒖𑒰𑒞𑒱 𑒦𑒰𑒩𑒲 𑒣𑒛𑓃𑒪, 𑒋 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒹𑒭𑓂𑒏𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 𑒂 𑒩𑒰𑒖𑒢 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒮𑒯𑒱𑒏 𑒞𑒿 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒴 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒫𑒼𑒙 𑒢𑒻 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒻। 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒰𑒧 𑒔𑒳𑒏𑒰𑒥𑓄 𑒣𑒛𑓃𑒻 𑒕𑒻, 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒁𑒏𑒰𑒠𑒹𑒧𑒲 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨𑒞𑒰𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒏𑒟𑒱𑒞 𑒪𑒱𑒙𑒩𑒹𑒩𑒲 𑒋𑒮𑒼𑒮𑒱𑒨𑒹𑒬𑒢𑒏 𑒅𑒣𑒰𑒡𑓂𑒨𑒏𑓂𑒭 𑒥𑒢𑒥𑒰𑒏 𑒠𑒰𑒧 𑒔𑒳𑒏𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧', 𑒢𑒻 𑒁𑒛𑓃𑒱 𑒮𑒏𑒪𑒲𑒯, 𑒁𑒣𑒢 𑒫𑒼𑒙 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒫𑒼𑒙 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒥𑒯𑒳𑒧𑒞𑒏, 𑒖𑒰𑒞𑒱 𑒥𑒯𑒳𑒧𑒞𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪।

𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑, 𑒍 𑒠𑒱𑒢 𑒍 𑒣𑒪 𑒂 𑒋𑒯𑒼 𑒕𑒫𑒲 𑒮𑒢𑒱𑒯

𑒬𑒹𑒐𑒩-𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑 '𑒮𑒳𑒡𑒰𑓀𑒬𑒳 𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲' 𑒣𑒩 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒬𑒼𑒡𑒏 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒩𑒔𑒱𑒞 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒁𑒕𑒱। '𑒍 𑒠𑒱𑒢 𑒍 𑒣𑒪' 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒞-𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒥𑒔𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒄 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯। '𑒋𑒑𑒼 𑒕𑒫𑒲 𑒮𑒢𑒱𑒯' 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒟𑒰-𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒖𑒏𑒩 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒂𑒬𑓂𑒔𑒩𑓂𑒨𑒔𑒏𑒱𑒞 𑒏𑒹𑒪𑒏।

𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑

𑒬𑒹𑒐𑒩-𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑 '𑒮𑒳𑒡𑒰𑓀𑒬𑒳 𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲' 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒖𑒲 𑒣𑒩 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒬𑒼𑒡𑒏 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒩𑒔𑒱𑒞 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒁𑒕𑒱, 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒧𑒹 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫 𑒂 𑒏𑒵𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫, 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒧𑒹 𑒏𑒵𑒞𑒱 𑒫𑒱𑒫𑒹𑒔𑒢, 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨 𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒂 𑒔𑒰𑒩𑒱𑒧 𑒁𑒡𑓂𑒨𑒰𑒨𑒧𑒹 𑒅𑒣𑒮𑓀𑒯𑒰𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒋 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏 𑒅𑒣𑒮𑓀𑒯𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒋𑒏 𑒚𑒰𑒧 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒅𑒠𑒨𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰 𑒫𑒱𑒢𑒼𑒠 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒿𑒙 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒱𑒯𑒱𑒩 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍

वाम हाथसँ उपजिवामे लगओल छथिह। ओ एक्के बेर रचना श्रेयर कऽ लैत छथिह, मोनेमे काँट- छाँट कऽ लैत छथिह।

जॉर्ज बर्नार्ड शॉ नँ लोक लोकीसँ सोचैत छथिह जे ओ शॉर्टहैण्डमे उपजैत छथिह जे तारतम्य नै टूटय, आ हुनकर पर्सनल असिस्टेण्ट ओकरा लौंगहैण्डमे टाइप करथिन।

मिथिला महिमा उपक्रम एकटा सेना तैयार केलक, सहस्राब्दि उपक्रम।

ओ दिन ओ पल

ऐ मे १२ टा संस्मरण अछि।

हमर कक्का: पात्रीजी- ऐ संस्मरणमे एकटा घटनाक वर्णन करब आवश्यक अछि। पात्रीजीक जेठ बेटीक संग प्रेमलालजी मालिस करथि, मुदा पात्रीजी हुनका दुनू गोटेकेँ एक दिन सप्ताहमे छुट्टी देलखिन्ह आ आर दिन हुनकर जेठ बेटा शोभा मिसिर मालिस करथिन्ह से निर्णय देलन्हि। प्रेमलाल जी लिखैत छथि-

" अधिकारक बोध करओलनि कक्का।"

सत्य, जतऽ आइयो जनसंख्यामे डोमेस्टिक कार्यकेँ बेगारी वा विशु अर्जनक कार्य मानल जाइ छै, ई गप आह्लादित केलक। कक्का नहि रहलाह।

काका, काकी आ: ऐमे ने काकाक नाम छन्हि ने काकीयेक। हम ई ऐ दुआरे कहि रहल छी जे हमरा रहिकाक ऐ आगनिमानक नाम जनबाक उत्कण्ठा अछि। कहिए अछि? कारण ऐ संस्मरणमे काकीकेँ सम्बोधित कऽ प्रेमलाल जी लिखैत छथि-

"ઓ પ્રથમ મૈથિલિ મહિલા મંચ પર આયલિ છલીહ, આ સે હમરા લેલ સર્વદા પ્રેરણાક આધાર રહલ અછિ" સે હુનકર નામ જનવાક સભકેં ઇચ્છા હેતન્હિ આ પ્રેમલતા જી સે કતેક સે આશા અછિ, ઓના લોકક જિનગી બીતિ જાઇ છૈ કાકી- કાકી કહૈત મુદા ઓકર નૈહર ગામક પતા નઁ ચલૈત છૈ, કાકીક નામ નૈ પતા ચલૈ છૈ।

અહિ સંસ્મરણમે સોહરપર ડાઢ નાટ્યમંચક પ્રણામ સેહો દેલ ગેલ અછિ જાઽ પ્રેમલતા જી પર કટાક્ષ કરૈત કહૈ છથિ- ". હરિમોહન બાબૂ ચાલી કેં સૂકિ કઽ સાઁપ બના રહલ છથિ"

કડઘરામે ડાઢ હમ: ઇ સંસ્મરણ સુધાંશુ શેખર ચૌધરી પર અછિ। ઓ હુનિકા પ્રકાશન કહને રહથિન્હ જે નાટક લિખિવા કાલ પ્રેમલતા જેના હુનકા સોહઁ આબિ જાઇ છથિન્હ આ ઓ સમ્વાદ ઓ પ્રેમલતે લેલ લિખૈત છથિ।

સ્મૃતિ-તર્પણક દૂ શબ્દ: ઇ સંસ્મરણ પં જયનાથ મિશ્રક છન્હિ પ્રેમલતા જીક અનુસાર જનિકર માનસપુત્રી 'મૈથિલી મહિલા સંઘ' અછિ।

નાની- જાગરણક અગ્રદૂત, નચૈત રહલ ઓ ક્ષણ સભ, વેર-વેર અસરિયા જાઇત છી: ઇ તીનૂ સંસ્મરણ હુનકર નૈહર રહિકાક અછિ। અહિ ક્રમમે ઇ તીનૂ સંસ્મરણ નૈ અછિ મુદા એકટા કાળખંડસઁ હમ એકરા એક ઠામ રખને છી। પહિલે શિક્ષક આ પિતા નંગમંચપર હુનિકર પ્રવેશક પક્ષધર રહથિ, મુદા ગૌઆ સભક કારણ ઇ સમ્ભવ નૈ ભેલ, દિનિ મે ઓના રહિર્સલ કાલમે ગીતપર નૃત્ય કેને રહથિ, ઉમેર રહન્હિ ૧૩ વર્ષ (સન્ ૧૯૬૧)। નાટક ગોવિન્દ દા ક 'વસાત' રહૈ, સે સંસ્મરણમે ગોવિન્દ દા સેહો સમ્મિલિત ભેલાહ જખન પ્રેમલતા જી પછાતિ પટના ગેલીહ આ ગોવિન્દ દા ક કએકટા નાટકમે અભિનય કેલન્હિ। દોસરમે હુનિકર ઉમેર રહન્હિ ૩૭-૩૮ વર્ષ (સન્ ૧૯૮૫-૮૬) આ વૃદ્ધ ગૌઆ સભ હુનિકા ૨૪-૨૫ વર્ષ બાદ ગામક વિદ્યાપતિ પર્વમે મુખ્ય અતિથિ બનેલકન્હિ આ હુનિકર બેટી અનૂકેં મંચપર ગાબય લેલ બજેલકન્હિ। આ સ્ટેજસઁ ઉતરલાક બાદ ૨૩ વર્ષ બાદ હુનિકા અપન ગુરુજી

𑒮𑒲𑒞𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒦𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒣𑒳𑒏𑒰𑒩𑒪 𑒖𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒁𑒠𑒯𑒹 𑒣𑒹𑒢𑒰𑒃𑒣𑒩𑒮𑒿 𑒅𑒚𑒱 𑒏𑓄 𑒯𑒙𑒏𑒰𑒢𑒲 𑒏𑓄 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒥𑒱𑒢𑒳 𑒮𑒯-𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒮𑓀𑒑 𑒩𑒱𑒯𑒩𑓂𑒮𑒪𑒏 𑒩𑒯𑒱𑒏𑒰𑒧𑒹 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒧𑒹 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑒏 𑒑𑒾𑒂 𑒅𑒠𑒨 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰 '𑒫𑒱𑒢𑒼𑒠'𑒏 𑒂𑒑𑓂𑒩𑒯𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒮𑓂𑒫𑒲𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱, 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒪𑓀𑒑𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒕𑒪 𑒂 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒕𑒪- '𑒍𑒏𑒩 𑒂𑓀𑒑𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒩𑒯𑒧𑒰𑒮𑒰', 𑒄𑒯𑒼 𑒪𑒱𑒐𑒻 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒮𑒦𑒐𑒢 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑓂𑒢 𑒢𑒻 𑒩𑒰𑒐𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻𑒋 (𑒅𑒠𑒨 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒗𑒰 '𑒫𑒱𑒢𑒼𑒠' 𑒁𑒯𑒲 𑒁𑓀𑒏𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒻 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒲𑒯, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒑𑒾𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒣𑓂𑒩𑒥𑒪 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒍 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒏𑒹 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒𑒰𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒪𑒲𑒯 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲𑒏 𑒄 𑒁𑒣𑒧𑒰𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒐𑒩𑒰𑒣 𑒪𑒑𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒩𑒯𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒠𑒱𑒫𑒮𑒲𑒨 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫𑒧𑒹 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒢𑒻 𑒦𑒹𑒪𑒻।) 𑒞𑒹𑒮𑒩𑒹 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒢𑒖𑒠𑒲𑒏𑒲 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯 𑒖𑒹 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒥𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃 𑒖𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒨𑒰𑒯 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒂 𑒂𑒥 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒥𑒰𑒖𑓄 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒲।

𑒩𑓀𑒑𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒮𑒿 𑒧𑒯𑒰𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒡𑒩𑒱:𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒣𑓀 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒪𑒼𑒔𑒢 𑒗𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒑𑒳𑒢𑒳𑒖𑒲 𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒋 𑒂𑒪𑒹𑒐𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒋 𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒏 𑒂𑒨𑒰𑒞𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒍 𑒩𑒰𑒖𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒟𑒱𑒨𑒹𑒙𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱, 𑒍 𑒥𑒢𑓂𑒠 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪। 𑒮𑓂𑒞𑒩 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒧𑒴𑒢𑒪𑒰𑒃𑒙 𑒟𑒱𑒨𑒹𑒙𑒩𑒏 𑒂 𑒍𑒯𑒼 𑒥𑒢𑓂𑒠 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒞𑒐𑒢 𑒍𑒞𑒳𑒏𑓂𑒏𑒹 '𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲'𑒧𑒹 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒞𑓄 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 '𑒧𑒱𑒟𑒱𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒲 (𑒮𑒯𑒨𑒼𑒑𑒲 𑒠𑒨𑒰𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰, 𑒑𑒳𑒝𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 𑒂 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪)' 𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪𑒰𑒯।

𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒣𑒰𑒩𑓂𑒙𑒲𑒧𑒹 𑒒𑒳𑒧𑒥 𑒖𑒐𑒢 𑒣𑒰𑒩 𑒢𑒻 𑒪𑒑𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒏𑒧𑒪𑒢𑒰𑒟 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧𑒮𑒿 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯।

𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒞𑓄 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒼𑒑𑒩𑒣𑒩 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱-

"𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒮𑒠𑒮𑓂𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒮𑒿 𑒫𑒰 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰𑒮𑒿 𑒠𑒴𑒩𑒰𑒏 𑒩𑒰𑒐𑒪𑒢𑒱।"

𑒬𑓂𑒩𑒲𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪: 𑓗 𑒖𑒢𑒫𑒩𑒲 𑓑𑓙𑓘𑓔, 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒏 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳। 𑒩𑒰𑒖𑒏𑒧𑒪 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲𑒏 '𑒪𑒪𑒏𑒰 𑒣𑒰𑒑' 𑒏𑒟𑒰𑒣𑒩 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒥𑒢𑒹𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒤𑒰𑒃𑒢𑒹𑒢𑓂𑒮𑒩 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒏𑒢𑓂𑒙𑓂𑒩𑒻𑒏𑓂𑒙 𑒣𑒩 𑒯𑒮𑓂𑒞𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪, 𑒑𑒲𑒞 𑒩𑒹𑒏𑒩𑓂𑒛 𑒦𑒹𑒪। 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒪𑒱𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒄 𑒑𑒲𑒞 𑒍𑒃 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒣𑒩𑓂𑒫𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒼 𑒏𑒹𑒪𑒏।

𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳, 𑒮𑒹 𑒢𑒹 𑒍 𑒑𑒲𑒞𑒹 𑒂𑒥 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒍 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧 𑒥𑒢𑒪। 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒑𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮𑒮𑒿 𑒮𑒼𑒑𑒩𑒣𑒩 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒏𑒋𑒪 𑒏𑒰𑒖, 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 𑒮𑒼𑒑𑒩 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒍 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒑𑒲𑒞𑒏 𑒔𑒹𑒢𑓂𑒯𑒰𑒮𑒼 𑒡𑒩𑒱 𑒧𑒱𑒙𑒰 𑒑𑒹𑒪, 𑒫𑒰 𑒧𑒹𑒙𑒰 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪।

𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒱𑒪𑒰: 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 '𑒮𑒩' 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒂 𑒥𑒰𑒪- 𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰 (𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒪 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒑)𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒩𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒱𑒪𑒰 𑒖𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑓀𑒑𑒧𑒹 𑒮𑒼𑒢𑒴 𑒂 𑒧𑒼𑒢𑒴 (𑒣𑓂𑒩𑒧𑒱𑒪𑒰 𑒖𑒲𑒏 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩) 𑒂 𑒦𑒫𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰 (𑒢𑒰𑒥𑒰𑒩𑓂𑒛)𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒚𑒯𑒰𑒏𑒰 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼। 𑒤𑒹𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒱𑒪𑒰 𑒖𑒲𑒏 𑒁𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒞𑒲𑒞, 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒧𑒱𑒚𑓂𑒚: 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒔𑒙𑒑𑒩 𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒍𑒯𑒢𑒹 𑒮𑒦 𑒖𑒹 𑒏𑒣𑒱𑒪 𑒬𑒩𑓂𑒧𑒰 𑒬𑒼 𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒦 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒹 𑒯𑒋𑒥।

𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲𑒏 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰: 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒥𑒹𑒩 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒞𑒞𑓂𑒫𑒰𑒫𑒡𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒂 𑒥𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃 𑒏𑒯𑒪𑒰𑒣𑒩 𑓑𑓙𑓗𑓓 𑒃 𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒖𑒲 𑒂 𑒠𑒮 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒏𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑓑𑓙𑓗𑓔 𑒧𑒹 𑒬𑒰𑒧𑒱𑒪 𑒦𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒢𑒵𑒞𑓂𑒨𑒰𑓀𑒑𑒢𑒰 𑒩𑒧𑒰 𑒠𑒰𑒮। 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒕𑒱- 𑒕𑒞𑓂𑒩𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒗𑒰 (𑒥𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃), 𑒫𑒹𑒠𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰, 𑒁𑒢𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰, 𑒯𑒵𑒠𑒨𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰, 𑒮𑒲.𑒣𑒲.𑒗𑒰, 𑒧𑒼𑒠𑒢𑒰𑒟 𑒗𑒰, 𑒁𑒬𑒩𑓂𑒤𑒲 𑒁𑒖𑒢𑒥𑒲, 𑒑𑒼𑒪𑒼𑒏𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒳𑒖𑒲, 𑒬𑒧𑓂𑒦𑒳𑒠𑒹𑒫 𑒗𑒰। 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒩𑓀𑒑𑒪𑒼𑒏, 𑒢𑒫𑒰𑓀𑒑𑒢, 𑒁𑒩𑒱𑒣𑒢, 𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰, 𑒂𑓀𑒑𑒢, 𑒏𑒪𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱 𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒖𑒧𑓂𑒧𑒰 𑒪𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒟 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩, 𑒏𑒾𑒬𑒪 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒠𑒰𑒮, 𑒕𑒞𑓂𑒩𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠, 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒬𑒻𑒪𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩, 𑒣𑓂𑒩𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞, 𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒩𑒰𑒖𑒴, 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒧𑒢𑒳𑒖, 𑒫𑒱𑒦𑒴𑒞𑒱 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠, 𑒏𑒳𑒝𑒰𑒪, 𑒅𑒧𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞, 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩

𑒏𑒹𑒬𑒫, 𑒩𑒼𑒯𑒱𑒝𑒲 𑒩𑒧𑒝, 𑒖𑒑𑒢𑓂𑒢𑒰𑒟 𑒪𑒪 𑒠𑒰𑒮, 𑒏𑒾𑒬𑒪 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 𑒂 𑒞𑒩𑒳𑒝 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒰𑒝𑒱𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒦𑒹𑒪। 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒹𑒞𑓂𑒩𑒲𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱- 𑒧𑓀𑒖𑒴 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲, 𑒮𑒳𑒡𑒰 𑒠𑒰𑒮, 𑒞𑒢𑒳𑒖𑒰 𑒬𑓀𑒏𑒩, 𑒫𑒱𑒢𑒲𑒞𑒰, 𑒮𑓀𑒑𑒲𑒞𑒰, 𑒢𑒱𑒫𑒹𑒠𑒱𑒞𑒰, 𑒧𑓀𑒖𑒴 𑒗𑒰, 𑒂𑒦𑒰 𑒗𑒰, 𑒣𑒴𑒢𑒧𑒬𑓂𑒩𑒲। 𑒧𑒵𑒠𑒳𑒪𑒰 𑒮𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒢 𑒂 𑒂𑒪𑒹𑒐𑒢 𑒪𑒪 𑒮𑒹𑒯𑒼। 𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒗𑒰 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 '𑒁𑒩𑓂𑒣𑒝'𑒏 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧𑒮𑒿 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑒼𑒑𑒱𑒏 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢𑒰 𑒧𑒳𑒠𑒰

𑒧𑓀𑒖𑒴 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒹 𑒢𑒻 𑒍𑒃𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒪𑒼𑒏𑒼𑒮𑒿 𑒏𑒳𑒬𑒪 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒧- 𑒫𑒰𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒣𑒳𑒕𑒥𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒯𑒹𑒖 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱, 𑒧𑒵𑒠𑒳𑒪𑒰 𑒮𑒱𑒢𑓂𑒯𑒰, 𑒮𑒳𑒡𑒰 𑒠𑒰𑒮, 𑒣𑒴𑒢𑒧𑒬𑓂𑒩𑒲, 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰 𑒗𑒰, 𑒢𑒴𑒞𑒢 𑒗𑒰 𑒮𑒦 𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏𑒲 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯।

𑒮𑒳𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒫𑒰𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒮𑓀𑒑 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯।

𑒞𑒢𑒳𑒖𑒰 𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒂 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒢 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒧𑒹 𑒕𑒪𑒲𑒯 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒠𑒴𑒩𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢𑒏 𑒮𑒲𑒩𑒱𑒨𑒪 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒕𑒼𑒙 𑒥𑒯𑒱𑒢 𑒏𑒢𑒳𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲𑒯।

𑒬𑒰𑒧𑒱𑒪 𑒦𑒹𑒪𑒲𑒯 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯𑒰 𑒣𑒪𑓂𑒪𑒫𑒲, 𑒬𑒱𑒪𑓂𑒣𑒲 𑒂 𑒩𑒬𑓂𑒧𑒱, 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒮𑒳𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒯𑒩𑒱𑒯𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 (𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩, 𑒤𑒱𑒪𑓂𑒧𑒏𑒰𑒩 𑒂 𑒮𑓂𑒏𑓂𑒩𑒱𑒣𑓂𑒙 𑒩𑒰𑒃𑒙𑒩)। 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒗𑒰 𑒂 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒧𑒰𑒨 𑒫𑒻𑒠𑒹𑒯𑒲 𑒗𑒰 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒡𑒳𑒪𑒱𑒏𑒰 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠, 𑒮𑒼𑒧𑒰 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒂 𑒠𑒲𑒣𑒰 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠, 𑒮𑒳𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑒰 𑒠𑒰𑒮, 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱, 𑒮𑒳𑒢𑒲𑒞𑒰 𑒗𑒰, 𑒁𑒪𑒏𑒰, 𑒢𑒲𑒞𑒴, 𑒬𑒰𑒩𑒠𑒰 𑒮𑒱𑓀𑒯, 𑒢𑒲𑒪𑒧 𑒮𑒱𑓀𑒯, 𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑒱, 𑒩𑒬𑓂𑒧𑒱 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒁𑒢𑓂𑒢𑒴, 𑒧𑒢𑓂𑒢𑒴, 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒰 𑒮𑒱𑓀𑒯, 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒞𑒱 𑒮𑒱𑓀𑒯𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒁𑒕𑒱।

𑒜𑒹𑒩 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩, 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒰𑒯 𑒂 𑒑𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒬𑒰𑒧𑒱𑒪 𑒏𑒨𑒪𑒢𑒱- 𑒪𑒪𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 (𑒖𑒧𑒬𑒹𑒠𑒣𑒳𑒩), 𑒁𑒬𑒼𑒏 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰 (𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒣𑒩𑒱𑒭𑒠, 𑒏𑒼𑒪𑒏𑒰𑒞𑒰), 𑒩𑒼𑒯𑒱𑒝𑒲 𑒩𑒧𑒝 𑒗𑒰 (𑒂𑓀𑒑𑒢, 𑒣𑒙𑒢𑒰), 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒲 (𑒥𑒹𑒑𑒴𑒮𑒩𑒰𑒨), 𑒔𑒞𑒳𑒩𑓂𑒦𑒳𑒖 𑒂𑒬𑒰𑒫𑒰𑒠𑒲 (𑒫𑒱𑒩𑒰𑒙𑒢𑒑𑒩, 𑒢𑒹𑒣𑒰𑒪) 𑒂 𑒬𑓂𑒨𑒰𑒧 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒮𑒱𑓀𑒯 (𑒖𑓀𑒑𑒧𑒰, 𑒣𑒙𑒢𑒰)।

𑒋𑒑𑒼 𑒕𑒪𑒲 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒯: 𑒌 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯𑒧𑒹 𑓑𑓒 𑒙𑒰 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰 𑒁𑒕𑒱 '𑒋𑒑𑒼 𑒕𑒪𑒲 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒯', 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒡𑒫𑒰 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒯𑒏 𑒏𑒧𑒪𑒹𑒬 𑒮𑓀𑒑 𑒬𑒰𑒩𑒲𑒩𑒱𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡, 𑒏𑒧𑒪𑒹𑒬𑒏 𑒡𑒼𑒐𑒰 𑒠𑓄 𑒦𑒰𑒑𑒱 𑒖𑒰𑒨𑒥 𑒂 𑒍𑒃 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒮𑒿 𑒯𑒼𑒃𑒥𑒪𑒰 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒖𑒱𑒠𑒣𑒩 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒞𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒪 𑒥𑒰𑒠 𑒍 𑒒𑒳𑒩𑒱 𑒏𑓄 𑒋𑒪𑒱 𑒂 𑒍𑒯𑒱 𑒦𑒻𑒮𑒳𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒒𑒩𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒪𑒱𑒐𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒏𑒰𑒙𑒱 𑒏𑓄 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒝𑒨 𑒮𑒳𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯𑒱।

𑒌 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒂𑒩 𑒏𑒟𑒰 '𑒥𑓂𑒨𑒴𑒙𑒲𑒣𑒰𑒩𑓂𑒪𑒩' 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯𑒹𑒞𑒩 𑒬𑒰𑒩𑒲𑒩𑒱 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒣𑒩 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒱𑒨𑒰𑒯𑒪 𑒩𑒯𑒪𑒼𑒣𑒩 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒱𑒮𑒿 𑒁𑒤𑒹𑒨𑒩 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒕𑒴𑒙 𑒕𑒻।

'𑒫𑒰𑒣𑒮𑒲' 𑒏𑒟𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒮𑒳-𑒣𑒳𑒞𑒼𑒯𑒳𑒏 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰 𑒕𑒻। 𑒖𑒹 𑒥𑒹𑒙𑒰-𑒣𑒳𑒞𑒼𑒯𑒳𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒰𑒮𑒳 𑒒𑒩 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒏𑒩𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒮𑒋𑒯 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒏𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒂 𑒤𑒹𑒩 𑒫𑒰𑒣𑒮𑒲 𑒦𑒹𑒪।

'𑒁𑒦𑒰𑒑𑒪' 𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒥𑒰𑒞𑒣𑒩 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒒𑒩𑒮𑒿 𑒦𑒰𑒑𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒻 𑒂 𑒤𑒹𑒩 𑒒𑒳𑒩𑒱 𑒏𑓄 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻 𑒞𑒏𑒩𑒹 𑒏𑒟𑒰 𑒁𑒕𑒱।

'𑒔𑒿𑒔𑒩𑒲 𑒣𑒳𑒪' 𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒜𑓃𑒱𑒏 𑒃𑒪𑒰𑒏𑒰, 𑒔𑒔𑒩𑒲 𑒣𑒳𑒪𑒏 𑒑𑒰𑒨𑒥 𑒯𑒋𑒥 𑒂 𑒤𑒹𑒩 𑒧𑒩𑒧𑓂𑒧𑒞𑒱 𑒯𑒋𑒥, 𑒔𑒿𑒔𑒩𑒲 𑒣𑒳𑒪 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒧𑒱𑒪𑒱 𑒏𑓄 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒋𑒏 𑒮𑒴𑒞𑓂𑒩𑒧𑒹 𑒥𑒢𑓂𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒣𑒕𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒰𑒪 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒂𑒨𑒪 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒯𑒰𑒏 𑒣𑒳𑒪𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒼𑒩 𑒏𑒰𑒙𑒱 𑒏𑓄 𑒪𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒻। 𑒮𑒹 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒁𑒐𑒢𑒼 𑒍𑒯𑒢𑒹 𑒕𑒻, 𑒔𑒿𑒔𑒩𑒲 𑒣𑒳𑒪 𑒔𑒼𑒩𑒱 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒪𑒻, 𑒂𑒥 𑒪𑒼𑒯𑒰𑒏 𑒣𑒳𑒪 𑒔𑒼𑒩𑒱 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻।

'𑒧𑒻𑒨𑒰𑒿' 𑒏𑒟𑒰𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒨𑒰𑒿 𑒂 𑒏𑒱𑒮𑒳𑒢𑒧𑒰𑒏 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒲𑒨 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱।

'𑒥𑒻𑒞𑒩𑒝𑒲' 𑒧𑒹 𑒥𑒋𑒯 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰 𑒁𑒕𑒱, 𑒧𑒩𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒦𑒼𑒖𑒧𑒹 𑒧𑒠𑒞𑒱 𑒏𑒩𑒴 𑒂 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒢𑒱𑒏𑒯𑒰 𑒐𑒹𑒞 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒥𑒰 𑒪𑒱𑒁।

'𑒖𑒳𑒧𑒩𑒰𑒞𑒢' 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒱𑒏𑒰, 𑒋𑒏 𑒞𑒩𑒯𑒮𑒿 𑒍𑒏𑒩 𑒔𑒩𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒝 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱।

'𑒕𑒰𑒯𑒩𑒱' 𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒡𑒰 𑒂 𑒩𑒡𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒥𑒯𑒢𑓂𑒢𑒹 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲-𑒫𑒱𑒧𑒩𑓂𑒬 𑒂 𑒖𑒰𑒞𑒱 𑒫𑒱𑒧𑒩𑓂𑒬 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒂𑒨𑒪 𑒕𑒻, 𑒂 𑒄𑒯𑒼 𑒖𑒹 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰𑒣𑒩 𑒋𑒏𑒩 𑒠𑒼𑒥𑒩 𑒧𑒰𑒩𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒏।

'𑒚𑒹𑒮' 𑒧𑒹 𑒬𑒯𑒩𑒧𑒹 𑒥𑒢𑓂𑒠𑒏 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒏𑒩𑓂𑒧𑒔𑒰𑒩𑒲 𑒮𑒦𑒏 𑒂𑒣𑒮𑒲 𑒑𑒣𑒬𑒣𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒩𑒝 𑒕𑒻।

'𑒑𑒵𑒯-𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬' 𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒃𑒧𑒼𑒬𑒢𑒪 𑒏𑓄 𑒮𑒼𑒗 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒖 𑒪𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒻𑒏 𑒞𑒏𑒩 𑒫𑒱𑒫𑒩𑒝 𑒁𑒕𑒱।

'𑒅𑒠𑒰𑒮 𑒂𑒿𑒑𑒢' 𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒏𑒲𑒏 𑒧𑒵𑒞𑓂𑒨𑒳𑒏 𑒁𑒫𑒮𑒩𑒣𑒩 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒐𑒑𑒞𑒰, 𑒢𑒫𑒏𑒰 𑒕𑒾𑒛𑓃𑒲 𑒮𑒦 𑒞𑒿 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒧𑒰𑒏 𑒦𑒰𑒮𑒣𑒩 𑒑𑒲𑒞 𑒅𑒚𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒏𑒰𑒏𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹 𑒢𑒻 𑒮𑒼𑒯𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒱𑒧 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒮𑒾𑒮𑒹 𑒙𑒼𑒪𑒏 𑒕𑒾𑒛𑓃𑒰 𑒮𑒦 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒔𑒱𑒞𑒰𑒣𑒩 𑒞𑒏𑒱𑒨𑒰-𑒧𑒖𑓂𑒖𑒩𑒮𑒿 𑒪𑒠𑒥𑒠 𑒛𑒰𑒩𑒱 𑒏𑒰𑒙𑒱 𑒏𑓄 𑒔𑓄 𑒠𑒹𑒪𑒏, 𑒖𑒹𑒿 𑒏𑒰𑒏𑒲 𑒌𑒥𑒹𑒩 𑒢𑒻 𑒕𑒻 𑒞𑒿 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒁𑒿𑒔𑒰𑒩-𑒂𑒧𑒱𑒪 𑒢𑒻 𑒥𑒢𑒥𑓄 𑒠𑒃 𑒖𑒹𑒞𑒻। 𑒏𑒰𑒏𑒲𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒧𑒹 𑒥𑒻𑒮𑒱 𑒐𑒴𑒥 𑒔𑒙𑒢𑒲 𑒥𑒢𑒥𑒯𑒱𑒿

𑓘𑓒 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒋𑒢𑒲 𑒋𑒩𑓂𑒢𑒾 𑒏𑒹𑒿 𑒌 𑒥𑒹𑒩𑒳𑒏𑒰 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏 𑒢𑒼𑒥𑒹𑒪 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒮𑓂𑒫𑒹𑒛𑒱𑒬 𑒋𑒏𑒹𑒛𑒧𑒲 𑒏𑒹𑒪𑒏। 𑒮𑓂𑒫𑒹𑒛𑒱𑒬 𑒋𑒏𑒹𑒛𑒧𑒲 𑒍𑒩𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒢𑒰𑒟 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒙𑓂𑒫𑒲𑒙𑒧𑒹 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒰𑒛𑓃𑒪𑒏।

"𑒞𑒱𑒞𑒪𑒲 𑒧𑒰𑒮 𑒢𑒻, 𑒣𑒪 𑒑𑒢𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒪𑒑 𑒮𑒧𑒨𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒕𑒻।"

𑒋𑒢𑒲 𑒋𑒩𑓂𑒢𑒾 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒏𑒟𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒪𑒱𑒐𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒬𑒲𑒒𑓂𑒩𑒹 𑒍 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒂 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒪𑒱𑒐𑒨 𑒪𑒑𑒪𑒲𑒯।

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧'𑒏 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒖𑒹𑒢𑒰 '𑒋𑒑𑒼 𑒕𑒪𑒲 𑒮𑒢𑒱𑒯', '𑒫𑓂𑒨𑒴𑒙𑒲𑒣𑒰𑒩𑓂𑒪𑒩' 𑒥𑒼𑒪𑓂𑒛 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿 𑒂 '𑒕𑒰𑒯𑒩𑒱' 𑒂 '𑒅𑒠𑒰𑒮 𑒂𑒿𑒑𑒢' 𑒧𑒹

मनोवैज्ञानिक विश्लेषण अछि मुदा हुनकर मजगूत पक्ष छन्हि 'संस्मरण' आ लेख पढ़ला हुनका बारेमे छन्हि से ओ एहो एहनो लोकाँ संस्मरण लिखिये कऽ सभा सकैत छथि आशा अछि जे हुनका कलमसँ ढेर रास संस्मरण आर निकलतन्हि।

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

२१९.अजित कुमार झा- मैथिली रंगमंचक प्रेरणास्रोत: श्रीमती प्रेमलता मिश्र प्रेम

अजित कुमार झा

मैथिली रंगमंचक प्रेरणास्रोत: श्रीमती प्रेमलता मिश्र प्रेम

𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲 𑒮𑒱𑒢𑒹𑒧𑒰 '𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠' 𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒛𑒰𑒨𑒪ॉ𑒑 𑒕𑒪 𑒖𑒏𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒋𑒢𑒰 𑒏𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲- '𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒋𑒏 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒕𑒻𑒏 𑒂 𑒯𑒧𑒮𑒥 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒚𑒣𑒳𑒞𑒪𑒲 𑒖𑒏𑒩 𑒞𑒰𑒩 𑒆𑒣𑒩 𑒫𑒰𑒪𑒰 𑒏𑒹𑒿 𑒯𑒰𑒟 𑒧𑒹 𑒕𑒢𑓂𑒯𑒱'। 𑒬𑒰𑒨𑒠 𑒁𑒯𑒲 𑒪𑒋 𑒄 𑒏𑒯𑒥𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒔𑒪𑒱𑒞 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒹- '𑒮𑒥𑒯𑒱 𑒢𑒔𑒰𑒫𑒞 𑒩𑒰𑒧 𑒑𑒼𑒮𑒰𑒄'। 𑒖𑒾𑒿 𑒏𑒰𑒑𑒖 𑒏𑒪𑒧 𑒪' 𑒏' 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒢𑒰𑒄 𑒬𑒳𑒩𑒳 𑒏𑒩𑒲 𑒞' 𑒬𑒰𑒨𑒠 𑒯𑒧 𑒮𑒥 𑒪𑒱𑒐𑒱𑒫𑒰 𑒧𑒹 𑒮𑒏𑓂𑒭𑒧 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒋𑒥 𑒖𑒹 𑒋𑒏𑓂𑒏𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒹 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒯𑒧 𑒮𑒥 𑒢𑒱𑒧𑒰𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲। 𑒍𑒢𑒰 𑒮𑒔 𑒞' 𑒄 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒥 𑒏𑒹𑒿 𑒆𑒣𑒩 𑒫𑒰𑒪𑒰 𑒢𑒔𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒥𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒧𑒩𑓂𑒟𑓂𑒨 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒥 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒰𑒿 𑒁𑒕𑒱। 𑒍𑒢𑒰 𑒂𑒃 𑒯𑒧 𑒍𑒯𑒱 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒏𑒹𑒩 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒏' 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲 𑒖𑒏𑒩 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩, 𑒏𑒟𑒰, 𑒣𑒙𑒏𑒟𑒰, 𑒠ृ𑒬𑓂𑒨, 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢, 𑒪𑒰𑒃𑒙, 𑒮𑒰𑒅𑓀𑒛, 𑒧𑓂𑒨𑒴𑒖𑒱𑒏 𑒂 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒔𑒲𑒖𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬𑒢 𑒮𑒩𑓂𑒫 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒧𑒰𑒢 𑒋𑒫𑓀 𑒮𑒩𑓂𑒫 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒧𑒰𑒢 𑒄𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒏𑒹𑒿 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒲 𑒯𑒧 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒏' 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒹, 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨 𑒧𑒹 𑒮𑓀𑒦𑒫𑒞𑓁 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑓀𑒬 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒏𑒼𑒢𑒼-𑒢-𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒩𑒳𑒣 𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒰𑒨𑒪 𑒕𑒲। 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨 𑒑𑒰𑒧 𑒒𑒩 𑒧𑒹 𑒧𑒢𑒼𑒩𑓀𑒖𑒢𑒏 𑒄 𑒮𑒥 𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒔𑒪𑒱𑒞 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧 𑒕𑒪। 𑒧𑒢𑒼𑒩𑓀𑒖𑒢 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒰𑒟-𑒮𑒰𑒟 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒑𑒩𑒳𑒏𑒞𑒰 𑒂𑒢𑒨 𑒏𑒹𑒿 𑒪𑒋 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒏𑒹𑒩 𑒧𑓀𑒔𑒢 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒪। 𑒂𑒧 𑒖𑒢𑒞𑒰 𑒖𑒞𑒹𑒏 𑒂𑒮𑒰𑒢𑒲 𑒮𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒗𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒪𑒟𑒱 𑒍𑒞𑒹𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧 𑒮𑒿 𑒮𑓀𑒦𑒫 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪। 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒧𑒹 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒏𑒳𑒩𑒲𑒞𑒱 𑒮𑒥 𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒂𑒧 𑒖𑒢𑒞𑒰 𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒑𑒩𑒳𑒏𑒞𑒰 𑒁𑒢𑒥𑒰𑒏 𑒮𑒥 𑒮𑒿 𑒮𑒬𑒏𑓂𑒞 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧 𑒁𑒕𑒱 𑒢𑒰𑒙𑒏। 𑒍𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒨 𑒥𑒠𑒪𑒪𑒻 𑒂 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒮𑒼𑒔 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒠𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻 𑒂 𑒑𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒥𑒳𑒗𑒴 𑒖𑒹 𑒥𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒂 𑒏𑒹𑒯𑒢𑒼 𑒣𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒣𑒰𑒫𑒢𑒱 𑒞𑓂𑒨𑒾𑒯𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒫𑒮𑒩 𑒣𑒩 𑒤𑒴𑒯𑒛𑓃 𑒂𑒩𑓂𑒏𑒹𑒮𑓂𑒙𑓂𑒩𑒰 𑒂 𑒛𑒲 𑒖𑒹 𑒥𑒖𑒰 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒫𑒱𑒏ृ𑒞 𑒧𑒰𑒢𑒮𑒱𑒏𑒞𑒰𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒬𑒰𑒨𑒠𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒹 𑒂𑒥 𑒢𑒱𑒨𑒧𑒱𑒞 𑒩𑒳𑒣 𑒮𑒿 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒂𑒥 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒬𑒯𑒩 𑒏𑒹𑒩 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒡𑒩𑒱 𑒮𑒱𑒏𑒳𑒛𑓃𑒱 𑒏' 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒧𑒹 𑒁𑒠𑒾 𑒏𑒰𑒪 𑒮𑒿 𑒏𑒳𑒩𑒲𑒞𑒱 𑒩𑒯𑒪𑒻 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒮𑒧𑒨 𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒰𑒟 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒥𑒠𑒪𑒰𑒫 𑒁𑒨𑒪𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒂𑒡𑒳𑒢𑒱𑒏𑒞𑒰𑒏 𑒜𑓀𑒑 𑒦𑒩𑒢𑒰𑒯𑒱𑒩 𑒯𑒧 𑒮𑒥 𑒋𑒐𑒢𑒯𑒳𑒿 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒮𑒼𑒔 𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒠𑒪𑒨 𑒧𑒹 𑒮𑒤𑒪 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒯𑒱 𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒧𑒳𑒐 𑒩𑒳𑒣 𑒮𑒿 𑒖𑒾𑒿 𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒏𑒩𑒲 𑒞' 𑒋𑒐𑒢𑒯𑒳𑒿 𑒥𑒹𑒙𑒰-𑒥𑒹𑒙𑒲 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒠𑒦𑒰𑒫 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒨𑒰 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒐𑒢𑒯𑒳𑒿 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒥𑒠𑒪𑒰𑒫 𑒏𑒹𑒩 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏𑒞𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭

પ્નયાન સમાજ મે આર એહન કોનો ક્ષેત્ન નહિ અછિ ળાહિ મે મથિલાક લલના એત્નહ કેઁ પુનુષ સઁ ટક્કન નહિ લ' નહલ છથિ? ચાહે શિક્ષા કેન ક્ષેત્ન હોઇક અથવા ળ્ઞાન વિળ્ઞાનક, ચાહે સ્થીળ હોઇક, નાળનીતિ હોઇક અથવા કલાક ક્ષેત્ન સવ મે અપન મેહનત સઁ પુનુષક સમકક્ષ અપના આપ કેઁ સાવિત કયલનિ હિઁ।

આર હમ ચન્ચા ક' નહલ છી મથિલિાક ઓહિ લલના કેન ળનિકા હુનક કાનયક્ષેત્ન મે સવ માઁ કહિ સંવોયિત કએલ છલ્હિ। ળી વૂહિ ગેલ હેવૈ ળે હમ ળનિકન ચન્ચા ક' નહલ છી સે ભેલિહ મૈથિલિ નંગમંચક એક સશક્ત હસ્તાક્ષન, નસ્સિન કલાકાન આ નવકા પીઢીક મહિલા કલાકાન લલ પ્નેનણાસ્નોત શ્નીમતી પ્નેમલતા મિશ્ન પ્નેમ। હઁ આર ઓ કોનો પનિચયક મોહતાળ નહિ છથિ મુદા અપન ળીવન મે અહિ મુકામ પન પહુઁચય લલ નસ્સિંદેહ કતેક સંઘન્ષ કનય પડલ હેતન અહિ પુનુષ પ્નયાન ક્ષેત્ન મે તકન સહળહિ અનુમાન લગાયલ ળા સકૈત અછિ।

નહિકા નવિાસી પંડિત દીનાનાથ હા આ હુનક પત્ની શ્નીમતી વૃંદા દેવીક એકમાત્ન સંતાન પ્નેમલતા કેન ળન્મ સન્ ૧૯૪૮ મે ભેલ છલન્હિ આ માત્ન વાનહમ વનખ મે હિનકન વિવાહ સેહો ભ' ગેલનિ મુદા હિનક પતિદેવ કેઁ ઇચ્છાક અનુનુપ હિનકન પઢાઈ ળાની નહલનિ। ગામ સમાજ અપન નાટક દેખાવય સઁ કહઁ વાળ અવતિથિ મુદા હિનકન ધ્યાન સદૈવ અપન લક્ષ્ય પન કેંદ્નિત નહલન્હિ। માતા પિતાક સહયોગ, પતિદેવક પ્નોત્સાહન આ અપન લગન સઁ સન્ ૧૯૬૩ મે પ્નથમ શ્નેણી સઁ મૈટ્નિક પનીક્ષા ઉત્તીન્ણ ભેલિહ। ઓહિ કેઁ વાદ પટના ચલિ અયલિહ આ પનમ શ્નદ્ધેય યાત્ની ળી કેઁ અભિભાવક નુપ મે પાવિ નિનિત્ન અપન પ્નતિભાક પનિચય દૈત નહલિહ।

પનમ શ્નદ્ધેય યાત્ની ળી કેન પ્નેનણા સઁ આકાશવાણી પટના સઁ ળુડિ ગેલિહ। નેડિયો સઁ હિનક નાટક કેઁ પ્નકાશન હોવય લાગલ। લોગ માત્ન આવાળે ટા સુનૈત છલન્હિ, ચેહના ત' નહિ દેખૈત છલન્હિ તાહિ વાતક નસ્ચિંતિતા છલન્હિ મુદા વહુતન્ચિત વટુક ભાઈ આ અન્ય કિછુ વ્યક્તિત્વ હિનકા નંગમંચ પન આવય લલ પ્નેનિત કએલ નહલનિ। ઓ સમય કાલ કેઁ વિષય મે મોન પાડિ સકૈત છી ળે મંચ પન મહિલા કેઁ પ્નવેશ નહિ છલનિ આ સ્ત્ની પાત્નક નોલ સેહો પુનુષે કએલ

छलाह। बाद मे जा क' अन्य भाषा भाषी महिला लोकनि मैथिली रंगमंच पर आबय लगलीह मुदा सब विधिपूर्वक लागल छल। अपन माटि पानिक सुवास करतहु नहि छल। कोनो मिथिलानी लोक लाज भय सँ अनेक साहस नहि जुटा पाबि रहल छलीह। हुनका मोन मे सेहो लोक लाज भय छलन्हि तैँ किछु असमंजस मे छलथि मुदा सबहक प्रोत्साहन सँ हिम्मत जुटाबय मे सफल भेलीह आ बाँकी त' सब इतिहासे अछि।

ओना त' कोनो बात जे बीति गेल से इतिहास अछि मुदा इतिहास सबहक नहि लिखाइत छैक। इतिहासक पन्ना पर स्वर्णाक्षर सँ हुनके नाम अंकित होइत अछि जे विषम-सँ-विषम परिस्थिति मे भी हिम्मत जुटा लीक सँ हटि क' काज करैत छथि अथवा धाराक विपरीत हेलैत छथि आ आबय वाला पीढ़ी लेल न' व प्रतिमान गढ़ैत छथि। एहने सन विषम परिस्थिति मे हिम्मत जुटा क' मैथिली रंगमंच पर पदार्पण कयलनि अपन माटि पानि एवं संस्कृति केँ हृदय मे जोगौने मिथिलाक ललना श्रीमती प्रेमलता मिश्र प्रेम। १० नवम्बर १९७३ केँ विद्यापति पर्व समारोहक पावन अवसर पर शहीद स्मारक स्थान, पटना मे चेतना समितिक मंच पर पंडित दिगम्बर झा द्वारा लिखल आ श्री गणेश सिन्हा केर निर्देशन मे ' टुटैत लोक ' नाटक मे पहिल बेर मैथिली रंगमंच पर एक मैथिल ललना केर पदार्पण भेल। पहिल प्रस्तुति मे घबरायल त' रहलीह मुदा दर्शक वृन्द केँ अपन अभिनय पर चर्चा करबाक लेल विवश जरूर क' देलनि। एकबेर आबि गेलीह त' फेर पाछू घुरि क' तकबाक प्रयोजन नहि पड़लनि। चेतना समिति, अरिपन, भंगिमा एवं देशक समस्त राज्यक मैथिली रंगमंच पर निरन्तर एक-सँ-बढ़ि एक प्रस्तुति द्वारा अपन अभिनय प्रतिभाक अमिट छाप छोड़ैत गेलीह। एखनधरि लगभग दू सै सँ बेसी नाटक मे अभिनय केलनि अछि आ समय-समय पर विभिन्न मंच सँ पुरस्कृत होइत रहलीह। अहि क्षेत्र सँ जुड़ल शायदे एहन कोनो पुरस्कार होयत जे हिनका हाथ मे आबि गौरवान्वित नहि भेल होयत। मुदा सब सँ पैघ पुरस्कार अछि दर्शक वृन्दक थोपड़ी जे हिनका एखनधरि भेटैत आबि रहल छन्हि। हिनका सँ प्रेरित भ' नहि जानि कतेको मैथिल ललना अहि मंच

પર આબય કેં સાહસ જુટાબય મે સમર્થ ભેલીહ આ આન સઁ મૈથિલી રંગમંચ પર ન' વ પ્રતિમાન ગઢ઼િ રહલ છથિ।

મૈથિલી નાટક સઁ જે સભ વ્યક્તિ જુડ઼લ છથિ અથવા મિથિલા મૈથિલી આન્દોલન મે કોનો-ન' -કોનો રૂપેં અપન યોગદાન દ' રહલ છથિ તિનિકા અવશ્ય જ્ઞાત હેતન જે સન્ ૨૦૦૭ કેં ચતરા ગામ મે શ્રી બેચન ઠાકુર દ્વારા પહિલ બેર એક પુરુષ પાત્ર કેર મહિલા દ્વારા અભિનય કરયબાક અભિનવ પ્રયોગ ભેલ છલૈ, આ તકરા બાદ નિરન્તર લગાતાર સભ વર્ષ આ સરસ્વતી પૂજાક અવસર પર ઈ દોહરાબૈત આયલ છથિ। ઓતહિ તકર બહુત બાદ મિથિલા મૈથિલી આન્દોલનક એપિસેન્ટર (ઉપરિકેન્દ્ર) શહર કલકત્તા, જે આબ કોલકાતાક નામ સઁ જાનલ જાઇત અછિ, કેર પ્રતિષ્ઠિત રવીન્દ્ર મંચક પ્રેક્ષાગૃહ મે ૨૧ નવમ્બર ૨૦૧૯ ક' નવઆયામ' કેર પહિલ પ્રસ્તુતિ શ્રી રૂપેશ ત્યોંથ દ્વારા લિખલ આ શ્રીમતી કવિતા ઝા દ્વારા નિર્દેશિત મૈથિલી નાટક 'કનસુપકી' કેર સફલ મંચન ભ' સકલ, જાહિમે સમસ્ત પાત્ર ચાહે પુરુષ હો અથવા મહિલા સબહક અભિનય મૈથિલ લલના દ્વારા ભેલ છલ। જૌં પહિલ ડેગ શ્રીમતી પ્રેમલતા મિશ્ર મૈથિલી રંગમંચ કેં તરાશ નહિ ઉઠૌને રહિતથિ ત' શાયદ એહન આયોજન હેબય મે એક શતાબ્દી લાગિ સકૈત છલ અથવા ઓહૂ સઁ બેસી સે કહનાઇ અસંભવ।
મૈથિલી ભાષાક પહિલ ફિલ્મ ' મમતા ગાબય ગીત ' સઁ લ' ક' રાષ્ટ્રીય પુરસ્કાર પ્રાપ્ત ફિલ્મ ' મિથિલા મખાન ' ધરિ અનેકો ફિલ્મ મે હિનકર જીવંત અભિનય દર્શક દ્વારા નિરન્તર સરાહલ ગેલ અછિ। એક શિક્ષિકા, તખન આકાશવાણી પટના, ઓહિ કેં ઉપરાંત મૈથિલી રંગમંચ સઁ હોઇત મૈથિલી ફિલ્મ ધરિ કેં સફર મે સંઘર્ષક માધ્યમ સઁ અપન ઉચિત સ્થાન બનૌલનિ આ નિસ્સંદેહ ઓ સમ્માન ભેટલનિ જનિકર ઈ હકદાર છથિ।
સાહિત્યક પરતિ સેહો હિનકર રૂચિ રહલનિ। હિનકર કથા સંગ્રહ કેર નામ છન્હિ ' એગો છલી સખિ '। પરમ શ્રદ્ધેય સુધાંશુ શેખર ચૌધરી પર હિનકર શોધ ગ્રન્થક નામ છન્હિ ' શેખર પ્રસંગ'। સમય-સમય પર લિખલ સંસ્મરણ કેર સંગ્રહ છન્હિ ' આ દિન આ પલ '। એતબહિ નહિ પટના મે '

સાહિત્ય ગોષ્ઠી ' કેર સંપાદન એવં પ્રકાશન સઁ સેહો જુડલ છથિ। લગભગ ૭૫ વર્ષક વયસ મે સેહો જાહિ તરહેં ઈ મૈથિલી રંગમંચ મે સક્રિય છથિ આ અપન પારિવારિક જિમ્મેદારી કેર બખૂબી નિર્વહન કરૈત મૈથિલીક નાટક પોથી આ સંસ્કૃતિ સઁ સુવાસિત હિનકર અભિનય દેખિ કહબા મે કોનો અતિશયોક્તિ નહિ જે' રહલ અછિ જે નિસ્સંદેહ ઈ એકટા સમર્પિત એવં સમ્પૂર્ણ કલાકાર છથિ। ઈશ્વર હિનકા દીર્ઘાયુ એવં સ્વસ્થ રખથુન જાહિ સઁ આગૂ આઓર નીક અભિનય સઁ મૈથિલી રંગમંચ કેં પુષ્પિત એવં પલ્લવિત કરૈત રહથિ।
- અજિત કુમાર ઝા, મુજફ્ફરપુર, ૮૪૭૨૮૩૪૮૨૬

ઁચેતના ઠાકુરક પહિલ બેર ઈ ૨૦૦૭ મે વર્ત્ત ૨૨૦૧૧૮૮૮૮ કેં મેલ છલ (નાટક માર-વહીન) જકરા પુરુષ-મહિલા સભ પાત્ર મહિલા દ્વારા અભિનીત મેલ, સમાનાન્તર નાટક એ મામલામે બહુત આગૂ અછિ દેખૂ ***[વિદેહ મૈથિલી નાટ્ય ઉત્સવ (પ્રકાશન વર્ષ ૨૦૧૨) પૃ. સં ૪૦ આ આગાઁ](#)*** *અહી લિખિપર - સમ્પાદક*

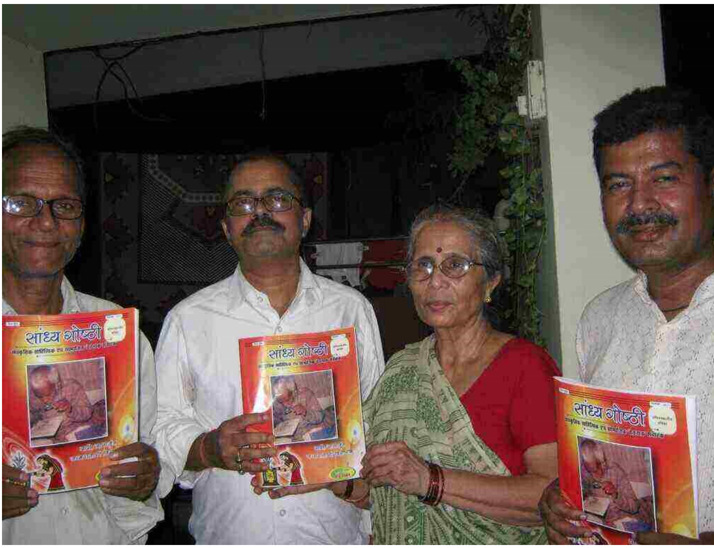
ઁઈ કથન મુખ્ય ધારાક રંગમંચપર લાગૂ હોઇછ સમાનાન્તર ધારાક નાટક આ નાટકકારક નામ મુખ્ય ધારાક લોક જાનિયો કઽ અનઠેને છથિ જખન કિ સમાનાન્તર ધારાક નાટ્ય મંચક પ્રેમલતા જીસઁ પ્રભાવિત ભઽ એહિ તરહક આયોજન કરએ ચાહબાક ગપ અછિ તઁ હુનકાસઁ પ્રભાવિત ભેનાઇ તઁ દૂર હુનકર નામો સમાનાન્તર ધારાક લોક નૈ સુનને છલ, આ તઇ લેલ મુખ ધારાક લોકે દોષી છથિ, કલાકારસઁ મંગનીમે જનિગી ભરિ વિદ્યાપતિ પર્વ સમારોહમે ઢોલક બજબાબૈત છથિ કન્યાદાન કરા દેવાક લોભ દઽ કઽ, મુદા ઓકર સંગીતક ચર્ચ (અભિયાન) નૈ કરૈત છથિ - સમ્પાદક

અપન મંતવ્ય દિતિમાલિસતાગ્વિદેહાગામાલિયોમ **પર પઠાઉ।**

૨૨૦પ્રેમલતા મિશ્ર 'પ્રેમ' સઁ સાક્ષાત્કાર જગદીશ ચન્દ્ર ઠાકુર

'𑒁𑒢𑒱𑒪' 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧' 𑒮𑒿 𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 '𑒁𑒢𑒱𑒪' 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 '𑒁𑒢𑒱𑒪': 𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒂 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒮𑒿 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒥𑒰𑒏 𑒋𑒯𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒝𑒰𑒏 𑒮𑓂𑒩𑒼𑒞 𑒏𑒞𑒱𑒏𑒰 𑒧𑒰𑒢𑒻𑒞 𑒕𑒱𑒨𑒢𑒱?

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧': 𑒩𑒯𑒱𑒏𑒰 𑒯𑒰𑒃 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒂 𑒐𑒰𑒮 𑒏𑓄 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢𑒰𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠𑒖𑒲 𑒖𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒦𑒏𑒹𑓀 𑒕𑒫𑓂𑒫𑒲𑒮 𑒖𑒢𑒫𑒩𑒲, 𑒣𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒯 𑒁𑒑𑒮𑓂𑒞, 𑒮𑒩𑒮𑓂𑒫𑒞𑒲 𑒣𑒴𑒖𑒰𑒏 𑒁𑒫𑒮𑒩𑒣𑒩 𑒏𑒟𑒰 𑒣𑒰𑒚, 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒣𑒰𑒚, 𑒑𑒲𑒞-𑒢𑒰𑒠 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒨𑒼𑒑𑒱𑒞𑒰 𑒂𑒠𑒱 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒑𑒞𑒱𑒫𑒱𑒡𑒱𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒑 𑒪𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒞𑓂𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒑𑒼𑒫𑒱𑒢𑓂𑒠 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒪𑒱𑒐𑒪 '𑒥𑒮𑒰𑒞' 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒑 𑒪𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩𑒲 𑒏𑒩𑒰𑒍𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒧𑒰𑒨-𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒍𑒃 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒑 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑓄 𑒮𑒏𑒪𑒯𑒳𑒿, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍 𑒖𑒹 𑒁𑒦𑓂𑒨𑒰𑒮 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪 𑒮𑒹 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒋𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒂 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒠𑒹𑒪𑒏।

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 '𑒁𑒢𑒱𑒪': 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒮𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪𑒯𑒳𑒿? 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒏𑒼𑒢 𑒕𑒪? 𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒧𑒹 𑒏𑒹 𑒮𑒦 𑒮𑒯𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒕𑒪𑒰𑒯?

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧': 𑒯𑒧 𑓑𑓙𑓖𑓓 𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒙𑓂𑒩𑒱𑒏 𑒟𑒩𑓂𑒛 𑒛𑒱𑒫𑒲𑒖𑒢𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲, 𑓑𑓙𑓖𑓔 𑒧𑒹 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒋𑒪𑒯𑒳𑒿, 𑒣𑒞𑒱𑒏 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒧𑒡𑒳𑒏𑒩 𑒑𑓀𑒑𑒰𑒡𑒩 𑒖𑒲𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 𑒏𑒩𑒾𑒪𑒢𑒱, 𑒍 𑒯𑒱𑒢𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒛𑓂𑒨𑒴𑒮𑒩 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒮𑒦𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒑 𑒪𑓄 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿, 𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒑 𑒪𑒹𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒮𑒾𑒏𑒩𑓂𑒨 𑒢𑒻 𑒦𑒹𑒪। 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒩𑒹𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒏𑒼𑒢 𑒕𑒪 𑒮𑒹 𑒧𑒼𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒠𑒴𑒙𑒰 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒪𑒻 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 '𑒦𑒰𑒩𑒞𑒲' 𑒧𑒹 𑒂 𑒋𑒏𑒙𑒰 '𑒔𑒾𑒣𑒰𑒪' 𑒧𑒹। 𑒂𑒩𑓂𑒨𑒰𑒫𑒩𑓂𑒞, 𑒂𑒏𑒰𑒬𑒫𑒰𑒝𑒲, 𑒮𑒔𑒱𑒫𑒰𑒪𑒨, 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒢 𑒮𑒦𑒰 𑒂 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒫𑒱𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪, 𑒏ॉ𑒪𑒹𑒖, 𑒥𑒻𑓀𑒏 𑒂𑒠𑒱 𑒮𑒦𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒫𑒪𑒰 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒦 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒦 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒬𑒱𑒫𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰

(𑒏𑒳 𑒬𑒺𑒪𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒏 𑒣𑒱𑒞𑒰), 𑒫𑒹𑒔𑒢 𑒗𑒰 (𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒏𑒹𑒬𑒫𑒏 𑒣𑒱𑒞𑒰), 𑒩𑒳𑒠𑓂𑒩𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰, 𑒠𑒲𑒢𑒰 𑒗𑒰, 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒮 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲, 𑒫𑒹𑒠𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰, 𑒑𑒼𑒪𑒼𑒏 𑒢𑒰𑒟 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒕𑒟𑒱𑒢𑓂𑒯 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲, 𑒮𑒰𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩𑒲 𑒠𑒹𑒫𑒲, 𑒂𑒬𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒧𑓀𑒖𑒳𑒪𑒰 𑒮𑒯𑒱 𑒂𑒠𑒱। 𑒑𑒼𑒣𑒹𑒬𑒖𑒲 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒫𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃 𑒋𑒪𑒰𑒯, 𑒅𑒧𑒰𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑒖𑒲 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑓒𑓙𑓖 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒦 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒣𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒏𑒩𑒨 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯, 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒌𑒩 𑒏𑒞𑒹 𑒏𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒦 𑒖𑒳𑒙𑒺𑒞 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒣𑒩 𑓑𑓙𑓗𑓒 𑒮𑒿 𑒮𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲-𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒧𑒯𑒱𑒪𑒰 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒯𑒼𑒧𑒨 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒢𑒰𑒙𑒏 ' 𑒙𑒳𑒙𑒺𑒞 𑒪𑒼𑒏' 𑒧𑒹 𑒦𑒰𑒑 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲।

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 '𑒁𑒢𑒱𑒪': 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒦𑒯𑒏 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒏𑒲 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱?

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩 '𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧': 𑒂𑒡𑒳𑒢𑒱𑒏 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒦𑒹𑒪, 𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒗𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒨 '𑒁𑒩𑒱𑒣𑒢' 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒔𑒰𑒩-𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒦𑒹𑒪, 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒮𑒣𑓂𑒞𑒰𑒯 𑒧𑒯𑒼𑒞𑓂𑒮𑒫 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒪𑒏𑒰𑒞𑒰, 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲, 𑒫𑒱𑒩𑒰𑒙𑒢𑒑𑒩, 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩, 𑒖𑒧𑒬𑒹𑒠𑒣𑒳𑒩, 𑒥𑒹𑒑𑒳𑒮𑒩𑒰𑒨 𑒂𑒠𑒱 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒮𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒦 𑒦𑒰𑒑 𑒪𑒺𑒞 𑒕𑒪।𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲, 𑒏𑒰𑒚𑒧𑒰𑓀𑒛𑒴, 𑒫𑒱𑒩𑒰𑒙𑒢𑒑𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒦𑒹𑒪। 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒏𑒨𑒙𑒰 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒬𑒴𑒢𑓂𑒨 𑒦𑒹𑒪। 𑒩𑓀𑒑𑒧𑒱𑒞𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒏। 𑒏𑒪𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱, 𑒑𑒩𑓂𑒠𑒢𑒲𑒥𑒰𑒑𑒏 '𑒢𑒫𑒰𑓀𑒑𑒢' , 𑒦𑒼𑒯𑒱𑒧𑒲 𑒩𑒧𑒧 𑒗𑒰 𑒏 ' 𑒂𑒿𑒑𑒢' 𑒂𑒠𑒱 𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒥𑒰𑒥𑒴𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢 𑒚𑒣𑓂𑒣 𑒦𑓂 𑒑𑒹𑒪, 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒚𑒧𑒏𑒪। 𑒋𑒐𑒢 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒪𑓀𑒑𑒱𑒨𑒰𑒏 ' 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒑𑒢; ' 𑒥𑒰𑒩𑒯𑒧𑒰𑒮𑒰' 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬 𑒗𑒰𑒏 ' 𑒧𑒺𑒪𑒼𑒩𑓀𑒑' 𑒂𑒠𑒱, 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒧𑒹 ' 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒱𑒞𑒱' , ' 𑒩𑓀𑒑𑒧𑒱𑒞𑒰' , ' 𑒁𑒩𑒱𑒣𑒢' 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑓂 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱, ' 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨 𑒧𑒯𑒼𑒞𑓂𑒮𑒫 𑒞𑒲𑒢 𑒮𑒰𑒪𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒏𑒩𑒺𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒏𑒱𑒕𑒳𑒋 𑒧𑒰𑒮 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒮𑒳𑒡𑒰𑓀𑒬𑒳 𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒖𑒲 𑒣𑒩 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒕𑒪 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒬𑒹𑒐𑒩𑒖𑒲𑒏 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒏𑒨𑒙𑒰 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒪𑒏𑒰𑒞𑒰𑒮𑒿 𑒂 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒌𑒩 𑒚𑒰𑒧𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒮𑒦 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒰𑒑 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪।

जगदीश चन्द्र ठाकुर 'अनिल' : मैथिली रंगमंचक भविष्य केहन लागि रहल अछि?

प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' : मैथिली रंगमंचक भविष्य नीक लागि रहल अछि, युवा वर्ग सभ नीक अछि, सभ आयु-वर्गक लोक संगे काज करबाक अवसर भेटैत छैक, अनुशासित रहए लोक, जीविकोपार्जन सभ सेहो किछु करबाक प्रेरणा भेटैत छैक। रंगमंच और विकसित हएत।

जगदीश चन्द्र ठाकुर 'अनिल' : कोन मैथिली सिनेमामे पहिने काज केलहुँ? मैथिली सिनेमाक भविष्य कहन लगैए ?

प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' : सभसँ पहिने 'ममता गावय गीत' मे काज केलहुँ, विवेकानंद झा, ललितेश झा आदि छलाह, फिल्म 'मिथिला मखान' के नेशनल एवार्ड भेटलै, एहिसँ बहुत लोक आकर्षित भेल छथि। नव-नव फिल्म सभ बनि रहल अछि। नीक फिल्म बनतै त भविष्य नीके हेतै। आनक नकल नै होए, अपन संस्कृतिक अनुकूल फिल्म बनबाक चाही। हम मैथिली फ़िल्मक नीक भविष्यक हेतु आशान्वित छी।

जगदीश चन्द्र ठाकुर 'अनिल' : अहाँ घर-गृहस्थीक अतिरिक्त लेखन, सम्पादन, अभिनय सभसँ जुड़ल छी, गीतो नीक गबैत छी, परिवारमे और ककरो साहित्य संगीत, अभिनय आदिसँ लगाव छनि ?

प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' : हमरा परिवारमे सभकेँ साहित्य-संगीतसँ सिनेह छै, हुनको नीक लगैत छलनि, बड़ी-बड़ी राति तक कवि सम्मेलन आ सांस्कृतिक कार्यक्रम देखैत छलथि, गोष्ठीमे रहैत छलाह, पत्रिका कीनैत छलाह, पढ़ैत छलाह। चारू पुत्र सभ रेडियो नाटक आदिमे भाग लैत रहल अछि, सभसँ छोट पुत्र तबला वादनमे ग्रेजुएशन केने छथि, दू टा पुत्र गीतो गबैत छलाह, बेटी सुगम संगीत, लोक गीतक कलाकार अछि।

जगदीश चन्द्र ठाकुर 'अनिल' : अहाँ अपन जे सभ करैत छी से नहि करितहुँ त की करितहुँ?

प्रेमचन्द्र मिश्र 'प्रेम' : अभिनयक अतिरिक्त संस्था केना चलत, तकर व्यवस्थाक काज देखनाइ, चन्दा करनाइ, दर्शकके बजेनाइ, कलाकार सबहक व्यवस्थाक काज, पत्रिका छपेनाइ आदि जे सभ करैत आएल छी से नहि करितहुँ त हम शास्त्रीय संगीत दिस जैतहुँ, हमरा शास्त्रीय संगीत आ सुगम संगीत प्रिय अछि, कविता, कथामे सेहो हमर रुचि अछि।

जगदीश चन्द्र ठाकुर 'अनिल' : विभिन्न संस्था द्वारा देल गेल पुरस्कारक निर्णयक आलोचना होइत रहैत अछि, अहाँक की कहब अछि?

प्रेमचन्द्र मिश्र 'प्रेम' : गुण आ दोष त व्यक्तियोमे रहै छै, संस्थोमे आ निर्णयोमे भऽ सकै छै, मुदा, अनेरे वरियो नै देबाक चाही। मन्त्रेश्वर बाबूके मेडलक ओहू समय कहियो गोटे द्वारा कहल गेलनि जे उचित संघक प्रतापसँ मेडलनि अछि कनिको मेडलनि त कहियो गोटे अप्रसन्न हेबे करथिन। दरभंगा महाराज साहेबक देल अँगुठीके सेहो दूसल गेल छलनि, सभके बूझल अछि।

अपन मंतव्य editorial@videha.com **पर पठाउ।**

२२.१उदय चन्द्र झा 'विनोद' - प्रेमलता प्रसंग

उदय चन्द्र झा 'विनोद'

प्रेमलता प्रसंग

आशीष अनचिन्हार जखन प्रेमलता प्रसंग किछु लिखबाक आग्रह कयलनि, हम शसंकित मे पड़ि गेल रही। जाहि व्यक्तिक अहाँ आत्यन्तिक परिचय रखैत छी, जाहि व्यक्तिक संग अहाँ रहैत छी, जकर सम्पूर्ण जीवन अहाँकेँ लगसँ देखल अछि, तकरा प्रसंग किछुओ लिखनाइ भऽ कहब बहुधा कठिन भऽ जाइ छै। रंगकर्मी छथि प्रेमलता, विलक्षण रचनाकार छथि, कतेको वर्षसँ पत्रिका बहार करबाक सनक श्रमसाध्य काज करैत छथि, सांध्यगोष्ठी नामक अनियतकालीन पत्रिका अपना सम्पादनमे बहार करैत छथि। मैथिली रंगमंचपर महिलाक अवतारणाक इतिहास भने हरिमोहन झाक धर्मपत्नी सुभद्राजी सँ प्रारम्भ होइत हो मुदा एकरा सार्वजनीन बनौलनि प्रेमलता। ताहिसँ पूर्व कलकत्ताक रंगमंचपर बंगकन्या सभ अबैत

𑒕𑒪𑒲 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒏𑒱𑒨𑒰𑒢𑒴𑒮 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒯𑒱𑒢- 𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒧𑓀𑒔𑒣𑒩 𑒅𑒞𑒰𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒪। 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠𑒰𑒞 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒏 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒞𑒏𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒰𑒅𑒮𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒠𑒼 𑒮𑒦 𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒪। 𑒮𑒳𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒏𑒫𑒱 𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒗𑒰𑒏 𑒢𑒹𑒞𑒵𑒞𑓂𑒫𑒧𑒹 𑒁𑒩𑒱𑒣𑒢 𑒢𑒰𑒧𑒏 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒪𑒑𑒰𑒞𑒰𑒩 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒂 𑒩𑓀𑒑𑒧𑓀𑒔𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒨𑒪𑒏। 𑒞𑒏𑒩 𑒪𑒑𑒪𑒹 𑒧𑒞𑓂𑒩𑒱𑒫𑒩 𑒕𑒞𑓂𑒩𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒗𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒥𑒙𑒳𑒏𑒦𑒰𑒃 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒏 𑒮𑒠𑒰𑒬𑒨𑒞𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠𑒰𑒞 𑒣𑒙𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒢𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒏𑒳𑒝𑒰𑒪, 𑒫𑒱𑒦𑒴𑒞𑒱 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒵𑒞𑒱 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒠𑒩𑓂𑒖𑒢 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒁𑒣𑒢 𑒨𑒼𑒑𑒠𑒰𑒢 𑒠𑒻𑒞 𑒁𑒨𑒪𑒰𑒯 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒃𑒨𑒼 𑒄 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒏𑒰𑒪 𑒢𑒫 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒭𑓂𑒚𑒱𑒞 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒦𑓀𑒑𑒱𑒧𑒰, 𑒮𑓂𑒧𑒰𑒩𑒱𑒏𑒼 𑒕𑒣𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒏𑒹𑒬𑒫 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒵𑒞𑒱 𑒠𑒩𑓂𑒖𑒢𑒼 𑒩𑓀𑒑𑒏𑒩𑓂𑒧𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒳𑒪𑒦 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒥𑒙𑒳𑒏 𑒦𑒰𑒃 𑒞𑒿 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒂𑒃𑒨𑒼 𑒥𑒹𑒬 𑒮𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱।

𑒋𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒢𑒱𑒧𑓂𑒢 𑒒𑒙𑒢𑒰𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔 𑒏𑒩𑒥 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑓁 𑒁𑒫𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒑 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒨𑒞। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒮𑒧𑒰𑒖, 𑒩𑒯𑒱𑒏𑒰 𑒑𑓂𑒩𑒰𑒧𑒲𑒝 𑒁𑓀𑒔𑒪𑒧𑒹 𑒁𑒫𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑓁 𑒋𑒏𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒟𑒱𑒏 𑒖𑒹 𑒋𑒯𑒱 𑒥𑒹𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒝 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑒲 𑒧𑒢𑒰𑒥𑒨 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒁𑒩𑓂𑒟𑒰𑒞𑓂 𑒣𑒔𑒰𑒮 𑒫𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒦𑓄 𑒂𑒨𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒣𑒢 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒠𑒱𑒫𑒮𑒲𑒨 𑒫𑒰𑒩𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯 𑒧𑒹 𑒄 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒣𑒏 𑒮𑓂𑒞𑒩𑒣𑒩 𑒏𑒫𑒱 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒹𑒪𑒢, 𑒮𑒹𑒧𑒲𑒢𑒰𑒩 𑒋𑒫𑓀 𑒢𑒰𑒢𑒰𑒫𑒱𑒡𑒱 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒏𑒩𑒰 𑒣𑒰𑒕𑒰𑒿𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒁𑒕𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑓁 𑒢𑒫𑒧 𑒠𑒬𑒏𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒟𑒱𑒏। 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒧𑒯𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒪𑓀𑒑𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒢𑒰𑒙𑒏 ' 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒂𑓀𑒑𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒩𑒯𑒧𑒰𑒮𑒰' 𑒏 𑒧𑓀𑒔𑒢 𑒏𑒻𑒪 𑒖𑒰𑒨। 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏 𑒣𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒯 𑒠𑒱𑒢 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒑𑒰𑒧 𑒩𑒯𑒱 𑒩𑒱𑒯𑒩𑓂𑒮𑒪 𑒏𑒩𑒰𑒍𑒪। 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒧𑒹 𑒠𑒴 𑒑𑒼𑒙 𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒕𑒻𑒏। 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒪𑒲। 𑒋𑒯𑒱 𑒚𑒰𑒧 𑒄 𑒏𑒯𑒱 𑒠𑒲 𑒖𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒩𑒯𑒱𑒏𑒏 𑒥𑒹𑒙𑒲 𑒟𑒱𑒏𑒲, 𑒋𑒯𑒲 𑒚𑒰𑒧𑒏 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪𑒮𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒝𑒲𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒙𑓂𑒩𑒱𑒏 𑒏𑒨𑒢𑒹 𑒕𑒟𑒱। 𑒢𑒰𑒙𑒏𑒏 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩𑒲 𑒖𑒼𑒩𑒬𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒢𑒰𑒩𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒰𑒙𑓂𑒨𑒧𑓀𑒔𑒣𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒅𑒞𑒰𑒩𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒪। 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒲𑒨 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡 𑒞𑒞𑒥𑒰 𑒦𑒨𑒰𑒢𑒏 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒞𑓁 𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭𑒹 𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒥𑒢𑒰 𑒅𑒞𑒰𑒩𑒨 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒂 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒏 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒𑒰𑒧𑒹 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒪𑒞𑒰 𑒢𑒰𑒙𑒏 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞

रहल। एहि घटनाक हमरापर से प्रभाव पड़ल जे हम हारि मानि लेल। नाटक नहि करैत छी।

कथाकार छथि प्रेमलता, बेस लिखैत छथि। मैथिल समाजक मानकेँ स्वर देबामे ई सर्वथा समर्थ लगैत छथि। जनैत छथि जीबाक कला, चलती रंग नहि होइत छथि, हिनका नाटकमे मंचपर जे क्यो देखने हेताह से हिनक सहजता आ स्वाभाविकताक प्रसंग प्रशंसा अवश्ये करताह। मैथिली अभिनीक क्षेत्रमे जे किछु थोड़-बहुत प्रयास भेल अछि ताहिमे ई सबल स्वरूपमे भेटति। जागरणमे विश्वास रखैत छथि प्रेमलता, आयोजन करैत रहैत छथि। सांध्य गोष्ठीक आयोजन मासिक करैत एही नामसँ अनियतकालीन पत्रिका बहार करैत छथि। हालमे उषा किरण खाँ विशेषांक देखल गेल अछि। नानाविध पुरस्कारसँ सम्मानित छथि प्रेमलता। मैथिल समाज, रहिका सेहो हिनक रंगकर्मीकेँ 'महेन्द्र सम्मान' सँ सम्मानित कऽ चुकल अछि।

रहिका आ पटनामे रहबाक कारणेँ हम एहि साधिकाकेँ गढ़ाइत लगसँ देखल अछि। रहिकामे सेहो ई पतिक घराड़ीपर घर बनौने अछि आ एखनहु सालमे दू-चारि बेर रहिका अबैत छथि, हमरो भेंट भऽ जाइत छथि। पटना समेत मैथिली जगतक हलचल हिनकासँ बहुत पुष्ट भऽ जाइत छी। पटना रहैत छथि प्रेमलता, रहिका रहैत छथि, संगहि सीतामढ़ीमे अपन सासुर सरिसो सेहो जाइत-अबैत रहैत छथि। स्वर्गीय पतिदेव मसिरजीक दीर्घ अस्वस्थतामे हिनक तीमारदारी देख चमत्कृत भेल छी। बरोबरि पुनरान्वेषणमे जागल रहैत छथि, नारी विमर्शक एहि युगमे नारी चेतनाक प्रतिनिधि छथि प्रेमलता। चेतना समिति पटनाक आइयो पदाधिकारी छथि, बरोबरि सक्रिय रहैत आयल अछि। हिनका एखनो लगैत छनि जे अपन एहि व्यवस्थामे नारी आइयो सुरक्षित नहि अछि। आ तकर मुख्य कारण मानैत छथि अशिक्षा। कनेक टा अंश देखल जाय-

"समाजक मूलमे अछि शिक्षा। शिक्षाक अभावमे स्त्री अपन अधिकारसँ अनभिज्ञ अछि। जँ स्त्री शिक्षित अछि तऽ अपन स्त्री शक्तिक ज्ञान

શ્રોકના નહિ છૈક। તેં દેખઉ ળાઝ્ન શ્રછ્છિ ળે વેટાક ળન્મપત્ર વેશી ઢોઉ સ્ત્રીગામે પીટૈત શ્રછ્છિ સજા કે વેટા યાહી, વેટી કકનો નહિ।"

એહન દૃષ્ટસિમ્પન્ન નાનીકેં એક નંગકન્મી, એક નયનાકાન, એક સમ્પાદક, નૂપમે પાવહિમ સજા યન્ય મેઉ છી। મૈથિઉ ઉઉનાક ટૉન્યઉાસ્ટ છથિ ઈ, પટનામે સે નાની મામ્ડઉી સંસ્થાક માધ્યમે વનોવનિકાળ કનૈત નહૈત છથિ। હિનિકા પ્નસંગ એક કવિતામે કવિ વૈદ્યનાથ મશ્નિ કેહન દવ્યિ કહૈત છથિ સે દેખઉ ળાય-

હૈં દીદી

કનય મેટઉ પ્નેમક ઈ શ્રળસ્ત્ર સ્નોત

ળકન પાનિ

કહિયો કેહનો ળનતી- યાહીમે

સુખ્નાઝ્ન નહિ છૈ

સુગન- શ્નની ળકાં

કકનો શ્રમાઘાત નહિ કનૈત છૈ

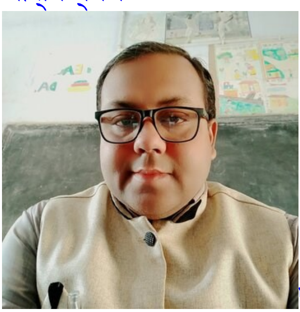
સમક ઉઉ ઉમદાયક છૈ।

પ્નેમઉતા હમના પીસા કહૈત છથિ, હુનક નૈહન હમન સાસુન, હમન પત્ની હુનક પીસી શ્રસ્તુ હમ પીસા। હિનિકા એખનો દેખિ સત્તે કહૈ છી, કૃતાર્થ હોઝ્ન નહૈત છી। એહન કર્મઠ ગૃહિણી, સંગહિ સકનિયિ નંગકન્મી મેટવ દુન્ઉમા ળય મૈથિઉી।

ँप्रेमलता मिश्र 'प्रेम' अपन संस्मरणात्मक संग्रह 'ओ दिन ओ पल' केर संस्मरणात्मक 'बेर-बेर भसिया जाइत छी' मे ए घटनाक विपरीत वर्णन केने छथि आ लिखैत छथि जे विनु सह-कलाकार संग रिहर्सलक रहिकामे अभिनयक गौआ उदय चन्द्र झा 'विनोद'क आग्रहकें ओ अस्वीकार केलन्हि, नाटक महेन्द्र मलंगियाक छल आ नाटक छल- 'ओकर आंगनक बारहमासा'। ओ लिखै छथि जे सभखन सभकें प्रसन्न नै राखल जा सकैए, आ ईहो जे एकर हुनका दुख छन्हि - सम्पादक

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

२२२प्रदीप पुष्प- मैथिल नारीक सांस्कृतिक- साहित्यिक स्वर - प्रेमलता मिश्र प्रेम

प्रदीप पुष्प

मैथिल नारीक सांस्कृतिक- साहित्यिक स्वर - प्रेमलता मिश्र प्रेम

प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' जी बेस परिचित नाम छथि हिनका मैथिली रंगमंचक

પહિલ મહિલાકર્મી હેબાક ગૌરવ પ્રાપ્ત છન્હિ। હિનક વ્યક્તિત્વ બહુઆયામી છન્હિ। જહિના ભાવપ્રવણમા અભિનેત્રી તહિના કોમલ હૃદય સાહિત્યકાર। દુનૂ ઠામ ભાવના પક્ષ પ્રધાન।

હિનક જન્મ મધુબનીક રહિકામે ભેલન્હિ આ માત્ર બારહ બરખક અવસ્થામે વિવાહ સેહો ભ' ગેલન્હિ સીતામઢીક ચાચી - સતિસી નામક ગામમે। હિનક જીવનક પ્રારંભ અતિ વિષમતાપૂર્ણ રહલન્હિ।સ્વનામધન્ય વૈદ્યનાથ મિશ્ર યાત્રી જીક કહલા પર ઈ પટના રહય લગલીહ।અતૈ- અતૈ હિનક અધ્યયન સેહો વ્યવસ્થિત હોઇત ગેલ આ ઈ મૈથિલીમે એમ એ કેલન્હિ તકરા બાદ પી એચ ડી સેહો। પટનાક બાંકીપુર રાજકીય પ્લસ ટૂ બાલિકા વિદ્યાલય મે અપને અધ્યાપિકાક પદકેં સુશોભિત કેલી। ઓતહિસં સેવાનિવૃત ભ' વિભિન્ન ગતિવિધિમે સક્રિય છથિ। હિનકા બહુતો રાસ સાહિત્યિક સાંસ્કૃતિક સંસ્થા સમ્માનિત કેલકન્હિ જાહિમે ચેતના સમિતિ પટના, અરિપન પટના, વિદ્યાપતિ સેવા સંસ્થાન દરભંગા સેહો ઉલ્લેખનીય અછિ। પ્રેમલતા જી બહુતો મૈથિલી, હિંદી આ ભોજપુરી નાટક, ધારાવાહિક આ ફિલ્મમે અપન અભિનયક બલ પર છાપ છોડ઼લન્હિ।

હિનકા મૈથિલ નારીક સાંસ્કૃતિક સાહિત્યિક સ્વર કહબાક અભિપ્રાય ઈ જે જાહિ સમયમે મૈથિલ નારી ઘરમે બંદ રહૈત છલીહ, કોનો બાહરી ગતિવિધિ ખાસ ક' કલા આ સંસ્કૃતિ સઁ જુડ઼લ હો ઓઇમે નારીક ઉપસ્થિતિ શૂન્ય રહૈત છલ, ચૌપટસઁ બાહર પયર દ' કેઓ મંચ પર અભિનયક સપના નૈ દેખિ સકૈત છલીહ તાહિ અપ્રત્યક્ષ ઘેરાબંદી બલા સમય- કાલમે હિનક પદાર્પણ ભેલ આ પટનાક મૈથિલી રંગમંચકેં પહિલ સ્ત્રી કલાકાર ભેટલીહ- પ્રેમલતા મિશ્ર પ્રેમ।
હિનક કુશલ અભિનય, કવિતામે ડૂબિ જેબાક કલા, સંવાદક કુશલ ઉતાર-ચઢાવ નાટક વા ચલચિત્રમે પ્રાણ આનિ દૈત છલ। છોટસઁ છોટ ભૂમિકામે હિનક ઉપસ્થિતિ ભેલા ઉત્તર ઓ ભૂમિકા અર્થપૂર્ણ ભ' જાઇત છલ।

મૂ૯ન: ક૭ાકાર હેવા કારણે પ્રેમ ઝીક ક૭ાપક્ષ સૌન્દર્યબોધક પરાિમ્રોાિ થકિ ઝે સાહિત્યિક રૂપમે સેહો પ્રકટ હોઇત અછિ આ સે પૂર્વ નીક ઝકાઁ પ્રકટ હોઇત અછિ ઝહના દરભંગાક ઝપ્પન- તપ્પન હિનક દૂટા પોથી એક્કહિ સંગ પ્રકાશતિ કયેત અછિ- ઓ દનિ, ઓ પ૭(સંસ્મરણ) આ એગો છ૭ીહ સનિહ(કથા સંગ્રહ) । ઓ પ૭, ઓ દનિ હોઊ વા એગો છ૭ીહ સનિહ દુનૂ પોથીક દુટા અ૭ગ વિધા હેવાક વાદો દુનૂમે એકટા સમાનતા દેખ્ય૭ ઝા સકૈત અછિ। ઓ સમાનતા થકિ કહવાક વેછપ શૈ૭ી। સંસ્મરણ પઢ વા કથા, ઉપ્પકિાક મૂ૭ તત્વ છન્હિ ભાવુકતા આ ક૭ાત્મકતા સે દુનૂ પોથીમે દેખ્ય૭ ઝા સકૈએ।હિનક સંસ્મરણ સેહો કથે ઝકાઁ અછિ આ કથા સેહો સંસ્મરણે ઝકાઁ। પઢવા કા૭ પાઠકક સોઝા સદ્ય યત્રિ ઉપસ્થતિ કરવાક એકમાત્ર ઉપ્પકિાક અભીષ્ટ। એતામે, કથાક અંત કછુિ હોઊ ઓકર ' શ્રનિશિગિ' કબે કમ નોકગર હો સે સંભવ મુદા ઓકર પ્રભાવ યત્રિમય હોઇબે અછિ ।ઉપરોક્ત દુનૂ પોથી એકટા તત્કા૭ીન મૈથ૭િ નારી સમાઝક ઝીવનક વવિધિ યત્રિ ઉપસ્થતિ કયેત અછિ। હિનક શોધ ગ્રંથ આયારતિ એકટા તેસર પોથી સેહો અછિ- શેપ્પર- પ્રસંગ। અઙમે પ્રેમ૭તા ઝી વરેણ્ય સાહિત્યિકાર, પત્રકાર સુધાંશુ શેપ્પર ચૌધરીક વ્યક્તિત્વ આ કૃતિત્વ કેર મૂલ્યાંકન કેબે છથિ।સુધાંશુઝીક વપુિ૭ અવદાન છન્હિ। ઝહિના મૈથિ૭ીક વશિષ્ટિ ગદ્યકાર તહિના પ્રસદ્ધિ પત્રકાર સેહો। મૈથિ૭ીક સંગહિ ઓ હિંદી મે સેહો પ્પૂવ ૭પ્પિ૭હ। ઝેનાકિ પ્રસદ્ધિ આ૭ોચક મોહન ભારદ્વાઝ ઝી પોથીક ભૂમકિામે કહૈત છથિ-' એહેન શોધ ગ્રંથ મે રચનાત્મક વશ્રિ૭ેષણસઁ વેસી ઝોર ઓકર એતહિાસકિતા આ પ્રમાણકિતા પર રહૈત અછિ' તહિના અઙ પોથીમે સુધાંશુઝીક સમસ્ત વ્યક્તિત્વક ક્રમવદ્ધ ઉ૭ે૭પ્પ ભેટૈત અછિ આ ૬ પોથી સમીક્ષાક નીક પોથી વનૈત અછિ।

કોના એકટા છોટ - છનિ પ્રોત્સાહન કકરો નામી ક૭ાકાર વનવાક, સાહિત્યિકાર વનવાક વીઝારોપણ કયેત અછિ સે ઝઁ વુઝ્વાક અભીષ્ટ અછિ ત' હિનક પોથી સભ પઢવાક ચાહી। હિનક ઝીવન સંઘર્ષ કોકો મૈથ૭િ નારી૭૭ પ્રેરણા સ્રોત અછિ આ તેઁ હિનક પોથી ઓકર આવશ્યક અંગ।હિનક પોથીક

साहित्यिक मूल्य जे होउ, एकटा कलाकारक जीवन यात्राक परिचायक रूपमे बेस महत्व छैक।

- प्रदीप पुष्प, नरौर(मधुबनी) संपर्क- ७८०३४८६५५३

अपन मंतव्य ggajendra@videha.com **पर पठाउ।**

ऐ अंकक अन्यान्य रचना

३.गद्य खण्ड

३.१उमेश मण्डलक ५ टा कथा- कथा-१ जरपन सम्पादकीय समीक्षा अंग्रेजीमे सम्पादकीय पृष्ठ पर

३२.𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒏 ५ 𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰- 𑒏𑒟𑒰-२ 𑒖𑒃𑒣𑒩 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒣𑒩

३३.𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒏 ५ 𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰- 𑒏𑒟𑒰-३ 𑒖𑒃𑒣𑒩 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒣𑒩

३४.𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒏 ५ 𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰- 𑒏𑒟𑒰-४ 𑒖𑒃𑒣𑒩 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒣𑒩

३५.𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒏 ५ 𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰- 𑒏𑒟𑒰-५ 𑒖𑒃𑒣𑒩 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒣𑒩

३६.𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣- १ 𑒙𑒰 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰- 𑒬𑓂𑒩𑒠𑓂𑒡𑒰-𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢

३७.𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪- 𑒁𑒣𑒢 𑒩𑒔𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰

३८.𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪- 𑒧𑒼𑒛𑓃𑒣𑒩 (𑒡𑒰𑒩𑒰𑒫𑒰𑒯𑒱𑒏 𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)

३९.𑒩𑒼𑒬𑒢 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩𑒲- 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒂 𑒯𑒝𑓂𑒛𑒰𑒏𑒹 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒰

३१०.𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒗𑒰 '𑒣𑒫𑒢' - 𑒖𑒢𑒏𑒫𑒱 '𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣' (𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒗𑒰 '𑒣𑒫𑒢'𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣𑒣𑒩 𑒂𑒫𑒻𑒫𑒪𑒰 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤𑒏 𑒁𑓀𑒬)

૩.૧૧રવીન્દ્ર નારાયણ મિશ્ર- માતૃભૂમિ (ઉપન્યાસ)- ૧૪મ ખેપ

૩.૧૨નિર્મળા કર્ણ- અગ્નિ શિખા (ભાગ- ૮)

૩.૧૩ડૉ. વિપિન કુમાર ઝા- મહાકવિ ભાસ પ્રણીત કર્ણભારમ્ મૈથિલી અનુવાદ (ભાગ-૫)

૪.પદ્ય ખણ્ડ

૪.૧રાજ કિશોર મિશ્ર- વિશ્રાહ-વર્ણન

૪.૨સમતા કુમારી- હમ છી નારી

૫.સંસ્કૃત ખણ્ડ

૫.૧ડૉ. દીપિકા- ચમ્પૂસાહિત્યસ્ય વિકાસઃ (ચતુર્થોચ્છ્વાસઃ)

૬.વિદેહ સૂચના સંપર્ક અન્વેષણ

૩.૧૩મેસ મણ્ડળક ૫ ટા કથા- કથા-૧ ળકપર સમ્પાદકીય સમીક્ષા અંગ્રેજીમે સમ્પાદકીય પૃષ્ઠ પર

𑂫𑂱𑂠𑂵𑂯𑂍 𑂪𑂵𑂎𑂍𑂍 𑂄𑂧𑂁𑂞𑂹𑂩𑂱𑂞 𑂩𑂒𑂢𑂰 𑂄 𑂋𑂅𑂣𑂩 𑂄𑂧𑂁𑂞𑂹𑂩𑂱𑂞 𑂮𑂧𑂲𑂍𑂹𑂭𑂍𑂍
𑂮𑂧𑂲𑂍𑂹𑂭𑂰 𑂮𑂲𑂩𑂲𑂔 𑂧𑂵 𑂃𑂎𑂢 𑂡𑂩𑂱 𑂃𑂯𑂰𑂀 𑂣𑂜𑂪𑂸𑂁-
१ 𑂍𑂰𑂧𑂱𑂢𑂲𑂍 𑂣𑂰𑂁𑂒 𑂗𑂰 𑂍𑂫𑂱𑂞𑂰 𑂄 𑂋𑂅𑂣𑂩 𑂧𑂡𑂳𑂍𑂰𑂢𑂹𑂞 𑂕𑂰𑂍 𑂗𑂱𑂣𑂹𑂣𑂝𑂲

𑂫𑂱𑂠𑂵𑂯_०१_०९_२०१६

२ 𑂔𑂏𑂠𑂰𑂢𑂢𑂹𑂠 𑂕𑂰 "𑂧𑂢𑂳"𑂍 "𑂧𑂰𑂗𑂱𑂍 𑂫𑂰𑂮𑂢"𑂣𑂩 𑂏𑂔𑂵𑂢𑂹𑂠𑂹𑂩 𑂘𑂰𑂍𑂳𑂩𑂍 𑂗𑂱𑂣𑂹𑂣𑂝𑂲

𑂫𑂱𑂠𑂵𑂯_३५३

३ 𑂧𑂳𑂢𑂹𑂢𑂲 𑂍𑂰𑂧𑂞𑂍 𑂉𑂍𑂰𑂁𑂍𑂲 "𑂔𑂱𑂢𑂏𑂲𑂍 𑂧𑂷𑂪" 𑂄 𑂋𑂅𑂣𑂩 𑂏𑂔𑂵𑂢𑂹𑂠𑂹𑂩 𑂘𑂰𑂍𑂳𑂩𑂍 𑂗𑂱𑂣𑂹𑂣𑂝𑂲

𑂫𑂱𑂠𑂵𑂯_३५४

𑂊 𑂬ृ𑂁𑂎𑂪𑂰𑂧𑂵 𑂄𑂏𑂰𑂀 𑂮𑂧𑂰𑂢𑂰𑂢𑂹𑂞𑂩 𑂡𑂰𑂩𑂰𑂍 𑂍𑂱𑂓𑂳 𑂏𑂝𑂧𑂰𑂢𑂹𑂨 𑂍𑂟𑂰𑂍𑂰𑂩𑂮𑂀 𑂯𑂳𑂢𑂍𑂰 𑂢𑂔𑂩𑂱𑂧𑂵 𑂯𑂳𑂢𑂍𑂩 𑂃𑂣𑂢 𑂮𑂩𑂹𑂫𑂬𑂹𑂩𑂵𑂭𑂹𑂘 ५-५ 𑂗𑂰 𑂍𑂟𑂰 𑂄𑂧𑂁𑂞𑂹𑂩𑂱𑂞 𑂍𑂉𑂪 𑂏𑂵𑂪 𑂃𑂓𑂱 𑂍𑂟𑂰𑂍𑂰𑂩 𑂪𑂷𑂍𑂢𑂱 𑂓𑂟𑂱𑂂-

१𑂍𑂣𑂱𑂪𑂵𑂬𑂹𑂫𑂩 𑂩𑂰𑂇𑂞
२𑂇𑂧𑂵𑂬 𑂧𑂝𑂹𑂙𑂪
३𑂩𑂰𑂧 𑂫𑂱𑂪𑂰𑂮 𑂮𑂰𑂯𑂳
४𑂩𑂰𑂔𑂠𑂵𑂫 𑂧𑂝𑂹𑂙𑂪
५𑂢𑂢𑂹𑂠 𑂫𑂱𑂪𑂰𑂮 𑂩𑂰𑂨
६𑂔𑂏𑂠𑂲𑂬 𑂣𑂹𑂩𑂮𑂰𑂠 𑂧𑂝𑂹𑂙𑂪
७𑂠𑂳𑂩𑂹𑂏𑂰𑂢𑂢𑂹𑂠 𑂧𑂝𑂹𑂙𑂪
८𑂩𑂰𑂧𑂰𑂢𑂢𑂹𑂠 𑂧𑂝𑂹𑂙𑂪

𑂊 𑂃𑂁𑂍𑂧𑂵 𑂣𑂹𑂩𑂮𑂹𑂞𑂳𑂞 𑂃𑂓𑂱 𑂇𑂧𑂵𑂬 𑂧𑂝𑂹𑂙𑂪𑂍 ५ 𑂗𑂰 𑂍𑂟𑂰, 𑂔𑂅𑂣𑂩 𑂯𑂧𑂩 𑂮𑂧𑂲𑂍𑂹𑂭𑂰 𑂃𑂁𑂏𑂹𑂩𑂵𑂔𑂲𑂧𑂵 𑂮𑂧𑂹𑂣𑂰𑂠𑂍𑂲𑂨 𑂣ृ𑂭𑂹𑂘 𑂣𑂩 𑂃𑂓𑂱- 𑂮𑂧𑂹𑂣𑂰𑂠𑂍

उमेश मण्डल केर पाँचटा कथा

कथा १

काजक सतहपर

ओना, जखन विछौनपर कम्मल ओढ़ि कऽ नहि पड़ल मुदा नहि आँखि तकैत जागल, मनमे २५ दिसम्बर आयल गोष्ठी लगायल जा रहल अछि मुदा कथा कहाँ लिखलौं? गोष्ठीक माने ' सगर राति दीप जरय' क १०७म कथागोष्ठी। आइ २४ दिसम्बर भऽ गेल मुदा अखन तक कथा लिखिमे हाथो ने लगौलौं हेन! महान लेखक जकाँ एक्केबेर मे अर्थात् एक्के बैसमे कथा लिखि कऽ सुनेबो तँ नहियेँ कएल होइत अछि! बुढ़ जे चिन्तित जकाँ भऽ गेलौं।

रातिमे थोड़ेक अबेर भऽ गेल रहए सुतैमे। अबेरक माने दुनू दिसि होइए। माने, जेना १० बजे रातिमे सुतैत विछौनपर चलि जाइ छी तेना जँ ११ बाजि गेल, एकटा अबेर ई भेल कएल। मुदा जँ १० बजेक बदला नअ बजेमे सुतैत चलि गेलौं तँ एकरा की कहबै? सबेर कहबै, मुदा भेल तँ ईहो अबेरे, माने बेरपर नहियेँ भेल।

खाएर अबेर-सबेरमे नहि पड़ि हम अपन खिस्सा जे सुनबए चाहै छी से सुनल जाए। कहबे केलौं लिखिसँ पूर्व चिन्तित जकाँ भऽ गेल रही। ' सगर राति दीप जरय' क मंचपर कथा पाठक अवसर भेटल अछि।

एकाएक गोष्ठीक मूल भावनापर नजैर गेल। केतेको महान साहित्यकार लोकैन ए मंचसँ बाजि चुकल छैथ जे ए गोष्ठीक परसादे रचनाकारकेँ नव कथा लिखबाक संयोग बनै छैन।

𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒫𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒄 𑒁𑒢𑒳𑒦𑒫 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒯𑒱 𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲𑒏 𑒥𑒯𑒢𑓂𑒢𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒪𑒱𑒐𑒱 𑒣𑒹𑒪𑒾𑓀 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒮𑒦 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒫 𑒏𑒟𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒬𑒞𑒰 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒻𑒢 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒦𑒹𑒪। 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱𑒋 𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲 𑒕𑒲 𑒂 𑒁𑒐𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒱𑒐𑒪𑒾𑓀। 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒁𑒐𑒢𑒹𑒮𑒿 𑒪𑒱𑒐𑒥 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒏𑒩𑒲। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒂𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒏𑒱 𑒏𑒲, 𑒏𑒧𑓂𑒧𑒪 𑒞𑒩𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒻𑒏 𑒧𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒢𑒼 𑒞𑒿 𑒁𑒮𑒑𑒩 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒢𑒼𑒫𑒻𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒻𑒢 𑒞𑒲𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒧𑒢𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔 𑒏𑒹𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻𑒟। 𑒋𑒏 𑒧𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒏 𑒖𑒹 𑒏𑒧𑓂𑒧𑒪 𑒞𑒩𑒮𑒿 𑒁𑒐𑒢 𑒢𑒃 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒻𑒏 𑒧𑒢 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒞𑒿 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒴। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒧𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒏, 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒟𑒰 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒯𑒋𑒞?

𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒫𑒧𑒹, 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒥𑒠𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒏𑒪𑓂𑒣 𑒞𑒿 𑒔𑒰𑒯𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒲, 𑒢𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒬𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒞।

𑒫𑒱𑒏𑒪𑓂𑒣 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒧𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒏- "𑒪𑒱𑒐𑒻𑒏 𑒧𑒢 𑒁𑒐𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒞𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒱𑒐𑒴 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒥 𑒏𑒲, 𑒁𑒐𑒢 𑒮𑒋𑒯 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒱, 𑒣𑒕𑒰𑒞𑒱 𑒪𑒱𑒐𑒱 𑒪𑒱𑒥।"

𑒧𑒢𑒹-𑒧𑒢 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒞𑒨 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒪𑒾𑓀। 𑒚𑒲𑒏 𑒕𑒻 𑒁𑒐𑒢 𑒫𑒱𑒭𑒨-𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒏𑒹𑒿 𑒚𑒏𑒱𑒨𑒰 𑒪𑒃 𑒕𑒲। 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏 𑒧𑒴𑒪 𑒞𑒞𑓂𑒫 𑒍𑒏𑒩 𑒫𑒱𑒭𑒨-𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒋 𑒢𑒹 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒧𑓂𑒧𑒪 𑒍𑒜𑓃𑒢𑒹 𑒣𑒛𑓃𑒪-𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨-𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒂 𑒅𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨𑒏 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒧𑒢 𑒔𑒪𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪।

𑒧𑒢 𑒞𑒿 𑒧𑒢𑒹 𑒕𑒲। 𑒧𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒱 𑒥𑒲𑒔, 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒧𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏 𑒧𑒢 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒼 𑒥𑒹𑒩 𑒋𑒏𑓂𑒏𑒼 𑒅𑒐𑒩𑒰𑒯𑒰𑒧𑒹 𑒞𑒩𑒣𑒻𑒋। 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒻𑒥𑒏 𑒑𑒣।

𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒫 𑒧𑒱𑒞𑓂𑒩𑒮𑒿 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱𑒐𑒢 𑒧𑒼𑒥𑒰𑒃𑒪𑒣𑒩 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒯𑒧 ' 𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒻𑒥' 𑒏𑒯𑒻 𑒕𑒱𑒌𑒢। 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒂 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒍 𑒥𑒯𑒳𑒞𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒥𑒰𑒖𑒪 𑒕𑒪। 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒞 𑒄𑒯𑒼 𑒥𑒰𑒖𑒪 𑒖𑒹, 𑒖𑒹 𑒦𑒰𑒭𑒰 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒧𑒡𑒳𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒃 𑒦𑒰𑒭𑒰-𑒦𑒰𑒭𑒲𑒏 𑒥𑒹𑒫𑒯𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒣𑒏𑓂𑒭 𑒏𑒱𑒋 𑒋𑒢𑒰 𑒏𑒧𑒖𑒼𑒩 𑒁𑒕𑒱, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒥𑒹𑒫𑒯𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒍𑒯𑒢 𑒧𑒡𑒳𑒩𑒞𑒰 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒢𑒹 𑒕𑒃? 𑒠𑒹𑒐𑒻 𑒕𑒲 𑒥𑒖𑒻𑒏𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒞𑒹𑒏 𑒢𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒪𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒏𑒩𑒻𑒏𑒰𑒪𑒧𑒹 𑒚𑒲𑒏 𑒍𑒏𑒩 𑒅𑒢𑓂𑒙𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒢𑒰 𑒏𑒱𑒋?

𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒻𑒥𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒞𑒿 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒝𑒲𑒨 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪। 𑒞𑒿𑒋 𑒁𑒐𑒢𑒼 𑒡𑒩𑒱 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒥𑒹𑒩-𑒥𑒹𑒩 𑒅𑒗𑒳𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒧𑒰𑒩𑒲-𑒧𑒰𑒩𑒲 𑒏𑓄 𑒅𑒚𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒢𑒹𑒏 𑒁𑒮𑒟𑒱𑒩 𑒦𑓄 𑒖𑒐𑒢 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒾𑓀 𑒏𑒱 𑒂𑒢𑒼 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒥𑒰𑒞𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒢𑒱𑒖𑒻𑒢𑒏𑒱 𑒮𑒼𑒗𑒧𑒹

𑒂𑒥𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒯𑒱 𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒧𑒢 𑒞𑒻𑒣 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒍𑒯! 𑒋𑒢𑒰 𑒖𑒿 𑒧𑒢 𑒞𑒩𑒣𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒞 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒟𑒰 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒯𑒋𑒞? 𑒏𑒯𑒱𑒢𑓂𑒯𑒳𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒯𑒋𑒞!

𑒥𑒱𑒕𑒾𑒢𑒣𑒩 𑒮𑒿 𑒅𑒚𑒱 𑒧𑒳𑒿𑒯-𑒏𑒰𑒢 𑒡𑒼𑒃 𑒔𑒰𑒯 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒥𑒜𑓃𑒪𑒾। 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲। 𑒖𑒰𑒥𑒋 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒏𑒣𑒛𑓃𑒰 𑒣𑒯𑒲𑒩𑒏𑒱𑓄 𑒏𑒧𑓂𑒣𑓂𑒨𑒴𑒙𑒩 ऑ𑒢 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒑𑓂𑒩𑒮𑒩 𑒦𑒹𑒪𑒾, 𑒞𑒻𑒥𑒲𑒔 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲 𑒔𑒰𑒯 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒧𑒹 𑒋𑒪𑒲। 𑒧𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒲𑒥 𑒪𑒃 𑒕𑒲, 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒐𑒢𑒯𑒢 𑒧𑒢𑒹 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒥।

𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒲𑒪𑒰𑒏 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒧𑒢 𑒐𑒢𑒯𑒢 𑒦𑒹𑒪। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒹𑒞𑒹𑒏 𑒐𑒢𑒐𑒢𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒦𑒰𑒫𑒱𑒏 𑒞𑒾𑒩𑒣𑒩 𑒧𑒢 𑒢𑒱𑒬𑓂𑒔𑒨 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒪𑒏 𑒖𑒹 𑒂𑒥 𑒞𑒿 𑒒𑒳𑒧𑒻-𑒤𑒱𑒩𑒻𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪। 𑒦𑒱𑒢𑒮𑒩 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪। 𑒁𑒣𑒢𑒳𑒏𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒞𑒿 𑒒𑒴𑒧𑒥-𑒙𑒯𑒪𑒥𑒏 𑒕𑒲। 𑒮𑒦 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒏𑒢𑒱। 𑒙𑒯𑒪𑒻𑒪𑒹 𑒫𑒱𑒠𑒰 𑒦𑒹𑒪𑒾। 𑒥𑒱𑒕𑒾𑒢𑒣𑒩 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒟𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨-𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒥 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒏𑒰𑒖 𑒮𑒼𑒔𑒱 𑒏𑒧𑓂𑒣𑓂𑒩𑒼𑒧𑒰𑒃𑒖 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒧𑒢 𑒥𑒢𑒰 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒪𑒾। 𑒒𑒩𑒮𑒿 𑒢𑒱𑒏𑒻𑒪 𑒏𑒢𑒲𑒋 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒪𑒾 𑒏𑒱 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑒹𑒏𑒞𑒲 𑒮𑓀𑒑 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰। 𑒍 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒛𑓃𑒼𑒮𑒲 𑒕𑒻𑒟। 𑒢𑒰𑒍 𑒕𑒱𑒨𑒢𑒱 𑒔𑒢𑒣𑒞। 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒨𑒻𑒢- "𑒏𑒲 𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩, 𑒔𑒢𑒣𑒞𑒖𑒲?"

𑒍 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒮𑒧𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒑𑒛𑓃𑒥𑒛𑓃 𑒁𑒕𑒱।"

𑒯𑒧 𑒁𑒏𑒔𑒏𑒰𑒃𑒞 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒨𑒻𑒢-

"𑒮𑒹 𑒏𑒲?"

𑒯𑒧𑒩 𑒁𑒏𑒔𑒏𑒰𑒋𑒥𑒮𑒿 𑒂𑒏𑒱 𑒏𑒲, 𑒍 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒌 𑒥𑒲𑒔 𑒯𑒧𑒩 𑒣𑒋𑒩-𑒯𑒰𑒟 𑒗𑒳𑒢𑒗𑒳𑒢𑒰𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒢 𑒫𑓂𑒨𑒰𑒏𑒳𑒪 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒞𑒿𑒋 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒻𑒥 𑒪𑒑 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒾।"

𑒋𑒞𑒹 𑒥𑒰𑒖𑒱 𑒏𑓄 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒍 𑒚𑒧𑒻𑒏 𑒑𑒹𑒪𑒰 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒂𑒑𑒴 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒖𑒥𑒹 𑒢𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒨𑒻𑒢-

"𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒲 𑒦𑒹𑒪? 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒏𑒲 𑒮𑒦 𑒏𑒯𑒪𑒻𑒢 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒻𑒥?"

"𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒞𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒩𑒰𑒞𑒱-𑒏𑒹 𑒏𑒋 𑒥𑒹𑒩 𑒪𑒒𑒲 𑒯𑒼𑒃𑒋। 𑒦𑒴𑒐-𑒣𑒱𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒁𑒕𑒱,

𑒥𑒲𑒞𑒪 𑒯𑒼𑒉𑒞 𑒏𑒱 𑒢𑒯𑒱। 𑒏𑒯𑒪𑒻𑒢 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒕𑒳। 𑒣𑒔𑒰𑒮𑒼 𑒩𑓀𑒑-𑒥𑒱𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒖𑒰𑒿𑒔 𑒪𑒱𑒐𑒱 𑒠𑒹𑒪।"

𑒡𑒢𑒣𑒞𑒱𑒖𑒲 𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒣𑒯𑒱𑒪𑒳𑒏𑒹 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒰𑒖𑒥 𑒥𑒢𑓂𑒢 𑒏𑓄 𑒧𑒳𑒿𑒯 𑒔𑒳𑒣 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒪। 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒖𑒰𑒿𑒔𑒏 𑒥𑒰𑒠𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒾𑒞। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱, 𑒉𑒏𑒠𑒧 𑒮𑒏𑒠𑒧𑓂𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒪।

𑒯𑒧 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒱𑒨𑒻𑒢-

"𑒖𑒰𑒿𑒔 𑒏𑒩𑒰𑒏𑓄 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒻𑒥𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒾𑒪𑒱𑒊𑒢 𑒏𑒲 𑒢𑒯𑒱?

"𑒯𑒿, 𑒠𑒹𑒐𑒾𑒪𑒱𑒊𑒢 𑒞𑒿 𑒧𑒳𑒠𑒰!"

"𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒲?"

𑒡𑒢𑒣𑒞𑒱𑒖𑒲 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒐𑒴𑒥 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒟। 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒖𑒢𑒳 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒦𑒰𑒩𑒲 𑒥𑒹𑒧𑒰𑒩𑒲 𑒡𑒢𑒣𑒞𑒱𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒏𑒻𑒛𑓃 𑒪𑒹𑒪𑒏𑒻𑒢 𑒁𑒕𑒱। 𑒉𑒯𑒹𑒢 𑒥𑒰𑒞 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒹𑒞𑒾 𑒖𑒪𑓂𑒠𑒲 𑒥𑒰𑒖𑒱𑒞𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒧𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒏 𑒖𑒿 𑒞𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒞𑒿 𑒡𑒢𑒣𑒞𑒱 𑒥𑒖𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒱𑒞𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒹𑒪𑒾𑓀, 𑒖𑒰𑒿𑒔 𑒏𑒩𑒹𑒪𑒾𑓀 𑒁𑒕𑒱।

𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞 𑒏𑒩𑒰 𑒏𑓄 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒱𑒨𑒻𑒢-

"𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒲 𑒦𑒹𑒪?"

𑒋 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒨𑒾 𑒦𑒰𑒨, 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒧𑒳𑒿𑒯𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒥𑒲 𑒪𑒑𑒰 𑒠𑒹𑒪! 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒻𑒥 𑒏𑒯𑒪𑒻𑒢 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒛𑒰𑒨𑒥𑒱𑒙𑒲𑒖 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱।"

𑒣𑒳𑒕𑒪𑒱𑒨𑒻𑒢-

"𑒂𑒑𑒼 𑒏𑒲 𑒮𑒦 𑒏𑒯𑒪𑒻𑒢?"

𑒡𑒢𑒣𑒞𑒱𑒖𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒣𑒢𑒩𑒯-𑒥𑒲𑒮 𑒠𑒱𑒢 𑒞𑒏 𑒂𑒪𑒴-𑒔𑒲𑒢𑒲-𑒔𑒰𑒅𑒩 𑒥𑒱𑒪𑒏𑒳𑒪 𑒥𑒢𑓂𑒢 𑒏𑒩𑒴। 𑒉𑒏𑒥𑒹𑒩𑒧𑒹 𑒞𑒲𑒢𑒙𑒰 𑒮𑒼𑒯𑒰𑒩𑒲 𑒂 𑒕𑒼𑒙𑒏𑒲 𑒏𑒙𑒼𑒩𑒲 𑒦𑒩𑒱 𑒠𑒰𑒪𑒱 𑒐𑒰 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲। 𑒞𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒏𑒢𑒲 𑒥𑒹𑒮𑒱𑒨𑒼 𑒐𑒰𑒉𑒥 𑒞𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱। 𑒥𑒲𑒮 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒣𑒕𑒰𑒞𑒱 𑒉𑒏𑒥𑒹𑒩 𑒤𑒹𑒩 𑒖𑒰𑒿𑒔 𑒏𑒩𑒰𑒉𑒥 𑒂 𑒞𑒹𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒏𑒢𑒲-𑒧𑒢𑒲 𑒦𑒰𑒞 𑒐𑒰 𑒮𑒏𑒥। 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒖𑒰𑒿𑒔 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒰 𑒥𑒰𑒠 𑒏𑒯𑒥। 𑒂𑒪𑒴-𑒔𑒲𑒢𑒲 𑒞𑒿 𑒮𑒼𑒪𑒯𑒢𑓂𑒢𑒲

𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢 𑒏𑒋 𑒠𑒱𑒨𑒾।"

𑒔𑒢𑒣𑒞𑒱𑒖𑒲𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒞। 𑒯𑒧𑒩 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒧𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒛ॉ𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒕𑒻𑒟। 𑒍 𑒋𑒏𑒠𑒱𑒢 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒰 𑒏𑓄 𑒏𑒯𑒢𑒹 𑒕𑒪𑒰 𑒖𑒹 𑒛𑒰𑒨𑒥𑒱𑒙𑒲𑒖 𑒠𑒴 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒙𑒰𑒃𑒣 𑒫𑒢 𑒂 𑒙𑒰𑒃𑒣 𑒙𑒴। 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒛𑒰𑒨𑒥𑒱𑒙𑒲𑒖 𑒪𑒼𑒏𑒏𑒹𑒿 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻 𑒍 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑓁 𑒙𑒰𑒃𑒣-𑒙𑒴 𑒛𑒰𑒨𑒥𑒱𑒙𑒲𑒖 𑒕𑒲। 𑒌 𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒞𑒩𑒝𑒏 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻, 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢𑒏 𑒢𑒯𑒱।

𑒯𑒪𑒰𑒿𑒏𑒱 𑒌 𑒥𑒰𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒏 𑒥𑒹𑒩𑒧𑒹 𑒯𑒧 𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒮𑒏𑒪 𑒩𑒯𑒲। 𑒞𑒿𑒋 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒻𑒥𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒱𑒨𑒻𑒢-

"𑒄 𑒅𑒞𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢 𑒂 𑒫𑒱𑒞𑒩𑒝 𑒏𑒲? 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒳𑒗𑒪𑒾𑓀?"

𑒞𑒻𑒣𑒩 𑒏𑒯𑒪𑒻𑒢-

"𑒙𑒰𑒃𑒣-𑒫𑒢 𑒛𑒰𑒨𑒥𑒱𑒙𑒲𑒖𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑓁 𑒃𑓀𑒮𑒳𑒪𑒱𑒢 𑒥𑒢𑒻𑒧𑒹 𑒠𑒱𑒏𑓂𑒏𑒞 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻 𑒂 𑒙𑒰𑒃𑒣-𑒙𑒴 𑒛𑒰𑒨𑒥𑒱𑒙𑒲𑒖𑒧𑒹 𑒃𑓀𑒮𑒳𑒪𑒱𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒩𑒝𑒧𑒹, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒫𑒱𑒞𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒁𑒥𑒻 𑒕𑒻। 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒙𑒰𑒃𑒣-𑒙𑒴 𑒛𑒰𑒨𑒥𑒱𑒙𑒲𑒖𑒧𑒹 𑒬𑒩𑒲𑒩𑒏 𑒣𑒻𑒢𑒏𑓂𑒩𑒱𑒨𑒰𑒖 𑒚𑒲𑒏 𑒩𑒯𑒪। 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒖𑒲𑒫𑒢-𑒬𑒻𑒪𑒲𑒏𑒹𑒿, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒢-𑒮𑒯𑒢, 𑒐𑒰𑒢-𑒣𑒰𑒢 𑒂 𑒮𑒼𑒔𑒻-𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒻𑒏 𑒞𑒩𑒲𑒏𑒰 𑒚𑒲𑒏 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒄 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒏𑒢𑓂𑒙𑓂𑒩𑒼𑒪 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒻। 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒩𑒼𑒑𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒍𑒢𑒰, 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒏𑒢𑒱𑒏𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰𑒮𑒿 𑒂𑒢𑒼 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒥𑒜𑓃𑒱𑒨𑒹 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒻।"

𑒯𑒧 𑒔𑒢𑒣𑒞𑒱𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒱𑒨𑒻𑒢-

"𑒠𑒴𑒞𑓂𑒞! 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒴। 𑒏𑒰𑒖, 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒂 𑒂𑒩𑒰𑒧𑒏 𑒮𑒯𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒏𑒩𑓀𑒑 𑒏𑒩𑒲 𑒪𑒱𑒁, 𑒮𑒦 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒞 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒋𑒞।"

𑒌 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒣𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 ggajendra@videha.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

૩.૨.ઉમેશ મણ્ડલક ૫ ટા કથા- કથા-૨ ધરપન સમ્પાદકીય સમીક્ષા અંગ્રેજીમે સમ્પાદકીય પૃષ્ઠ પર

વિદેહક ઉપ્પકક આમંત્રિત રચના આ ઓકર આમંત્રિત સમીક્ષકક સમીક્ષા સીરીઝ મે અપન ધનિ અહાઁ પઢ઼ૌ-

૧ કામિનીક પાંચ ટા કવિતા આ ઓકર મધુકાન્ત ઝાક ટિપ્પણી

વિદેહ_૦૧_૦૮_૨૦૧૬

૨ જગદાનન્દ ઝા "મનુ"ક "માટિક વાસન"પર ગજેન્દ્ર ઠાકુરક ટિપ્પણી

વિદેહ_૩૫૩

૩ મુન્ની કામતક એકાંકી "જિન્દગીક મોડ" આ ઓકર ગજેન્દ્ર ઠાકુરક ટિપ્પણી

વિદેહ_૩૫૪

૪ શંભુ ઉપ્પઉમે આગાઁ સમાનાન્તર ધારાક કિછુ ગામમાન્ય કથાકારસઁ હુનકા

ગળ૧મિ હુનક૧ અપન સ૧્વશ્૧ેષ્ડ ૫-૫ ટા કથા આમંત્૧િ કએલ ગેલ અછિ
કથાકા૧ લેકનિ છથિ:-
૧કપિલેશ્વ૧ ૧ાઉ૧
૨ઉમેશ મણ્ડલ
૩૧ામ વિલાસ સાહુ
૪૧ાળદેવ મણ્ડલ
૫નન્દ વિલાસ ૧ાય
૬ળગદીશ પ્૧સાદ મણ્ડલ
૭દુ૧્ગાનન્દ મણ્ડલ
૮૧ામાનન્દ મણ્ડલ

એ અંકમે પ્૧સ્તુત અછિ ઉમેશ મણ્ડલક ૫ ટા કથા, ળકપ૧ હમ૧ સમીક્ષા અંગ્૧ેળીમે સમ્પાદકીય પૃષ્ઠ પ૧ અછિ- સમ્પાદક

ઉમેશ મણ્ડલ કે૧ પાઁચટા કથા

કથા ૨

વાલ-વોયક આગૂ સક્કિ-મૌની

વાલ-વોય, વાલ-મન, કિશો૧-કિશો૧ી ૧ત્યાદિ શવ્દક પ્૧યોગ ળનિગીક પહિલ એવમ્ દોસ૧ અવસ્થાક શ્૧ેમીવલ લલ કએલ ળાઙ અછિ અહિના તેસ૧ એવમ્ ચા૧મિ અવસ્થાક શ્૧ેમીમે સેહો અનેકો શવ્દક સમ્વોયન હોઙ અછિ

ओना, हमर मानव वेवहारिक पक्षपर आयामित अछि नै, अपन मनव ई सेहो अछि जे वाद-विवाद हुअ कि वाद-मत, दुनूकेँ वैचारिक-वेवहारिक दुनू दृष्टिऐँ देखब जा सकैए, जे सभ अवस्थामे सभ रंगक लोक समाजमे छैथ। बहुतो बच्चा एहेन छैथ जे सिनेमाक नाम कहै छैथ आ बहुतो सिनेमाक संग वृद्ध लोकैन सेहो ओहन छथि जे स्वच्छ वाद-मत सदृश अपन जीवनक यात्रामे प्रवाहित भऽ रहल अछि। आ ओ केतौ ठाम यात्रा पावि थल जकाँ हलुक देखैमे औत आ केतौ मंथर रहने भरियाएल नै देखबामे अबै छैथ, सेहो नहियेँ कहल जाएत। तहूमे मिथिलामे, जेठाम अनेको यात्र दयछिन मुहेँ प्रवाहित भऽ रहल अछि।

हँ! ई बात अलग जे कोनो यात्र बारहो मास बहैए, कोनो नअ मास बहैए, कोनो छहमासु अछि आ कोनो तीनमसुआ सेहो अछि।

अपने, जेठाम अपना सभ छी, दू यात्रक बीचमे छी। पच्छिममे 'बलान' आ पूबमे 'तिलयुगा' अछि। दुनू यात्रक रूप-रेखा सेहो देखते छी, दू रंगक अछि। तहिना जँ कनी आगो पूब भऽ कोसीकेँ देखी वा कनीए पच्छिम भऽ कमलाकेँ देखब तँ तहू दुनूक क्रिया-कलाप दू रंगक देखैत काल। माने कोसी यात्रक क्रिया-कलाप आ कमला यात्रक क्रिया-कलापमे अन्तर अछि।

पाइन, जे अछि ओ सबहक सोहहेमे अछि। नीको अछि अधलो अछि। तहिना यात्र नीक-अधला दुनू अछि तहिना मनुक्खो अछि। एहनो मनुक्ख अछि जे बीघाक-बीघा खेत रहितो चाउर बेसाहिये कऽ खाइ छैथ आ एहनो मनुक्ख तँ छथि जिनका कट्ठो भरि अपना खेत-पथार नहि, मुदा अप्पन उपजाएल अन्न खाइत जीवन-बसर कऽ रहल अछि। भरिसक ओहन खेतिहर गिरिती समाजक किसानक सूचीमे नै अछि। अन्तर जे हौउ मुदा मिथिलामे तँ से नहियेँ अछि, एठामक रयतकाक सूचीमे हुनका 'बँटाइ-किसान' कहल जाइए।

ओना, रयतकार सेहो यात्रे जकाँ भदवारिया, तीनमसुआसँ लऽ कऽ बारहमसुआ-सबदिना बहैबला सेहो छथि। मुदा ओ देखनाहारपर निर्भर करैत

અછિ। એહનો દેખનિહાર છૈથ જે નામે-નામ દેખૈ છૈથ આ એહનો દેખનિહાર છૈથ જે ક્રિયા-કલાપકેઁ દેખૈ છૈથ। જે ક્રિયા-કલાપકેઁ દેખૈત દેખૈ છૈથ, ઓહન દેખનિહારકેઁ 'દૃષ્ટિ સમ્પન્ન' લોક માનલ જાઇત અછિ।

હમરા ગામમે કસિુન કાકા સેહો ઓહને રચનાકાર છૈથ જનિકા 'દૃષ્ટિ સમ્પન્ન' બુઝલ જાઇ છૈન। કસિુન કાકા આત્મનિર્ભર સંસ્કૃતિક એક-એક પહલૂકેઁ નીક જકાઁ બુઝૈમે અપન જીવનક અધિકાંશ સમય લગા દેલૈન। જેકર અસલ-અસલ લોકક નજૈરમે જે હોઉ મુદા સ્વયં ઓ મજગૂત દૃષ્ટિવલા લોક અપનાકેઁ માનૈ છૈથ।

કસિુન કાકા જીવનક ઉત્તરાર્દ્ધમે આબિ સાહિત્ય રચના કરબ શુરૂ કેલૈન। ઈ અપન જીવન પ્રારમ્ભક પહલૂકેઁ જખન લિખબ શુરૂ કેલાહ તઁ હુનક રચનાકેઁ દેખ ઓઝરાએલ વિચારક રચનાકાર, ઓઝરાએલ વિચારક રચનાકાર આ ભેલ જનકિ ભંસા-બાધા આ કર્મઠામે ભેલ ભઇ છૈન, ઓ સભ હુનકાસઁ છોહ કાટએ લગલ।

કસિુન કક્કાક એહેન માનબ શુરૂએ-સઁ રહલૈન જે જે કરી છી, સએહ બજબો કરી આ સએહ રચબો કરી।

આજુક બદલૈત સમયમે એહેન ભઇયે ગેલ અછિ જે કનિકો ઊપર કિયો અપન વિચાર તેના કઽ પ્રસ્તુત કરૈએ જે શબ્દકિ રૂપેં બહુસંખ્યકકેઁ સમીચિન લગયિ જાઇ છૈન। ઓના, શબ્દક ગહરાઇકેઁ બુઝનિહાર કસિુન કાકા ઓહન વિચારક લોકક સ્થાન માત્ર ગપ-સપ્પ ભરિમે દઇ છથિન। ચાહે ઓ ગૌઆઁ હોથિ કિ અનગૌઆઁ।

પ્રસિદ્ધ રચનાકાર બેચન કાકા સેહો હમરે ગ્રામીણમે છથિ। હુનકો લગ હમ બેસી કાલ બૈસૈ છી। શાબ્દિક રૂપેં, માને ગપ-સપ્પમે કસિુન કક્કાક પ્રતિ બેચન કક્કાક સુન્દર ભાવ રહૈ છૈન। મુદા ક્રિયા-કલાપમે સે નહિ રહૈ છૈન। બેચન કાકા રચનાકાર રહિતો, રચના કરૈસઁ બેસી અપન પ્રસિદ્ધિક પાછૂ સમય લગબૈ છૈથ। ઐસઁ એકટા આરો લાભ હુનકા હોઇ છૈન। કહિયો આમદની સેહો ભઇયે જાઇ છૈન। એક હિસાબે ઓ અપન જીવિકોપાર્જનક સાધન બનૌને છૈથ।

કપ્પણી કોણી સંસ્થાક અધ્યક્ષ ગઁ કપ્પણી કપ્પણી સંસ્થાક સચિવક પદક પાછૂ અપન ળીવનક અધિકાંશ સમય વીતવૈ છૈથ।

વેચના કાકા ઉઞ ળપ્પન-કપ્પણી વૈસઊ, માણે ળહિયા-કહિયો ગામમે વેચન કાકા નહઊ, ગઁ ઓ દૂટા વાત ળૂના સુણેવેટા કરૈ છૈથ। પહિઉ- ળેહેન હવા વહઇ તેહને પીઠ ઓડ઼ી। આ દોસન વાળ વળૈત નહૈ છૈથ- પારૂ ળઁ નહત ને ગઁ સભ કછિ હેવે કનત।

વાઉ વોયે આકાંકી, વેચન કક્કાક પહિઉ વાતકેં ણીક ળકાઁ હમ કહિયો ને વુહિ સકઊ, મુદા પારૂવઊ ગપ અપનો ણીક વુહિયિ પડ઼ઇ।

કશ્ચિન કાકા ઉઞ વૈસૈક અવસન વેસી ભેટેઇ। ગ્રામીણ ળીવન અછિ આ ળીવકોત્પાહ કૃષિ, ળપ્પન મન ભેઉ ળા કડ ભેંટ કની અવૈ છી। કશ્ચિન કાકા કોણી વિચારકેં સોઉહોઅના ળહિ માણતિ તર્ક-વિતર્ક કનતિ છૈથ। સે ણીક ળકાઁ હમરેટા ળહિ સભકેં વુહઉ છૈન। હઊઁકી કશ્ચિન કક્કાક સભ વાત કછિ વુહવો કનૈ છી આ કછિ ળહિયોં વુહિ પવૈ છી।

વેચન કાકાકેં કશ્ચિન કાકા ણીક ળકાઁ ળનૈ છથિન, ળે વેચન ભના દિનિ પારૂયે પાછૂ નહૈઇ ઓના, અપના સભ દિનિ યઇહ વુહિ પડૈત નહઊ અછિ ળે ળનુ વેચન કક્કાક પ્રાસદ્ધિયકિ યઊત કશ્ચિન કાકાકેં પટની ળર ધ્યાર છૈન। પૈઘ યઊતીવઊ સાહિત્યકાન વેચન કાકા છથિ। ધ્યાઇયા કહિયો કાઉ ળપ્પન દુનૂ ગોરેમે ગપ-સપ્પ હોણગઁ દેખ્પિન ળે વકહક સેહે ભડ ળારૂણ। વેચન કક્કાક કનીવ-કનીવ સભ વિચારકેં વેવહારિક કસૌટીપન આણ દિશ નહૈન ળરૂસઁ સ્વત: હુનકે વિચાર કટ ળિાશ નહૈન। મુદા સે અપને તપ્પન વુહિ પાવી, ળપ્પન કશ્ચિન કક્કાક સંગ વેચન કાકાકેં તર્ક-વિતર્કક વીચ સંળોગ વણરૂ છઊ।

વહુત દિનિ યની અહિ ઊહાપોહમે નહિ ળે કશ્ચિન કાકા કેના ધ્યટ-દે કોણી વિચારકેં ધ્યોરૂયા છોડ઼ા દરૂ છથિન્! એ ચીળકેં વુહૈક ળિજ્ઞાસા અપ્પણી આહિના અછિ। ધ્યાઇયા કશ્ચિન કાકા ઉઞ એોક ગઁ અપન વણઉ અછિ ળે ળઁ કોણી આછો વિચાર વાત હોરૂત ણકિઊઇ ગઁ તેકના સુચારુ વુહા-સુહા કડ સોહના દરૂ છૈથ।

મણમે સદૈત એ ચીળકેં વુહૈક ળિજ્ઞાસા નહવે કનઇ ળે આપ્પનિ વેચન કક્કાક

𑒮𑓀𑒑 𑒏𑒮𑒱𑒢 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩-𑒦𑒹𑒠𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒏𑒲 𑒕𑒻𑒢?
𑒮𑓀𑒖𑒼𑒑, 𑒏𑒟𑒰 𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲 𑒪𑒑𑒱𑒔𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒏𑒟𑒰 𑒑𑒼𑒭𑓂𑒚𑒲 𑒪𑒑𑒱𑒔𑒹𑒢𑒹 𑒏𑒮𑒱𑒢 𑒏𑒰𑒏𑒰 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒮𑒿 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹𑒏 𑒢𑒱𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻𑒟। 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒖𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒣𑒳𑒕𑒥𑒻𑒢 𑒞𑒿 𑒂𑒢𑒼 𑒣𑒼𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒕𑒾𑒛𑓃𑒰 𑒢𑒲𑒏𑒮𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒰 𑒠𑒹𑒞।
𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰 𑒂 𑒏𑒮𑒱𑒢 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰𑒏 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰 𑒮𑒙𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒫𑒱𑒠𑒰 𑒦𑒹𑒪𑒾𑓀। 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒞𑒹 𑒠𑒴𑒩𑒹𑒮𑒿 𑒥𑒖𑒪𑒾𑓀-
"𑒑𑒼𑒛𑓃 𑒪𑒑𑒻 𑒕𑒲 𑒏𑒰𑒏𑒰!"
𑒥𑒼𑒪𑒱 𑒁𑒏𑒰𑒩𑒢, 𑒏𑒮𑒱𑒢 𑒏𑒰𑒏𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒰-
"𑒂𑒥𑒯-𑒂𑒥𑒯 𑒩𑒧𑒹𑒬, 𑒢𑒲𑒏𑒹 𑒯𑒹𑒥𑒯।"
𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰𑒏 𑒪𑒑𑒧𑒹 𑒖𑒰 𑒥𑒻𑒮𑒪𑒾𑓀। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑓂𑒢 𑒠𑒹𑒐 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒖𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒣𑒳𑒕𑒥𑒻𑒢 𑒞𑒿 𑒮𑒯𑒖𑒞𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒧𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒰 𑒠𑒹𑒞𑒰। 𑒣𑒰𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒏 𑒄 𑒑𑒳𑒝 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒿 𑒏𑒢𑒱𑒏𑒼 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒳𑒗𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒥 𑒞𑒿 𑒍𑒏𑒩 𑒥𑒹𑒏𑒞𑒲-𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒋।
𑒏𑒮𑒱𑒢 𑒏𑒰𑒏𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒱𑒌𑒢-
"𑒏𑒰𑒏𑒰, 𑒥𑒹𑒔𑒢 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒢𑒲𑒏𑒮𑒿 𑒥𑒳𑒗𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒲, 𑒧𑒳𑒠𑒰?"
𑒏𑒮𑒱𑒢 𑒏𑒰𑒏𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒰-
"𑒯𑒿, 𑒍𑒯𑒢-𑒍𑒯𑒢 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒥𑒳𑒗𑒥 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒮𑒰𑒢 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒁𑒕𑒱।"
𑒏𑒮𑒱𑒢 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒞𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒔𑒢 𑒏𑒰𑒏𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒥 𑒂𑒢𑒼 𑒖𑒥𑒳𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪। 𑒧𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒂𑒃𑒨𑒼 𑒣𑒼𑒪𑒱 𑒏𑓄 𑒢𑒻 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒯𑒞𑒰। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒹𑒏 𑒥𑒰𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒙𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒾𑓀-
"𑒏𑒰𑒏𑒰, 𑒖𑒿𑒋 𑒁𑒮𑒰𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿𑒋 𑒢𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒮𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒾𑓀?"
𑒏𑒮𑒱𑒢 𑒏𑒰𑒏𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒰-
"𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒥𑒹𑒏𑒞𑒲𑒏 𑒁𑒮𑒪𑒲 𑒣𑒯𑒔𑒰𑒢 𑒍𑒏𑒩 𑒥𑒹𑒫𑒯𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒰 𑒣𑒕𑒰𑒞𑒱𑒨𑒼 𑒮𑒧𑓂𑒦𑒫 𑒁𑒕𑒱। 𑒥𑒰𑒞𑒏 𑒠𑒾𑒛𑓃𑒧𑒹 𑒞𑒿 𑒮𑒦 𑒢𑒲𑒏𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒞𑒯! 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒯𑒼 𑒥𑒳𑒗𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩-𑒥𑒳𑒗𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩𑒣𑒩 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒦𑒩 𑒁𑒕𑒱।"
𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒥𑒹𑒔𑒢 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒻-𑒖𑒰𑒢𑒻𑒏 𑒖𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒮𑒰 𑒂𑒩𑒮𑒿 𑒢𑒯𑒱, 𑒞𑒯𑒴𑒧𑒹

हुनक मुँहक बियानकेँ जप्पन-कप्पनी किसुन काका ठग बजलौं तँ अनेरो आरो बात सोझमे आबि गेने ओझराएल रहलौं। अपनो ओझराएले रहल छी। मनमे भेल, आइ किसुन काकाकेँ छोड़बैन नहि, बजलौं-

"काका, कनी बुझाबि कऽ कहियौ ने?"

बजला-

"पहिने ई कहह जे गोष्ठीमे चलबह कि?"

मुड़ी डोला 'हँ' कहि देलियनि। हमर 'हँ' सुनिते काका अपन बातकेँ जारी रखैत-

"देखहक रमेश, बेचन सन चरित्रक लोक समाजमे बेसी अछि। बेसी की अछि जे बजै-भुकैबला बेसी लोक ओहने अछि। तँए, देखबहक जे सक्कीए-मौनीटा मे मैथिलीक संस्कृति हुनका सभकेँ देखा पड़ै छैन।"

किसुन कक्काक बात कनी-मनी बुझबो केलौं आ कनी-मनी नहियोँ बुझलौं। 'बजै-भुकैबला बेसी लोक बेचने काका सन छैथ।' ई तँ बुझलौं मुदा 'सक्की-मौनी' मे आबि ओझरा कऽ चुप रहि गेलौं।

हमर चुप्पीकेँ जनु काका आँकि लेलाह, हुनका बुझि पड़लैन जेना रमेश निराश भऽ रहल अछि। आस भरैत किसुन काका बजला-

"गोष्ठीमे जाइत-अबैत रहबह कि रमेश, तँ सभ बात बुझि जेबहक।" ०

-

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

૩.૩ઉમેશ મણ્ડળક ૫ ટા કથા- કથા-૩ ળ઼ૅપ૧ સમ્પાદકીય સમીક્ષા શ્ંગ્રેળીમે સમ્પાદકીય પૃષ્ઠ ૫૧

વ઼દિહક ઉપ્પકક શ્રામંત્નિ ૧યણા શ્રા શ્રોૅપ૧ શ્રામંત્નિ સમીક્ષકક સમીક્ષા સીનીળ મે શ્રપ્પણ યન શ્રિહઁ પઢ઼ઊ-

૧ કામર્ણીક પાંચ ટા કવ઼િતા શ્રા શ્રોૅપ૧ મ્યુકાણ્ન હ્રાક ટપ્પિણી

વ઼દિહ_૦૧_૦૮_૨૦૧૬

૨ ળગદાનન્દ હ્રા "મનુ"ક "માટકિ વાસન"પ૧ ગળેન્દ્૧ ઠાકુ૧ક ટપ્પિણી

વ઼ૅયપ્હશ્ર_૩૫૩

૩ મુન્ની કામતક એકાંકી "ળનિદગીક મોઉ" શ્રા શ્રોૅપ૧ ગળેન્દ્૧ ઠાકુ૧ક ટપ્પિણી

વ઼ૅયપ્હશ્ર_૩૫૪

એ સ઼ંપ્ઘામે શ્રાગાઁ સમાણાન્ત૧ યાનાક કછુિ ગામમાન્ય કથાક૧સઁ હુનકા નળ૧મિ હુનક૧ શ્રપણ સન્વ઼સ્નેષ્ઠ ૫-૫ ટા કથા શ્રામંત્નિ કએઉ ગેઉ શ્રછિ। કથાકા૧ ઊકણ છિથિ:-

૧કપિઊશ્વ઼૧ ૧ાઉત

૨ઉમેશ મણ્ડળ

૩૧ામ વ઼િઊાસ સાહુ

૪૧ાળદેવ઼ મણ્ડળ

𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒩𑒰𑒨
𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪
𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪
𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑒌 𑒁𑓀𑒏𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒏 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰, 𑒖𑒏𑒩 𑒯𑒧𑒩 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒣𑒩 𑒁𑒕𑒱- 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏

𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪 𑒏𑒹𑒩 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰

𑒏𑒟𑒰 ३

𑒖𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒑𑒴𑒯𑒰𑒿-𑒦𑒰𑒞 𑒂 𑒧𑒳𑒩𑒯𑒲𑒧𑒹 𑒠𑒴𑒡-𑒦𑒰𑒞!
𑒬𑒱𑒬𑒱𑒩 𑒇𑒞𑒳 𑒁𑒣𑒢 𑒫𑒮𑒢𑓂𑒞𑒲 𑒫𑒨𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒫𑒰𑒞𑒰𑒫𑒩𑒝𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒠𑒪𑒻𑒞-𑒥𑒠𑒪𑒻𑒞 𑒄 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒏𑓂𑒭 𑒦𑓄 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒧𑒾𑒮𑒧 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒢𑒬𑒲𑒪 𑒯𑒼𑒃𑒋। 𑒑𑒣 𑒢𑒯𑒱 𑒎𑒯𑒳𑒏𑒹 𑒦𑒼𑒩𑒳𑒏𑒰 𑒕𑒲, 𑒢𑒯𑒱-𑒢𑒯𑒱! 𑒦𑒼𑒩𑒳𑒏𑒰 𑒢𑒯𑒱! 𑒦𑒱𑒢𑒮𑒳𑒩𑒏𑒰। 𑒦𑒱𑒢𑒮𑒳𑒩𑒏𑒰 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒙𑒯𑒪-𑒥𑒳𑒪 𑒏𑓄 𑒒𑒩𑒧𑒳𑒯𑒰𑒿 𑒦𑓄 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒲𑒥𑒻𑒞 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒖𑒑𑒯𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒩𑒯𑒪 𑒩𑒯𑒲। 𑒯𑒧 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒦𑒰𑒑𑒏 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓀𑒑𑒲 𑒮𑒦𑒏 𑒮𑓀𑒑, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒦𑒱𑒢𑒮𑒳𑒩𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒲 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒮𑓀𑒑, 𑒏𑒩𑒲𑒥-𑒏𑒩𑒲𑒥 𑒢𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒋𑒏𑒥𑒹𑒩, 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒠𑒼𑒏𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒞𑒹 𑒕𑒲। 𑒍𑒢𑒰, 𑒂𑒃 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒏𑒢𑒲 𑒠𑒹𑒩𑒲 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒍𑒃𑒚𑒰𑒧 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒻𑒧𑒹। 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒖𑒑𑒯𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒲𑒥 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪। 𑒫𑒰𑒞𑒰𑒫𑒩𑒝𑒧𑒹 𑒑𑒩𑒧𑒣𑒢 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒃। 𑒧𑒾𑒮𑒧𑒲 𑒑𑒩𑒧𑒣𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲, 𑒍𑒢𑒰, 𑒍𑒯𑒼 𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒋, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒹

નહિ, ઐઠામ હમ ગપ-સપ્પક વાતાવરણ-દે કહલૌ અછિ।

આજુક વૈસાખમે, જહિના રાયાજી કહિ વેસીએ આવેશમે વૃદ્ધિ પડ઼લા તહિના દુર્ગાજી સેહો અપન અનુભવકેં ગપ-સપ્પક માધ્યમસઁ સ્થાપિત કરએ ચાહિ રહલ છલા। ઓના, દુર્ગાજીક શૈલીએ આવેશપૂર્ણ છૈન, વાસ્તવમે ઈ આવેશમે જલ્દી નહિયેં અવૈ છૈ। ધ્યાએર, કારણ જે રહલ હૌ મુદા દુર્ગાજીક ચેહરાપર તમતમી સન વૃદ્ધિ પડ઼લ। સવહક-સજા જેના તવાહ ર્હૈથ।

હમર નજૈર પવનપર પડ઼લ, કહલિએ- "પવન લાવહ એક કપ ચાહ। આર અપને કની પછુઆ ગેલ છી।"

પવન ચાહક કપ હમરા હાથમે દૈત, સુસસ્તુસા કઽ કહલક-

" ઔત્તુકા ગપ-સપ્પમે વૃદ્ધ રાહિસે ઉપ્પડ઼લ અછિ।"

કાન ઠાઢ઼ તઁ રહવે કરએ। લૌએ તઁએ, દૂ-ચાર ઘોંટ ચાહ પીલા પછાતિ થોડ઼-થોડ઼ વ઼ષિય઼સઁ જોડ઼િઝ હુઅ લાગલ રહી।

સરાયી જોજક ગપ ચલિ રહલ છેલર। એક પક્ષક કહવ રહૈ, ' મ઼ૃત્યુ જોજ ઉચિત નહિ' આ દોસર પક્ષ વ઼ષિય઼ક જાતિરકા રહસ્ય઼કેં પકૈડ઼ અડ઼લ છલા। ઓ એતવએ કહૈત જે ' એમે કી અનુચિત છૈ સેહો ને કહવે?

" એ મે કી અનુચિત છૈ! સે અહાઁ નૈ વુહૈ છિએ જે નનિર્થક ચનક ક્ષતિ હોર છૈ। જતિમે ગૂહાઁ-જાતા આ મુરલામે દૂધા-જાત!"

અપના જેના વૃદ્ધિ પડ઼લ, એક પક્ષક કરીવ-કરીવ ચાર-પાઁચ ગોટે અપન વિનુ ચિન્તિન કએલ વાતકેં વાજિ રહલ અછિ। મુદા વાતો તઁ વનૌલ વાતાવરણક મજગૂત રહસ્ય઼મે લિપ્ત રહિતિ અછિ। વાતાવરણમે લિપ્ત ઈ જે કોનો ચીજક નીક-વેજા દુનૂ પક્ષ હોઇત અછિ કિને। આર જર તરહેં હમરા-સવહક વીચ સામાજિક સમ્વન્ધ મોટ ભઽ રહલ, મનુક્ખમે સામાજિકતાક હ્રાસ ભઽ રહલ છૈ, અવ઼સાદસઁ ગ્રસ્ત માત્ર વેકતીએ નહિ, ગામ-સમાજ સેહો ભેલ જા રહલ અછિ। કી એહેન સ્થિતિમે હમરા લોકનિક કર્તવ્ય઼ કિછુ નહિ? એતવો નહિ જે એક-દોસરાક વીચ આપસી વૈઠ-ઉઠ કેના વઢ઼ત, કી હમ સભ તરપર કિછુ ને સોચી-

વ઼યિાની। મુદા ળે માહૌઊ વર્નાિ ગેઊ શ્રછાિ ૧રમે શ્રપનાકેં સક્દમે ૧ાપ્પવ ૩ચાિ વુહાિ હિમ યુપ ૧હઊૌ। કયિો ક૧ાએ શ્રાપ-ઊ માએ-ઊ ને વાપ-ઊ।

૧પ્પનહાિ દોસ૧ પક્ષસઁ પ્૧શ્ન ૩ડઊ-

"સ૧ાયો ગોળમે ળે યનક ક્ષનાિ હોિર છૈ શ્રો ૧ઁ સવહક નળૈ૧પ૧ યઢ઼ે છ૯ મુદા ક્૧મક નાશ્રોપ૧ ળે ૧ગે-૧ગે ઊપ્પોમે શ્રુકાર છૈ શ્રો યનક ક્ષનાિ નહાિ ગે ગેઊ? શ્રહૂડામ હમ૧ા ઊકનાિ કઇિ ને વઊૈ છો- ળાિમે ગૂહોઁ-ગા૧ા શ્રા મુરઊમે દૂવા-ગા૧ા!"

શ્રપન મંતવ્ય઼ દાિોનાિઊસ૧ાડવ઼દાિહા૦ગમાિઊચોમ **પ૧ પડાઉ।**

૩઼૪ઉમેશ માણ્ડઊક ૫ ટા કથા- કથા-૪ ળરપ૧ સમ્પાદકીય઼ સમીક્ષા શ્રંગ્રેળીમે સમ્પાદકીય઼ પૃષ્ડ પ૧

<u>વ઼દોહક ઊપ્પકક શ્રામંત્૧ાિ ૧યના શ્રા શ્રોરપ૧ શ્રામંત્૧ાિ સમીક્ષકક સમીક્ષા સોગોળ</u> મે શ્રપ્પન યનાિ શ્રહોઁ પઢ઼ઊૌ-

૧઼ કામિનીક પાંચ ટા કવ઼ાિ શ્રા શ્રોરપ૧ મયુકાન્૧ હાક ટપ્પિણી

<u>વ઼દોહા_૦૧_૦૮_૨૦૧૬</u>

૨઼ ળગદાનન્દ હા "મનુ"ક "માટકિ વાસન"પ૧ ગળેન્દ્૧ ડાકુ૧ક ટપ્પિણી

<u>વ઼રયએહશ્ર_૩૫૩</u>

૩઼ મુન્ની કામતક એકાંકી "ળાિન્દગીક મોઊ" શ્રા શ્રોરપ૧ ગળેન્દ્૧ ડાકુ૧ક ટપ્પિણી

विदेह_३५४

ऐ संपूर्णमे आगाँ समानान्तर धाराक कहि गामसान्य कथाकारसँ हुनका नामि हुनकर अपन सर्वश्रेष्ठ ५-५ टा कथा आमंत्रित कएल गेल अछि। कथाकार लोकनि छथि:-

१कपिलेश्वर राउत

२उमेश मण्डल

३राम विलास साहु

४राजदेव मण्डल

५नन्द विलास राय

६जगदीश प्रसाद मण्डल

७दुर्गानन्द मण्डल

८रामानन्द मण्डल

ऐ अंकमे प्रस्तुत अछि उमेश मण्डलक ५ टा कथा, जकर हमर समीक्षा अंग्रेजीमे सम्पादकीय पृष्ठ पर अछि- सम्पादक

उमेश मण्डल केर पाँचटा कथा

कथा ४

ठेके चौपट्ट अछि

बुढ़ति छथि चाहक दोकानपर कोनो गपकेँ मात्र चौ जानकि देनी नहेत। एक-

પ૧-એક સમીક્ષક-શ્રાઊચક કિ ટિપ્પિણીકા૧, શ્રો૨ડામ ૧હિતિ છૈથ। ળેતિએ ચાહ શ્રછિ તેિત૨ ને ૧ાહેિ શ્રછિ।

ચાહક દોકાણપ૧ કછુિ-ને-કછુિ સમીક્ષા-શ્રાઊચણા હો૨તિ શ્રછિ। શ્રા૨યો સએહ ગેઊ। શ્રો૨ડામ કો ગેઊ સે કહે છી, મુદા ત૨સઁ પહિને શ્રપન એક શુભચિન્તક કેર વાત સુના દ૨ છી।

શુભચિન્તક વેસી કાઊ વળૈત ૧હૈ છૈથ ળે વર્તમાનમે વેસી ઊકક માનસિક સ્થિતિ ઠીક નહિ શ્રછિ। ળઁ ગૌર કર૧કિડ દેખવ તઁ વુહિ પડ઼ત પાગઊ ઊક વેસી શ્રછિ હઁ, તખન પાગઊ ળેકર સામાન્ય તૌ૧પ૧ વુહિ ૧હઊ છી તેક૧ શ્વઊકપ૧ વ઼ચિા૧ કડ ઊશ્રિ પડ઼ત।

શ્રાવ શ્રહાઁ કહવ ળે શ્રનેગ પાગઊપ૧ વ઼ચિા૧ ક૧વ હમ૧ા સવહક કાળ થોડ઼ છી, શ્રો ૧ૉચી-કૉકેક હિસ્સામે શ્રછિ નહિ, ળઁ પાગઊક સ્ત૧પ૧ વ઼ચિા૧ ક૧વ તઁ સ્પષ્ટ વુહિ પડ઼ત ળે ળે કાળ ળનતા-સઁ-સ૧કા૧ ચ૧કિ ળમ્માગે શ્રછિ, માને સ૧કા૧ક શ્રપન શ્રા ળનતાક શ્રપન, તહૂમે પાગઊપન્ની ખેઊ પસૈ૧ ળા૨ઇ। હઁ, સે તઁ શ્રછિ સવહક શ્રપન-શ્રપન કાળ શ્રછિ તેંએ સગકેં શ્રપન કિ૧દાલીપ૧ વ઼ચિા૧ કૈએ પડ઼ત। હઊઁકિ શ્રનકા દોખી વનાઇવ કેક૧ો ઊઊ શ્રાસાન હો૨તિ શ્રછિ, તેંએ શ્રપનાકેં વઁચા૨યો સકતિ છી। ૬ કહિ વઁચા સકૈ છી ળે, ળે કાળ શ્વઊઊંક છઇિ તૈપ૧ શ્રનેગ હમસગ કથી-ઊ મગાળમાની ક૧વા ખાઇ૧ ળે ળે ક૧ી। સગ શ્રપન-શ્રપન કર્મક માઊકિ છૈથ।

શ્રાવ શ્રાઉ ચાહક ગપ-સપ્પપ૧ા ગતિસગે ળખન ચાહક દોકાણપ૧ પહુઁચઊ તઁ દેખૈ છી મહેશ઼ળી શ્રા દુર્ગાવાવૂક વીચ હૉટ ટૉક ચઊ ૧હઊ છૈન।

મહેશ઼ળીક કહણામ ૧હૈન, તીન કિઊ ચાઉર શ્રા દૂ કિઊ ગહુમ ળે સ૧કા૧ શ્વીગે શ્રાકિ કિમ દામમે દડ ૧હઊ શ્રછિ, સે સગકેં કાહિઊ વના ૧હઊ શ્રછિ। ગાચ઼, ળખને કેક૧ો કમાઇઊ ગેટતૈ, પુઙવૈઊ શ્રપના મહિનત નહિ કિ૧એ પડ઼તૈ, માને પેટસઁ નચિૈન ગડ ળાઇત તઁ કિએ શ્રો શ્રમ ક૧ત। ળખન શ્રમે નહિ ક૧ત તઁ દેશક વ઼કિાસ કેના હઇત?

દુર્ગાવાવૂક કહવ ૧હૈન ળે સ૧કા૧ કેક૧ો કોઢ઼િ-કાહિઊ વનવએ નહિ ચાહિ ૧હઊ

શ્રછિ શ્રસઉમે, શ્રનાળ દુર્લભ ભઽ ૧હઉ છેઉે, ťએ ગ૧ીવ ઉેકક વીય શ્રોક૧ા વાઁટયિે દેવ ઠીક વુઝઉક।

હ્મ૧ા વૈસ૧ે દે૧ી પવન યાહક ગિલાસ હાથમે ય૧ા દેઉક। પીવએ ઉાગઉૈ। મુદા મનક પકડ઼મે યાહક સ્વાદસઁ વેસી દુનૂ ગોપક ગપ શ્રાવ ૧હઉ છઉ। ળપ્પન દસ ઘોંટ યાહ પીઉૈ કિ એકાએક મુહસઁ નિકૈઉ ગેઉ-

" શ્રનેર શ્રહાઁ દુનૂ ગોટા કથીઉ યાઉ૧-ગહુમસઁ ઉઽ કઽ સ૧કા૧ક પાછૂ પડ઼ઉ છી। શ્રૌદુકા મૌસમ-દે સુનવો કેઉિએ ળે સઁદ્પ્પન શ્રન્હ૧-વહિાડ઼િ શ્રવૈવઉા શ્રછિ।"

મહેશળી વળૈ-જુકૈવઉા ઉેક છથિએિ। હિનક પિ૧ા દ૧મંગા ૧ાળમે ૧હથિ, ળમીનદા૧ ઉેક, મુદા એકઉપ્પાશ્ગ સજા ળમીન કોસીમે કટિ ગેને શ્રપ્પન સે નહિ છૈથ શ્રો શ્ર૧ાક વા૧। મહેશળી વળઉા-

"મૌસમ વિભાગક સજા વા૧ સોઉહન્ની સત્યે નહિ હોઇએ, ડાકડ૧ સાહૈવ।"

ડૉક્ટ૧ નહિ શ્રા ને ડાક્ટ૧, ' ડાકડ૧' વળઉા મહેશળી। મુદા, મહેશળીક મનમે શવ્દ સમ્વન્ધી કોનો શ્રોહ૧ી નહિ ૧હૈ। શ્રોના, શવ્દકેં શ્રોહ૧ા-શ્રોહ૧ાકઽ પ્યાસ્વઉા ઉેક ઉેઉ શ્રોહ૧ાયિો હોશ્ગ શ્રછિ। મુદા મહેશળી સજા ડૉક્ટ૧કેં ' ડાકડ૧' માને ડાકડ૧ કહૈ છથિ, એકૂપ૧ા ૧હને શ્રનેર શ્રોમ્હ૧ કથીઉ ળાએવ। મહેશળી શ્રાગૂ વળઉા-

" શ્રન્હ૧-વહિાડ઼િ કિ પાનિ-પાથ૧ શ્રાકિ ભૂમકમ-શ્રનડોઉન ળે શ્રવૈ-કે હૈ૧ એવે ક૧ા૧। શ્રોક૧ા સજાકેં છોડૂ શ્રપ્પૈન ળે ગપ યઉિ ૧હઉ શ્રછિ તેપ૧ શ્રાઉ।"

"કો ગપ યઉિ ૧હઉ શ્રછિ?" હ્મ પુછઉયૈન।

૧ઙ વચિ્ચેમે એક વ્યક્તિ, હુનક નાશ્રો કેના કહવ, ચહિ્ને ને છેઉએિન। શ્રોના, શ્રો ચેહ૧ા-મોહ૧ા શ્રા ઉત્તા-કપડ઼ાસઁ મહાત્મા સદૃશ વુઝાયિે પડ઼િ ૧હઉ છઉ। ળેહને ઉઉ ટુહટુહ ચેહ૧ા તેહેન તઁ નહિ મુદા ૧ઙસઁ થોડ઼ેક મયમિ ૧ંગાક એક૧ંગા કપડ઼ા પહિનિહિ ૧હૈથ। શ્રો મહાત્માળી વચિ્ચેમે વળવાક ઉપક્૧મ કેઉૈન કિ દુ૧ગાવાવૂ ૧ોકૈ૧ શ્રપન વા૧ વાળએ યાહઉ। ળે હ્મ૧ા ઠીક નહિ વુઝિ પડ઼ઉ। મના ક૧ૈ૧ દુ૧ગાવાવૂકેં કહઉયૈન-

"𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰𑒥𑒰𑒥𑒴, 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰𑒖𑒲 𑒖𑒹 𑒥𑒰𑒖𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒮𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒪𑒱𑒁 𑒞𑒐𑒢 𑒥𑒰𑒖𑒥।"
𑒧𑒯𑒹𑒬𑒖𑒲𑒏 𑒔𑒹𑒯𑒩𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒩𑒐𑒰𑒩𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰𑒖𑒲 𑒐𑒴𑒥 𑒞𑒩𑓀𑒑𑒱 𑒏𑓄 𑒥𑒖𑒪𑒰-
"𑒍 𑒖𑒹 𑒏𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪𑒰 𑒯𑒹𑒢, 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒩𑒮𑓁 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪𑒰 𑒯𑒻𑓀। 𑒁𑒿𑒃 𑒨𑒾, 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒒𑒩𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒰𑒖 𑒠𑒳𑒃𑒩 𑒯𑒾 𑒞𑒿 𑒯𑒼𑒃 𑒠𑒹𑒐𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒞𑓂𑒨𑒹𑒏 𑒟𑒰𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒐𑒼𑒏 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲-𑒒𑒼𑒛𑓃𑒰 𑒮𑒛𑓃𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒯𑒰𑒿 𑒋𑒏𑒼 𑒩𑒞𑒲 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒧𑒧𑒞 𑒕𑒻। 𑒠𑒹𑒬𑒹𑒏 𑒡𑒢 𑒧𑒰𑒙𑒱 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒱𑒢𑒹। 𑒁𑒮𑒪𑒧𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒰𑒯𑒱𑒪 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒨𑒰𑒮 𑒕𑒲 𑒁𑒢𑒰𑒖 𑒠𑒹𑒥। 𑒖𑒰𑒨, 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒥𑒻𑒮𑒪-𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒣𑒹𑒙 𑒦𑒩𑒞𑒻 𑒞𑒿 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒼𑒜𑓃𑒱 𑒯𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞 𑒢𑒹।"
𑒂𑒥 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒋𑒢𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒼𑒔𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒥 𑒖𑒹 𑒣𑒹𑒙 𑒦𑒩𑒥 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏 𑒅𑒠𑓂𑒠𑒹𑒬𑓂𑒨 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒕𑒲? 𑒢𑒃 𑒕𑒲, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒄 𑒍𑒃 𑒮𑓂𑒞𑒩𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪 𑒖𑒑𑒯 𑒣𑒩𑒏 𑒑𑒣 𑒯𑒋𑒞। 𑒁𑒐𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒥𑒲𑒔𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒁𑒕𑒱।
𑒧𑒯𑒹𑒬𑒖𑒲𑒏 𑒔𑒹𑒯𑒩𑒰𑒣𑒩 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒕𑒱𑒙𑒏𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒢। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒆𑒣𑒩 𑒦𑒹𑒪।
𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒦𑒃𑒨𑒹 𑒑𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒏𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒑𑒩𑒲𑒥 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒕𑒻𑒟। 𑒧𑒢 𑒞𑒿 𑒦𑒹𑒪 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒯𑒱𑒋𑒢। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒃 𑒥𑒱𑒔𑓂𑒔𑒹𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒑𑒼𑒩𑒹, 𑒖𑒢𑒳 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒞𑒩𑒅𑒥 𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒼𑒯𑒹𑒪𑒻𑒢, 𑒥𑒰𑒖𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒪𑒰। 𑒧𑒯𑒹𑒬𑒖𑒲 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒩𑒼𑒏𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒪𑒻𑒢, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒞𑒃 𑒥𑒱𑒔𑓂𑒔𑒹𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒧𑒯𑒹𑒬𑒏𑒹𑒿 𑒩𑒼𑒏𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒾-
"𑒔𑒰𑒯 𑒣𑒲𑒥𑒻𑒏 𑒖𑒑𑒯 𑒕𑒲। 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒿 𑒍 𑒥𑒰𑒖𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒞𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒼 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒪𑒱𑒨𑒾𑒢।"
𑒍𑒃 𑒥𑒹𑒏𑒞𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒂𑒩𑒼 𑒮𑒯 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒻𑒢, 𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰𑒖𑒲 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒧𑒳𑒐𑒰𑒞𑒱𑒥 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰-
"𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰𑒖𑒲, 𑒏𑒼𑒢 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒥𑒰𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒧𑒰𑒋-𑒥𑒰𑒣 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒥𑒹𑒙𑒰-𑒣𑒼𑒞𑒰 𑒪𑒹 𑒖𑒧𑒰 𑒏𑒩𑒱𑒏𑓄 𑒩𑒐𑒢𑒹 𑒢𑒃 𑒕𑒻𑒟 𑒂𑒏𑒱 𑒩𑒐𑒻𑒪 𑒦𑒩𑒱 𑒠𑒱𑒢 𑒁𑒣𑒮𑒱𑒨𑒰𑒿𑒞 𑒢𑒃 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟। 𑒖𑒯𑒰𑒿 𑒞𑒏 𑒏𑒱 𑒢𑒲𑒏-𑒥𑒹𑒖𑒰𑒋 𑒏𑒱 𑒥𑒹𑒖𑒰𑒋-𑒢𑒲𑒏, 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒩𑒻𑒪 𑒥𑒳𑒡𑒱𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒑 𑒏𑒩𑒞𑒱 𑒕𑒻𑒟, 𑒞𑒹𑒏𑒰𑒧 𑒏𑒯𑒱 𑒢𑒹 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒥𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒍𑒯𑒼 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒰𑒯𑒱𑒪 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒞 𑒯𑒹𑒞𑒰?"
𑒯𑒧 𑒔𑒳𑒣𑓂𑒣𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒾𑓀। 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒧𑒲𑒔𑒲𑒢 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒬𑒳𑒦𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩

𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒏𑒧𑓂𑒣𑒢 𑒢𑒹 𑒐𑒞𑒧 𑒦𑓄 𑒩𑒳𑒏𑒪 𑒕𑒪।
𑒧𑒯𑒰𑒞𑓂𑒧𑒰𑒖𑒲 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒰𑒢𑒟𑒱 𑒏𑒱 𑒧𑒯𑒹𑒬𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒰𑒫𑒱 𑒂𑒏𑒱 𑒏𑒲 𑒮𑒼𑒔𑓂𑒨, 𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒧𑒹 𑒬𑓂𑒪𑒼𑒏-𑒣𑒩-𑒬𑓂𑒪𑒼𑒏 𑒥𑒰𑒖𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪।
𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒯𑒰𑒟𑒧𑒹 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒑𑒱𑒪𑒰𑒮𑒙𑒰 𑒩𑒯𑒋, 𑒏𑒯𑒥𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒾 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒑𑒱𑒪𑒰𑒮𑒏𑒹𑒿 𑒫𑓂𑒨𑒹𑒨𑒞𑒩 𑒩𑒰𑒐𑒰 𑒣𑒰𑒢 𑒠𑒱𑒮 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒾।

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 ggajendra@videha.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒇।**

𑓓𑓕𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪𑒏 𑓕 𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰- 𑒏𑒟𑒰-𑓕 𑒖𑒏𑒩 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒁𑓀𑒑𑓂𑒩𑒹𑒖𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨 𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 𑒣𑒩

<u>𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒪𑒹𑒐𑒏𑒏 𑒂𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒂 𑒍𑒏𑒩 𑒂𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒏𑒏 𑒮𑒧𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒮𑒲𑒩𑒲𑒖</u> 𑒧𑒹 𑒁𑒐𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒾-

𑓑 𑒏𑒰𑒧𑒱𑒢𑒲𑒏 𑒣𑒰𑓀𑒔 𑒙𑒰 𑒏𑒫𑒱𑒞𑒰 𑒂 𑒍𑒏𑒩 𑒧𑒡𑒳𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒗𑒰𑒏 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

<u>𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓐𑓑_𑓐𑓘_𑓒𑓐𑓑𑓖</u>

𑓒 𑒖𑒑𑒠𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒗𑒰 "𑒧𑒢𑒳"𑒏 "𑒧𑒰𑒙𑒱𑒏 𑒫𑒰𑒮𑒢"𑒣𑒩 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

<u>𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓕𑓓</u>

𑓓 𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞𑒏 𑒋𑒏𑒰𑓀𑒏𑒲 "𑒖𑒱𑒢𑓂𑒠𑒑𑒲𑒏 𑒧𑒼𑒪" 𑒂 𑒍𑒏𑒩 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲

<u>𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯_𑓓𑓕𑓔</u>

𑒌 𑒬𑒵𑓀𑒐𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒂𑒑𑒰𑒿 𑒮𑒧𑒰𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒡𑒰𑒩𑒰𑒏 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒑𑒝𑒧𑒰𑒢𑓂𑒨 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒢𑒖𑒩𑒱𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒩𑓂𑒫𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑓕-𑓕 𑒙𑒰 𑒏𑒟𑒰 𑒂𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒟𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒕𑒟𑒱:-

𑓑𑒏𑒣𑒱𑒪𑒹𑒬𑓂𑒫𑒩 𑒩𑒰𑒅𑒞
𑓒𑒅𑒧𑒹𑒬 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪
𑓓𑒩𑒰𑒧 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒮𑒰𑒯𑒳
𑓔𑒩𑒰𑒖𑒠𑒹𑒫 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪
𑓕𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒫𑒱𑒪𑒰𑒮 𑒩𑒰𑒨
𑓖𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪
𑓗𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪
𑓘𑒩𑒰𑒧𑒰𑒢𑒢𑓂𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

ऐ अंकमे प्रस्तुत अछि उमेश मण्डलक ५ टा कथा, जइपर हमर समीक्षा अंग्रेजीमे सम्पादकीय पृष्ठ पर अछि- सम्पादक

उमेश मण्डलक पाँचटा कथा

कथा ५

चौदहो देवान

साँझू पहरा टहलै-बुलैले निकलल रहि। ओना, घुमतीक बेर भऽ गेल छल माने टहैल-बुल कऽ आपस होइत रहि। एकहाथमे मोड़ल छत्ता रहए आ दोसर हाथमे मोबाइल। हलाँकि मेघ एक्कोबेर हसियोबो ने करए। छत्ता जहिना मोड़ल लऽ कऽ चलल रहि तहिना मोड़ले छल। दुनूकेँ एक हाथसँ दोसर हाथमे अड़-बदल करैत लस्तरल चलैत रहि। जहिना अपने लस्तरल चलैत आबि रहल रहि तहिना सड़कक कातक खेतमे टरटराइत बेंगक बोलीक टाँस लाखो प्रश्न ठाढ़ कइये रहल छल। आखिर ओकरो सभकेँ मौका भेटल छै कनि, अपन बात अपना शब्दमे रखैक अधिकार की ओकरा नइ छै, छेबे करइ। ओना, कखनीकाल टरटनीक टाँस अनसोहाँत सेहो लागि जाइ छल।
छत्ताकेँ एक हाथसँ दोसर हाथमे लैत रहि कि तखने मनमे उठल, अनेरे एकरा हाथ लगा बढ़ि भेलै। नहि जानि, बेंगक टरटनी आकि अजवाड़ल दुनू हाथक कारणेँ, एकाएक मनमे अस्तरा-तस्ती उत्पन्न भेल। मन जेना औनाए लागल। मुदा बिच्चेमे शान्त मन मोन पड़ैत कहलक-
"बिसैर गेलौ, केना माथपर गहुमक मोटरीकेँ एक हाथे पकैड़ दोसर हाथमे

छत्ता लऽ कऽ मठिपर पसिवैल जाइत नहि? अप्पन तँ मात्र साए ग्रामक मोबाइल अछि।"

वास्तवमे, एखन बरसातिक समय छेलै। रस्ता-पेरा बड्ड चैल जोग नहि छल। थाल-कादो जे रहै से तँ रहबे करत जे सड़कक कटाइर-खोरा एक-दोसरकेँ काटि देने छल। माने, कटल सड़क रहने एक-टोलक लोकसँ दोसर टोलक लोक प्रायः कटल-हटल रहै छल। एक टोलसँ दोसर टोल जाएब कठिन छेलै। मुदा ख्याँहिसो तँ एक्के रंगक होइत नहि अछि। जनिगीसँ जोड़ल ख्याँहिसकेँ कोनो चलानी पुरबए पड़ैत छइ। आर ने पीच हलैक रहल अछि। मन सुहकाबैत लोक। असथिर भेल। चालमि तेजी आएल।

दस डेग जप्पन आगू लछुरलौं कि बुझि पड़ल कियो दू वेकती अपनामे गप-सप्प करैत आगूए बढ़ि रहल अछि। आगू बढ़ब बुझि चिन्हार हुनका सबहक गपपर केन्द्रित भेल। ओना, लागल बोलीसँ चिन्हि गेलिऐ जे चीनू आ सुरेन्द्र छथि। अपने पाछू-पाछू रही, तँए टोकब उचित नहि बुझि सुनए लगलौं। सुरेन्द्र बाजल-

"चीनू, जहियासँ रंगाक गाड़ी चलबए लगलौं तहियासँ बड्ड जे।"

सुरेन्द्रकेँ रोकैत बिच्चेमे चीनू बाजल-

"थम्ह, कनी लागहि करए दे।"

सड़कक कातमे ठाढ़ भऽ चीनू पेशाब करए लगल। एगल गप सुनैक जिज्ञासामे कनि कनी, हमहूँ अपन डेग छोट कए लेलौं। अन्हार रहबे करत। मुदा अन्हारल रहलौं नहि, मोबाइल टनटनाए लगल। मोबाइलकेँ सैलेन्टो केना करितिऐ, पत्नीक फोन छल। रिसिभ करैत पुछलियैन-

"कहू।"

पत्नी बजली-

"इजोरिया बाट करै छी कि नाटक बाट?"

कहलियैन-

"આવયિ ૧હ૭ છી।"

કહ્વ ડીકે ૧હૈન। અન્હાર વઢિ ૧હ૭ છ૭। નાવનમે સુમેન્દ્ર આ ધીનૂ પાછૂ ઘુમિ આગૂમે ઠાઢ઼ ભે૭। અન્હાર ૧હને દુનૂમે સઁ કિયો ને વુઝિ સકૈ૭ છ૭ જે હમહૂઁ પાછૂઠ-પાછૂ છયિ। મુદા મોવાઇ૭પર જે વળ૭ી નઇ વો૭ીકેઁ અકાનિ દુનૂ ગોમે વુઝિ ગે૭ જે ૧મેશ છી। કેનવો અન્હાર કિયે ને ૧હઠ મુદા દેખૈવ૭ાકેઁ નઁ દેખ૭ ભાઇઠ કનિ। સંયોગાસઁ દુનૂ ગોમે એક્કે સ્વ૧મે વાજ૭-

"૧મેશ?"

વળ૭ી-

"હઁ।"

ધીનૂ વાજ૭-

"ય૭ તીનૂ ગોમે સંગે ગપ-સપ્પ કૈન ય૭ી।"

પુછ૭યિ-

"સુમેન્દ્ર કી વળે છ૭ી?"

સુમેન્દ્ર અકયકાશ વાજ૭-

"નઇ વુઝ૭ી, ભાય સાહેવ।"

નૈવીય ધીનૂ મોન પાડ઼િ દે૭કે-

"કહૈ જે છે૭હિ, ગંગાવાક ઙ્નાઇવ઼ી-દે।"

નઇ વચિયેમે કહ૭યિ-

"હઁ, હઁ સુમેન્દ્રા કી કહૈ છે૭હક સેહો કહક આ ય૭વો કનહ।"

સુમેન્દ્ર વાજ૭-

"નઇ ૧મેશ ભાય, અહૂઁકેઁ નઁ વુઝ૭ અછિ કિનિ જે ગંગા ભૈયામે આઇ સાન-આઠ મહિનાસઁ ઙ્મેવની કૈ છી। દિ૭ી૭સઁ આવ ગામે આવિ ગાડ઼ી ય૭વૈ છી। સઠહ ધીનૂ ભાયકેઁ કહૈ છે૭યિન જે દેખયિયૌ ગંગા કહ૭ક ભનિ વનસાન ગાડ઼ી નૈ ય૭ન, નાવે કોનો દોસર કાજ પકૈડ઼ ૭।"

સુમેન્દ્રક વાન જહિના ચુપ ભઽ સુનૈ છે૭ી નહિના થોડ઼ેકા૭ આનો ચુપ્પે ૧હિ

गेलौं। मनमे गंगाक बात सभ जे आएल से त' एबे कएल मुदा सुरेन्द्रक जिनगी सेहो आगूएमे छल। यएह रोड छोड़ि जरमे एतए-सँ गामक ओर पार तक सात-आठटा कटाहर नहै छेलै। आ तरमे सुरेन्द्र जाल बिनसात माछ मारि गूजर करै छल। मुदा आब जहिना पीच बनल तहिना सुरेन्द्र ड्राइवर भऽ गेल अछि। बेचारा ने ओतेक पढ़लिख अछि आ ने ठनगिन। लऽ दऽ कऽ खाली गाड़ी चलबऽ अबै छइ। गाड़ी-घोड़ाक लॉलोक हिसाब-किताब साधारण लोकक हिसाबसँ बनौल नहि अछि। एकाएक मन तमतमाएल। जाय! अइनमे ने एक्कोटा ठनकि बउँ लोक जीव लैत अछि। मुदा से गाममे थोड़े हएत। गाममे एक ठनकि बउँ जीव कठिनाह अछि। गाम त' गाम छी। ऐठाम त' चौदहो देवान प्रेलल जाइए।
मन भेल सुरेन्द्रकेँ कहिए- सुरेन्द्र, हमरा-तोरा सन लोक लेल दू-तीन-चारि तरहक ठनकि पड़ैत अछि। मुदा लगले दोसर मन ईहो कहबे केलक जे- कोनो नीको विचार समय पाबयि कऽ कहलापर नीक होइए, नहि त' 'प्रवचन' बनि कि कोनो कम नीक-नीक विचार ओघराएल अछि। तँए, चुप्पे रहलौं। मुदा तइ बिच्चेमे सुरेन्द्रक मोबाइल टनटनेलै, गंगाक कॉल देख सुरेन्द्र सभ बातकेँ बिसैर बाजल-
"हँ गंगा भैया?"
"सुरेन्द्र, ओना त' जानि बिनसात मना कए देने छेलियह मुदा काल्हि कोसी जाइक अछि, छुट्टी छह त' चलह।"

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

𑒙𑒰. 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣- 𑓑 𑒙𑒰 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒟𑒰- 𑒬𑓂𑒩𑒠𑓂𑒡𑒰-𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢

कुमार मनोज कश्यप

१टा लघुकथा

श्रद्धा- सम्मान

चनानंद मुंबई मे सी० ए० डी० एम० मिश्रा नाम सँ सुव्यवस्थित आ बेस चिन्हार्। चाहे ओ व्यावसायिक क्षेत्र हो, सामाजिक सहयोग हो आ कि सांस्कृतिक मंच़ हुनकर उपस्थिति सभ ठाँ निश्चये बुझू। गामक लोक ताहू मे जानथि़ आ तैं मुंबई जा कऽ हुनका सँ बिनु भेँट- घाँट केने आपस आबि जाइ से ठीक नहि ताहू सऽ पैघ बात जे रहबाक ठेकानक तलाश तऽ छलैहे हमरा। फोन सऽ पता बुझि सीधे स्टेशन सऽ अबैत हुनकर ऑफिस पहुँचलहुँ। बेस अरल- सैल सुसज्जित ऑफिस। मुदा हमर ध्यान आकृष्ट केलक सामने देबाल पर हुनकर पिता के मुस्कियाइत पैघ फोटो पर लटकल माला! मोन घिरनी जकाँ नाचि गेल असाध्य कष्ट मे हुनकर कुहरि- कुहरि कऽ काटल अंत समय! बड़ सोर!! दिन- रातिक दर्द सँ चिकरैत!!! घर तेहेन गन्हाइत जे ओम्हर हुलकियो देब कठिनाह। देख- भाल लै राखल नर्स अपन नाक- मुँह बान्हि निन्नक सूइया भोकि कहुना अपन कर्तव्य पूरा करय। तकरा बाद थोड़ेक काल शांत फेर वैह क्रम! सभक ठोर पर एक्के बात बूढ़ा लल भगवानक घर मे जगह के अकाल पड़ि गेल छनि! एहन नारकीय कष्ट सऽ उठा लेथिन से नहि!! नहि जानि कोन जनमक पापक भोग भोगा रहल छथिन!!!

" 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰 𑒏𑒼𑒢 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿? 𑒔𑒰𑒯𑒼 𑒮𑒹𑒩𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱! "

" 𑒢𑒯𑒱 𑒢𑒯𑒱! 𑒥𑒰𑒙𑒏 𑒗𑒧𑒰𑒩𑒪 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒢𑒹 𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒑𑒹𑒪। "

" 𑒔𑒪𑒴 𑒛𑒹𑒩𑒰 𑒣𑒩 𑒮𑓂𑒢𑒰𑒢- 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒏𑓄 𑒂𑒩𑒰𑒧 𑒏𑒩𑒥। "

𑒣𑒰𑒕𑒴- 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒯𑒧 𑒋𑒏 𑒥𑒹𑒩 𑒤𑒹𑒩 𑒍 𑒕𑒼𑒙𑒼 𑒂 𑒍𑒯𑒱𑒣𑒩 𑒪𑒙𑒏𑒪 𑒧𑒰𑒪𑒰 𑒏𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲। 𑒧𑒼𑒢 𑒟𑒲𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪।

-**𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒧𑒢𑒼𑒖 𑒏𑒬𑓂𑒨𑒣, 𑒮𑒧𑓂𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱:** 𑒦𑒰𑒩𑒞 𑒮𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒹 𑒅𑒣-𑒮𑒔𑒱𑒫, **𑒮𑓀𑒣𑒩𑓂𑒏:** 𑒮𑒲-𑓑𑓑, 𑒙𑒰𑒫𑒩-𑓔, 𑒙𑒰𑒃𑒣-𑓕, 𑒏𑒱𑒠𑒫𑒃 𑒢𑒑𑒩 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 (𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒯𑒰𑒙 𑒏𑒹 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒹), 𑒢𑒃 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲-𑓑𑓑𑓐𑓐𑓒𑓓 𑒧𑒼 𑓙𑓘𑓑𑓐𑓘𑓑𑓑𑓘𑓕𑓐, 𑓘𑓑𑓗𑓘𑓒𑓑𑓖𑓓𑓒𑓘 𑒄-𑒧𑒹𑒪 : writetokumarmanoj@gmail.com

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

३.७ जगदीश प्रसाद मण्डल- अपन रचित रचना

जगदीश प्रसाद मण्डल

अपन रचित रचना

वयसेँ दीनबन्धु भायमे आनसँ भिन्न एकटा विशेष गुणक विशेषता रहैन। ओना, ईहो नहि कहल जा सकैए जे एहेन विशेष गुण विशेषता रूपमे दीनबन्धुए भायटा मे छैन आ दोसरमे नहि अछि। कछु-ने-कछु सभमे अछि। मुदा सभमे जगजिआर नइ भऽ पबैत अछि। या तँ तरे-तर सड़ि जाइए वा अपकर्षु भऽ रहि जाइए। कछुए एहेन लोक होइ छैथ जनिकामे सौन मासक झुहार जकाँ साओ भरि झुहारल रहै छैन।

वयसेँ दीनबन्धु भायमे, जखन पाँच-छअ बरखक रहैथ, आन बयसासँ भिन्न एकटा गुण प्रस्फुटित भेलैन। ओ भेलैन जे जहिना कोनो बच्चा आकासक आवाज सुनि, आकासक आवाजक माने भेल दूरसँ सुनल आवाज, कविताक स्वर गुनगुनाए लगैए, तँ कियो कॉपीपर कलमसँ लिखए लगैए, कोनो बच्चा कुम्हारक चाकपर गढ़ल बर्तन जकाँ अपन बाटी-गिलासमे गरदा-माटिकेँ भरि गढ़न करए लगैए, माने गिलासक आकारकेँ गढ़ए लगैए आदि-इत्यादि। मुदा तइ सभसँ हटि जखन दीनबन्धु भाय पाँच-छअ बरखक

𑒕𑒪, 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒼𑒙-𑒕𑒼𑒙 𑒑𑒰𑒕 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒻𑒞 𑒥𑒰𑒙 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒪𑒻𑒢।

𑒣𑓂𑒩𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒑𑒖𑒥 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒼-𑒪𑒰𑒐𑒼 𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒖𑒲𑒫-𑒖𑒢𑓂𑒞𑒳𑒮𑒿 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒑𑒰𑒕-𑒥𑒱𑒩𑒲𑒕 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒼 𑒋𑒏-𑒠𑒼𑒮𑒩𑒮𑒿 𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒋𑒏-𑒋𑒏 𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒧𑒹 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒼- 𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒼 𑒂 𑒑𑒳𑒝𑒼 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒹 𑒕𑒲, 𑒩𑓀𑒑𑒹 𑒠𑒱𑒮 𑒠𑒹𑒐𑒥 𑒞𑒿 𑒏𑒼𑒢 𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒞। 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒍𑒏𑒩 𑒬𑒏𑒪-𑒮𑒴𑒩𑒞 𑒠𑒱𑒮 𑒠𑒹𑒐𑒱𑒨𑒾 𑒞𑒿 𑒯𑒖𑒰𑒩𑒼 𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒙𑒞। 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒮𑒰𑒜𑓃𑒹 𑒂𑒚 𑒤𑒲𑒙𑒏 𑒪𑒧𑓂𑒥𑒰𑒃 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒻 𑒞𑒿 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒤𑒲𑒙𑒼𑒮𑒿 𑒏𑒧, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰-𑒥𑒱𑒪𑒰𑒃, 𑒑𑒰𑒋-𑒧𑒯𑒲𑓀𑒮 𑒃𑒞𑓂𑒨𑒰𑒠𑒱 𑒠𑒱𑒮 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒻 𑒞𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒯𑒢𑒹 𑒂𑒖𑒳𑒏 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒦𑒰𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒣𑒢 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏 𑒡𑒳𑒢 𑒮𑒫𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢।

𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒦𑒰𑒨 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒹𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒧𑒳𑒯𑒹𑒿 𑒮𑒳𑒢𑒢𑒹 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐 𑒞𑒿 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐 𑒕𑒲, 𑒍 𑒁𑒢𑒏𑒰 𑒦𑒩𑒼𑒮𑒹 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒪𑒃𑒋। 𑒍 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒿𑒯𑒱-𑒥𑒪𑒏 𑒂𑒬𑒰𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒋। 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒦𑒩𑒼𑒮𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒪𑒃𑒋 𑒂 𑒁𑒣𑒢 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒞 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒻𑒋। 𑒏𑒯𑒥 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒂 𑒁𑒢𑒏𑒩 𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒏𑒲 𑒦𑒹𑒪? 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒦𑒹𑒪 𑒮𑓂𑒫𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒱𑒞 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒥𑒢𑒰 𑒔𑒪𑒥 𑒂 𑒁𑒢𑒏𑒩 𑒦𑒩𑒼𑒮 𑒦𑒹𑒪, 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒣𑒩 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒥𑒱𑒞𑒰𑒋𑒥। 𑒖𑒹𑒢𑒰, 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲 𑒂 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲, 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒨 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒱𑒞 𑒖𑒲𑒫𑒢।

𑒮𑓂𑒫𑒰𑒦𑒰𑒫𑒱𑒏 𑒁𑒕𑒱, 𑒐𑒹𑒞𑒲-𑒣𑒟𑒰𑒩𑒲 𑒯𑒳𑒁 𑒏𑒱 𑒧𑒰𑒪-𑒖𑒰𑒪 𑒂𑒏𑒱 𑒑𑒰𑒕𑒲-𑒏𑒪𑒧, 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒥𑒻 𑒕𑒲, 𑒪𑒑𑒰𑒥𑒻 𑒕𑒲, 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒍𑒏𑒩 𑒑𑒳𑒝-𑒠𑒼𑒭 𑒠𑒹𑒐 𑒏𑓄, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒔𑒳𑒢𑒱-𑒔𑒳𑒢𑒱 𑒏𑓄, 𑒥𑒳𑒗𑒱-𑒮𑒳𑒗𑒱 𑒏𑓄। 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒵𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒞𑒿 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒢𑒲𑒏-𑒥𑒹𑒖𑒰𑒋𑒮𑒿 𑒦𑒩𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒿𑒋, 𑒔𑒳𑒢𑒱-𑒔𑒳𑒢𑒱 𑒏𑓄 𑒂𑒢𑒥 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒦𑒰𑒫𑒱𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒥𑒰𑒞 𑒞𑒿 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒖𑒹 𑒋𑒏-𑒠𑒱𑒮 𑒥𑒹𑒠𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒦𑒹𑒪𑒰 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒠𑒱𑒮 𑒔𑒰𑒩𑓂𑒫𑒰𑒏 𑒮𑒢 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒪𑒰।

𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒦𑒰𑒃𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒞𑒿 𑒢𑒃 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒖𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒻 𑒕𑒲 𑒞𑒃𑒧𑒹 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒁𑒮𑒑𑒩𑒹 𑒠𑒹𑒐 𑒣𑒛𑓃𑒻 𑒕𑒻𑒟। 𑒍𑒢𑒰, 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒦𑒰𑒃𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒧𑒹 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒌 𑒠𑒳𑒂𑒩𑒹 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒢𑒃 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒂𑒃𑒮𑒿 𑒣𑒔𑒰𑒮 𑒥𑒩𑒐 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒹𑒮𑒿 𑒍 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒖𑒳𑒛𑓃𑒪 𑒩𑒯𑒪𑒰। 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒞𑒿 𑒞𑒲𑒢 𑒮𑒰𑒪 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒏𑒾𑒪𑒹𑒖 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱

𑒢𑒱𑒏𑒱𑒪𑒥𑒹 𑒏𑒹𑒍 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒻𑒫𑒲𑒨 𑒐𑒹𑒞-𑒣𑒟𑒰𑒩𑒏 𑒂𑒛𑓃𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒰𑒢𑒢 𑒕𑒴𑒍 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒿𑒋 𑒏𑒯𑒥 𑒖𑒹 𑒧𑒰𑒩𑒱𑒨𑒼 𑒕𑒳𑒥𑒱 𑒪𑒹𑒪𑒾𑓀, 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒁𑒕𑒱। 𑒐𑒹𑒞-𑒣𑒟𑒰𑒩𑒏 𑒞𑒩𑒧𑒹 𑒧𑒰𑒙𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒑𑓀𑒑𑒰-𑒑𑓀𑒑𑒰𑒏 𑒑𑒳𑒧𑓂𑒧𑒼 𑒂 𑒢𑒴𑒣𑒼 𑒥𑒢𑒾𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒫𑒋𑒯 𑒢𑒹 𑒕𑒳𑒥𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒋 𑒖𑒹 𑒐𑒹𑒞𑒧𑒹 𑒏𑒴𑒣 𑒐𑒳𑒢𑒱, 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒱 𑒧𑒛𑓃𑒳𑒂 𑒥𑒼𑒂 𑒣𑒙𑒰, 𑒧𑒛𑓃𑒳𑒂𑒏 𑒐𑒹𑒞𑒲 𑒥𑒙𑒰𑒃 𑒏𑒩𑒻𑒋 𑒂 𑒏𑒰𑒿𑒙𑒴-𑒣𑒳𑒞𑒲 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒒𑒩 𑒁𑒥𑒻𑒋। 𑒫𑒋𑒯 𑒞𑒿 𑒬𑓂𑒩𑒧𑒏 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒞𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒹𑒏𑒩 𑒑𑒱𑒢𑒞𑒱𑒨𑒼 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒧𑒛𑓃𑒳𑒂𑒏 𑒑𑒱𑒢𑒞𑒲, 𑒁𑒢𑓂𑒢𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑒻𑒕𑒪𑒰 𑒮𑒰𑒪 𑒧𑒼𑒙𑒏𑒰 𑒁𑒢𑓂𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒯𑒱𑒿 𑒧𑒛𑓃𑒳𑒂 𑒮𑒢 𑒁𑒢𑓂𑒢𑒮𑒿 𑒧𑒹𑒯𑒱𑒨𑒹 𑒏𑒢𑒱 𑒢𑒹 𑒯𑒳𑒁𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒼𑒙𑒏𑒰 𑒁𑒢𑓂𑒢 𑒏𑒯𑒥𑒻𑒋! 𑒫𑒋𑒯 𑒞𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏 𑒐𑒹𑒪 𑒕𑒲, 𑒧𑒼𑒙𑒏𑒰 𑒧𑒹𑒯𑒲 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒧𑒯𑒲𑒏𑒰 𑒧𑒼𑒙 𑒥𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒍𑒢𑒰, 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒗𑒰𑒃𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔, 𑒂𑒢-𑒂𑒢𑒏 𑒧𑒳𑒯𑒹𑒿 𑒖𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒻𑒞 𑒋𑒪𑒾𑒿 𑒯𑒹𑒢 𑒞𑒩𑒧𑒹 𑒞𑒹𑒞𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒔𑒰𑒣𑓂𑒣 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒣𑒏𑒻𑒛𑓃 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒑 𑒖𑒰𑒋𑒥 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒲 𑒣𑒳𑒕𑒥𑒻𑒢, 𑒂𑒑𑒴𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒥𑒢𑒱 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒃𑒋। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒂𑒃, 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒖𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒮𑒰𑒏 𑒯𑒪𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒯𑒪𑒏𑒻𑒋 𑒂 𑒞𑒐𑒢 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑒏 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒳𑒏𑒞𑒰 𑒖𑒑𑒻𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪। 𑒧𑒢𑒹 𑒧𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒢𑒱𑒏𑒰𑒩𑒋 𑒪𑒑𑒪 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒭𑓂𑒨 𑒖𑒿 𑒧𑒢𑒳𑒭𑓂𑒨 𑒪𑒑 𑒥𑒻𑒮 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿-𑒖𑒯𑒰𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒞 𑒞𑒿 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒹 𑒏𑒩𑒞। 𑒌𑒙𑒰𑒧 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒔𑒼𑒣𑓂𑒣𑒰 𑒢𑒃 𑒯𑒳𑒁𑒋 𑒖𑒹 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒖𑒹 𑒢𑒧𑒯𑒩 𑒖𑒲𑒫 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒹 𑒏𑒩𑒋, 𑒞𑒐𑒢 𑒬𑒥𑓂𑒠 𑒣𑓀𑒕𑒲 𑒂 𑒯𑒰𑒟𑒲 𑒖𑒰𑒢𑒫𑒩 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒩𑒥𑒹 𑒏𑒹 𑒮𑒏𑒻𑒋। 𑒞𑒃𑒮𑒿 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒯𑒋𑒞। 𑒞𑒹𑒿-𑒞𑒩 𑒧𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒑𑒧 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒱𑒏𑓄 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒗𑒰𑒃 𑒌𑒙𑒰𑒧 𑒫𑒱𑒠𑒰 𑒦𑒹𑒪𑒾𑓀। 𑒋𑒏𑒰𑒋𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒪 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒣𑒢 𑒞𑒃𑒮 𑒥𑒩𑓂𑒐𑒏 𑒅𑒧𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒍 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒗𑒰𑒃 𑒂𑒃𑒮𑒿 𑒞𑒲𑒮 𑒮𑒰𑒪 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒏𑒾𑒪𑒹𑒖 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒪𑒰 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒁𑓀𑒑𑒲𑒏𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒲𑒨 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒫𑒯𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒖𑒲𑒫𑒢-𑒨𑒰𑒣𑒢 𑒏𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒏𑓄 𑒧𑒢 𑒣𑒰𑒕𑒳𑒍 𑒮𑒮𑒻𑒩 𑒖𑒰𑒋 𑒂 𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒏𑓄 𑒂𑒑𑒳𑒍 𑒮𑒮𑒩𑒋 𑒪𑒑𑒋।

𑒧𑒢 𑒖𑒯𑒱𑒿 𑒂𑒑𑒴 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒮𑒮𑒩𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒂𑒑𑒴 𑒧𑒳𑒯𑒹𑒿 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒛𑒹𑒑𑒼 𑒮𑓀𑒑𑒹-𑒮𑓀𑒑 𑒔𑒪𑒪। 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒗𑒰𑒃𑒏 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰𑒮𑒿 𑒖𑒐𑒢 𑒏𑒢𑒲 𑒣𑒰𑒕𑒳𑒋 𑒩𑒯𑒲 𑒏𑒱 𑒢𑒖𑒻𑒩 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒱 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒗𑒰𑒣𑒩 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒗𑒰𑒃 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰𑒏 𑒂𑒑𑒴𑒧𑒹 𑒮𑒑𑒱𑒯𑒩-𑒬𑒳𑒪𑒏 𑒑𑒰𑒕𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰। 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒑𑒰𑒕𑒏𑒹𑒿 𑒗𑒰𑒃 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒼

કરૈ છૈથ શ્રા ઙોન વળિકા-વળિકા ગુળગુળાકઽ વળવો કરૈથ, 'હાય ને પ્નક્ૃિત, કેકનો મોનમે શ્રુઉવૈએ શ્રા કેકનો સૉંહ્મે। કેકનો વાનહ વળે દનિક ટહટહૌશ્રા નૌદમે ત઼ કેકનો વાનહ વળે ગુપ-ગુપ શ્રન્હાન નાતમિ! શ્રૂઉક ગાછપન સઁ એકાએક દીનવન્ધુ મારક ળળૈન હમનાપન પઙૈઉના શ્રો ઙકમકેઉ। ઙકમકારક કાનાન્ન છૈઉન મનકેઁ માનાળાએવ ળે મનાસિક ઽ શ્રપને ગામક શ્રછિ, ત઼એ ગૌએ મેઉ। મુદા નીક ળકાઁ ચીહ્ન નહિ નહઉપિ હેના શ્રપને મન ઽહો કહૈન ળે તપ્પન ગૌશ્રાઁ કેના મેઉ? ગૌશ્રાઁ ત઼ શ્રો મેઉ ળે સંગા મહિથિઉએ।

દનવળ્ળાક શ્રાગૂમે દીનવન્ધુ માય઼ ઉગા પહુઁચ વળઉૌ-

"માય઼ સાહેવ, ગોઙ઼ ઉગૌ છી।"

ગોઙ઼ ઉગાવકેઁ શ્રપના વ઼ચિાને શ્રપને વૃદ્ધિ નહઉ છૈઉી ળે શ્રપના સમાક ળે પાનવિ઼ાનકિ-સામાળકિ વેવ઼હાન શ્રછિ તિર શ્રનુકૂઉ વળઉૌ। મુદા દીનવન્ધુ માય઼ શ્રપના મને વુદ્ધિ નહઉ છઉા ળે ગોઙ઼ ઉગૌક માને મેઉ સંગા-સંગા ચઉવા મનમે મઉઁ ળે દીનવન્ધૂ માય઼કેઁ ઉઁઙત હેનુ મુદા વેવ઼હાનકિ પક્ષ મળગૂત છૈન્હે। શ્રાસનિવાદ દરસઁ પહનિ વળઉા-

"પહનિ ચૌકીપન વૈસહ। પછાર્ત સમા કછિુ હેતર।"

શ્રોના, મનમે મેઉ ળે કહએિન, માય઼, શ્રાવ ત઼ કુનસીક ચઉૈન મઽ ગેઉ શ્રછિ, ચૌકીક પ્નથા ત઼ પ્નાન પઙિ ગેઉ। મુદા ઉગાએ શ્રપને મન નોકઉક ળે એહનો ત઼ સમ્મવ઼ મસ્યે સકૈએ ળે વેકતી-વેકતીક દૃનીપન, માને સામાળકિ, સામ્પ્નદાય઼કિ, ળાતીય઼ ર્ત્યાદિ ઉગામે વૈસ વ઼ચિાન-વ઼મિન્શ કનૈ। ત઼એ ચુપ્પે નહવ નીક વૃહઉૌ। તૈવીચ મનમે એકટા વ઼ચિાન શ્રપને ઉપૈક ગેઉ। ઉપકઉ ઽ ળે ળપ્પન ગપ-સપ્પક ક્નમ શુરૂ હએત તપ્પન તેહેન પ્નશ્ન મારક શ્રાગૂમે નાખ્યિ દેવૈન, ળેકના પુનવે શ્રા કનૈમે માસો દનિસઁ વેસી સમય઼ ઉગાતૈના શ્રનેને ત઼ કનાયિઁ કાઉક પછાર્ત, ળપ્પન વળૈસઁ મન શ્રકછૈતૈન ત઼ વળવે કનાતા ળે 'દોસન દનિ ઉ નહએ દહક', શ્રનેને ને સમ્વન્ધ-સૂત્ન વનિ ળાએતા ળરસઁ શ્રાવ઼ાળાહીક દૃશ્રાન પ્પુળિ ળાએતા

बैसते दीनबन्धु बाबू बजला-

"बौआ, अनचिन्हार तँ नहि मुदा अचचिन्हार तँ जरूर छह, तँइ पहिने अपन परिचय दऽ दाइ।"

तैबीच आँगनसँ कुसुमांगिनी चाह नेने दरबज्जापर पहुँच चौकीपर चाह राखि आगूमे ठाढ़ भऽ गेलीह। पत्नीकेँ ठाढ़ भेल दीनबन्धु बाबू देखैत जरूर मुदा तैयो आगू बजला-

"बौआ, अपना समाजक जे नैतिक पक्ष अछि, ओ ऐ रूपक अछि जे तेना चाह पीआइब हमरा बरजति करक चाही, मुदा परिवेश एहेन बनि गेल अछि जे ओ अपमानजनक मानल जाइत।"

दीनबन्धु बाबूक विचार जेना ठाँहि-दे कपारमे लागल तहिना मन हनहना गेल। अपने कहितु ए दुआरे नइ बाजी जे आगूमे एल पछाति जँ बाजब जे चाह नइ पीबै छी, से तँ सरासर झूठ हएत। तँइ, पहिने दीनबन्धु बाबूकेँ चाह हाथमे लऽ देलिऐन, पछाति अपने लेलौं। दीनबन्धु बाबू बजला-

"अप्पन परिचय पहिने दाइ, बौआ।"

परिचय दइतिन, मुदा की परिचय दइतिन! अगा-दगिमे पड़ि गेलौं। अपने मनकेँ सक्कत करैत विचारलौं जे जहिना कौलेजमे शिक्षकक आगू कोनो प्रश्ने रखै छेलौं आकि उत्तरे दइ छेलिऐन तहिना पुछबो करबैन आ उत्तरो देबैन। बजलौं-

"बाबू साहैब, तीन साल पहिने बी.ए. पास कऽ कौलेज छोड़लौं। कौलेज छोड़ैत-छोड़ैत मनमे उड़ि गेल जे नोकरी जीवन बान्हल जीवन होइए। जे जीवन शून्य कराब चाहए जीवन अन्त तक बनल रहत। मुदा मनक मालिक मनुक्ख तँ से नहि छी, कखनो अपन रूप बदैल जीवन बदैल सकैए। तखन तँ जीवनक संग मनक झगड़ा हएत। मनक झगड़ाक रगड़ाक बान देह थोड़े उड़ा सकैए, ओ तँ तरे-तर गलि जाइत। तँइ गाममे रहि स्वनिर्मित रचना अपने जकाँ करए चाहै छी।"

हमर बात सुनि दीनबन्धु बाबूक मन ओहिना अलसा गेलैन जेना कोनो सातेक

𑒣𑒰𑒞 𑒂𑒏𑒱 𑒮𑒴𑒐𑒪-𑒣𑒞𑓂𑒞𑒲, 𑒑𑒰𑒕𑒮𑒿 𑒯𑒙𑒪 𑒣𑒕𑒰𑒞𑒱 𑒁𑒪𑒮𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒣𑒳𑒕𑒻𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒦𑒰𑒨 𑒯𑒱𑒨𑒰𑒮𑒱-𑒯𑒱𑒨𑒰𑒮𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒔𑒹𑒯𑒩𑒰 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒞𑒻𑒥𑒲𑒔 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒧𑒢 𑒏𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒏 𑒖𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒁𑒐𑒢 𑒞𑒏𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒦𑒰𑒨𑒮𑒿 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒢𑓂𑒡-𑒮𑒩𑒼𑒏𑒰𑒩 𑒢𑒃 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒐𑒢 𑒞𑒿 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒍 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒪-𑒢𑒱𑒬𑓂𑒕𑒪 𑒕𑒻𑒟 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒞𑒿 𑒯𑒧𑒯𑒴𑒿 𑒕𑒲𑒯𑒹। 𑒞𑒃𑒮𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒮𑒯𑒙𑒱 𑒁𑒕𑒱𑒋। 𑒁𑒣𑒢 𑒔𑒹𑒯𑒩𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒢𑒾𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒪𑒾 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒾𑒪𑒖𑒧𑒹 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒏𑒏 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒢𑒾𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒹𑒪𑒾।

𑒧𑒡𑓂𑒨𑒨𑒳𑒑𑒲𑒢 𑒏𑒫𑒱 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒢𑒐-𑒮𑒱𑒐 𑒩𑒴𑒣 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒾 𑒂 𑒮𑒱𑒐-𑒢𑒐 𑒩𑒴𑒣 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒾, 𑒦𑒪𑒹𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒮𑒱𑒐-𑒢𑒐 𑒂𑒏𑒱 𑒢𑒐-𑒮𑒱𑒐 𑒣𑒩𑒹𑒐 𑒣𑒹𑒪𑒾 𑒫𑒰 𑒢𑒯𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒹 𑒢𑒯𑒱, 𑒍 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢𑒏 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒩𑒴𑒣 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒻𑒢। 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒦𑒰𑒨 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒥𑒾𑒂, 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒪𑒯𑒏?"

𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒞𑒐𑒢 𑒢𑒹, 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒕𑒪 𑒢𑒯𑒱, 𑒏𑒢𑓂𑒯𑒰 𑒯𑒰𑒿𑒮𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒾-

"𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒁𑒣𑒢𑒹𑒮𑒿 𑒦𑒹𑒿𑒙 𑒏𑒩𑒻𑒏 𑒥𑒛𑓂𑒛 𑒏𑒰𑒧𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱।"

𑒮𑒦 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒦𑒰𑒨 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒥𑒾𑒂, 𑒯𑒩𑒱 𑒁𑒢𑒢𑓂𑒞 𑒯𑒩𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒁𑒢𑒢𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒞 𑒁𑒩𑒥 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏 𑒬𑒏𑒪-𑒚𑒰 𑒢𑒯𑒱, 𑒮𑒰𑒞 𑒁𑒩𑒥 𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱-𑒫𑒱𑒫𑒹𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒃। 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒁𑒟𑒰𑒯 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒏𑒹 𑒏𑒹𑒞𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒟𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒞, 𑒥𑒛𑓂𑒛 𑒦𑒹𑒪 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏 𑒥𑒳𑒗𑒱𑒏 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱𑒧𑒱𑒞𑒰।"

𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒦𑒰𑒃𑒏 𑒥𑒨𑒰𑒢 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒧𑒢𑒏 𑒦𑒰𑒫 𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒥𑒠𑒪𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒮𑓀𑒏𑓂𑒩𑒧𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒦𑒰𑒫-𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒠𑒹𑒐 𑒧𑒢 𑒔𑒯𑒻𑒏 𑒅𑒚𑒪-

"𑒦𑒰𑒨 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥, 𑒁𑒣𑒢 𑒩𑒔𑒢𑒰?"

𑒠𑒲𑒢𑒥𑒢𑓂𑒡𑒳 𑒦𑒰𑒨 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒥𑒹𑒥𑒯𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒏𑒲 𑒠𑒹𑒐𑒻 𑒕𑒯𑒏, 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒟𑒰-𑒣𑒱𑒯𑒰𑒢𑒲𑒏 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒕𑒯, 𑒂 𑒮𑒼𑒗𑒰𑒧𑒹 𑒍𑒃𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒩𑒴𑒣 𑒠𑒹𑒐𑒻 𑒕𑒯𑒏, 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒧𑒢 𑒢𑒹 𑒮𑓂𑒫𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒱𑒞

નાસ્તા વનૌતા"

નશા-પાન કેઊક પછાર્તા ળેના મનક વચિાન ઉગાડુમ કરૈત ઘુમર ઊગૈર તહિના અપનો મનમે મેઊ દીનવન્ધુ માર્ક વચિાનકેં અંગીકાર કરૈત વળઊૈ-

"મુદ્દા?"

દીનવન્ધુ માય વળઊા-

"મનુક્ય સ્વતંત્ર પ્રાણી છી। તેં સ્વતંત્ર ળીવન વના દુનિયાંમે કહિ કરવ અછા વસ, ઇતવે।"

(૦૭ અગાસ્ત ૨૦૨૨)

- ળગદીશ પ્રસાદ મણ્ડળીક ળન્મ મધુવની ળિઊાક વેરમા ગામમે ૫ ળુઊાઈ ૧૯૪૭ ઈસ્વીમે મેઊૈન। મણ્ડળી હિન્દી એવં રાળનીતિ શાસ્ત્રમે એમએક અહ્રતા પાવિ ળીવિકોપાર્ળન હેતુ કૃષિ કાર્યમે સંઊગ્ન મઙ નૂચા પૂર્વક સમાળ સેવામે ઊાગિ ગેઊા સમાળમે વ્યાપ્ત રૂઢિવાદી એવં સામન્તી વ્યવહાર સામાળિક વિકાસમે હિનકા વાધક વુઝિ પઙઊૈન। અઊત: ળમીન્દાર, સામન્તક સંગ ગામમે પ્રળોર ઊડાઈ ઙઢ મઙ ગેઊૈન। અઊત: મણ્ડળી અપન ળીવનક અધિકાંશ સમય કેસ-મોકદમા, ળહઊ યાત્રાદિમે વ્યતીત કેઊાહ ૨૦૦૧ ઈસ્વીક પછાર્ત સાહિત્ય ઊેખન-ક્ષેત્રમે એઊા ૨૦૦૮ ઈસ્વીસઁ વિભિન્ન પત્ર-પત્રિકાદિમે હિનક રચના પ્રકાશિત હૃઅ ઊગઊૈન। ગીત, કાવ્ય, નાટક, એકાંકી, કથા, ઉપન્યાસ ઈત્યાદિ સાહિત્યક મૌઊિક વિધામે હિનક અનવરત ઊેખન અદ્વિતીય સહિય મઙ રહઊૈન અછિ અપન ધરિ દ્રળન ભરિ નાટકએકાંકી, પાઁચ સાએસઁ ઊપર ગીતકાવ્ય, ઉન્નૈસ ગોટ ઉપન્યાસ આ સાઢે આઠસાએ કથા-કહાનીક સંગ કહિ મહત્વપૂર્ણ વિષયક શોધાઊેખ આદિક પુસ્તકાકાર, સાએસઁ ઊપર ગ્રન્થમે પ્રકાશિત છૈન।

મિથિઊા-મૈથિઊીક વિકાસમે શ્રી ળગદીશ પ્રસાદ મણ્ડળીક યોગદાન અવિસ્મરણીય છૈન। ઈ અપન સતત કર્યિશીઊતા આ રચના ધર્મિતાક ઊઊ વિભિન્ન સંસ્થાસભક દ્વારા સમ્માનિત/પુરસ્કૃત હોઇત રહઊા અછિ, યથા-

વિદેહ સમ્પાદક મણ્ડલ દ્વારા ગામક જિનગી' લઘુ કથા સંગ્રહ લેલ' વિદેહ સમ્માન- ૨૦૧૧', 'ગામક જિનગી લ સમગ્ર યોગદાન હેતુ સાહિત્ય અકાદેમી દ્વારા- 'ટૈગોર લિટિરેચર એવાર્ડ- ૨૦૧૧', મિથિલા મૈથિલીક ઉન્નયન લેલ સાક્ષર દરભંગા દ્વારા- 'વૈદેહ સમ્માન- ૨૦૧૨', વિદેહ સમ્પાદક મણ્ડલ દ્વારા 'નૈ ધારૈએ' ઉપન્યાસ લેલ 'વિદેહ બાલ સાહિત્ય પુરસ્કાર- ૨૦૧૪', સાહિત્યમે સમગ્ર યોદાન લેલ એસએનએસ ગુલેવલ સેમિનરી દ્વારા 'કૌશિકી સાહિત્ય સમ્માન- ૨૦૧૫', મિથિલા-મૈથિલીક વિકાસ લેલ સતત ક્રિયાશીલ રહબાક હેતુ અખિલ ભારતીય મિથિલા સંઘ દ્વારા- 'વૈદ્યનાથ મિશ્ર' યાત્રી' સમ્માન- ૨૦૧૬', રચના ધર્મિતાક ક્ષેત્રમે અમૂલ્ય યોગદાન હેતુ જ્યોત્સ્ના-મણ્ડલ દ્વારા- 'કૌમુદી સમ્માન- ૨૦૧૭', મિથિલા-મૈથિલીક સંગ અન્ય ઉત્કૃષ્ટ સેવા લેલ અખિલ ભારતીય મિથિલા સંઘ દ્વારા' સુર બાબૂ સાહેબ ચૌધરી સમ્માન- ૨૦૧૮', ચેતના સમિતિ, પટનાક પ્રસિદ્ધ' યાત્રી ચેતના પુરસ્કાર- ૨૦૨૦', મૈથિલી સાહિત્યક અહર્નિશ સેવા આ સૃજન હેતુ મિથિલા સાંસ્કૃતિક સમન્વય સમિતિ, ગુવાહાટી-અસમ દ્વારા' રાજકમલ ચૌધરી સાહિત્ય સમ્માન- ૨૦૨૦', ભારત સરકાર દ્વારા' સાહિત્ય અકાદેમી પુરસ્કાર- ૨૦૨૧' તથા સાહિત્ય આ સંસ્કૃતિમે મહત્વપૂર્ણ અવદાન લેલ અમર શહીદ રામફલ મંડલ વિચાર મંચ દ્વારા' અમર શહીદ રામફલ મંડલ રાષ્ટ્રીય પુરસ્કાર- ૨૦૨૨'

રચના સંસાર : ૧ ઇન્દ્રધનુષી અકાસ, ૨ રાતિ-દિનિ, ૩ તીન જેઠ એગારહમ માઘ, ૪ સરિતા, ૫ ગીતાંજલિ, ૬ સુખાએલ પોખરિક જાઇઠ, ૭ સતબેધ, ૮ ચુનૌતી, ૯ રહસા ચૌરી, ૧૦ કામધેનુ, ૧૧ મન મથન, ૧૨ અકાસ ગંગા - કવિતા સંગ્રહ ૧૩ પંચવટી- એકાંકી સંચયન ૧૪ મિથિલાક બેટી, ૧૫ કમ્પ્રોમાઇજ, ૧૬ ઝમેલિયા બિઆહ, ૧૭ રત્નાકર ડકૈત, ૧૮ સ્વયંવર- નાટક ૧૯ મૌલાઇલ

गाछक फूल, २० उत्थान-पतन, २१ जिनगीक जीत, २२ जीवन-मरण, २३ जीवन संघर्ष, २४ नै धाड़ैए, २५ बड़की बहिन, २६ भादवक आठ अन्हार, २७ सधवा-विधवा, २८ ठूठ गाछ, २९ इज्जत गमा इज्जत बँचेलौं, ३० लहसन, ३१ पंगु, ३२ आमक गाछी, ३३ सुचिता, ३४ मोड़पर, ३५ संकल्प, ३६ अन्तिम क्षण, ३७ कुम्हार- उपन्यास ३८ पयस्विनी- प्रबन्ध-निबन्ध-समालोचना ३९ कल्याणी, ४० सतभाए, ४१ समझौता, ४२ तामक तमघैल, ४३ बीरांगना- एकांकी ४४ तरेगन, ४५ बजन्ता-बुझन्ता- बीहनि कथा संग्रह ४६ शंभुदास, ४७ रटनी खढ़- दीर्घ कथा संग्रह ४८ गामक जिनगी, ४९ अर्द्धांगिनी, ५० सतभैया पोखरि, ५१ गामक शकल-सूरत, ५२ अपन मन अपन धन, ५३ समरथाइक भूत, ५४ अप्पन-बीरान, ५५ बाल गोपाल, ५६ भकमोड़, ५७ उलबा चाउर, ५८ पतझाड़, ५९ गढ़ैनगर हाथ, ६० लजबिजी, ६१ उकड़ू समय, ६२ मधुमाछी, ६३ पसेनाक धरम, ६४ गुड़ा-खुद्दीक रोटी, ६५ फलहार, ६६ खसैत गाछ, ६७ एगच्छा आमक गाछ, ६८ शुभचिन्तक, ६९ गाछपर सँ खसला, ७० डभियाएल गाम, ७१ गुलेती दास, ७२ मुड़ियाएल घर, ७३ बीरांगना, ७४ स्मृति शेष, ७५ बेटीक पैरुख, ७६ क्रान्तियोग, ७७ त्रिकालदर्शी, ७८ पैंतीस साल पछुआ गेलौं, ७९ दोहरी हाक, ८० सुभिमानी जिनगी, ८१ देखल दिन, ८२ गपक पिआहुल लोक, ८३ दिवालीक दीप, ८४ अप्पन गाम, ८५ खिलतोड़ भूमि, ८६ चितवनक शिकार, ८७ चौरस खेतक चौरस उपज, ८८ समयसँ पहिने चेत किसान, ८९ भौक, ९० गामक आशा टुटि गेल, ९१ पसेनाक मोल, ९२ कृषियोग, ९३ हारल चेहरा जीतल रूप, ९४ रहै जोकर परिवार, ९५ कर्ताक रंग कर्मक संग, ९६ गामक सूरत बदैल गेल, ९७ अन्तिम परीक्षा, ९८ घरक खर्च, ९९ नीक डकार डकेलौं, १०० जीवनक कर्म जीवनक मर्म, १०१ संचरमम, १०२ भरि मन काज, १०३ आएल आशा चलि गेल, १०४ जीवन दान तथा १०५ अप्पन साती- लघु कथा संग्रह

ऐ **रचनापर अपन मंतव्य** ggajendra@videha.com **पर पठाउ।**

३.९ जगदीश प्रसाद मण्डल- मोड़पर (धारावाहिक उपन्यास)

जगदीश प्रसाद मण्डल

मोड़पर (धारावाहिक उपन्यास)

दोसर पड़ाव

मौसी एतए कुशेसर रूकल नहि। गप-सप्प केलक पछाति माने मौसासँ बतियान भेला पछाति, कुशेसर जहिना गेल छला तहिना लगले अपन गाम घुमियो गेला। एतए ई नहि बुझब जे कुशेसरकेँ मौसे कि मौसीए आकि दिअने, रहैत नहि कहलकैन। सभ कहलकैन, मुदा कालुल लोकक जीवन कालमे तेना जुल बन्हा जाइए जे अपन सुख-दुख सभ बिसैर कालक संग दौड़ए लगैए। चारि-पाँच साएक कलकत्ता प्रवासक अनुभवी जीवन कुशेसरकेँ तेना सिखा देने छैन

ળે વુહ઼િ ગેલા ળે મનુષ્ય સૈકડ઼ો વર્ષનસઁ વર્હાએલ અછિ, મુદા ગાએ-મહીસ ળકાઁ ડેની ગનદૈનમે નહિ ભગલ છૈ। કુશેસન નીક ળકાઁ વુહ઼એ ભગલ છૈથ ળે સરયો કિ હળાનો વાર્હ-છેકમે મનુષ્ય વાર્હલ અછિ મુદા ઓ અછિ ળીવનક કનયિા, વેવ઼હાન આ વ઼યિાનમે। મુદા સે અપ્પન નહિ, અપ્પન એનવે ળે કુશેસન કૌહુકે મનિ સિમય઼ દેપ્પ માને વીયક એક દિનિ, અપનો ભૈય઼ાનીક સંગ પનિવ઼િાન-સમાળસઁ ભેંટ કૈનિ, અપન અનુપસ્થિતિકિ મનિ પનિવ઼િાન-સમાળપન દેલ પછાશન ગામ છોડ઼િ વાહન ળેના।

વીય નસ્નામે, માને દેવ઼ન એગમક નસ્નાક વીયમે, ળપ્પન કુશેસન પહુઁચલ નપ્પન દેવ઼નક કલકન્ના ડીન-ડેકાનપન નળૈન ગહૈના નળૈન ળાશને વુહ઼િ પડ઼હૈન ળે ળહિના કોડિમે યાઉન નહ્ને કેહ્નો ભુષ્પલ-દુષ્પલ અભ્યાગન વ઼ા કેનવો અભ્ય઼ાગન કિએ ને દનવળ઼ળાપન આવૈથ મુદા નરસઁ કિ ઘિનવૈયાક મુઁહ ળહિના થોડ઼વો મલિન નર હોરએ નહિના કુશેસનક મનમે સેહો ઉઠહૈના મનમે ઉઠહૈન ળે ળપ્પન કમાસુન વનિ ળિન્મ ભેને છી નપ્પન કાળક કમી દુનિયિાઁમે અછિ। કાળક કમી નઁ ઓકના લ અછિ ળે ળીવલાહ પુનુષ્પ આકિ ભિનછુલાહિ સ્નિગામ ળકાઁ કાળક ટપિોડ઼િ હોરએ। મુદા ળે કાળક કન્ના અપનાકેં વુહ઼એ, ઓ અપન કોનનપન દેપ્પ માનવ઼ક નૂપ દેખૈએ। ળપ્પન માનવ઼ીય઼ દ઼ૃષ્ટિસિં દુનિયિાઁ દિસિ નકૈએ નપ્પન સૌસે દુનિયિાઁ એક્કે નંગ ને દેપ્પવામે આવએ લગૈ છરા

કુશસેનક મનમે ળહિના-ળહિના એકા-એકી પ્નશ્ન સભ ઉઠએ લગહૈન નહિના પ્યામ્ઙન-મામ્ઙન કૈન ળવ઼ાવો સભ મનમે વયિડ઼એ લગહૈન ળરસઁ ગામક નસ્નાક ડેકાને ને નહૈન ળે કેને નસ્ના કટિ ગેલ માને ટપિ ગેલૈ આ કેને વાઁકી અછિ। દેવ઼નક પ્નનિ પહિલ પશ્ન કુશેસનક મનમે ઉઠહૈન ળે એકટા ઓહન મનુક્પ્યક મનિ કાર્હપન યઢ઼િ નહલ અછિ ળેકના ને નામ-ગામ ભિપ્પિડ અવે છૈ આ ને સાએ નક ગનલ હોર છૈ। મનમે ળહિના કુશેસનકેં વ઼સ્નિમય઼ ભેહૈન નહિના અપન ળીવન-દશાપન ગ્લાનિયિાઁ ભેવે કેહૈન મુદા અપને મન કહલકૈન ળે પહાડ઼ી શલાકામે ગદહા-સવ઼ાની પાથન ટુકડ઼ાક મનિ લદિ ળપ્પન અપન કન્નવ઼્ય વનિુ પહૂદાનોક નિમાહિ સિકૈએ નપ્પન દેવ઼ન કછુિ છી નઁ મનુક્પ્યક વય્યા છી કનિ।

મણુક્ષ્યે ને મારક પેટમે સુષ્પદેવ સન ળ્માની પુનુષ વનછા ગૈઠામ દેવન કછિ છી
ગઁ મણુષ્ય છી કનિ। ળે ળે દેષ્પગ ગેકના સષ્પિવૈગ યછવૈ ળે શુછછઁ-શુછછઁ છી શ્રા
એકન કાળ શુછછઁ ઠામ હોર છૈ, ળષ્પને પનયિય શ્રા પાગ દુનૂ સંગે દૈગ યછવૈ
ગષ્પને ને દેવનો દેવગે ળકઁ વનૈગ ળાએગ! કુશેસનક મન માનિ ગેછૈન ળે દેવન
ળહિના દેહ યુનૈછ ગૈયાન મેછ શ્રછિ ગહિના કવીન વાવા ળકઁ ગેહેન યુનયિઁ વના
દેવ ળે વનિ ઙન્ઙયિ-ગનાળૂ સૌસે દુનયિઁકેઁ ગૌછૈગ નહગ। કવીન વાવાપન નળૈન
પહુઁચે કુશેસનક મન વહિસછૈન। છગછ દોસન પ્નશ્ન કુશેસનક મનમે ઉઠછૈન ળે
દેવનકેઁ કોન કાળ કનૈક ળોગાન છગાએવ? શ્રષ્પન ગઁ સોછહોશ્રના શ્રનાડ઼ીએ શ્રછિ
કાળ ગઁ ઢેનો પસનછ છૈ। ળહિના શ્રપન ગૌશ્રો શ્રા પડ઼ોસયિો કયિો છાગી પનક
નકિસા યછવૈએ, એઠામ વનિ કછકગ્ગા નહનાહિન વુહગિ છૈથ ળે શ્રપના એઠામ
ગીન પહયિા સારકછિ નકિસા હોરએ ગરસઁ મનિન કછકગ્ગામે શ્રછિ, શ્રપના
એઠામક ળહિના ઘોડ઼ા ગાડ઼ી, ટમટમ, હોરએ ળે ઘોડ઼ાક સંગ ગાડ઼ી યછૈએ ગહિના
કછકગ્ગામે મણુષ્ય નકિસા શ્રછિ ળે છાગી વઁછ ષીયૈએ। ગઁ કયિો ઙેને-ઙેને, માને
પનવિાને-પનવિાનમે સીક-પટેપન ટોનમે પાનિ મનિ ઉઘિ-ઉઘિ ગીન મંળછિ
મકાન ગક પહુઁચવૈ છૈથ। ગઁ કયિો દોકાન-દૌડ઼ીમે ગઁ કયિો પ્નારવેટ ગોદામ ગઁ
કયિો સનકાની ગોદામમે વોના ઉઘૈ છૈથ। કછિુ એહનો છેક ગઁ છથયિ ળે હનિદ
મોટન કાનષ્પાનાસઁ છઽ કઽ એવનેડી વૈટની-કાનષ્પાના ગકક યમિનીસઁ છઽ કઽ
ઑશ્રસિક હસિાવ-વાની કનૈક કાળ સેહો કનગિ છૈથ। ગૈસંગ એહનો છેક ગઁ
છથયિ ળે પરચો-ઉચાન કનિ કઽ શ્રપન સ્વગંગ્ન કાનોવાની છૈથ। નંગ-વનિગક
કાળ કછકગ્ગામે પસનછ શ્રછિ। યએહ ને હએગ ળે શ્રામ કીનૈકાછ વા કોનો ષ્પેવાક
વસ્ગુ કીનૈ કાછ સુશ્રાદક શ્રન્દેશા મેછાપન પહનિ છેક શ્રોકના ષ્પા કઽ ળહિના
પનેષ્પ છરએ ગહિના ને હએગ। શ્રપને રછાકાક છેક સન કાળ કનૈ છૈથ। ળઁ સમ્મવ
હએગ ગઁ પહનિ કાળક નંગ-ઢંગ દેવનકેઁ વુહા દેવૈ ળઁ મન માનિ ળેગૈ ગઁ દોસન દનિ
સંગ છગા કાળપન પહુઁચા દેવર। શુનૂમે ળહિના સનકેઁ કછિુ સમય, કછિુ મેહનગ
શ્રા કછિુ ષ્પન્ય વેસી હોરગે છૈ ગહિના ને દેવનોકેઁ હએગ। શ્રપન ળે કાળ શ્રછિ,
સનકાની શ્રન્નક ગોદામમે મટયિાગનિી, શ્રો ગામક હસિાવસઁ થોડ઼ેક

𑒁𑒫𑓂𑒨𑒫𑒯𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒁𑒕𑒱, 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒖𑒹 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒥𑒼𑒗 (𑒫𑒖𑒢𑒠𑒰𑒩 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳) 𑒅𑒒𑒻𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒧𑒰𑒟 𑒂 𑒏𑒢𑓂𑒯𑒰𑒣𑒩 𑒥𑒛𑓃 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒢𑒰𑒢𑒼-𑒔𑒰𑒢𑒏 𑒥𑒼𑒗 𑒂 𑒖𑒰𑒩𑒢𑒼-𑒏𑒰𑒚𑒲𑒏 𑒥𑒼𑒗 𑒋𑒏 𑒧𑒰𑒟𑒣𑒩 𑒥𑒛𑓃 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒟। 𑒞𑒻𑒮𑓀𑒑 𑒪𑒏𑒛𑓃𑒲 𑒫𑒰 𑒥𑒰𑒿𑒮 𑒂𑒏𑒱 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒂𑒢𑒹 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒏𑒰𑒢𑓂𑒯𑒣𑒩 𑒅𑒒𑒻 𑒕𑒻𑒟, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒢𑓂𑒢𑒏 𑒑𑒼𑒠𑒰𑒧𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒖𑒹 𑒣𑒲𑒚𑒣𑒩 𑒥𑒼𑒩𑒰 𑒅𑒚𑒰 𑒅𑒒𑒻𑒏 𑒁𑒕𑒱।

𑒅𑒢𑒙𑒱-𑒣𑒳𑒢𑒙𑒱 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒏𑒰𑒖𑒣𑒩 𑒋𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒖𑒹 𑒂𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒕𑒹𑒪𑒾 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒐𑒢 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒞𑒰𑒏𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒼𑒏 𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒕𑒻, 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒯𑒱 𑒢𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻𑒋।

𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒢𑒖𑒻𑒩 𑒥𑒜𑓃𑒪𑒻𑒢 𑒏𑒱 𑒚𑒏𑒰𑒢𑒣𑒩 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲𑒏 𑒑𑒞𑒱 𑒞𑒹𑒖 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒃𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒑𑒼𑒠𑒰𑒧𑒏 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒧𑒖𑒴𑒩𑒲 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒱 𑒮𑒧𑒨𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒢𑓂𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒋𑒞𑒹 𑒒𑒢𑓂𑒙𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒴 𑒞𑒹𑒏𑒩 𑒥𑒠𑒪𑒰 𑒋𑒞𑒹 𑒧𑒖𑒴𑒩𑒲 𑒠𑒹𑒥। 𑒑𑒼𑒠𑒰𑒧𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒖𑒹 𑒂𑒯𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒥𑒼𑒩𑒰𑒏 𑒯𑒱𑒮𑒰𑒥𑒮𑒿, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒋𑒏𑒚𑒰𑒧𑒮𑒿 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒚𑒰𑒧 𑒏𑒩𑒻𑒏, 𑒧𑒖𑒴𑒩𑒲 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒋। 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒏𑒧𑒰𑒃𑒏 𑒥𑒜𑓃𑒼𑒞𑓂𑒞𑒩𑒲 𑒠𑒹𑒐𑒞 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒂𑒃 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒧𑒢𑒼 𑒥𑒜𑓃𑒞, 𑒏𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒁𑒐𑒢 𑒞𑒏 𑒖𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂𑒼 𑒏𑒧 𑒂𑒧𑒠𑒢𑒲𑒫𑒪𑒰 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒨𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒪𑒻𑒧𑒹 𑒮𑒩𑓂𑒨𑒼 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒰𑒢𑒼 𑒑𑒲𑒩𑒯-𑒑𑒰𑒿𑒚 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒐𑒼𑒪𑒥 𑒏𑒱 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒥 𑒏𑒩𑒲 𑒦𑒲𑒩𑒯𑒑𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒫𑒱𑒔𑒩𑒰𑒧 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒏𑓂𑒏𑒰-𑒥𑒼𑒢𑒧𑒹 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑𑒲 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳 𑒠𑒹𑒐𑒢𑒹 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒪𑒮𑒣𑒢 𑒖𑒰𑒑𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒼𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒑𑒪𑒻𑒢। 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒹 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒕𑒲 𑒏𑒯𑒱। 𑒧𑒢𑒳𑒐 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒣𑒯𑒰𑒛𑓃𑒣𑒩 𑒔𑒜𑓃𑒻𑒋 𑒂 𑒣𑒰𑒟𑒩𑒼 𑒞𑒼𑒛𑓃𑒻𑒋, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒖𑒪𑒧𑒰𑒑𑓂𑒩 𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩𑒼 𑒅𑒣𑒻𑒕𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱! 𑒣𑒯𑒰𑒛𑓃-𑒮𑒧𑒳𑒠𑓂𑒩𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒁𑒥𑒱𑒞𑒹 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢 𑒯𑒿𑒮𑒻𑒞 𑒏𑓄 𑒢𑒫 𑒧𑒳𑒛𑓃𑒲 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻𑒢- '𑒖𑒐𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒞𑒢𑒣𑒩 𑒕𑒲 𑒞𑒐𑒢 𑒖𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒢𑒣𑒩 𑒥𑒢𑒰𑒋𑒥।'

𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒂𑒑𑒼 𑒂𑒑𑒴 𑒫𑒱𑒔𑒛𑓃𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒥𑒜𑓃𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒂𑒼𑒩𑒱𑒨𑒰𑒢 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒋𑒞 𑒞𑒐𑒢 𑒥𑒰𑒿𑒏𑒲 𑒩𑒯𑒞 𑒐𑒰𑒃-𑒣𑒲𑒥𑒻 𑒂 𑒩𑒯𑒻𑒏 𑒂𑒼𑒩𑒱𑒨𑒰𑒢। 𑒐𑒰𑒃-𑒣𑒲𑒥𑒻𑒣𑒩 𑒢𑒖𑒻𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒞𑒹 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒪 𑒖𑒹 𑒏𑒯𑒏𑒞𑒰 𑒏𑒯𑒻𑒣𑒩 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱,

𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒑𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒿𑒏𑒻𑒞 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒰𑒮𑓂𑒢𑒰 𑒞𑒏𑒻𑒞 𑒏𑒯𑒻𑒞, 𑒖𑒏𑒩𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒞𑒏𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒿𑒙 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻𑒏। 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒻𑒋 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒣𑒾𑒢𑒯𑒱𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒮𑒢𑓂𑒡𑒰𑒢𑒰 𑒫𑒰 𑒁𑒢𑒳𑒮𑒢𑓂𑒡𑒰𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒙 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒻 𑒕𑒻𑒟। 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒖𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒖𑒱𑒖𑓂𑒘𑒰𑒮𑒰𑒮𑒿 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒲 𑒥𑒢𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒨𑒰𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒍 𑒖𑒴𑒢𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹-𑒮𑓀𑒑 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒣𑒟𑒏 𑒣𑒟𑒱𑒏 𑒥𑒢𑒱 𑒣𑒟𑒹-𑒣𑒟 𑒔𑒪𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞। 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒯𑒩𑒏 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒰 𑒥𑒰𑒠 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒼 𑒮𑓀𑒑 𑒧𑒱𑒪𑒱 𑒔𑒪𑒥 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒏𑒩𑒞 𑒞𑒐𑒢 𑒯𑒰𑒩𑒪 𑒯𑒲𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒯𑒰𑒩𑒱𑒨𑒢 𑒋𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞। 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒮𑒱𑒫𑒰𑒮 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒐𑒱𑒪𑒱 𑒅𑒚𑒪𑒻𑒢। 𑒐𑒱𑒪𑒱𑒞𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒑𑒞𑒱𑒣𑒩 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒻𑒢। 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒱𑒞𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒍 𑒦𑒼𑒖𑒢𑒏 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒫 𑒥𑒳𑒗𑒻𑒪𑒻𑒢।

𑒦𑒼𑒖𑒢𑒣𑒩 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒱𑒞𑒹 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒋𑒪𑒻𑒢। 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒧𑒢 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒕𑒲, 𑒍 𑒧𑒳𑒧𑓂𑒥𑒃 𑒂𑒏𑒱 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒲। 𑒍𑒢𑒰, 𑒏𑒯𑒻𑒪 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒧𑒯𑒰𑒢𑒑𑒩 𑒕𑒲 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒧𑒳𑒧𑓂𑒥𑒃 𑒂 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒕𑒲𑒯𑒹, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒦𑒼𑒖𑒢𑒏 𑒖𑒹 𑒮𑒳𑒫𑒱𑒡𑒰 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒍 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒧𑒳𑒧𑓂𑒥𑒃 𑒂𑒏𑒱 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒮𑒧𑒨𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒥𑒢𑒰𑒋𑒥 𑒞𑒹𑒞𑒹 𑒮𑒧𑒨𑒏 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑 𑒖𑒿 𑒏𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒏𑒩𑒥 𑒞𑒿 𑒦𑒼𑒖𑒢𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒂𑒧𑒠𑒢𑒲𑒋 𑒥𑒜𑓃𑒞। 𑒦𑒼𑒖𑒢𑒏 𑒖𑒹 𑒮𑒮𑓂𑒞𑒲 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒍 𑒂𑒢 𑒧𑒯𑒰𑒢𑒑𑒩𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒠𑒼𑒏𑒰𑒢𑒹-𑒠𑒾𑒛𑓃𑒲𑒧𑒹 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒼𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒏𑒯𑒥𑒻। 𑒏𑒯𑒥𑒻 𑒏𑒲, 𑒖𑒐𑒢𑒹 𑒮𑓀𑒑 𑒧𑒱𑒪𑒱 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒞 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒢𑒹 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒲 𑒥𑒰𑒙𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒮𑒲𑒐𑒪 𑒁𑒢𑒰𑒛𑓃𑒱𑒨𑒼 𑒥𑒰𑒙 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒋 𑒪𑒑𑒻𑒋 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒯𑒩𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒏𑒩𑒻𑒋। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒯𑒰𑒟-𑒣𑒻𑒩𑒏 𑒏𑒧𑒰𑒃𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒂 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒼𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒲𑒧𑒰𑒣𑒩 𑒂𑒢𑒱 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒏𑒹𑒪𑒾𑓀 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒼 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒼 𑒂 𑒁𑒣𑒢𑒼𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒲𑒧𑒰𑒣𑒩 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒏𑒩𑒞।

𑒦𑒼𑒖𑒢𑒣𑒩, 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏 𑒦𑒼𑒖𑒢𑒣𑒩 𑒂𑒥𑒱 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢-𑒔𑒩𑓂𑒨𑒰𑒏 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒼𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑𑒏𑒹𑒿 𑒅𑒞𑒰𑒛𑓃𑒥 𑒢𑒲𑒏 𑒥𑒳𑒗𑒻𑒪𑒻𑒢। 𑒦𑒰𑒢𑒹 𑒄 𑒖𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒠𑒼𑒏𑒰𑒢𑒹-𑒠𑒾𑒛𑓃𑒲𑒧𑒹 𑒂 𑒢𑒾𑒏𑒰 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒮𑒼 𑒦𑒹𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒋𑒏𑒚𑒰𑒧 𑒥𑒻𑒮 𑒥𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲 𑒂 𑒐𑒹𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒲 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒼𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒃। 𑒦𑒹𑒪 𑒞𑒿 𑒠𑒮𑒮𑒿 𑒋𑒑𑒰𑒩𑒯 𑒯𑒋𑒞।

𑒦𑒼𑒖𑒢𑒏 𑒥𑒹𑒛𑓃𑒰 𑒣𑒰𑒩- 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒢𑒰𑒫 𑒣𑒰𑒩 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒏𑒳𑒮𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢 𑒯𑒪𑓂𑒪𑒳𑒏 𑒏ऽ 𑒂𑒫𑒰𑒮𑒣𑒩 𑒋𑒪𑒻𑒢। 𑒂𑒫𑒰𑒮𑒣𑒩 𑒁𑒥𑒱𑒞𑒹 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒏𑒹𑒞𑒹 𑒑𑒼𑒩𑒹 𑒦𑒰𑒛𑓃𑒰-𑒏𑒱𑒩𑒰𑒨𑒰 𑒠ऽ 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒞𑒿 𑒏𑒹𑒞𑒹 𑒑𑒼𑒩𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒕𑒼𑒙-𑒧𑒼𑒙 𑒗𑒳𑒑𑓂𑒑𑒲-𑒗𑒼𑒣𑒛𑓃𑒲 𑒥𑒢𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒹 𑒕𑒻𑒟 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒍𑒯𑒢 𑒍𑒏𑒰𑒃𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒯𑒴𑒧𑒹 𑒖𑒐𑒢 𑒥𑒛𑓃𑒰 𑒥𑒰𑒖𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒱𑒨𑒰 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒯𑒳𑒢𑒰-𑒢𑒹-𑒏𑒯𑒳𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒼𑒏 𑒁𑒿𑒙𑒰𑒥𑒹𑒮 𑒦𑒃𑒨𑒹 𑒖𑒰𑒋𑒞। 𑒦𑒹𑒪 𑒞𑒿 𑒥𑒩𑒐𑒰-𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒂 𑒬𑒲𑒞-𑒩𑒾𑒠𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒩𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒏𑒩𑒥 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒑𑒩𑒧𑒲 𑒧𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒑𑒩𑒧𑒲𑒮𑒿 𑒥𑒿𑒔𑒻𑒪 𑒕𑒰𑒯𑒻𑒩𑒏𑒱 𑒐𑒑𑒞𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒣𑒰𑒢𑒱-𑒥𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒂 𑒖𑒰𑒛𑓃-𑒚𑒰𑒜𑓃𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒕𑒱।

𑒋𑒯𑒢 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒱𑒨𑒰 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰𑒏 𑒔𑒩𑓂𑒔 𑒁𑒕𑒱। 𑒥𑒛𑓃𑒰 𑒥𑒖𑒰𑒩𑒏 𑒧𑒯𑒪𑓂𑒪𑒰𑒥𑒪𑒰 𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢 𑒠𑒮𑒑𑒩𑒠𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒪 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒥𑒢𑒾𑒢𑒹 𑒕𑒪। 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒏𑒩𑒲𑒥 𑒮𑒋 𑒂𑒠𑒧𑒲 𑒮𑒳𑒞-𑒥𑒻𑒮 𑒮𑒏𑒻 𑒕𑒲। 𑒖𑒰𑒥𑒹 𑒞𑒏 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰𑒏 𑒧𑒳𑒿𑒯-𑒏𑒰𑒢 𑒔𑒱𑒏𑓂𑒏𑒢 𑒩𑒯𑒪 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒖𑒰𑒥𑒹 𑒞𑒏 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒠𑒮𑒑𑒩𑒠𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻-𑒖𑒼𑒏𑒩 𑒩𑒯𑒪, 𑒞𑒰𑒥𑒹 𑒞𑒏 𑒧𑒯𑒪𑓂𑒪𑒰𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒁𑒣𑒢 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑 𑒏𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒠𑒮𑒑𑒩𑒠𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒞𑒿 𑒮𑒦 𑒠𑒱𑒢 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒞𑒿𑒋 𑒥𑒰𑒿𑒏𑒲 𑒠𑒱𑒢 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒪। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒔𑒪𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒖𑒐𑒢 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒪 𑒂 𑒥𑒛𑓃𑒰 𑒥𑒰𑒖𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒅𑒚𑓂𑒚𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒪, 𑒞𑒐𑒢 𑒐𑒰𑒪𑒲 𑒥𑒳𑒯𑒱 𑒍𑒯𑒱 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒪। 𑒍𑒃𑒧𑒹 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒩𑒯𑒻𑒏 𑒮𑒳𑒫𑒱𑒡𑒰 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒦𑒼𑒖𑒢 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒣𑒰𑒢𑒱𑒨𑒼𑒿-𑒣𑒻𑒐𑒰𑒢𑒰𑒏 𑒮𑒳𑒫𑒱𑒡𑒰 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒯𑒹। 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒞𑒿 𑒥𑒢𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒎𑒯𑒳𑒏𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒮𑒋 𑒥𑒩𑓂𑒐𑒏 𑒎𑒩𑒳𑒠𑒰 𑒪ऽ 𑒏ऽ 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪, 𑒞𑒿𑒋 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒧𑒏𑒰𑒢𑒧𑒹 (𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰𑒧𑒹) 𑒐𑒰𑒙-𑒐𑒳𑒙, 𑒙𑒳𑒙𑒥-𑒯𑒳𑒛𑓃𑒥 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒧𑒯𑒪𑓂𑒪𑒰𑒥𑒪𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒰𑒖 (𑒣𑒻𑒒 𑒏𑒰𑒖) 𑒧𑒹 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰𑒏 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑 𑒏𑒧 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒑𑒹𑒪। 𑒞𑒻𑒮𑓀𑒑 𑒄𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒥𑒰𑒖𑒰𑒩𑒏 𑒔𑒪𑒞𑒲 𑒩𑒯𑒢𑒹 𑒧𑒯𑒪𑓂𑒪𑒰𑒥𑒪𑒰 𑒮𑒦 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒼-𑒞𑒹𑒮𑒩𑒼 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒥𑒢𑒰 𑒪𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒂 𑒍𑒃 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒼𑒪𑓂𑒯𑒼𑒁𑒢𑒰 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒻𑒢, 𑒫𑒋𑒯 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒱𑒨𑒰 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒕𑒲। 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒋𑒯𑒢𑒏 𑒖𑒹 𑒅𑒚𑓂𑒚𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒥𑒪𑒰 𑒪𑒼𑒏 𑒕𑒻𑒟 𑒍 𑒍𑒯𑒱 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒏𑒰𑒖𑒼 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒂 𑒦𑒖𑒢-𑒏𑒲𑒩𑓂𑒞𑒢𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒁𑒣𑒢 𑒑𑒰𑒧𑒼-𑒒𑒩𑒏 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒻𑒟। 𑒞𑒹𑒞𑒥𑒹 𑒢𑒯𑒱, 𑒞𑒻𑒮𑓀𑒑 𑒮𑒾𑒩𑒰𑒚 𑒮𑒦𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒍𑒃 𑒡𑒩𑓂𑒧𑒬𑒰𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒮𑒰𑒪-𑒮𑒰𑒪 𑒮𑒋-

𑒣𑒨𑒰𑒮 𑒏𑒟𑒰-𑒏𑒳𑒙𑒳𑒧𑒻𑒞𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।

𑒁𑒣𑒢 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒮𑒲𑒧𑒰𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒻𑒞-𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒻𑒞 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒪𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒋𑒞𑒹 𑒞𑒿 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒪𑒰𑒖 𑒯𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞 𑒖𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒑𑒪 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑓀𑒑𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏, 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒌𑒑𑒪𑒰 𑒥𑒰𑒙 𑒣𑒏𑒻𑒛𑓃 𑒪𑒹𑒞। 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒹𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒞𑒿 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒰𑒖𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒃। 𑒍𑒢𑒰, 𑒖𑒿 𑒮𑒧𑒳𑒔𑒱𑒞 𑒜𑓀𑒑𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒩𑒯𑒞 𑒞𑒿 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒏𑒧𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒩𑒯𑒞। 𑒞𑒯𑒴𑒧𑒹 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒔𑒪𑒧𑒹। 𑒖𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒮𑒰𑒪𑒏 𑒞𑒲𑒢 𑒧𑒾𑒮𑒧 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒩𑒴𑒣𑒮𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒔𑒰𑒩𑒱-𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒫𑒱𑒦𑒰𑒖𑒢 𑒏𑒋𑒢𑒹 𑒢𑒹𑒢𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒳𑒪𑒹𑒫◌𑒵𑒏𑓂𑒭 𑒂 𑒁𑒢𑓂𑒢𑒼-𑒞𑒲𑒧𑒢, 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒐𑒹𑒞𑒲 𑒯𑒼𑒃𑒋 𑒞𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒧𑒼 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒧𑒰𑒮𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒮𑒦 𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒢𑒼, 𑒮𑒳𑒪𑒹-𑒮𑒳𑒪𑒹 𑒂 𑒞𑒲𑒧𑒢𑒼-𑒞𑒩𑒏𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒐𑒹𑒞𑒲 𑒁𑒕𑒱𑒋, 𑒖𑒃 𑒅𑒣𑒖𑒮𑒿 𑒖𑒢𑒧𑒰𑒢𑒳𑒪 𑒦𑓄 𑒮𑒏𑒻𑒋। 𑒍𑒢𑒰, 𑒧𑒾𑒮𑒧𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒥𑒢𑒥𑒻𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒖𑒹 𑒧𑒾𑒮𑒧𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒧-𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒋𑒢𑒹 𑒠𑒃𑒋। 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒣𑒰𑒢𑒱-𑒥𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒦𑒹𑒢𑒹 𑒥𑒰𑒜𑓃𑒱 𑒁𑒥𑒻𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒧 𑒦𑒹𑒢𑒹 𑒫𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒾𑒠𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒮𑒴𑒞𑓂𑒩𑒫𑒠𑓂𑒡 𑒐𑒹𑒞𑒲𑒏 𑒮𑒴𑒞𑓂𑒩𑒞𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒫𑒱𑒐𑒝𑓂𑒛𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒖𑒰𑒛𑓃𑒏 𑒚𑒝𑓂𑒜-𑒣𑒰𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑒹 𑒮𑒳𑒐𑒪𑒏 (𑒅𑒣𑒖𑒏) 𑒏𑓂𑒭𑒞𑒱 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢𑒲 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒏𑓂𑒭𑒞𑒱𑒑𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒼 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑓁 𑒖𑒹 𑒁𑒕𑒱, 𑒋𑒞𑒹 𑒞𑒿 𑒁𑒕𑒱𑒋 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒐𑒼 𑒞𑒿 𑒧𑒢𑒳𑒐𑒹 𑒕𑒲। 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒳𑒡𑒱𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒥𑒱𑒥𑒹𑒏𑒼 𑒂 𑒏𑒩𑓂𑒧𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒯𑒰𑒟𑒼-𑒣𑒋𑒩 𑒕𑒻𑒢𑓂𑒯𑒹, 𑒞𑒿𑒋 𑒏𑒼𑒢𑒼-𑒢𑒹-𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒨𑒰𑒣𑒢 𑒏𑒹𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻𑒟, 𑒞𑒿𑒋 𑒏𑒯𑒥 𑒖𑒹 𑒢𑒼𑒏𑒮𑒰𑒢 (𑒏𑓂𑒭𑒞𑒱) 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒢𑒯𑒱𑒨𑒹𑒿 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒕𑒻𑒢। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒦 𑒏𑒟𑒳𑒏 𑒥𑒰𑒥𑒖𑒴𑒠𑒼 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑓀𑒔𑒪𑒏 𑒑𑒰𑒧𑒼 𑒂 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒂𑒥𑒰𑒠𑒱𑒨𑒼 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒠𑒾𑒮𑒿 𑒔𑒪𑒱𑒨𑒼 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑓂𑒞𑒞𑒰𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒠𑒹𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒢𑒖𑒻𑒩 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒣𑒩 𑒮𑒿 𑒯𑒙𑒱𑒞 𑒁𑒣𑒢 𑒑𑒰𑒧-𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿-𑒠𑒰𑒩𑒲 𑒠𑒱𑒮 𑒥𑒜𑓃𑒪𑒻𑒢। 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒧𑒡𑓂𑒨𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒑𑒰𑒧-𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒢 𑒫𑒱𑒯𑒳𑒿𑒮𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒫𑒱𑒯𑒳𑒿𑒮𑒱 𑒄 𑒑𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒧𑒢𑒳𑒐 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒹 𑒑𑒰𑒧𑒼 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏 𑒥𑒲𑒔 𑒫𑒱𑒭𑒳𑒫𑒞 𑒩𑒹𑒐𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒫𑒱𑒭𑒳𑒫𑒞 𑒩𑒹𑒐𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒅𑒞𑓂𑒞𑒩 𑒫𑒰 𑒠𑒏𑓂𑒭𑒱𑒢

भेने, पूर्व-पश्चिम विषुवतो रेखा आ कर्को-मकर अछिए, आया दुनियाँक जिनगीमे बदलाव अबैत अछि। ओना, बदलाव सौंसे दुनियाँक माने पूरा दुनियाँक होइए मुदा से होइए दू दिशामे। जहिना आचारक उत्थान होइए तहिना आचारक पतन सेहो होइते अछि। व्यक्तिगतो जीवनमे आ गाम-समाजक जीवनमे सेहो होइए। माने ई भेल जे व्यक्तिगत जीवनमे जहिना ज्ञान भेने अज्ञान मेटाइए, निर्भय भेने भय मेटाइए, सुचारित्र वा सुचरित्र बनने कुचारित्र वा कुचरित्र मेटाइए तहिना ने गामो-समाजमे, जे धनीक-गरीबक बीच बँटल अछि, तइमे एकरूपता एने जहिना एकटाकेँ क्षय होइए तँ दोसर अक्षय सेहो बनैत अछि!
एकाएक कुशेसरक नजैर देवनक जीवनक भारपर पहुँचलैन। भारपर पहुँचते अपने मन कहलकैन जे मनुष्य केतौ मनुक्खक भार थोड़े बनैए। ओ तँ अपन भार अपने कन्हे वा सिर चढ़ा चलैबला छैथ तखन दोसरक भार बनि केना सकै छैथ। हँ, एते सम्भव अछिए जे जे मनुष्य अपन जिनगी आ अपन किरिया-कर्मक संग अपन हाथ-पएरक गुण-अवगुण नहि बुझि पबै अछि ओ जखने अपन किरिया-कर्म आ अपन हाथ-पएरक संगे उपयोगक शक्ति बुझि जाइ छैथ, तखने भयभीत रूपमे भयमुक्तक संचरण हुनकामे हुअ लगै छैन जइसँ भयमुक्त होइत अभय सेहो बनैत छैथ। भेल तँ एतबे ने जे देवनकेँ मनुक्खक जिनगीक किरिया-कर्ममे लेना कऽ साटि दिए जे ओइमे सटल अपन आगूक डेग उठबैत चलए। मनुष्य जखने अपन अस्तित्व माने अपन सीमा-सरहदकेँ बुझि लैत जे दुनियाँक बीच ठाढ़ छी, भौगोलिक दृष्टिसँ सेहो आ मानसिक दृष्टिसँ सेहो। माने ई जे दुनियाँक आकार गोल अछि। गोल वस्तुक बीच केतौ रहने मध्य भेबे करल। जहिना पूब दिस दिसो तहिना पश्चिम दिस दिसा आ तहिना उत्तरो दक्षिण सेहो अछिए। तँए जखन बीचमे माने दुनियाँक बीचमे, ठाढ़ छी तखन बीच आ अपन बीचमानकि करबे करत किने। बीचमानकि माने भेल नीक बेजाएकेँ बेरबैत बीचो-बीच चलब।
घरपर अबैत-अबैत कुशेसरक मन मानि लेलकैन जे देवन भार नहि भार उठबैबला संगी बनत। बीचमे एते करब अछि जे देवनोकेँ रास्तापर आनि ठाढ़

𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒣𑒰𑒕𑒴𑒮𑒿 𑒣𑒲𑒚 𑒚𑒼𑒏𑒱 𑒂𑒑𑒴 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒱, 𑒞𑒃𑒮𑒿 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒠𑒾𑒛𑓃-𑒠𑒾𑒛𑓃 𑒠𑒾𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒰। 𑒞𑒐𑒢 𑒏𑒹𑒏𑒩𑒼 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒋𑒏𑓂𑒏𑒼 𑒂𑒠𑒧𑒲𑒏𑒹𑒿, 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒯𑒖 𑒮𑒹𑒫𑒰𑒮𑒿 𑒣𑒲𑒚 𑒚𑒼𑒏𑒱 𑒠𑒾𑒛𑓃𑒰 𑒠𑒹𑒥 𑒞𑒐𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒫𑒲𑒨 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒧𑒹 𑒋𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞। 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒧𑒴𑒪𑓂𑒨 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒥𑒢𑒾𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒢𑒹 𑒥𑒢𑒻𑒋। 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒰𑒑𑒞 𑒏𑒰𑒑𑒞 𑒕𑒲 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒃𑒣𑒩 𑒪𑒲𑒐-𑒧𑒼𑒯𑒩 𑒪𑒑𑒱𑒞𑒹 𑒍 𑒩𑒴𑒣𑒻𑒂 𑒥𑒢𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒋। 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒧𑒰𑒢𑒋 𑒫𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒧𑒢𑒏 𑒧𑒢 𑒞𑒿 𑒧𑒰𑒢𑒱𑒨𑒹 𑒪𑒃𑒋। 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒧𑒢 𑒢𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏 𑒧𑒢𑒏 𑒋𑒏 𑒁𑓀𑒬-𑒧𑒢 𑒕𑒲। 𑒮𑒧𑒴𑒯𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒣𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒫𑒹𑒏𑓂𑒞𑒲𑒑𑒞 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒫𑒹𑒏𑓂𑒞𑒲𑒣𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒧𑒢𑒏 𑒁𑓀𑒬 𑒦𑒹𑒥𑒹 𑒏𑒋𑒪 𑒏𑒩𑒱। 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒫 𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒰𑒢𑒫 𑒧𑒢𑒏 𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒕𑒲, 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒖𑒰𑒢𑒱-𑒣𑒯𑒔𑒰𑒢𑒱 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒏 𑒁𑒕𑒱।

𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒑𑒹𑒪𑒰 𑒣𑒔𑒰𑒮 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒾𑒮𑒲-𑒧𑒾𑒮𑒰 𑒌𑒚𑒰𑒧𑒮𑒿, 𑒞𑒪𑒹𑒮𑒩𑒲 𑒣𑒞𑒱 𑒪𑒑 𑒂𑒥𑒱 𑒔𑒳𑒣𑒔𑒰𑒣 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒲। 𑒞𑒪𑒹𑒮𑒩𑒲𑒏𑒹𑒿, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒔𑒞𑒳𑒩𑒟𑒲𑒏 𑒣𑒞𑓂𑒢𑒲𑒏𑒹𑒿, 𑒮𑒦𑒏 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒖𑒹 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒞, 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒞। 𑒮𑒦𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒥𑒛𑓃𑒏𑒲 𑒮𑒳𑒢𑒥, 𑒧𑒳𑒯𑒰𑒿-𑒧𑒳𑒯𑒲 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒪।

𑒣𑒞𑒱 𑒪𑒑 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒞𑒪𑒹𑒮𑒩𑒲𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒮𑒼𑒑-𑒣𑒲𑒛𑓃𑒰𑒏 𑒖𑒰𑒪 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱। 𑒞𑒃𑒮𑒿 𑒬𑒼𑒏 𑒫𑒱𑒭𑒰𑒠𑒮𑒿 𑒥𑒼𑒗𑒱𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒲। 𑒁𑒢𑒹𑒏𑒼 𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩, 𑒮𑒾𑒢𑒏 𑒥𑒩𑒐𑒰-𑒣𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒥𑒳𑒪𑒥𑒳𑒪𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒞𑒪𑒹𑒮𑒩𑒲𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒅𑒚𑒻𑒞 𑒂 𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒣𑒰𑒢𑒱𑒏 𑒯𑒙𑒏𑒰𑒮𑒿 𑒞𑒿 𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒹𑒏 𑒯𑒙𑒏𑒰𑒮𑒿 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒤𑒳𑒙𑒻𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒤𑒳𑒙𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒻𑒞। 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒂𑒑𑒴 𑒫𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒂𑒢𑒹 𑒣𑒰𑒪𑒞𑒴 𑒖𑒰𑒢𑒫𑒩𑒏 𑒥𑒔𑓂𑒔𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒑𑒴𑒮𑒿 𑒪𑓄 𑒑𑒹𑒢𑒹 𑒫𑒰 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒢𑒹 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒂𑒿𑒐𑒱𑒮𑒿 𑒢𑒼𑒩 𑒐𑒮𑒥𑒻𑒞 𑒧𑒰𑒋 𑒚𑒱𑒚𑒱𑒂𑒋 𑒪𑒑𑒻𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒞𑒪𑒹𑒮𑒩𑒲𑒏 𑒧𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒪𑒑𑒰𑒮𑒿 𑒯𑒙𑒻𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒚𑒱𑒚𑒱𑒂𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒢। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒳𑒿𑒯 𑒐𑒼𑒪𑒱 𑒞𑒪𑒹𑒮𑒩𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒚𑒱𑒚𑒱𑒋𑒥𑒼𑒧𑒹 (𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒥𑒖𑒥𑒼𑒧𑒹) 𑒁𑒮𑒼𑒏𑒩𑓂𑒖 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒢। 𑒁𑒮𑒼𑒏𑒩𑓂𑒖 𑒃 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒞𑒱 𑒦𑒹𑒪𑒰 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒼 𑒂 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒼 𑒢𑒹 𑒦𑒹𑒪, 𑒞𑒲𑒢𑒴 𑒥𑒰𑒣𑒞 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰-𑒣𑒳𑒞𑓂𑒞𑒲 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒞𑒩𑒯𑒹 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒥𑒰𑒖𑒥 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒋𑒞।

𑒞𑒪𑒹𑒮𑒩𑒲 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒻 𑒕𑒻𑒟 𑒖𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒏𑒲 𑒕𑒲, 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒏𑒲 𑒕𑒲, 𑒖𑒃 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒦𑒹𑒪 𑒞𑒯𑒲 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒧𑒹 𑒢𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒼 𑒥𑒢𑒰𑒋𑒥 𑒁𑒕𑒱। 𑒮𑒰𑒜𑓃𑒹 𑒞𑒲𑒢 𑒯𑒰𑒟𑒏 𑒁𑒥𑒩𑒼 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿 𑒁𑒥𑒩𑒼 𑒩𑓀𑒑𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒧𑒰𑒞𑒵𑒞𑓂𑒫 𑒂𑒾𑒩 𑒣𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫𑒏 𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒤𑒰𑒿𑒮 𑒁𑒕𑒱।

बच्चाकेँ बेर-बेर भूख-पियास आ अन्न-पानि चाही। ओ ने माइयेसँ भेटैए, आ माइयोक मन बच्चाक जीवनो भोजने भरि सिमटा जाइ छैन, जइसँ बाहरी जीवन आ बाहरी दुनियाँ दिस नजैर चढ़ति ने छैन। आने-क माए जकाँ जलेसरियोक मनमे उठैन जे बच्चा (देवन) कलकत्ता जाएत, खाएत की? ओ थोड़ बुझै छेली जे खाइयेक जोगारमे देवन कलकत्ता जाएत। पत्नीकेँ आगूमे ठाढ़ देख धनुषधारी बजला-

"मन मानि किए आगूमे ठाढ़ छी।"

तइ समय धनुषधारी देवनक प्रवासक जिनिगीपर विचार कऽ रहल छला जे गाममे देवन अपना लग रहैए, ने मुहौँसँ कहि आ हाथो पकैड़ काजक लूरि-बुधि माने कलाक संग कलाकारी सिखबै छिऐ। कलकत्ता गेलापर केना सीखत? लगले अपने मन उत्तरो देलकैन जे कुशेसरो ने देवने जकाँ छल, पाँचे साल कलकत्ता गेना भेलैए, केहेन सुन्दर घरो बना लेलक, बहिनिक बिआहो सम्हारि लेलक। आगू दिस बढ़ति माने विचारक आगू, अपने मन धनुषधारीक उत्साहित भऽ गेलैन जे देवन कहुना भेल ने उन्नैस-बीस बरखक नौजवान भेल। आब दूधमुहाँ बच्चा थोड़े रहल जे केतौ हेरा जाएत। तहूमे की कलकत्ताक लोक नहि बुझता जे मैथिली भाषी देवन छी नए मिथिलांचलक दोसर मैथिलीसँ भेँट करा गाम-घरक भाँज लगबैत लग तक पहुँचा देतइ। जवान भेल, एकरामे ने एते शक्ति अखन भरल छै जे देशक सीमाक संग दुनियाँक सीमाक भार सम्हारि सकैए, अपना ले अपन की भेल। खूब सन हल्लुक जीवनो भेल आ परिवारो ने भेबे करएल। तैबीच जलेसरी बजली-

"जखनसँ एकटा बात सुनलौं तखनसँ मनमे उड़ी-बिड़ी लगा गेल अछि सएह पुछए एलौं हेन।"

धनुषधारी बजला-

"की सुनलौं?"

जलेसरी बजली-

"𑒥𑒾𑒂 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒰𑒋𑒞।"

𑒡𑒢𑒳𑒭𑒡𑒰𑒩𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒯𑒿। 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒧𑒢 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒏𑒧𑒰𑒃 𑒪 𑒖𑒰𑒋𑒥 𑒞𑒿 𑒯𑒧 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒩𑒼𑒏𑒥𑒻। 𑒑𑒰𑒧𑒼𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒻 𑒕𑒱𑒌 𑒖𑒹 𑒁𑒧𑒹𑒩𑒱𑒏𑒰, 𑒃𑓀𑒑𑓂𑒪𑒻𑒛, 𑒏𑒯𑒰𑒿-𑒏𑒯𑒰𑒿 𑒢𑒹 𑒏𑒧𑒰𑒃 𑒪 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒻𑒟, 𑒞𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒞𑒿 𑒮𑒯𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒒𑒩 𑒦𑒹𑒪। 𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰𑒮𑒿 𑒥𑓀𑒑𑒰𑒪-𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒥𑒱𑒦𑒰𑒖𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑓑𑓙𑓑𑓒 𑒃𑒮𑓂𑒥𑒲𑒮𑒿, 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒰𑒮𑒿 𑒍 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒦𑒹𑒪। 𑒞𑒃𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒮𑒦 𑒋𑒏𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒏 𑒥𑒰𑒮𑒲 𑒢𑒹 𑒕𑒹𑒪𑒾𑓀। 𑒞𑒿𑒋 𑒢𑒹 𑒥𑒼𑒪𑒱𑒨𑒼-𑒥𑒰𑒢𑒲, 𑒔𑒰𑒪𑒱𑒨𑒼-𑒜𑒰𑒪𑒱 𑒂 𑒪𑒱𑒣𑒱-𑒪𑒱𑒣𑒱𑒨𑒼 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒋𑒏𑒩𑓀𑒑𑒰𑒯𑒹 𑒁𑒕𑒱।"

𑒞𑒯𑒱𑒏𑒰𑒪 𑒠𑒹𑒥𑒢 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒱𑒠𑒰 𑒏𑒻𑒞 𑒥𑒰𑒣𑒮 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒁𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒮𑒲𑒐𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒥𑒢𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒥𑒰𑒮𑒏 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒕𑒹𑒪𑒃। 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒏𑒹𑒞𑒹 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒳𑒯𑒮𑒿 𑒩𑒮𑓂𑒞𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒦𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪। 𑒄𑒯𑒼 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒦𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒂𑒖𑒰𑒠𑒲𑒏 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑓑𑓙𑓔𑓗 𑒃𑒮𑓂𑒥𑒲𑒧𑒹 𑒏𑒧𑒹 𑒑𑒰𑒧 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒥𑒰𑒿𑒏𑒲 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒃 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒢𑒃 𑒖𑒰𑒃 𑒕𑒪। 𑒞𑒿𑒋 𑒑𑒰𑒧𑒼-𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒂 𑒁𑒣𑒢 𑒥𑒹𑒏𑒞𑒱𑒑𑒞𑒼 𑒏𑒳𑒙𑒳𑒧-𑒣𑒩𑒱𑒥𑒰𑒩𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒙𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒻𑒟!

𑒠𑒹𑒥𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒞𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒢𑒏 𑒥𑒼𑒗𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒧 𑒏𑒻𑒞 𑒡𑒢𑒳𑒭𑒡𑒰𑒩𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒥𑒾𑒂, 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒏𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒏 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒪𑒯। 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒪𑒹 𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒧𑒢 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒠𑒹𑒐𑒻 𑒕𑒱𑒁 𑒂 𑒧𑒰𑒃𑒨𑒏 𑒧𑒢 𑒐𑒮𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒻 𑒕𑒱𑒌𑒢 𑒞𑒿𑒋 𑒏𑒱𑒋 𑒢𑒹 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒧𑒰𑒋-𑒥𑒹𑒙𑒰 𑒧𑒳𑒿𑒯-𑒧𑒱𑒪𑒰𑒢𑒲 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒏𑓄 𑒪𑒹𑒥𑒯।"

𑒣𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒼𑒨𑒮𑒿 𑒯𑒙𑒱𑒞 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒠𑒹𑒥𑒢𑒏 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒰𑒃𑒏 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩𑒮𑒿, 𑒖𑒪𑒹𑒮𑒩𑒲 𑒟𑒏𑒟𑒏𑒹𑒪𑒲। 𑒟𑒏𑒟𑒏𑒹𑒪𑒲 𑒄 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒦𑒹𑒪𑒾𑓀 𑒞𑒿 𑒧𑒰𑒃𑒨𑒹 𑒦𑒹𑒪𑒾𑓀 𑒏𑒱𑒢𑒹 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒞𑒱 𑒞𑒿 𑒥𑒋𑒯 𑒕𑒟𑒱𑒢। 𑒥𑒋𑒯 𑒮𑒦 𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒩𑒱𑒥𑒰𑒩𑒼 𑒂 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒳𑒪-𑒧𑒩𑓂𑒨𑒰𑒠𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒲𑒂 𑒏𑓄 𑒩𑒐𑒞𑒰!

𑒠𑒹𑒥𑒢𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒐𑒳𑒬𑒲𑒏 𑒪𑒯𑒻𑒩 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒯𑒹। 𑒧𑒰𑒋𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒾𑒮𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒧𑒰𑒋, 𑒧𑒢 𑒪𑒑𑒞 𑒞𑒿 𑒩𑒯𑒥 𑒢𑒃 𑒞𑒿 𑒔𑒪𑒱 𑒂𑒋𑒥। 𑒞𑒃𑒪𑒹 𑒁𑒢𑒹𑒩𑒹 𑒢𑒹 𑒮𑒼𑒑-𑒣𑒲𑒛𑓃𑒰 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒹𑒿। 𑒥𑒳𑒗𑒯𑒱𑒿 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒳𑒙𑒧𑒹 𑒌𑒚𑒰𑒧 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒠𑒱𑒢 𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒾𑓀।"

देवनक बौक कामाम छल जे जहिना बच्चा लगसँ हटल पश्चात गाए वा आने पशुकेँ होइ छै आ कानि-खीज बजैत पुनः अपन जीवन अनुकूल बना लैए तहिना मारूपोकेँ भऽ जाएत।

बेटाक मुँहक हलुक माने सामान्य बात ही कि बोखी, हूड़ ही कि सौँस, मारुक मन एक्के कसौटीपर कसि एक्के रंग बिसवास करै छैथ। ऐठाम ई बुझब जे कोनो बेटाकेँ दुतकार लगौल जाइए से नहि तहिना जँ बेटो माता-पिताक प्रति बिसवासी होथि तँ कहि आजुक परिवेशमे जे माता-पिता पढ़क बोझ जकाँ बोन-झाड़, गाछी-बिरिछीमे अकाएल-छिड़िआएल रहै छैथ? ऐ बीचमे एकटा आरो प्रश्न अछि, ओ अछि समयानुसार परिवर्तनक, जइसँ बियोगो आ बेवहारोमे किछु बदलाव ऐबेक चाही। समाजमे अपनो अन्धविश्वासमे पड़ल बहुसंख्यक लोक छैथ, मुदा जखने अन्धविश्वास बिसवासमे बदैल जाइए तखने ने जीवनमे जनानक संग परिवर्तन सेहो होइते अछि। बाप-सपूतक बियोग, माने पिता-पुत्रक बाप-सपूतक बियोग, सुनि जेठसरी हवामे डोलल पात जकाँ असथिर होइत-होइत थीर भऽ गेल।

धनुषधारी देवनकेँ पुछलैन- "बौआ, अपन तक अपन गाम आ अपना घरमे रहलह, मुदा आब आन गाम आ आनक घर रहैले जाइ छह, तँए केना अँटावेस करबह से नीक जकाँ मनमे बिचारैत रहिहह।"

साढ़ा कागज जकाँ देवनक मन छेलैहे। तूमे कुशेसरक मुहसँ जे कलकत्ताक सम्बन्धमे सुनने छल तइसँ मन आरो मोहित भऽ गेल छेलै जइसँ उपरो बइरे ने छल। बाजल-

"जेना-जेना कुशेसर कैहा कहता आ करता तहिना-तहिना देख-देख हमहूँ करब।"

ऐठाम ई नहि बुझब जे, अपनो गाम समाजमे एहेन न्यायरसि पसरल अछि जे आन जे कहैथ से करी, मुदा हुनकर करैत काजक देखौस नहि करी। अहि न्यायनमे पड़ल धनुषधारी बाजल-

"𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩 𑒖𑒹 𑒏𑒻𑒪 𑒏𑒯𑒪𑒯 𑒮𑒹 𑒚𑒲𑒏 𑒦𑒹𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒮𑒲 𑒏𑒩𑒥 𑒞𑒿!"
𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒮𑒼𑒔-𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒼𑒢 𑒧𑒞𑒪𑒥 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢, 𑒧𑒞𑒪𑒥 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒢𑒏 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢,
𑒥𑒖𑒪𑒰-
"𑒖𑒐𑒢 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒖𑒰𑒋𑒥 𑒞𑒐𑒢 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰-𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩 𑒦𑒻𑒨𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒻𑒢 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰-𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒏𑒩𑒥। 𑒖𑒿 𑒏𑒹𑒞𑒾 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒑𑒛𑓃𑒥𑒛𑓃 𑒯𑒼𑒋𑒞 𑒞𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒱𑒨𑒼 𑒪𑒹𑒥𑒻𑒢 𑒂 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒮𑒼𑒗𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒞, 𑒠𑒹𑒐𑒥𑒼 𑒞𑒿 𑒏𑒩𑒥𑒹 𑒏𑒩𑒞।"
𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒡𑒢𑒳𑒭𑒡𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒫𑒱𑒮𑒫𑒰𑒮 𑒖𑒑𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒖𑒹 𑒦𑒰𑒩𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱, 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒣𑒝 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒖𑒑𑒪 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒿 𑒋 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒣𑒝𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒣𑒱𑒞 𑒩𑒴𑒣𑒮𑒿 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒞 𑒞𑒿 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒁𑒡𑒪𑒰 𑒢𑒃 𑒯𑒼𑒋𑒞। 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒋𑒑𑒪𑒰 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒋𑒑𑒪𑒰, 𑒏𑒰𑒖 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒡𑒱𑒨𑒰𑒢 𑒖𑒑𑒥𑒻𑒞 𑒡𑒢𑒳𑒭𑒡𑒰𑒩𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒰-
"𑒥𑒾𑒂, 𑒧𑒢𑒳𑒐𑒏 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒕𑒲 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻𑒋। 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒲𑒏𑒮𑒿 𑒢𑒲𑒏𑒞𑒩 𑒏𑓄 𑒮𑒏𑒻𑒋 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒁𑒡𑒪𑒰𑒮𑒿 𑒁𑒡𑒪𑒼 𑒞𑒿 𑒏𑒩𑒱𑒨𑒹 𑒮𑒏𑒻𑒋। 𑒂𑒢 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒖𑒹 𑒁𑒕𑒱, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒮𑒿 𑒃𑒞𑒩 𑒂𑒢 𑒠𑒹𑒯𑒡𑒰𑒩𑒲 𑒖𑒲𑒫𑒏, 𑒍𑒏𑒩𑒰𑒧𑒹 𑒋𑒯𑒢 𑒬𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒢𑒃 𑒕𑒻, 𑒞𑒿𑒋 𑒁𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒼-𑒮𑓀𑒐𑓂𑒨𑒼 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐𑒏 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒁𑒕𑒱।"
𑒣𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒢𑒲𑒏 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒢𑒹 𑒮𑒳𑒢𑒪𑒏 𑒂 𑒢𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒪𑒏। 𑒏𑒱𑒋 𑒞𑒿 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒧𑒼𑒯𑒻𑒢 𑒔𑒪𑒰 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒕𑒹𑒪𑒻 𑒖𑒹 𑒒𑒱𑒩𑒢𑒲 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒧𑒢 𑒒𑒳𑒧𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒃। 𑒠𑒹𑒫𑒢 𑒥𑒰𑒖𑒪-
"𑒥𑒰𑒥𑒴, 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒢𑒃 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒍𑒃𑒚𑒰𑒧 𑒞𑒞𑒹 𑒏𑒰𑒖 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒩𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒞। 𑒖𑒐𑒢 𑒣𑒰𑒿𑒔𑒹 𑒥𑒩𑓂𑒐𑒏 𑒏𑒧𑒰𑒃𑒧𑒹 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩 𑒦𑒻𑒨𑒰 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒏𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒞𑒿 𑒯𑒧 𑒏𑒲 𑒍𑒃𑒮𑒿 𑒏𑒧 𑒏𑒩𑒥। 𑒂𑒃 𑒖𑒿 𑒞𑒲𑒢𑒱𑒨𑒼𑒿-𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒮𑒰𑒪 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒾𑓀 𑒞𑒿 𑒏𑒳𑒬𑒹𑒮𑒩𑒹 𑒦𑒻𑒨𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒢𑒹 𑒯𑒧𑒯𑒴𑒿 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒾𑓀। 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒍 𑒥𑒯𑒱𑒢𑒱𑒏 𑒥𑒱𑒂𑒯𑒧𑒹 𑒐𑒩𑓂𑒔 𑒏𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒧 𑒐𑒹𑒞𑒹 𑒏𑒲𑒢 𑒪𑒃𑒞𑒾𑓀।"
'𑒐𑒹𑒞' 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒡𑒢𑒳𑒭𑒡𑒰𑒩𑒲𑒏 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒪𑒻𑒢 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑒿 𑒒𑒩-𑒒𑒩𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒂 𑒔𑒰𑒮-𑒥𑒰𑒮 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒖𑒲𑒫𑒻𑒏 𑒮𑒰𑒡𑒢 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒋 𑒂 𑒍𑒃 𑒥𑒲𑒔 𑒖𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒩𑒴𑒣 𑒔𑒰𑒢𑒮 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒮𑒧𑒨𑒏 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒔𑒪𑒻𑒞 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒥𑒱𑒞𑒰𑒫𑒲, 𑒋𑒯𑒢 𑒢𑒹

સ્વતંત્ર દેશક પરમ સ્વતંત્ર જીવન ભેલ। જેકર ધ્યાતા મનુષ્ય જીવનકેં અછિ। ધનુષધારી બાજલ-

"પરસૂ ગાડ઼ી પકડ઼ૈક વિચારે કુશેસર કહને છલ, તૂઁ કાલ્હિયે સાઁઝૂપહર કુશેસર એઠામ ચલિ જઇહહ।"

દેવનક મનમે હોઇ જે અપ્પને ચલિ જાઇ જે દૂ દિનમે રસ્તા-પેરાસઁ લઽ કઽ કલકત્તા ધરિ ગપ-સપ્પ સુનૈત રહી, મુદા કેતૌ જાઇસઁ પહિને માને જેતે દિનક હિસાબસઁ જા રહલ છી, તઇ બીચક જે સામાજિક સરોકાર અછિ, ઓકરો તઁ સૂત્રબદ્ધ કરએ પડ઼ૈ છઇ। દેવન બાજલ-

"કુશેસરો ભૈયા સએહ કહલૈન જે કાલ્હિયે સાઁઝૂ પહર ચલિ અબિહ, દુનૂ ભાઁઇ ઘરસઁ સંગે નિકલબ।"

-

- જગદીશ પ્રસાદ મણ્ડલજીક જન્મ મધુબની જિલ્લાક બેરમા ગામમે ૫ જુલાઇ ૧૯૪૭ ઇસ્વીમે ભેલૈન। મણ્ડલજી હિન્દી એવં રાજનીતિ શાસ્ત્રમે એમ.એ.ક અહર્તા પાબિ જીવિકોપાર્જન હેતુ કૃષિ કાર્યમે સંલગ્ન ભઽ રુચિપૂર્વક સમાજ સેવામે લાગિ ગેલ। સમાજમે વ્યાપ્ત રૂઢિવાદી એવં સામન્તી વ્યવહાર સામાજિક વિકાસમે હિનકા બાધક બુઝિ પડ઼લૈન। ફલતઃ જમીન્દાર, સામન્તક સંગ ગામમે પુરજોર લડ઼ાઇ ઠાઢ઼ ભઽ ગેલૈન। ફલતઃ મણ્ડલજી અપન જીવનક અધિકાંશ સમય કેસ-મોકદમા, જહલ યાત્રાદિમે વ્યતીત કેલન્હિ ૨૦૦૧ ઇસ્વીક પશ્ચાત સાહિત્ય લેખન-ક્ષેત્રમે એલા। ૨૦૦૮ ઇસ્વીસઁ વિભિન્ન પત્ર-પત્રિકાદિમે હિનક રચના પ્રકાશિત હુઅ લગલૈન। ગીત, કાવ્ય, નાટક, એકાંકી, કથા, ઉપન્યાસ ઇત્યાદિ સાહિત્યિક મૌલિક વિધામે હિનક અનવરત લેખન અદ્વિતીય સિદ્ધિ ભઽ રહલૈન અછિ। અપન ધરિ દર્જન ભરિ નાટક/એકાંકી, પાઁચ સએસઁ ઊપર ગીત/કાવ્ય, ઉન્નૈસ ગોટ ઉપન્યાસ આ સાઢ઼ે આઠસએ કથા-કહાનીક સંગ કિછુ મહત્વપૂર્ણ વિષયક શોધાલેખ આદિક પુસ્તકાકાર, સાએસઁ ઊપર ગ્રન્થમે પ્રકાશિત છૈન।

मिथिला-मैथिलीक विकासमे श्री जगदीश प्रसाद मण्डलजीक योगदान अविस्मरणीय छैन। ई अपन सतत क्रियाशीलता आ रचना धर्मिताक लेल विभिन्न संस्थासभक द्वारा सम्मानित पुरस्कृत होइत रहला अछि, यथा- विदेह सम्पादक मण्डल द्वारा 'गामक जिनगी' लघु कथा संग्रह लेल 'विदेह सम्मान- २०११', 'गामक जिनगी व समग्र योगदान हेतु साहित्य अकादेमी द्वारा- 'टैगोर लिटिरेचर एवार्ड- २०११', मिथिला मैथिलीक उन्नयन लेल साक्षर दरभंगा द्वारा- 'वैदेह सम्मान- २०१२', विदेह सम्पादक मण्डल द्वारा 'नै धारैए' उपन्यास लेल 'विदेह बाल साहित्य पुरस्कार- २०१४', साहित्यमे समग्र योदान लेल एस.एन.एस. ग्लोबल सेमिनरी द्वारा 'कौशिकी साहित्य सम्मान- २०१५', मिथिला-मैथिलीक विकास लेल सतत क्रियाशील रहबाक हेतु अखिल भारतीय मिथिला संघ द्वारा- 'वैद्यनाथ मिश्र 'यात्री' सम्मान- २०१६', रचना धर्मिताक क्षेत्रमे अमूल्य योगदान हेतु ज्योत्स्ना-मण्डल द्वारा- 'कौमुदी सम्मान- २०१७', मिथिला-मैथिलीक संग अन्य उत्कृष्ट सेवा लेल अखिल भारतीय मिथिला संघ द्वारा 'स्व. बाबू साहेब चौधरी सम्मान- २०१८', चेतना समिति, पटनाक प्रसिद्ध 'यात्री चेतना पुरस्कार- २०२०', मैथिली साहित्यक अहर्निश सेवा आ सृजन हेतु मिथिला सांस्कृतिक समन्वय समिति, गुवाहाटी-असम द्वारा 'राजकमल चौधरी साहित्य सम्मान- २०२०', भारत सरकार द्वारा 'साहित्य अकादेमी पुरस्कार- २०२१' तथा साहित्य आ संस्कृतिमे महत्वपूर्ण अवदान लेल अमर शहीद रामफल मंडल विचार मंच द्वारा 'अमर शहीद रामफल मंडल राष्ट्रीय पुरस्कार- २०२२'

रचना संसार : १ इन्द्रधनुषी अकास, २ राति-दिन, ३ तीन जेठ एगारहम माघ, ४ सरिता, ५ गीतांजलि, ६ सुखाएल पोखरिक जाइठ, ७ सतबेध, ८ चुनौती, ९ रहसा चौरी, १० कामधेनु, ११ मन मथन, १२ अकास गंगा - कविता

સંગ્રહ ૧૩ પંચવટી- એકાંકી સંચયન ૧૪ મિથિલાક બેટી, ૧૫ કમ્પ્રોમાઇજ, ૧૬ ઝમેલિયા બિઆહ, ૧૭ રત્નાકર ડકૈત, ૧૮ સ્વયંવર- નાટક ૧૯ મૌલાઇલ ગાછક ફૂલ, ૨૦ ઉત્થાન-પતન, ૨૧ જિનગીક જીત, ૨૨ જીવન-મરણ, ૨૩ જીવન સંઘર્ષ, ૨૪ નૈ ધાડ઼ૈએ ૨૫ બડ઼કી બહિન, ૨૬ ભાદવક આઠ અન્હાર, ૨૭ સધવા-વિધવા, ૨૮ ઠૂઠ ગાછ, ૨૯ ઇજ્જત ગમા ઇજ્જત બઁચેલૌં, ૩૦ લહસન, ૩૧ પંગુ, ૩૨ આમક ગાછી, ૩૩ સુચિતા, ૩૪ મોડ઼પર, ૩૫ સંકલ્પ, ૩૬ અન્તિમ ક્ષણ, ૩૭ કુમ્હડ઼ા- ઉપન્યાસ ૩૮ પયસ્વિની- પ્રબન્ધ-નિબન્ધ-સમાલોચના ૩૯ કલ્યાણી, ૪૦ સતમાએ ૪૧ સમઝૌતા, ૪૨ તામક તમઘૈલ, ૪૩ બીરાંગના- એકાંકી ૪૪ તરેગન, ૪૫ બજન્તા-બુઝન્તા- બીહૈન કથા સંગ્રહ ૪૬ શંભુદાસ, ૪૭ રટની ખઢ઼- દીર્ઘ કથા સંગ્રહ ૪૮ ગામક જિનગી, ૪૯ અર્દ્ધાંગિની, ૫૦ સતભૈયા પોખૈર, ૫૧ ગામક શકલ-સૂરત, ૫૨ અપન મન અપન ધન, ૫૩ સમરથાઇક ભૂત, ૫૪ અપ્પન-બીરાન, ૫૫ બાલ ગોપાલ, ૫૬ ભકમોડ઼, ૫૭ ઉલબા ચાઉર, ૫૮ પતઝાડ઼, ૫૯ ગઢ઼ૈનગર હાથ, ૬૦ લજબિજી, ૬૧ ઉકડૂ સમય, ૬૨ મધુમાછી, ૬૩ પસેનાક ધરમ, ૬૪ ગુડ઼ા-ખુદ્દીક રોટી, ૬૫ અલહાર, ૬૬ ખસૈત ગાછ, ૬૭ એગચ્છા આમક ગાછ, ૬૮ સુભયન્તિક, ૬૯ ગાછપર સઁ ખસલ, ૭૦ ડભિયાએલ ગામ, ૭૧ ગુલેતી દાસ, ૭૨ મુડ઼િયાએલ ઘર, ૭૩ બીરાંગના, ૭૪ સ્મૃતિ શેષ, ૭૫ બેટીક પૈરુખ, ૭૬ ક્રાન્તિયોગ, ૭૭ ત્રિકાલદર્શી, ૭૮ પૈંતીસ સાલ પછુઆ ગેલૌં, ૭૯ દોહરી હાક, ૮૦ સુભિમાની જિનગી, ૮૧ દેખલ દિન, ૮૨ ગપક પિયાહુલ લોક, ૮૩ દિવાલીક દીપ, ૮૪ અપ્પન ગામ, ૮૫ ખિલતોડ઼ ભૂમિ, ૮૬ ચિતવનક શિકાર, ૮૭ ચૌરસ ખેતક ચૌરસ ઉપજ, ૮૮ સમયસઁ પહિને ચેત કિસાન, ૮૯ ભૌક, ૯૦ ગામક આશા ટુટિ ગેલ, ૯૧ પસેનાક મોલ, ૯૨ કૃષિયોગ, ૯૩ હારલ ચેહરા જીતલ રૂપ, ૯૪ રહૈ જોકર પરિવાર, ૯૫ કરતાક રંગ કર્મક સંગ, ૯૬ ગામક સૂરત બદૈલ ગેલ, ૯૭ અન્તિમ પરીક્ષા, ૯૮ ઘરક ખર્ચ, ૯૯ નીક ઠકાન ઠકેલૌં, ૧૦૦ જીવનક કર્મ

𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒧𑒩𑒧, 𑓑𑓐𑓑 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭, 𑓑𑓐𑓒 𑒧𑒢𑒱 𑒧𑒱𑒢 𑒏𑒰𑒖, 𑓑𑓐𑓓 𑒂𑒃𑒍 𑒂𑒬𑒰 𑒥𑒔𑒱 𑒑𑒹𑒪, 𑓑𑓐𑓔 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒠𑒰𑒢 𑒞𑒟𑒰 𑓑𑓐𑓕 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒮𑒰𑒞𑒲- 𑒪𑒒𑒳 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒠𑒱𑒞𑒲𑒢𑒰𑒫𑒱𑒮𑒞𑒰𑒛𑓃𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒰𑓐𑒑𑒧𑒰𑒫𑒱𑒨𑒼𑒧 **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓓𑓘.𑒩𑒼𑒬𑒢 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩𑒲- 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒂 𑒯𑒢𑓂𑒛𑒰𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒮𑒰

𑒩𑒼𑒬𑒢 𑒖𑒢𑒏𑒣𑒳𑒩𑒲

𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒂 𑒯𑒢𑓂𑒛𑒰𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒮𑒰

𑒖𑒰𑒜𑓃 𑒧𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒬𑒯𑒲𑒠 𑒠𑒱𑒫𑒮।

𑒠𑒱𑒢𑒦𑒩𑒱 𑒦𑒰𑒭𑒝 𑒦𑒲𑒭𑒝। 𑒬𑒯𑒲𑒠 𑒃 𑒏𑒨𑒪𑒏, 𑒬𑒯𑒲𑒠 𑒍 𑒏𑒨𑒪𑒏। 𑒬𑒯𑒲𑒠 𑒧𑒯𑒰𑒢।

' 𑒂𑒃 𑒖𑒹 𑒃 𑒠𑒹𑒬 𑒁𑒕𑒱, 𑒍𑒯𑒱 𑒬𑒯𑒲𑒠𑒮𑒦𑒏 𑒥𑒪𑒱𑒠𑒰𑒢 𑒁𑒕𑒱।' . 𑒏𑒲 𑒏𑒲𑒏𑒲𑒏𑒲!

𑒮𑓂𑒫𑒞𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒞𑒰 𑒂 𑒮𑒧𑒵𑒠𑓂𑒡𑒱𑒏 𑒮𑒣𑒢𑒰। 𑒢𑒹𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏 𑒧𑒯𑒰𑒢𑒞𑒰। 𑒑𑒰𑒛𑓃𑒲 𑒂 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒖𑒳𑒪𑒴𑒮। 𑒮𑒛𑓃𑒏𑒮𑒦 𑒑𑒴𑒿𑒖𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪 𑒠𑒱𑒢𑒦𑒩𑒱, 𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲, 𑒖𑒹 𑒢𑒹𑒞𑒰 𑒕𑒻𑒟, 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒖𑒨𑒖𑒨𑒏𑒰𑒩 𑒂 𑒮𑓀𑒑𑒮𑓀𑒑 𑒬𑒯𑒲𑒠𑒮𑒦𑒏 𑒢𑒰𑒩𑒰 𑒮।

𑒦𑒫𑓂𑒨 𑒧𑒘𑓂𑒔𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒩𑒰𑒖𑒧𑒰𑒢 𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲, 𑒢𑒱𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒞𑒏𑒻𑒞 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒏𑒱𑒨𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯, 𑒢𑒱𑒩𑒢𑓂𑒞𑒩। 𑒧𑒘𑓂𑒔𑒏 𑒢𑒱𑒨𑒰𑒧𑒹 𑒥𑒻𑒮𑒪𑒮𑒦𑒏 𑒪𑒑𑒻 𑒕𑒪𑒻 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒹 𑒠𑒹𑒐 𑒏' 𑒧𑒳𑒮𑓂𑒏𑒱𑒨𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒻𑒟 𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲, 𑒂 𑒮𑒦 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒜𑓀𑒑 𑒮 𑒁𑒦𑒱𑒫𑒰𑒠𑒢, 𑒮𑒪𑒰𑒧 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒰𑒧 𑒏' 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒧𑒘𑓂𑒔𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮' 𑒏𑒹 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒬𑒾𑒠𑒰 𑒞 𑒕𑒻, 𑒖𑒹 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒼𑒧𑓂𑒯𑒩𑒼 𑒞𑒏𑒻𑒞 𑒯𑒼𑒃, 𑒢𑒱𑒨𑒰𑒧𑒫𑒪𑒰𑒏𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒰𑒃𑒕𑒻, 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒍𑒏𑒩𑒹 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲। 𑒦𑒲𑒛𑓃𑒧𑒹 𑒣𑒻𑒮𑒪 𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲𑒏 𑒮𑓂𑒟𑒰𑒢𑒲𑒨 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰𑒮𑒦 𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒢𑒰𑒩𑒰 𑒪𑒑𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 -"𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲 𑒖𑒱𑒢𑓂𑒠𑒰𑒥𑒰𑒠।" 𑒂 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒦𑒲𑒛𑓃 𑒠𑒼𑒯𑒩𑒰' 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 -"𑒖𑒱𑒢𑓂𑒠𑒰𑒥𑒰𑒠 ! 𑒖𑒱𑒢𑓂𑒠𑒰𑒥𑒰𑒠 !!"

𑒠𑒱𑒢𑒦𑒩𑒱 𑒔𑒪𑒪 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒏𑓂𑒩𑒧। 𑒔𑒾𑒩𑒰𑒯𑒰𑒣𑒩 𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲 𑒫𑒱𑒬𑒰𑒪 𑒯𑒢𑓂𑒛𑒰 𑒬𑒳𑒯𑒩𑒾𑒪𑒻𑒢।

डारि हावाके झोंका स झण्डा फहरा फहरा उठल - 'फहरा फहरा फहरा फहरा' । सबहक मुहडारपर गर्वक भाव । मन्त्री स सन्तरीतक झण्डाके सलामी देलक - 'स' तरक, गोला फाट, सलामी दे !'

देश धन्यवाद । शहीद अमर रहैथु ! मन्त्रीजी धन्यवाद !

लड्डू बँटाएल । मिठाई बँटाएल ।

भीड़ स कनि दूर हटि क' एकटा बुढ़िया गौर स झण्डाके निहारि रहल छल । विशाल आकारके, जेना घर हाँरप बेल, तेहन झण्डा । डारि हावा स झूलैत फहराइत झण्डाके देखैत, ओहि बुढ़ियाके आँखिमे एकटा खुशी छल । तखने केओ ओकरा हाथमे एकटा लड्डू द' देलकै -"लिअ बुढ़ीमाइ लड्डू !"

ई सड़कछाप बुढ़िया भारि बुढ़ि नइँ होइत अछि । एहन राष्ट्रीय दिवसके दिन सरकार, मन्त्री, धनैया नेता आ ओकर कार्यकर्त्तासबके बड़प्पन आ सहृदयता देखाब' के साधन सेहो होइत अछि । एहन दिनमे अइ सड़कछाप बूढ़-पुरानके मन्त्री आ नेतासंगेके फोटो सेहो छपै छै पत्रिका आ टीभीमे । अइ स मन्त्रीजी बड़ दयावान, सुहृदय आ जनप्रिय छैथ से जनतापर प्रभाव पड़ै छै ।

मन्त्रीजीके धुँआधार भाषणक बाद सुरुज पश्चिममे ढरल गेल । शहीद दिवस खतम भ' गेलै । लोकसब अपन अपन डेरा लौटलाह । चौराहा क्रमशः शान्त होइत गेल । आब बढ़ैत राइतसंगे जाढ़ सेहो बढ़ैत जा रहल छल ।

कखनोकाल निस्तब्धता तोड़ैत दौड़ैत गाड़ी । नइँ त, निस्तब्ध चौराहा, हाड़के भीतरतक थरथरा दैत जाढ़, ओ बुढ़िया आ फहरा आवाज करैत झण्डा मात्र छल ओतए ।

बुढ़िया चौराहाके पुरबारी कातक पोखरिके भीतर बनल बरसातीमे रहैत छल । गर्मीमे त अइ बरसातीमे कहुना गुजर भ' जाइत छल, जाढ़मे प्रायः ओ अइगामे भ' जाइत छल । अबरीबेर जाढ़ बेसी छल । बुढ़ियाके जाढ़ स सुतल नइँ भ' रहल छल । ओ एम्हर ओम्हर स कनि प्लास्टिक, कनि कूट आ कनि जाड़ैन जमा करलक । डाँड़मे स सलाइ निकालि क' बारलक । धधरा भेलै । ओकरा करै सुत' गेलै । समयके भारि स पतरा गेल फाटल गुदड़ी आबा बिछा क' आबा

𑒍𑒃𑒜𑓃 𑒏' 𑒥𑒩𑒮𑒰𑒞𑒲𑒧𑒹 𑒍 𑒣𑒮𑒻𑒩 𑒑𑒹𑒪। 𑒔𑒰𑒯𑒏 𑒂𑒮𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒏𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒮𑒻𑒩 𑒏' 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒪𑒑 𑒔𑒃𑒪 𑒁𑒨𑓃𑒪𑒻।

𑒄 𑒂𑒃𑒑 𑒥𑒹𑒮𑒲𑒏𑒰𑒪 𑒢𑒃𑒿 𑒙𑒱𑒏𑒞, 𑒍 𑒖𑒢𑒻𑒞 𑒕𑒪। 𑒍 𑒅𑒚𑒪। 𑒧𑒡𑒳𑒂𑒃𑒞 𑒔𑒰𑒯𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒖𑒰𑒜𑓃 𑒬𑒹𑒩 𑒍𑒏𑒩 𑒑𑒩𑒮' 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒻। 𑒮𑒛𑓃𑒏𑒣𑒩 𑒍 𑒋𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒍𑒧𑓂𑒯𑒩 𑒞𑒏𑒪𑒏। 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏𑒰𑒞 𑒠𑒴𑒩𑒞𑒏 𑒏𑒞𑒾 𑒏𑒹𑒍 𑒢𑒃𑒿 𑒕𑒪। 𑒍 𑒔𑒾𑒩𑒰𑒯𑒰𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪। 𑒔𑒏𑓂𑒏𑒳 𑒮 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰𑒏𑒹 𑒛𑒼𑒩𑒲 𑒏𑒰𑒃𑒙 𑒠𑒹𑒪𑒏। 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒢𑒱𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒐𑒃𑒮 𑒣𑒩𑒪𑒻। 𑒍 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒐𑒼𑒃𑒪 𑒏' 𑒪' 𑒂𑒨𑓃𑒪 ।

𑒞𑒲𑒢 𑒠𑒼𑒥𑓂𑒥𑒩 𑒏𑒨𑓃𑒪𑒰𑒏𑒹 𑒥𑒰𑒠𑒼 𑒢𑒧𑓂𑒯𑒩𑒹 𑒕𑒻 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰। 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒍𑒃𑒧𑒹 𑒑𑒠𑒹𑒪𑓂𑒪𑒰 𑒪𑒣𑒹𑒙𑒪𑒏 𑒂 𑒍𑒃𑒜𑓃𑒹𑒪𑒏। 𑒂𑒥 𑒂𑒃𑒑 𑒏𑒼𑒢𑒼𑒏𑒰𑒪 𑒩𑒯𑒾, 𑒞𑒏𑒩 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒧𑒞𑒪𑒥 𑒢𑒃𑒿 𑒕𑒻। 𑒖𑒰𑒜𑓃 𑒁𑒨𑓃𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒂𑒃 𑒣𑒯𑒱𑒪𑒥𑒹𑒩 𑒍 𑒑𑒩𑓂𑒧𑒰𑒏' 𑒮𑒳𑒞𑒪। 𑒑𑒠𑒹𑒪𑓂𑒪𑒰 𑒂 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒧𑒱𑒪 𑒏' 𑒖𑒹 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒑𑒩𑓂𑒧𑒰𑒯𑒙 𑒦𑒹𑒙 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪, 𑒮𑒹 𑒁𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒂𑒢𑒢𑓂𑒠𑒧𑒨𑓃 𑒕𑒪। 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒂𑒃 𑒖𑒪𑓂𑒠𑒱𑒋 𑒒𑒼𑒛𑓃𑒰 𑒥𑒹𑒔 𑒏' 𑒮𑒴𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒪।

...

𑒦𑒼𑒩𑒹 𑒔𑒾𑒩𑒰𑒯𑒰𑒣𑒩 𑒯𑓀𑒑𑒰𑒧𑒰। 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒑𑒰𑒨𑓃𑒥।

𑒩𑒰𑒃𑒞𑒏𑒹 𑒛𑒱𑒅𑒙𑒲𑒥𑒪𑒰 𑒯𑒥𑒪𑓂𑒠𑒰𑒩 𑒥𑒰𑒖𑒪 - "𑒮𑒪𑒰, 𑒯𑒧𑒩 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒑𑒹𑒪𑒾 ! 𑒮𑒰𑒩, 𑒐𑒼𑒖 ! 𑒦𑒹𑒙𑒞𑒾 𑒞 𑒮𑒰𑒩𑒏𑒹 𑒠𑒰𑒯𑒰 𑒢𑒃𑒿 𑒥𑒢𑒻𑒪𑒾 𑒞 𑒬𑒹𑒩 𑒏𑒲 !"

' 𑒏𑒼𑒢𑒼 ' 𑒂𑒞𑓀𑒏𑒫𑒰𑒠𑒲' 𑒁𑒃 𑒏𑒲 !' ' 𑒏𑒼𑒢𑒼 ' 𑒣◌𑒵𑒟𑒏𑒞𑒰𑒫𑒰𑒠𑒲' 𑒁𑒃 𑒏𑒲 !' 𑒔𑒰𑒩𑒳𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒬𑒼𑒩 𑒐𑒛𑓃𑒐𑒛𑓃𑒰𑒨𑓃 𑒪𑒰𑒑𑒪। 𑒥𑒲𑒔 𑒔𑒾𑒩𑒰𑒯𑒰 𑒮 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒑𑒰𑒨𑓃𑒥 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒦𑒹𑒪 ? 𑒩𑒱𑒣𑒼𑒩𑓂𑒙 𑒢𑒱𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒮 𑒅𑒣𑓂𑒣𑒩 𑒑𑒹𑒪। 𑒞𑒞𑓂𑒏𑒰𑒪 𑒅𑒣𑓂𑒣𑒩 𑒮 𑒢𑒱𑒔𑓂𑒔𑒰 𑒞𑒏 𑒂𑒠𑒹𑒬 𑒖𑒰𑒩𑒲 𑒦𑒹𑒪।

' 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒯𑒼𑒃 𑒞𑒹𑒢𑒰 𑒐𑒼𑒖𑒪 𑒖𑒰𑒨𑓃 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰। 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒔𑒼𑒩𑒣𑒩 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨𑓃𑒠𑓂𑒩𑒼𑒯𑒏𑒹 𑒧𑒳𑒏𑒠𑒧𑒰 𑒔𑒪𑒰𑒨𑓃𑒪 𑒖𑒰𑒨𑓃। 𑒏𑒏𑒩 𑒪𑒰𑒣𑒩𑒥𑒰𑒯𑒲 𑒕𑒪 ? 𑒍𑒏𑒩𑒼 𑒢𑒃𑒿 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒪 𑒖𑒰𑒨𑓃 !'

𑒯𑒥𑒪𑓂𑒠𑒰𑒩 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮𑒏𑒹 𑒑𑒩𑒱𑒨𑒱𑒨𑓃𑒪𑒏 -"𑒮𑒰𑒩 𑒞𑒾𑒿 𑒏𑒞𑓂𑒞 𑒕𑒪 ? 𑒂𑒥 𑒑𑒹𑒪𑒾 𑒞𑒼𑒩𑒼 𑒂 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒖𑒰𑒑𑒲𑒩।"

𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮𑒏𑒹 𑒠𑒼𑒭 𑒋𑒞𑒥𑒹 𑒩𑒯𑒻 𑒖𑒹 𑒍 𑒖𑒰𑒜𑓃𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒰𑒧𑒹 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒹𑒥𑒪𑒰 𑒧𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩𑒧𑒹 𑒎𑒿𑒑𑒻𑒛 𑒑𑒹𑒪 𑒂 𑒎𑒿𑒒𑒰𑒃𑒞 𑒮𑒳𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪।

𑒏𑒞𑒱𑒐𑒢𑒹 𑒏𑒹𑒍 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻 -"𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒍𑒃𑒜𑓃 𑒏' 𑒞 𑒋𑒏 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒥𑒩𑒮𑒰𑒞𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒳𑒞𑒪 𑒕𑒃

!"

𑒯𑒫𑒪𑒠𑒰𑒩, 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮 𑒂 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒥 𑒥𑒩𑒮𑒰𑒞𑒲 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒠𑒾𑒛𑓃𑒪। 𑒚𑒏𑒱 !

𑒯𑒫𑒪𑒠𑒰𑒩 𑒚𑒻𑒨𑒰𑒿 𑒮 𑒙𑒼𑒯𑒏𑒰𑒩𑒪𑒏 - "𑒯𑒨 𑒅𑓄𑓄 ! 𑒏𑒹 𑒮𑒰𑒩 𑒕𑒹 ? "

𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒑𑒩𑓂𑒧𑒰 𑒏' 𑒋𑒯𑒢 𑒑𑒯𑒲𑒿𑒩 𑒢𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒮𑒳𑒞𑓂𑒞𑒪 𑒕𑒪 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰। 𑒞𑒲𑒢𑒥𑒹𑒩 𑒙𑒼𑒯𑒏𑒰𑒩𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒅𑒚𑒪। 𑒧𑒳𑒿𑒯 𑒅𑒒𑒰𑒩𑒪𑒏 𑒞 𑒔𑒰𑒩𑒳 𑒠𑒱𑒮𑒱 𑒣𑒳𑒪𑒱𑒮 𑒂 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒥𑒏𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒏।

𑒯𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒞𑒩 𑒧𑒹 𑒮 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰𑒏𑒹 𑒢𑒱𑒏𑒪𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒐 𑒯𑒫𑒪𑒠𑒰𑒩𑒏𑒹 '𑒠𑒰𑒯𑒰' 𑒥𑒢𑒰𑒥' 𑒏𑒹 𑒧𑒢𑒮𑒳𑒥𑓂𑒥𑒰 𑒣𑒩 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒣𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒻। 𑒍 𑒏𑓂𑒩𑒼𑒡 𑒮 𑒮𑒛𑓃𑒏 𑒣𑒩 𑒪𑒰𑒚𑒱 𑒥𑒖𑒰𑒩𑒪𑒏 - "𑒠𑒳𑓁 𑒮𑒰𑒩𑒏𑒹 !"

𑒂𑒥 𑒁𑒃 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰𑒏𑒹 𑒏𑒹𑒢𑒰 '𑒠𑒰𑒯𑒰' 𑒥𑒢𑒰𑒍𑒞 ! 𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒏𑒛𑓃𑒻𑒏 𑒏' 𑒥𑒰𑒖𑒪 -"𑒯𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒍𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒏𑒰𑒪 𑒛𑒩 𑒢𑒃𑒿 𑒪𑒹𑒪𑒾 ? 𑒧𑒰𑒩𑒱𑒨𑒾 𑒔𑒰𑒃𑒩 𑒛𑒝𑓂𑒙𑒰 ?"

"𑒥𑒛𑓃 𑒖𑒰𑒜𑓃 𑒩𑒯𑒻 𑒯𑒫𑒪𑒠𑒰𑒩 𑒮𑒰𑒯𑒹𑒥 !" - 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒥𑒰𑒖𑒪।

𑒯𑒫𑒪𑒠𑒰𑒩𑒏𑒹 𑒯𑒰𑒪𑒞 𑒠𑒹𑒐' 𑒥𑒪𑒰 𑒕𑒪। 𑒍 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒰𑒟 𑒢𑒼𑒿𑒔𑒨𑒼 𑒏𑒱 𑒏𑒣𑒰𑒩 𑒤𑒼𑒛𑓃𑒼। 𑒅𑒣𑓂𑒣𑒩 𑒩𑒱𑒣𑒼𑒩𑓂𑒙 𑒏𑒨𑒪𑒏। 𑒣𑒏𑒻𑒩 𑒏' 𑒯𑒰𑒖𑒱𑒩 𑒏𑒩' 𑒏𑒹 𑒂𑒠𑒹𑒬 𑒦𑒹𑒪𑒻।

𑒮𑒲𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒋𑒮𑒣𑒲𑒏𑒹 𑒂𑒑𑒴 𑒯𑒰𑒖𑒱𑒩 𑒏𑒨𑒪𑒑𑒹𑒪 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰।

"𑒯𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒐𑒼𑒪𑒻𑒞 𑒏𑒰𑒪 𑒛𑒩 𑒢𑒃𑒿 𑒪𑒹𑒪𑒾 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 ?" - 𑒮𑒲𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒏𑒻।

"𑒖𑒰𑒜𑓃 𑒥𑒛𑓃 𑒕𑒪𑒻 𑒯𑒖𑒴𑒩 ! 𑒁𑒃 𑒯𑒝𑓂𑒛𑒰𑒏𑒹 𑒏𑒣𑒛𑓃𑒰 𑒥𑒛𑓃 𑒧𑒼𑒙 𑒩𑒯𑒻 ! 𑒂 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒞 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒧𑒼𑒙𑒏𑒰 𑒏𑒣𑒛𑓃𑒼 𑒢𑒃𑒿 𑒯𑒨 ! 𑒒𑒩𑒼 𑒢𑒃𑒿 𑒯𑒨 ।𑒮𑒛𑓃𑒏𑒣𑒩 𑒥𑒛𑓃 𑒖𑒰𑒜𑓃 𑒯𑒼𑒃𑒕𑒻 𑒯𑒖𑒴𑒩 !"- 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒢𑒧𑓂𑒩𑒮𑒹 𑒖𑒥𑒰𑒥 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻।

"𑒞 𑒞𑒼𑒿 𑒯𑒝𑓂𑒛𑒹 𑒐𑒼𑒃𑒪 𑒏' 𑒍𑒃𑒜𑓃𑒪𑒹𑒥𑒹 ?"- 𑒮𑒲𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒣𑒞𑒱𑒨𑒋𑒮𑒢 𑒥𑒰𑒖𑒪।

"𑒏𑒟𑒲 𑒏𑒩𑒳 𑒞 ! 𑒖𑒰𑒜𑓃 𑒮 𑒮𑒥𑒴𑒩𑒹 𑒢𑒃𑒿 𑒦𑒹𑒪 𑒯𑒖𑒴𑒩 !"- 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒖𑒥𑒴𑒩𑒲 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞 𑒏𑒨𑒪𑒏 ।

"𑒩𑒰𑒭𑓂𑒙𑓂𑒩𑒲𑒨 𑒯𑒝𑓂𑒛𑒰𑒏𑒹 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒏𑒨𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒕𑒻, 𑒮𑒹 𑒞𑒼𑒩𑒰 𑒥𑒴𑒗𑒪 𑒢𑒃𑒿 𑒕𑒾 ? 𑒏𑒰𑒢𑒴𑒢 𑒪𑒑𑒻𑒕𑒻 !" - 𑒮𑒲𑒛𑒱𑒨𑒼 𑒏𑒔𑒏𑒔𑒰 𑒏' 𑒥𑒰𑒖𑒪।

"𑒖𑒰𑒜𑓃 𑒥𑒛𑓃 𑒩𑒯𑒻 𑒯𑒖𑒴𑒩 !"- 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒧𑒗𑒰𑒥' 𑒏𑒹 𑒏𑒼𑒬𑒱𑒮 𑒏𑒨𑒪𑒏।

"𑒃 𑒁𑒣𑒜𑓃, 𑒑𑒿𑒫𑒰𑒩 𑒏𑒲 𑒖𑒢𑒞𑒻 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒂 𑒏𑒰𑒢𑒴𑒢 ! 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒴 !" - 𑒋𑒮𑒣𑒲 𑒥𑒳𑒔𑒱𑒨𑒰𑒩𑒲

𑒠𑒹𑒐𑒥𑒻𑒞 𑒮𑒼𑒚𑒱𑒨𑒼 𑒮 𑒏𑒯𑒪𑒏 -"𑒋𑒯𑒢 𑒥𑒴𑒜𑓃𑒏𑒹 𑒮𑒖𑒰𑒨𑒼 𑒏𑒟𑒲 𑒠𑒹𑒥𑒻 !"
𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰𑒏𑒹 𑒧𑒢 𑒯𑒼𑒪𑒻 𑒖𑒹 𑒏𑒹𑒍 𑒣𑒴𑒕𑒻𑒞 -' 𑒒𑒩 𑒏𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒢𑒃𑒿 𑒕𑒾 ? 𑒮𑒛𑓃𑒏𑒣𑒩 𑒏𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒩𑒯𑒻𑒕𑒹 ? 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒮𑒛𑓃𑒏𑒣𑒩 𑒁𑒨𑒪 ?' 𑒪𑒹𑒏𑒱𑒢 𑒮𑒼𑒚𑒱𑒨𑒼 𑒋𑒮𑒣𑒲𑒏𑒹 𑒋𑒯𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒬𑓂𑒢𑒮𑒥 𑒮 𑒏𑒼𑒢𑒰 𑒏𑒰𑒧 ! 𑒍 𑒮𑒥 𑒞 𑒏𑒰𑒢𑒴𑒢𑒏𑒹 𑒩𑒐𑒥𑒰𑒩 𑒁𑒃। 𑒩𑒐𑒥𑒰𑒩𑒼 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒃𑒕। 𑒏𑒹𑒍 𑒢𑒃𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒪𑒏𑒻। 𑒂 𑒞𑒨𑒿 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒃𑒿 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒯𑒪𑒏𑒻।
𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰𑒏𑒹 𑒕𑒼𑒃𑒩 𑒠𑒹𑒪𑒑𑒹𑒪𑒻। 𑒪𑒹𑒏𑒱𑒢 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒮 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒕𑒲𑒢 𑒪𑒹𑒪𑒑𑒹𑒪𑒻। 𑒠𑒨𑒰𑒫𑒰𑒢 𑒮𑒼𑒚𑒱𑒨𑒼 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒍𑒜𑓃𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒏𑒻, 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒣𑒰𑒃 𑒮 𑒏𑒲𑒢𑒪। 𑒪𑒹𑒏𑒱𑒢 𑒄 𑒍𑒜𑓃𑒢𑒰 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒮 𑒕𑒼𑒙 𑒕𑒪𑒻। 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒥𑒛𑓃𑒏𑒰 𑒕𑒪𑒻। 𑒠𑒼𑒥𑒩𑒰𑒃𑒨𑒼 𑒏' 𑒍𑒃𑒜𑓃 𑒮𑒏𑒻𑒕𑒲। 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰𑒏𑒹 𑒠𑒳𑓁𑒐 𑒕𑒪𑒻 𑒖𑒹 𑒍𑒏𑒩 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒕𑒱𑒢𑒰𑒑𑒹𑒪𑒻। 𑒁𑒃 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒑𑒠𑒹𑒪𑓂𑒪𑒰 𑒪𑒣𑒙𑒰𑒪𑒃 𑒕𑒪𑒻, 𑒞 𑒥𑒛𑓃 𑒑𑒩𑒧 𑒕𑒪𑒻। 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒥𑒛𑓃 𑒠𑒳𑒐𑓂𑒐 𑒯𑒼𑒪𑒻 𑒧𑒢 𑒧𑒹।

𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒮𑒰𑒪। 𑒤𑒹𑒩 𑒖𑒰𑒜𑓃 𑒁𑒨𑒪𑒻। 𑒤𑒹𑒩 𑒬𑒯𑒱𑒠𑒠𑒱𑒫𑒮 𑒧𑒢𑒪𑒻। 𑒤𑒹𑒩 𑒧𑒢𑓂𑒞𑓂𑒩𑒲𑒖𑒲𑒏𑒹 𑒦𑒰𑒭𑒝 𑒦𑒲𑒭𑒝 𑒯𑒼𑒪𑒻। 𑒖𑒨𑒖𑒨𑒏𑒰𑒩 𑒯𑒼𑒪𑒻। 𑒧𑒱𑒚𑒰𑒃 𑒥𑒿𑒙𑒪𑒻। 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒤𑒩𑒤𑒩𑒰𑒨𑒪𑒻।
𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒁𑒯𑒴𑒥𑒹𑒩 𑒔𑒾𑒩𑒰𑒯𑒹𑒣𑒩 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒕𑒪। 𑒍 𑒚𑒰𑒩 𑒯𑒫𑒰𑒧𑒹 𑒤𑒩𑒤𑒩𑒰𑒃𑒞 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰𑒏𑒹 𑒁𑒯𑒴𑒥𑒹𑒩 𑒠𑒹𑒐 𑒩𑒯𑒪𑒕𑒪। 𑒯𑒰𑒛𑓃 𑒏𑒿𑒣𑒥𑒻𑒞 𑒖𑒰𑒜𑓃 𑒮 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒁𑒯𑒴 𑒥𑒹𑒩 𑒮𑒥𑒴𑒩 𑒢𑒃𑒿 𑒦' 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒪𑒹𑒏𑒱𑒢 𑒁𑒃𑒥𑒹𑒩 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒏' 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒂𑒿𑒃𑒐𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒦𑒰𑒫 𑒂 𑒁𑒣𑒹𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒢𑒃𑒿 𑒕𑒪। 𑒍 𑒥𑒳𑒃𑒗 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪, 𑒖𑒹 𑒄 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒚𑒰𑒩 𑒯𑒫𑒰𑒧𑒹 𑒤𑒩𑒤𑒩𑒰𑒃𑒞, 𑒟𑒣𑒹𑒛𑓃𑒰 𑒮𑒯𑒻𑒞, 𑒔𑒱𑒟𑒱𑒩𑒲 𑒔𑒱𑒟𑒱𑒩𑒲 𑒅𑒃𑒛𑓃 𑒮𑒏𑒻𑒨, 𑒪𑒹𑒏𑒱𑒢 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒑𑒩𑓂𑒧𑒰 𑒢𑒃𑒿 𑒮𑒏𑒻𑒨। 𑒖𑒰𑒜𑓃 𑒮 𑒩𑒰𑒯𑒞 𑒢𑒃𑒿 𑒠' 𑒮𑒏𑒻𑒨। 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒂𑒥 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒹 𑒮𑒼𑒿𑒃𑒔 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪। 𑒋𑒯𑒢, 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒪𑒣𑒙𑒰 𑒏' 𑒍 𑒑𑒩𑓂𑒧𑒰 𑒏' 𑒢𑒱𑒬𑓂𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞 𑒦' 𑒮𑒏𑒻𑒨। 𑒥𑒳𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒢𑒹𑒧𑒢𑒹 𑒮𑒼𑒿𑒔𑒪𑒏 -' 𑒄𑒯𑒼 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 ! 𑒗𑒝𑓂𑒛𑒰 𑒞 𑒆, 𑒖𑒹 𑒍𑒃𑒜𑓃 𑒏' 𑒑𑒩𑓂𑒧𑒰𑒨𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒹 𑒂 𑒤𑒯𑒩𑒰𑒨𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒹 ।'
-𑓐𑓗𑓗 𑒣𑒳𑒮 𑓒𑓕

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 ggajendra@videha.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓓𑓑𑓐𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒗𑒰 ' 𑒣𑒫𑒢' - 𑒖𑒢𑒏𑒫𑒱 ' 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣' (𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒗𑒰 ' 𑒣𑒫𑒢' 𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣𑒣𑒩 𑒂𑒪𑒹𑒐 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤𑒏 𑒁𑓀𑒬)

𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒗𑒰 "𑒣𑒫𑒢"

𑒖𑒢𑒏𑒫𑒱 "𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣" (𑒣𑓂𑒩𑒹𑒧 𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒗𑒰 "𑒣𑒫𑒢"𑒏 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣𑒣𑒩 𑒂𑒥𑒻𑒥𑒪𑒰 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒼𑒢𑒼𑒑𑓂𑒩𑒰𑒤𑒏 𑒁𑓀𑒬)

𑒋𑒯𑒱 𑒡𑒩𑒰𑒡𑒰𑒧 𑒣𑒩 𑒧𑒰𑒿 𑒖𑒑𑒠𑒧𑓂𑒥𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒢𑒳𑒏𑒧𑓂𑒣𑒰 𑒮𑒿 𑒏𑒐𑒢𑒼-𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒋𑒯𑒢 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒏𑒵𑒞𑒱𑒞𑓂𑒫𑒮𑒿 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒮𑒠𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒠𑒩𑓂𑒬 𑒥𑒢𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱।𑒍𑒯𑒱𑒧𑒹𑒮𑒿 𑒋𑒏 𑒕𑒟𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒳 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰 "𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣", 𑒖𑒢𑒱𑒏𑒰 "𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣" 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒿𑒔𑒪𑒧𑒹 𑒖𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱। 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡 𑒏𑒫𑒱, 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒂 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣 𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒢𑒰𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒳 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰 "𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣" 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒞' 𑒍 𑒕𑒼𑒙𑒏𑒰 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒩𑒯𑒟𑒱। "𑒕𑒼𑒙𑒏𑒰 𑒥𑒰𑒥𑒰" 𑒁𑒯𑒱 𑒢𑒰𑒧 𑒮𑒿 𑒯𑒧 𑒮𑒥 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒧𑓂𑒥𑒼𑒡𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒱𑒨𑒢𑒱 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰। 𑒁𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒞𑒏 𑒥𑒼𑒡 𑒞' 𑒥𑒰𑒠𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒖𑒹, 𑒥𑒰𑒥𑒰𑒏 𑒕𑒼𑒙 𑒦𑒰𑒃 𑒩𑒯𑒟𑒱 𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒕𑒼𑒙𑒏𑒰 𑒥𑒰𑒥𑒰 𑒦𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒠𑒲𑒣 𑒖𑒲𑒏 𑒖𑒢𑓂𑒧 𑒠𑒩𑒦𑓀𑒑𑒰 𑒖𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒞𑒰𑒩𑒛𑒲𑒯 𑒣𑓂𑒩𑒐𑓀𑒛𑒏𑒹 𑒏𑒻𑒟𑒫𑒰𑒩 𑒑𑒰𑒧 𑒧𑒹 𑓓𑓐 𑒁𑒣𑓂𑒩𑒻𑒪 𑓑𑓙𑓓𑓖 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒢𑒱। 𑒣𑒱𑒞𑒰 𑒮𑓂𑒫 𑒮𑓂𑒫𑒩𑒴𑒣 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰, 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑒰𑒡𑒰𑒩𑒝 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢 𑒩𑒯𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒹, 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒮𑒿 𑒙𑓂𑒨𑒴𑒬𑒢 𑒏𑒨 𑒏𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒃-𑒪𑒱𑒐𑒰𑒃 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒏𑒨𑒪𑒢𑒱। 𑒧𑒰𑒞𑒰 𑒮𑓂𑒫 𑒮𑒲𑒞𑒰 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒥𑒰𑒪𑓂𑒨𑒰𑒫𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒕𑒼𑒩𑒱 𑒮𑓂𑒫𑒩𑓂𑒑𑒫𑒰𑒮𑒲 𑒦𑒨 𑒑𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒖𑓂𑒨𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒦𑓂𑒩𑒰𑒞𑒰 𑒮𑓂𑒫 𑒠𑒹𑒫𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰 𑒖𑒹 𑒠𑒮𑒏𑒼𑒮𑒲 𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑓂𑒫𑒔𑓂𑒕 𑒕𑒫𑒱 𑒂 𑒧𑒐𑒾𑒪𑒱𑒨𑒰 𑒮𑓂𑒫𑒦𑒰𑒫𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒖𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒩𑒯𑒟𑒱, 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒨𑒰𑒩-𑒠𑒳𑒪𑒰𑒩 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒼𑒞𑓂𑒮𑒰𑒯𑒢 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒢𑒱। 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒮𑒿 𑓒 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒃 𑒢𑒱𑒩𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒖𑒰𑒩𑒲 𑒩𑒐𑒻𑒞 𑒠𑒴 𑒫𑒱𑒭𑒨 𑒮𑒿 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒹 𑒋𑒧 𑒋 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱 𑒖𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒏𑒧 𑒪𑒼𑒏 𑒂𑒩𑓂𑒟𑒱𑒏 𑒞𑓀𑒑𑒲 𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒅𑒔𑓂𑒔 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒟𑒱। 𑒯𑒱𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒪 𑒮𑒐𑒰 𑒮𑓀𑒞 𑒯𑒵𑒠𑒨 𑒧𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒗𑒰 𑒮𑒿 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒢𑒹𑒢𑒣𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒰𑒞𑒹 𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒦𑒹𑒙𑒪 𑒞𑒰𑒯𑒱𑒧𑒹, 𑒢𑒹𑒢𑒣𑒢𑒹𑒮𑒿 𑒏𑒩𑓂𑒞𑒫𑓂𑒨𑒢𑒱𑒭𑓂𑒚, 𑒡𑒰𑒩𑓂𑒧𑒱𑒏 𑒂 𑒮𑒰𑒠𑒰 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒩𑒯𑒢𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒯𑒩𑒠𑒧 𑒅𑒔𑓂𑒔 𑒩𑒯𑒪𑒢𑒱। 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒏𑒧 𑒥𑒰𑒖𑒥 𑒂 𑒁𑒢𑒳𑒔𑒱𑒞 𑒞' 𑒏𑒐𑒢𑒼 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒖𑒟𑒱 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒙𑒼𑒪 𑒣𑒩𑒼𑒮 𑒧𑒹 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒰 "𑒧𑒯𑒼𑒠𑒨 𑒖𑒲" 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞

छलनि।

बिहार सरकार मे शिक्षकके नौकरी करैत मिथिला-मैथिलीक लेल हरपल लड़ैत रहलाह। हिनकर इच्छा छलनि जे दरभंगा आकाशवाणी सँ नित्य दिन मैथिलीमे कविता पाठके समय अलगसँ भेटय आ मैथिली कार्यक्रम के समय बढ़ाओल जाय। दरभंगा मिथिलाके सांस्कृतिक केंद्र रहितो, दरभंगा आकाशवाणीमे मैथिली उपेक्षित रहल, जाहि कारणसँ मैथिली पुत्र प्रदीप दरभंगा आकाशवाणीके त्याग देने रहथि। हिनकर विचार रहनि जे मैथिल बच्चाके मैथिलीमे शुरुआती शिक्षा भेटत त' ओ जल्दी बुझत आ ओकर बौद्धिक विकास जल्दी होयत। मुदा बहुत अरयन आ तत्कालीन सरकारके मैथिलीक प्रति उदासीन रहवाक कारण, से संभव नहि भय सकल। तकर बादो ओ मिथिला मैथिली के लेल समर्पित रहलाह आ हुनकर समर्पण अविस्मरणीय अछि।

कविता आ गीत लिखनाइ ओ छात्र जीवन सँ शुरू कय देने रहथि, हुनकर पहिल पुस्तक "गुलाब के बहार" १९५५ मे प्रकाशित भेल छलनि। "जगदम्ब अहि अविलंब हमर" के प्रकाशन १९७८ मे भेल छलनि। जाहिमे भगवती गीतके संग्रह केने रहथि। "जगदम्ब अहि अविलंब हमर हे माय अहाँ बिनु आस ककर" विद्यापतिके "जय जय भैरवी" के बाद सबसँ लोकप्रिय भगवती गीत, मैथिली पुत्र प्रदीप जीक कालजयी रचना छनि। मिथिलाँचल नहि दुनियाके हर कोनमे जतय मैथिल रहैत छथि, ई गीत कोनो भी शुभ कार्य मे गायल आ सुनल जाइत अछि। शुरूआती दिनक हिनक लिखल किछु गीत जे स्टेज पर आरमाइस होइत छल आ गायकक मुँहसँ सुनलाक बादे पता चलल जे, ई हुनकेँ रचना छियनि। जाहिमे खड़ा सँ खड़ाय छे पात लय लय लयकौ कमरिया, आ पहिर लाल साड़ी उधारय खैसानी प्रमुख छल। "टूनी दाईके सोहाग" पोथीमे छपल एकटा प्रसिद्ध गीत जे मदोस्रावणी मे हास-परिहास मे गायल जाइत छल, चलै चलू बहिना हकार पुरै ले टूनी दाइक वर एलनि टेमी दागै ले" बड़ चर्चित रहनि। एहि कताब लगाकेँ मैथिली पुत्र प्रदीप जीके लिखल कुल उन्नतीस गो पुस्तक

प्रकाशित भेल छनि, जाहिमे गीत प्रदीप, एक घाट तीन बाट, राम हृदय, श्रीमद्भगवद्गीता आ दुर्गा सप्तशतीक मैथिली अनुवाद प्रमुख अछि। एकर अतिरिक्त किछु अप्रकाशित सेहो छनि आ दूटा प्रेस प्रतिक्षारत अछि।

शिक्षकसँ अवकाश प्राप्त केलाक बाद मैथिली पुत्र प्रदीप, समाज कल्याणक लेल मिथिलाँचलमे घुमि-घुमि यज्ञ आ सप्ताहिक धार्मिक अनुष्ठानमे अपन जीवन लगा देने रहथि। धार्मिक अनुष्ठानक माध्यमसँ बहुत गरीब ब्राह्मण बच्चाक बिना कोनो खर्च यज्ञ मंडप पर उपनयन संस्कार सेहो करेने छलाह। एहि कार्य मे श्री रामशंकर झा हिनका तन मनसँ सहयोग करैत रहलखिन। अपना जीवन के अंतिम समयमे छोटका बाबा मैथिली पुत्र प्रदीप एकटा साधकके जीवन व्यतीत करय लगलाह। नहि बाजब (मौन व्रत), नहि खायब, फलाहार करके रहि जायब, ई हिनकर दिनचर्या बनि गेल छलनि। जाहि कारण हिनका लोक संत कहि सेहो कहैत छलनि आ अखनो हजारोके संख्यामे हिनकर बनाएल शिष्य हिनकर गुणगान करैत छनि।

३० मई २०२० के मैथिली पुत्र प्रदीप अपन आवास स्वयं प्रभा निकुंज, स्वयं प्रभा नगर, दरभंगा मे अंतिम साँस लेलनि। हुनकर अंतिम संस्कार पैतृक गाम कैथवारमे हनुमान पुस्तकालयके प्रांगण मे भेलनि। हनुमान पुस्तकालय सेहो मैथिली पुत्र प्रदीप द्वारा स्थापित समाजक लेल एकटा उपलब्धि अछि। जाहिमे हिनकर द्वारा लिखल कविताक अलावा बहुत रास दूर्लभ पोथी सेहो संरक्षित अछि, जकर लिस्ट हम आइ सँ तकरीबन तीस बरख पहिने तैयार केने रही। ई मनोरम जगह कैथवारमे सबसँ दक्षिण बदिस्वर-घनश्यामपुर सड़कक कात, गणेश मंदिरके बगलमे अवस्थित अछि। ७ जून २०२२ के हिनक प्रतिमाके अनावरण, हिनकर समाधि स्थल (कैथवार) हनुमान पुस्तकालयके प्रांगण मे भेलनि।

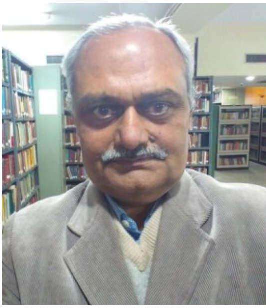
मैथिली पुत्र प्रदीप के हुनकर रचना आ मिथिला-मैथिलीक हेतु कएल गेल त्यागक लेल, अनेक सम्मानसँ सम्मानित कएल गेल छलनि। जाहिमे मिथिला रत्न, मिथिला शिरोमणि, सुमन साहित्य सम्मान, मिथिला गौरव, भोगेन्द्र झा सम्मान आ वैदेही सम्मान मुख्य अछि। एकर अलावा हुनका

વ૧ષ્ઠિ ૧યણાકા૧, સ૧સ્વ઼તી પુત્૧, સંસ્કૃત શિ૧ોમણિ આ મથિલિ પુત્૧ આદિ અનેક સમ્માન સઁ સમ્માનિત કયલ ગેલ છલનિ। મહાન પુ૧ુષક જીવ઼ની હમ૧ા યાદિ ક૧બૈત અછિ જે હુનક૧ વતાયલ ૧સ્તા પ૧ ચલિ હમહૂ સમાજકેં કોનો ને કોનો ૨ૂપમે ઉપકા૧ કય સકૈત છી। આઇ હમ જે કિછુ છી તાહિમે "છોટકા વાવા", મૈથિલિ પુત્૧ પ્૧દીપ જીકેં વહુત વેસી યોગદાન છનિ। હમહિ ટે પ૧િવ઼ા૧ આ સમાજક વહુત લોક હિનિકા સઁ ઉપકૃત ભેલ છથિ। વહુતો લોકકેં અપન જાન-પહ્યાન આ સૂહ્વૂહ સઁ નૌક૧ી લગૌને છથિ, જે અપનો હુનક૧ ગુણગાન ક૧ૈત છનિ।

- પ્૧ેમ શંક૧ ઝા "પવ઼ન"- કૈથવ઼ા૧, તા૧ડીહ, દ૧ભંગા।

-
અપન મંતવ્ય઼ ggajendra@videha.com **પ૧ પઠાઉ।**

𑓓𑓑𑓑.𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩- 𑒧𑒰𑒞𑒵𑒦𑒴𑒧𑒱 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)- 𑓑𑓔𑒧 𑒐𑒹𑒣

𑒩𑒫𑒲𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩

𑒧𑒰𑒞𑒵𑒦𑒴𑒧𑒱 (𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮)- 𑓑𑓔𑒧 𑒐𑒹𑒣

𑓑𑓔

𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰-𑒖𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒂𑒿𑒐𑒱𑒏 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞𑒱 𑒫𑒰𑒣𑒮 𑒂𑒥𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪, 𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰-𑒞𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒣𑒰𑒚𑒬𑒰𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒂𑒑𑒴 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒰 𑒖𑒼𑒩 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒢𑒹 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 । 𑒏𑒯𑒥𑒲 𑒕𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒧𑒢𑒳𑒏𑓂𑒐 𑒮𑒼𑒔𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒂 𑒫𑒱𑒡𑒰𑒞𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒏𑒱𑒕𑒳 । 𑒮𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒻𑒏 𑒞𑒿 𑒦𑒑𑒫𑒰𑒢 𑒩𑒰𑒧 𑒮𑒢 𑒧𑒯𑒰𑒢 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒞𑒱 𑒏𑒱𑒋𑒏 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒢𑒱? 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒦𑒼𑒩𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒑𑒠𑓂𑒠𑒲 𑒯𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒕𑒪 , 𑒍 𑒔𑒏𑓂𑒩𑒫𑒩𑓂𑒞𑒲 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒟𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒦𑒰𑒫𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒥𑒪। 𑒏𑒯𑒰𑒿𑒮𑒿 𑒏𑒻𑒏𑒹𑒨𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒳𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒮𑒫𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒂 𑒮𑒥𑒙𑒰 𑒐𑒱𑒮𑓂𑒮𑒹 𑒣𑒪𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒩𑒰𑒖𑒑𑒠𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒥𑒠𑒪𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒔𑒾𑒠𑒯 𑒥𑒩𑒐𑒏 𑒫𑒢𑒫𑒰𑒮 𑒖𑒰𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒪।
𑒂𑒔𑒰𑒩𑓂𑒨𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒍𑒯𑒳𑒢𑒰 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞𑒏 𑒧𑒼𑒢 𑒅𑒠𑒰𑒮 𑒕𑒪𑒢𑒯𑒱। 𑒮𑒼𑒔𑒪𑒰𑒯 𑒖𑒹 𑒣𑒰𑒚𑒬𑒰𑒪𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒥 𑒞𑒿 𑒧𑒼𑒢 𑒯𑒪𑓂𑒪𑒳𑒏 𑒦𑒋 𑒖𑒰𑒋𑒞 । 𑒁𑒮𑓂𑒞𑒳, 𑒋𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒰𑒢𑓂𑒫𑒨𑒢 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒹𑒞𑒳 𑒍 𑒮𑒾𑓀𑒮𑒹 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒻𑒮𑒰𑒩 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒯 । 𑒥𑒻𑒮𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒍 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒏𑒯𑒱𑒞𑒟𑒱 𑒞𑒰𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒣𑒱𑒞𑒱𑒎𑒞 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒏𑒩 𑒔𑒱𑒔𑒱𑒂 𑒅𑒚𑒪𑒰𑒯-

"𑒏𑒩𑒋 𑒏𑒯𑒰𑒿𑒮𑒿 𑒋𑒏 𑒠𑒩𑒱𑒣𑒩 𑒑𑒰𑒧 𑒒𑒳𑒩𑒪𑒰𑒯। 𑒂𑒥 𑒞𑒩𑒯-𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒁𑒛𑓃𑒏𑒰𑒮𑒦 𑒣𑒜𑓃𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱। 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒮𑒦 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒞 𑒣𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒅।"

𑒮𑒳𑒡𑒰𑒏𑒩 𑒥𑒹𑒮 𑒧𑒼𑒙-𑒮𑒼𑒙 𑒏𑒠𑒏𑒰𑒚𑒲𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒕𑒪𑒰𑒯 । 𑒍 𑒋𑒏𑒥𑒹𑒩 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒋𑒏 𑒔𑒧𑒹𑒙𑒰 𑒧𑒰𑒩𑒱 𑒠𑒱𑒟𑒱 𑒞𑒿 𑒅𑒚𑒱 𑒏𑒋 𑒣𑒰𑒢𑒱 𑒣𑒲𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒼𑒮 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒞𑒢𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒔𑒰𑒩𑒱𑒙𑒰 𑒪𑒚𑒻𑒞 𑒮𑒠𑒱𑒐𑒢 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪। 𑒪𑒑-𑒣𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒖𑒏𑒩𑒰 𑒏𑒏𑒩𑒼 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒤𑒮𑒰𑒠 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒯𑒼𑒃𑒏 𑒞𑒿 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒏𑒩 𑒪𑒑 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒻𑒞 𑒕𑒪। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒪𑒚𑒻𑒞 𑒮𑒠𑒱𑒐𑒢 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪। 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒏𑒩𑒏𑒹 𑒋𑒢𑒰 𑒥𑒧𑒏𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒑𑒾𑒫𑒰 𑒮𑒢𑓂𑒢 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒮𑒦 𑒋𑒏-𑒠𑒼𑒮𑒩𑒏 𑒧𑒳𑒿𑒯 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯। 𑒏𑒹𑒍 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒖𑒋। 𑒯𑒰𑒩𑒱 𑒏𑒋 𑒫𑒻𑒠 𑒧𑒡𑒳𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰𑒯-
"𑒞𑒴𑒿 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒯?"
"𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒁𑒢𑒹𑒩𑒹 𑒙𑒣𑒩-𑒙𑒣𑒩 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒩𑒴। 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒒𑒩 𑒮𑒧𑓂𑒯𑒰𑒩𑒱 𑒪𑒱𑒁 𑒮𑒋𑒯 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒥𑒛𑓃𑒏𑒰 𑒅𑒣𑒏𑒰𑒩 𑒯𑒼𑒋𑒞।" 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒏𑒩 𑒖𑒹 𑒮𑒹 𑒥𑒖𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒏𑒹𑒍 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒪। 𑒫𑒻𑒠𑒖𑒲 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒖𑒥𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒯𑒮 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒞𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒹 𑒣𑒰𑒕𑒴 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪।
"𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒞 𑒥𑒳𑒗𑒢𑒹 𑒞𑒼𑒩𑒰 𑒋𑒢𑒰 𑒥𑒰𑒖𑒥 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒫𑒰𑒢 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒣𑒰𑒚𑒬𑒰𑒪𑒰𑒏 𑒧𑒰𑒡𑓂𑒨𑒧𑒮𑒿 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒏𑒩𑒋 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒞𑒧𑒮𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒼𑒢 𑒥𑒰𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒻𑒏?"
"𑒖𑒞𑒥𑒹 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒞𑒥𑒹 𑒥𑒰𑒖𑒴। 𑒄 𑒫𑒻𑒠𑒑𑒲𑒩𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒟𑒱𑒏𑒻𑒏 𑒖𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒪𑒹𑒣 𑒪𑒑𑒰 𑒠𑒹𑒥𑒻𑒏 𑒂 𑒒𑒰𑒫 𑒚𑒲𑒏 𑒦𑒋 𑒖𑒹𑒞𑒻𑒏। 𑒂𑒐𑒱𑒩 𑒣𑒰𑒚𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒥𑒢𑒞𑒻𑒏 𑒏𑒞𑒋? 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒮𑒹 𑒞𑒿 𑒤𑒛𑓃𑒱𑒕𑒰𑒋?" - 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒏𑒩 𑒧𑒼𑒕𑒣𑒩 𑒞𑒰𑒫 𑒠𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰𑒯।
𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒥𑒖𑒱𑒞𑒯𑒱 𑒮𑒳𑒡𑒰𑒏𑒩 𑒃𑒮𑒰𑒩𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒟𑒱। 𑒎 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒪𑒚𑒻𑒞 𑒫𑒻𑒠 𑒧𑒡𑒳𑒏𑒰𑒢𑓂𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒒𑒹𑒩 𑒪𑒹𑒪𑒏𑒢𑒱। 𑒍𑒯𑒱𑒧𑒹 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒑𑒙𑓂𑒙𑒰 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒪𑒏 , 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒛𑒰𑒿𑒛𑓃𑒏 𑒡𑒼𑒞𑒲 𑒡𑒹𑒪𑒏 , 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒂𑒿𑒜𑓃 𑒥𑒢𑓂𑒯𑒻𑒞 𑒔𑒹𑒞𑒾𑒢𑒲 𑒠𑒹𑒥𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒪-
"𑒔𑒳𑒣 𑒩𑒯𑒥𑒯 𑒏𑒲?"
"𑒄 𑒮𑒦 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒖 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻𑒏। 𑒫𑒻𑒠𑒖𑒲 𑒥𑒳𑒗𑒱𑒂𑒩 𑒪𑒼𑒏 𑒕𑒟𑒱। 𑒞𑒴𑒿 𑒮𑒦 𑒏𑒰𑒞 𑒦𑒋 𑒖𑒰𑒯।"-𑒮𑒳𑒡𑒰𑒏𑒩𑒏 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒪𑒚𑒻𑒞𑒮𑒦 𑒫𑒻𑒠𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒕𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒏। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒧𑒰𑒯𑒾𑒪 𑒞𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒑𑒩𑒧𑒰 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒖𑒨𑒢𑓂𑒞 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀 𑒍𑒯𑒱 𑒥𑒻𑒮𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒅𑒚𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯। 𑒮𑒦𑒰 𑒥𑒱𑒢𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑒱𑒧𑒩𑓂𑒬𑒏𑒹𑒿 𑒮𑓂𑒟𑒑𑒱𑒞 𑒦𑒋 𑒑𑒹𑒪।

શ્રપન મંતવ્યે દિતોનાભ્રિસતા૭ઙ્વદિહ઼૦ગ્રામાભ્રિયોમ **પન પઠાઉ**

૩૧૨નિ્મઘ કન્નમ- શ્રગ્નિ શિખ્યિ (ભાગ- ૮)

<u>**નિમ્મઘ કન્નમ**</u> (૧૯૬૦-), શક્ષિા - એમ્ એ, નૈહન - પ્રનાળપુન, દનભઙ્ગા, સાસુન - ગોઢયિાની (વઘહા), વન્તમાન નિવાસ - ગઁચી, ઝાનખ્રાણ્ડ, ઝાનખંડ સનકાન મહિઘ એવં વાઘ વકિાસ સામાજકિ સુનક્ષા વભિાગ મે વાઘ વકિાસ પનયિોજના પદાધકિાની પદ સઁસ સેવાનવૃિત્તિ ઉપનાન્ત સ્વતંત્ન લેખન।

મૂઘ હન્દિી- સ્વન્ગીય જતિન્દ્ન કુમાન કન્નમ, મૈથઘિી શ્રનુવાદ- નિ્મઘ કન્નમ

શ્રગ્નિ શિખ્યિ (ભાગ - ૮)

"નાજા પુનૂનવાક તપસ્યા પૂન્નમ ભસ ગેઘ, શ્રો શ્રપનમિતિ શક્તિ સિસ સંપન્ન ભય ગેઘાહ એવં ભગવાન વષ્ણુિક વનદાન સસ પુક્ત શ્રદ્ભુત શ્નો શોભા પાવિ નહઘ છથિ" - ઇ સમાચાન પ્નાતષ્ઠિાન પુન મે વદ્યુિત તંગ સન વ્યાપ્ત ભય ગેઘ ઘ નૃપતિ પુનૂનવા કે સ્વાગત કનવા હેતુ પ્નધાન શ્રામાત્ય નાજ પુનુષ એવં સૈનકિક સંગે નગન સસ વાહન ઉપસ્થતિ છઘાહ ઘ નૃપતિ પુનૂનવા શ્રદ્ભુત નથ જે ભગવાન વષ્ણુિ કે દ્વાના હુનકા ઉપહાન સ્વનૂપ ભેટઘ છલૈન્હ, શ્રોહિ પન ચઢઘ શ્રાવિ નહઘ છઘાહ ઘ પુનૂનવાક શ્રો નથ શ્રાકાશ મે નિ્વઘ્નિ ઉડિ સકૈત છઘ ઘ ભૂમિ પન નથ શ્રા વાયુમંડઘ મે વમિાનક નૂપ ગ્નહણ કનૈત છઘ શ્રો દવ્યિ નથ ઘ
પહિઘ ત પુનૂનવાક નથ કે દેખ્યિ પ્નધાન શ્રામાત્ય શ્રાશ્ચન્યચકતિ નહિ ગેઘાહ

પરંચ નિકટ અથવા પર ઓ નૃપતિ કે ચીન્હ ગેલ । નગર કે કન્યા એવમ્ યુવતિ સભ રાજાક માર્ગ મે પુષ્પ બિછબૈત છથિ । માર્ગ ભાઁતિ-ભાઁતિ કે પુષ્પ સઁ આચ્છાદિત છલ । સુગંધિત પવન સ્વાગત મે મંદ-મંદ મકરંદ બહબૈત છલ । સ્વર્ગ સઁ પુષ્પ વૃષ્ટિ દિવ્ય વિમાન દ્વારા કએલ જાઇત છલ । સભ દિશિ પ્રસન્નતા પસરલ છલ । સમ્પૂર્ણ નગર આનંદ સરોવર મે સરાબોર ભેલ છલ । પ્રસન્નતાક એહિ અવસર પર મુક્ત હસ્ત સઁ સોના આ ચાઁદી કે સિક્કા લુટાઓલ જાઇત છલ, પરંચ ઓ સિક્કા લેમઈ વલા કેઓ નહિ છલ । ઓ તઁ બસ માર્ગક શોભા વૃદ્ધિ કરૈત છલ ।

રાજપ્રાસાદ મે રાજાક અભ્યર્થના કએલ ગેલ, તત્પશ્ચાત અનેક વાદ્ય વાજ્ય લાગલ । સમ્પૂર્ણ પ્રજા એહિ આનંદ ઉત્સવ મે ભાગ લેને છલ । સંગીત આ નૃત્ય કે એહિ વિશિષ્ટ આયોજન કે ગુપ્ત રૂપે દેખવા હેતુ સ્વયં દેવ ગણ આયલ છલાહ, પરંચ પુરૂરવા અપન રાજ્ય કક્ષ મે પ્રસ્થાન કસ ગેલ છલાહ । હુનકા એહિ સભ મે કનિકો રુચિ નહિ છલૈન્હ ।

દોસર દિન રાજા કે દાનવ રાજ કેશી ગર્વ-પૂર્ણ ચુનૌતી ભરલ પત્ર પ્રાપ્ત ભેલૈન્હ । રાજા ક્રોધ સઁ ઉદ્દીપ્ત હોમય લાગલાહ । ઓ પ્રધાન અમાત્ય કે અપન કક્ષ મે બજૌલૈન્હ । ગંભીર મુદ્રા મે પ્રધાન અમાત્ય આબિ કસ અપન આસન પર બૈસિ ગેલાહ । પુરૂરવા હુનકા સઁ પૂછલૈથ -

"અપ્પનિ ચિર હિમ કતેક અશ્વમેધ યજ્ઞ કએલહું અછિ"?

"નૃપવર અપ્પનિ ચિર ૧૦૭ અશ્વમેધ યજ્ઞ શ્રીમાન્ સંપન્ન કએલ થકિહું "।

"હમ પુનઃ અશ્વમેધ યજ્ઞ કરસ ચાહૈત છી । ઈ હમર અંતિમ અશ્વમેધ યજ્ઞ હોયત । ઓહિ અશ્વમેધક વ્યાજ સઁ દાનવ રાજ કેશી સઁ યુદ્ધ હોયત । ઓ બેર-બેર હમરા ચુનૌતી દૈત રહૈત અછિ । ઓ ઇન્દ્ર કે પરાસ્ત કસ દેલક

अछि, एहि गर्व संऽ गर्वित भय ओ हमरा ललकारि रहल अछि ल परंच आब हम सामान्य सम्राट नहि रहि गेलहुँ, भगवान विष्णु के कृपा हमरा पर अछि, हुनकर कृपा सऽ हम केशी के अवश्य परास्त करब ल गोमेदक द्वीप, पुष्कर द्वीप और शाल्मल द्वीप पर हमर आधिपत्य नहि भऽ पायल अछि ल हम एहि सातो द्वीप पर अपन एकाधिपत्य चाहैत छी ल हमरा संपूर्ण भूमंडलक अधिपति होयबाक अछि। एहि सऽ हम अपनेक उचित परामर्शक अभ्यर्थी थकिहूँ"|

प्रधान आ मान्य नृपति पुरूरवा के महत्वाकांक्षा सऽ अत्यन्त प्रभावित भेलथि ल ओ राजाक स्वप्न के साकार करवा हेतु उचित परामर्श दैत रहलाह, आ राजा हुनक परामर्श पर युद्धक भावी योजना बनबैत रहलाह ल तत्पश्चात अन्य अश्वमेध यज्ञक अपेक्षा एहि यज्ञ के वृहद ढंग सऽ करवा हेतु महर्षि अगस्त सऽ उचित परामर्श लेमय हेतु जाए के तैयारी करऽ लागलाह राजा ल

राजा पुरूरवा के आगमनक समाचार सुनि कऽ महर्षि अगस्त्य हर्षोल्लसित होइत हुनक स्वागत करवाक लेल स्वयं अयलाह ल महर्षि के देखि कऽ राजा नतमस्तक भय सादर चरण स्पर्श कैत हुनक चरण धूलि के अपन मस्तक पर राखि हुनका सऽ पूछलाह - "गुरुदेव अतः आहां के कोनो प्रकारक विघ्न-बाधा तऽ नहि होइत अछि?

"नहि पुत्र तोहरा सन न्याय प्रिय आ धर्म परायण शासक के अंतर्गत हम ऋषि-मुनि सभ के कनिको कोनो कष्ट नहि अछि"|

"सब कुशल मंगल सऽ तऽ छथिन्ह मे"?

" सब सकुशल अछि ल तो अपन कहऽ, शिकार खेलवाक उद्देश्य सऽ अयलह छह"?

"नहि गुरुदेव, हम शिकार नहि खेलाइत छी ल राजकार्य मे ततेक ने व्यस्तता

𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒱 𑒂𑒢 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒫𑓂𑒨𑒩𑓂𑒟 𑒏𑒹 𑒏𑒰𑒖𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒧𑒨 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞
𑒍𑒯𑒳𑒢𑒰 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒬𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒐𑒹𑒪𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒏𑒢𑒱𑒏𑒼 𑒩𑒳𑒔𑒱 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱"|

"𑒍𑒯, 𑒁𑒔𑓂𑒕𑒰 ! 𑒂𑒥𑒯 𑒩𑒰𑒖𑒢𑓂 𑒋𑒯𑒱 𑒂𑒮𑒢 𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒯"|

"𑒑𑒳𑒩𑒳𑒠𑒹𑒫 𑒯𑒧 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒮𑓄 𑒂𑒃 𑒁𑒣𑒢𑒹𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒧𑒹 𑒅𑒣𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒁𑒕𑒱"

- 𑒂𑒮𑒢 𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒪𑒰 𑒅𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒢𑒵𑒣 𑒏𑒯𑒪𑒟𑒱

"𑒏𑒯𑒳 𑒫𑒞𑓂𑒮 𑒁𑒫𑒬𑓂𑒨 𑒏𑒯𑒳 𑒋𑒯𑒢 𑒏𑒼𑒢 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒼𑒖𑒢 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯 𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒠𑒴𑒩 𑒂𑒥𑓄 𑒣𑒛𑓃𑒪𑒯"?

"𑒑𑒳𑒩𑒳𑒠𑒹𑒫 𑒯𑒧 𑒋𑒏 𑒮𑒾 𑒂𑒚𑒧 𑒁𑒬𑓂𑒫𑒧𑒹𑒡 𑒨𑒖𑓂𑒘 𑒏𑒩𑓄 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒞 𑒄 𑒁𑒬𑓂𑒫𑒧𑒹𑒡 𑒨𑒖𑓂𑒘 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒏𑒹 𑒁𑒢𑓂𑒨 𑒁𑒬𑓂𑒫𑒧𑒹𑒡 𑒨𑒖𑓂𑒘 𑒮𑓄 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒦𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒃𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒞 𑒏𑒵𑒣𑒨𑒰 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒹 𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒹 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒧𑒰𑒩𑓂𑒑𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒏𑒋𑒪 𑒖𑒰𑒨"|

" 𑒂𑒃 𑒞𑒏 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒮𑒧𑓂𑒩𑒰𑒙 𑒋𑒏 𑒠𑒴 𑒙𑒰 𑒁𑒬𑓂𑒫𑒧𑒹𑒡 𑒨𑒖𑓂𑒘 𑒮𑓄 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒢𑒯𑒱 𑒏𑓄 𑒣𑒾𑒪𑒏 𑒣𑒩𑓀𑒔 𑒞𑒼 𑒋𑒐𑒢𑒡𑒩𑒱 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒁𑒬𑓂𑒫𑒧𑒹𑒡 𑒏𑓄 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒕𑒯 𑒞 𑒯𑒧𑒩 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑓄 𑒂𑒥 𑒁𑒬𑓂𑒫𑒧𑒹𑒡𑒏 𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒹 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒣𑒩𑒹𑒬𑒰𑒢 𑒯𑒼𑒨𑒥𑒰𑒏 𑒫𑓂𑒨𑒑𑓂𑒩𑒞𑒰 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒯 𑒞 𑒂𑒥 𑒏𑒢𑒹𑒏 𑒬𑒰𑓀𑒞𑒱 𑒡𑒩𑒯, 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒹 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒂𑒥 𑒞𑒼 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯 𑒏𑓄 𑒑𑒵𑒯𑒮𑓂𑒟 𑒂𑒬𑓂𑒩𑒧 𑒧𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬 𑒏𑒩𑒯 𑒞 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒅𑒧𑒩 𑒡𑒩𑒱 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒁𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯𑒱𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱"|

"𑒢𑒯𑒱 𑒑𑒳𑒩𑒳𑒠𑒹𑒫 ! 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒏𑒵𑒣𑒨𑒰 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒔𑒩𑓂𑒨 𑒫𑓂𑒩𑒞 𑒏𑒹 𑒣𑒰𑒪𑒢 𑒏𑒩𑒥𑒰 𑒧𑒹 𑒥𑒰𑒡𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒂𑒥𑒨 𑒠𑒱𑒨 𑒞 𑒯𑒧 𑒥𑓂𑒩𑒯𑓂𑒧𑒔𑒩𑓂𑒨 𑒫𑓂𑒩𑒞 𑒏𑒹 𑒣𑒰𑒪𑒢 𑒏𑒩𑓄 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒑𑒵𑒯𑒮𑓂𑒟𑒲 𑒏𑒹 𑒖𑒰𑒪 𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒥𑒰𑒢𑓂𑒯𑒴 "।

𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒯𑒰𑒟 𑒖𑒼𑒛𑓃𑒱 𑒫𑒱𑒢𑒞𑒲 𑒏𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒋𑒪

"𑒚𑒲𑒏 𑒟𑒱𑒏𑒯𑒳, 𑒂𑒥 𑒖𑒹𑒯𑒢 𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒧𑒼𑒢 𑒯𑒼𑒅𑒏"।

𑒋𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒧𑒾𑒢 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒞 𑒅𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒩𑒰𑒖𑒰𑒏 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒂𑒠𑒩 𑒮𑒞𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒪 𑒞 𑒞𑒞𑓂𑒣𑒬𑓂𑒔𑒰𑒞 𑒁𑒑𑒮𑓂𑒞𑓂𑒨 𑒧𑒳𑒢𑒱 𑒨𑒖𑓂𑒘𑒏 𑒫𑒰𑒮𑓂𑒞𑒹 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬 𑒠𑒹𑒧𑒨 𑒪𑒑𑒪𑒰𑒯 𑒞 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒁𑒬𑓂𑒫𑒧𑒹𑒡 𑒨𑒖𑓂𑒘 𑒂𑒨𑒼𑒖𑒢𑒏 𑒢𑒱𑒧𑒱𑒞𑓂𑒞 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏 𑒣𑒩𑒰𑒧𑒩𑓂𑒬 𑒠𑒹𑒪𑒟𑒱 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒮𑒥 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒠𑒹𑒬 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒡𑒰𑒢 𑒂𑒧𑒰𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒱𑒕𑒳-𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒪𑒱𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒥𑒲𑒔 𑒥𑒲𑒔 𑒧𑒹 𑒞

𑒏𑓂𑒩𑒧𑒬𑓁

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 ggajendra@videha.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑓓.𑓑𑓓.𑓗. 𑒫𑒱𑒣𑒱𑒢 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰- 𑒧𑒯𑒰𑒏𑒫𑒱 𑒦𑒰𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒲𑒞 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒦𑒰𑒩𑒧𑓂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 (𑒦𑒰𑒑-𑓕)

𑒧𑒯𑒰𑒏𑒫𑒱 𑒦𑒰𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒲𑒞 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒦𑒰𑒩𑒧𑓂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠
(𑒣𑒘𑓂𑒔𑒧 𑒦𑒰𑒑)

ડા. વિપિન કુમાર ઝા
(સંસ્થાપક આ સમ્પાદક- જાહ્નવી સંસ્કૃત ઈ-શોધપત્રિકા)

મહાકવિ ભાસ પ્રણીત કર્ણભારમ્ મૈથિલી અનુવાદ

(પઞ્ચમ ભાગ)

(એહિ સઁ પૂર્વ મહાકવિ ભાસ કેર લિખલ કર્ણભારમ્ જે કર્ણક મનોવ્યથા પર લિખલ ગેલ પ્રાચીનતમ એકાંકી અછિ, સંસ્કૃત મે લિખલ એહિ ગ્રન્થક ચતુર્થભાગ ધરિ મૈથિલી રૂપાન્તર પઢને રહી અહાઁ સબ, આઇ ઓહિ સઁ આગૂ)

અક્ષયોઽસ્તુ ગોબ્રાહ્મણાનામ્। અક્ષયોઽસ્તુ પતિવ્રતાનામ્। અક્ષયોઽસ્તુ રણેષ્વપરાઙ્મુખાનાં યોધમુખ્યાનામ્। અક્ષયોઽસ્તુ મમ પ્રાપ્તકાલસ્ય। એષ ભોઃ પ્રસન્નોઽસ્મિ।

ગૌ આ બ્રાહ્મણ કે કલ્યાણ હો, પતિવ્રતા સ્ત્રી ક કલ્યાણ હો, યુદ્ધ મે વિમુખ નૈ હોઇ બલા યોદ્ધા ક કલ્યાણ હો એહિ શુભાવસર પ્રાપ્ત કરયબલા ક કલ્યાણ હો। આબ હમ પ્રસન્ન છી।

સમરમુખ્યમસહ્યં પાણ્ડવાનાં પ્રવીરં

પ્રથિતગુણગણાઢ્યં ધર્મરાજં ચ વદ્ધ્વા॥

𑒧𑒧 𑒬𑒩𑒫𑒩𑒫𑒹𑒑𑒻𑒩𑒩𑓂𑒖𑒳𑒢𑓀 𑒣𑒰𑒞𑒨𑒱𑒞𑓂𑒫𑒰

𑒫𑒢𑒧𑒱𑒫 𑒯𑒞𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒮𑒳𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬𑓀 𑒏𑒩𑒼𑒧𑒱॥ 𑓑𑓔 ॥

𑒣𑒰𑒝𑓂𑒛𑒫 𑒏𑒹 𑒮𑒹𑒢𑒰 𑒏 𑒁𑒑𑓂𑒩𑒦𑒰𑒑 𑒧𑒹 𑒮𑒥 𑒏𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬 𑒏𑒩𑒨 𑒑𑒳𑒪𑓂𑒧 𑒮𑒧𑒴𑒯 𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒱𑒨𑒼 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒏𑒩𑒨 𑒥𑒪𑒰 𑒨𑒳𑒡𑒱𑒭𑓂𑒚𑒱𑒩 𑒏𑒹 𑒥𑒰𑒝𑓂𑒯𑒱 𑒏𑒹 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒁𑒣𑒢 𑒞𑒲𑒫𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒐𑒩 𑒥𑒰𑒝 𑒮 𑒁𑒩𑓂𑒖𑒳𑒢 𑒏𑒹 𑒨𑒳𑒠𑓂𑒡𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒧𑒹 𑒐𑒮𑒰𑒨 𑒏𑒹𑓀 𑒦𑒨𑒰𑒢𑒏 𑒮𑒱𑓀𑒯 𑒏𑒹 𑒧𑒰𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰𑒏 𑒅𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞 𑒢𑒱𑒩𑒰𑒣𑒠 𑒫𑒢 𑒏𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞 𑒩𑒝𑒦𑒴𑒧𑒱 𑒏𑒹 𑒮𑒳𑒑𑒧 𑒥𑒢𑒰 𑒠𑒹𑒫।

𑒬𑒪𑓂𑒨𑒩𑒰𑒖! 𑒨𑒰𑒫𑒠𑓂𑒩𑒟𑒧𑒰𑒩𑒼𑒯𑒰𑒫𑓁।

𑒬𑒪𑓂𑒨𑒩𑒰𑒖! 𑒞𑒰𑒫𑒞𑓂 𑒩𑒟 𑒣𑒩 𑒔𑒜𑒻 𑒕𑒲

𑒬𑒪𑓂𑒨𑓁- 𑒥𑒰𑒜𑒧𑓂। (𑒅𑒦𑒾 𑒩𑒟𑒰𑒩𑒼𑒯𑒝𑓀 𑒢𑒰𑒙𑒨𑒞𑓁।)

𑒬𑒪𑓂𑒨- 𑒚𑒲𑒏 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒔𑒜𑒥𑒰𑒏 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒨 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒟𑒱

𑒏𑒩𑓂𑒝𑓁- 𑒬𑒪𑓂𑒨𑒩𑒰𑒖! 𑒨𑒞𑓂𑒩𑒰𑒮𑒰𑒫𑒩𑓂𑒖𑒳𑒢𑒮𑓂𑒞𑒞𑓂𑒩𑒻𑒫 𑒔𑒼𑒠𑓂𑒨𑒞𑒰𑓀 𑒧𑒧 𑒩𑒟𑓁।

𑒏𑒩𑓂𑒝- 𑒖𑒞𑒨 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒁𑒩𑓂𑒖𑒳𑒢 𑒕𑒟𑒱 𑒍𑒞𑒨 𑒩𑒟 𑒪𑒨 𑒔𑒪𑒴।

(𑒢𑒹𑒣𑒟𑓂𑒨𑒹)

નેપથ્ય મે

જો કામ્રામ! મહ્તનં જક્ષિપ્યં ધાયેમિ (જોઃ ક્નામ! મહ્તનાં જક્ષિષાં ધાયે।)

હે ક્નામ પૈઘ જક્ષિષાક ધાયણા કરૈ છી

ક્નામઃ- (શ્રાકમ્ન્ય) શ્રયે વીન્યવાન્ શવ્દઃ।

ક્નામ (સુણિ કે) શ્રએ ૬ ત મહણીય શવ્દ ઊૌત શ્રછિ

શ્નીમાનેષ ન કેવઠ દ્વળિવનો યસ્માત્પ્નભાવો મહા-

ણાકમ્ન્ય સ્વનમસ્ય ધીનણિદં યત્નિપ્નતિઽગા ૨વા

ઉત્ક્નામસ્તમિતિઝ્યતિક્ષવઠતિગ્નીવાન્પતિગ્નાનના-

સ્તષ્ઠિન્ત્યસ્વવશાઽગાયષ્ટિ સિહસા યાણ્તો મમૈતે હ્યાઃ ॥ ૧૫ ॥

૬ કેવઠ સાયાનામ વ્નાહ્મનામ ણહિ કિન્તુ ઐશ્વન્ય સમ્પણ્ણ સેહો છથિ શ્રત એવ ૬ પ્નભાવ મહત્વપૂન્નામ છૈક એકન ગમ્ભીન ઘોષ સુણિ કે હમન યઊત એહિ ઘોડા કાણ ઠાઢ કય ણિન્ણિમિષ દૃષ્ટિ સં ગન્દૈન ટેઢ કય મુખ કે શ્રાગૂ કય યત્નિવત્ ભય ગેઠ શ્રછિ શ્રપણ શનીન પન ણયણ્નામ નૈ ભેઠા સ વવિસ ભય ગેઠ શ્રછિ।

શ્રાહૂયતાં સ વપ્નિઃ ન ના શ્રહમેવાહ્વયામિ ભગવન્નતિ ૨તઃ।

𑒥𑒖𑒰𑒍𑒪 𑒖𑒰𑒋 𑒍𑒯𑒱 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒏𑒹 𑒢𑒻 𑒢𑒻 𑒯𑒧𑒯𑒱 𑒥𑒖𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒲

(𑒞𑒞𑓁 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒱𑒬𑒞𑒱 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝𑒩𑒴𑒣𑒹𑒝 𑒬𑒏𑓂𑒩𑓁।)

𑒍𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒹𑒬 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱।

𑒬𑒏𑓂𑒩𑓁- 𑒦𑒼 𑒧𑒹𑒒𑒰𑓁। 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨𑒹𑒝𑒻𑒫 𑒢𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑓂𑒨 𑒑𑒔𑓂𑒕𑒢𑓂𑒞𑒳 𑒦𑒫𑒢𑓂𑒞𑓁। (𑒏𑒩𑓂𑒝𑒧𑒳𑒣𑒑𑒧𑓂𑒨) 𑒦𑒼 𑒏𑒩𑓂𑒝! 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒞𑒩𑓀 𑒦𑒱𑒏𑓂𑒭𑓂𑒨𑓀 𑒨𑒰𑒔𑒹𑒧𑒱। (𑒦𑒼𑓁 𑒏𑒩𑓂𑒝! 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒞𑒩𑒰𑓀 𑒦𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰𑓀 𑒨𑒰𑒔𑒹।)

𑒃𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩- 𑒯𑒹 𑒧𑒹𑒒 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨 𑒖𑒏𑒰𑓀 𑒢𑒱𑒫𑒩𑓂𑒞𑒞𑒱 𑒦𑒨 𑒖𑒰𑒅 𑒁𑒯𑒰𑓀, 𑒏𑒩𑓂𑒝 𑒪𑒑 𑒖𑒰 𑒏𑒨 𑒯𑒹 𑒏𑒩𑓂𑒝 𑒧𑒯𑒞𑓂𑒫𑒣𑒩𑓂𑒝 𑒦𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒧𑓀𑒑𑒻 𑒕𑒲

𑒏𑒩𑓂𑒝𑓁- 𑒠ृ𑒜𑓀 𑒣𑓂𑒩𑒲𑒞𑒼𑓄𑒮𑓂𑒧𑒱 𑒦𑒑𑒫𑒢𑓂!

𑒏𑒩𑓂𑒝 𑒯𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑓂𑒢 𑒕𑒲

𑒨𑒰𑒞𑓁 𑒏ृ𑒞𑒰𑒩𑓂𑒟𑒑𑒝𑒢𑒰𑒧𑒯𑒧𑒠𑓂𑒨 𑒪𑒼𑒏𑒹

𑒩𑒰𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒧𑒾𑒪𑒱𑒧𑒝𑒱𑒩𑒘𑓂𑒖𑒱𑒞𑒣𑒰𑒠𑒣𑒠𑓂𑒧𑓁।

𑒫𑒱𑒣𑓂𑒩𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩𑒣𑒰𑒠𑒩𑒖𑒮𑒰 𑒞𑒳 𑒣𑒫𑒱𑒞𑓂𑒩𑒧𑒾𑒪𑒱𑓁

𑒏𑒩𑓂𑒝𑒼 𑒦𑒫𑒢𑓂𑒞𑒧𑒯𑒧𑒹𑒭 𑒢𑒧𑒮𑓂𑒏𑒩𑒼𑒧𑒱॥ 𑓑𑓖 ॥

𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒰𑒣𑒲 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒏 𑒧𑒳𑒏𑒳𑒙𑒧𑒝𑒱 𑒮𑓀 𑒖𑒢𑒱𑒏 𑒔𑒩𑒝𑒏𑒧𑒪 𑒬𑒼𑒦𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒏ृ𑒞𑒏ृ𑒞𑓂𑒨𑒞𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒣𑓂𑒞 𑒏𑒩𑒨 𑒥𑒪𑒰 𑒩𑒰𑒖𑒰 𑒏 𑒮𑓂𑒩𑒹𑒝𑒲 𑒧 𑒕𑒟𑒱, 𑒥𑓂𑒩𑒰𑒯𑓂𑒧𑒝𑒏 𑒔𑒩𑒝𑒩𑒖 𑒮 𑒣𑒳𑒢𑒲𑒞 𑒧𑒰𑒟 𑒥𑒪𑒰 𑒄 𑒏𑒩𑓂𑒝 𑒁𑒯𑒰𑓀 𑒏𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒰𑒧 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱।

शकारः- (आत्मगतम्) किं नु खलु मया वक्तव्यं, यदि दीर्घायुर्भवेति वक्ष्ये दीर्घायुर्भविष्यति। यदि न वक्ष्ये मूढ इति मां परिभविष्यति। तस्मादुभयं परिहृत्यं किं नु खलु वक्ष्यामि। भवतु, दृष्टम्। (प्रकाशम्) भो कामिम्! शुय्ये वश्शि, चन्दे वश्शि, हिमवन्ते वश्शि, शागळे वश्शि, चिट्ठदु दे ळशो।

(भोः कामिन्! सूर्य इव चन्द्र इव हिमवान् इव सागर इव तिष्ठतु ते यशः।)

शकार (मन मे) हमरा की कहबाक चाही, यदि दीर्घायु होउ ई कहबै त दीर्घायु होयत। यदि नै कहब त मूर्ख बुझत। त दुनू छोड़ि ई कहैत छी चलु देखैत छी (सभक सामने) हे कामिम! सूर्य जकां चन्द्र जकां हिमालय जकां सागर जकां अहांक यश रहय।

क्रमशः

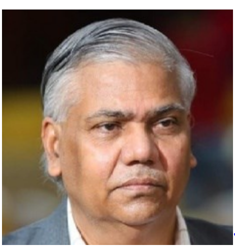
अपन मंतव्य ggvideha@gmail.com **पर पठाउ।**

𑓕. 𑒣𑒠𑓂𑒨 𑒐𑒝𑓂𑒛

𑓕.𑓑. 𑒑𑒼𑒣𑒰𑒪 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩- 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯-𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢

𑓕.𑓒. 𑒮𑒧𑒞𑒰 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲- 𑒯𑒧 𑒕𑒲 𑒢𑒰𑒩𑒲

𑓔.𑓑𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩- 𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯-𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢

𑒩𑒰𑒖 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩, 𑒩𑒱𑒙𑒰𑒨𑒩𑓂𑒛 𑒔𑒲𑒤 𑒖𑒹𑒢𑒩𑒪 𑒧𑒻𑒢𑒹𑒖𑒩 (𑒃), 𑒥𑒲.𑒋𑒮.𑒋𑒢.𑒋𑒪(𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨𑒰𑒪𑒨), 𑒠𑒱𑒪𑓂𑒪𑒲, 𑒑𑒰𑒧- 𑒁𑒩𑒹𑒩 𑒛𑒲𑒯, 𑒣𑒼 𑒁𑒩𑒹𑒩 𑒯𑒰𑒙, 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲

𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯-𑒫𑒩𑓂𑒝𑒢

𑒯𑒧𑒩 𑒁𑒖𑒰𑒢𑒱𑒢 𑒧𑒰𑒞𑒱𑓂𑒩𑒏 ' 𑒥𑒹𑒙𑒲 𑒏𑒹
𑒫𑒱𑒫𑒰𑒯𑒏 𑒬𑒳𑒦 -𑒠𑒱𑒢 𑒢𑒱𑒖𑒑𑒳𑒞 𑒦𑒹𑒪,
𑒯𑒧𑒯𑒴𑒿 𑒞' 𑒞𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒥𑒰𑒙,

𑒂𑒧𑓀𑒞𑓂𑒩𑒝 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪।

𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒯𑒧 𑒅𑒔𑒱𑒞 𑒮𑒧𑒨 𑒣𑒩,
𑒮𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩, 𑒥𑒱𑒥𑒰𑒯-𑒮𑓂𑒟𑒪,
𑒖𑒳𑒧𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒰𑒯 𑒂𑒩𑒼 𑒑𑒼𑒙𑒹,
𑒩𑒯𑒟𑒱, 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫 𑒧𑒹 𑒢𑒼𑒞𑒪।

𑒠𑒴𑒩𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒕𑒪𑒻 𑒔𑒧𑒏𑒱 𑒩𑒯𑒪
𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨 𑒠𑒳𑒂𑒩 𑒏𑒹 𑒧𑒮𑓂𑒞𑒏,
𑒮𑒖𑒪 𑒥𑒱𑒖𑒳𑒩𑒲 𑒥𑒪𑓂𑒥 𑒮𑒦
𑒥𑒰𑒙 𑒞𑒏𑒻, 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨 𑒁𑒮𑓂𑒞𑒏।

𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒰𑒏𑒰𑒩, 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒳𑒪𑒰𑒏𑒰𑒩
𑒧𑒹𑒢𑒰 𑒔𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 𑒏𑒵𑒞𑓂𑒩𑒱𑒧 𑒖𑓂𑒨𑒼𑒞,
𑒕𑒼𑒙 𑒥𑒪𑓂𑒥 𑒮𑒦 𑒥𑒰𑒥𑒱𑒔𑒱𑓀𑒑𑒰 𑒧𑒹,
𑒪𑒹𑒢𑒰, 𑒠𑒻𑒞 𑒕𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒖𑒰 -𑒢𑒹𑒌𑒿𑒞।

𑒖𑒰𑒫𑓂𑒨 𑒞𑒼 𑒩𑒰𑒧 𑒠𑒼 𑒂𑒩 𑒪𑒾𑒞 𑒕𑒪,
𑒣𑒩𑒮𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒯𑒼 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞 -𑒖𑒰𑒫,
𑒮𑒰𑒯𑒱-𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩 𑒏' 𑒬𑒼 𑒖𑒰 𑒮𑒩,
𑒬𑒼 𑒠𑒹𑒐𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪 𑒢𑒱𑒖 𑒣𑓂𑒩𑒖𑒰𑒫,

𑒮𑓂𑒫𑒮𑓂𑒞𑒱-𑒔𑒱𑒢𑓂𑒯𑒱𑒞 𑒧𑓀𑒑𑒪 -𑒒𑒙
𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒱𑒞 𑒠𑒼 𑒂𑒩𑒏 𑒠𑒴𑒢𑒴 𑒏𑒰𑒞,
𑒬𑒱𑒭𑓂𑒙𑒞𑒰 𑒮𑒿 𑒪𑒱𑒫𑒪 𑒠𑒳𑒩 -𑒖𑒢
𑒪𑒹𑒢𑒰 𑒪𑒾 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒑𑒞, 𑒮𑒰 𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞।

દૂ૧ -દૂ૧ યન્ા કુ્સી -ટેવુ૭
સળિ-યળિ પાઁ ાિ ઊગાશ્રોને છ૭,
પા હુન -પન્ક, સુવ઼િ યિા ળુકૂ૭,
નાિળ -નાિળ શ્રાસન પશ્રશ્રોને છ૭।

ઊઁય મંય છ૭ે સ્થા પાિ,
૭ા ગા૭ શ્રાસન , વ઼યૂ-વ઼ન્ક હેિુ,
સ્વ઼ળન -પન્ાિળન સઁ વાઁ ય૭ નહિ
છ૭, ળગાહ ાિ૭ે યન્ક હેિુ।

ાિ કૂ ઊપન , શ્રકા સ નહિ,
પંડા ૭ સળ૭ છ૭ વ઼ૃહદા કા ન્,
કનકા મ -મંડાિ હૂમન સમ
યમકિ ન્હ૭, કોકો પ્ન્કા ન્।

ળગાહ પા વિ હિમ વૈસિ ગે૭હુઁ,
વા ન્ાિ ક સમ ઘૂમથિ વા ન્મ્વા ન્,
શ્રપના ન્ુયિ સઁ ઊેથ ૭ે ક સમ,
વટા રુાિ ન્હિ૨ ળે સ્વ઼૭પા હા ન્।

ન્મામી ય઼ છ૭ વ઼ા ાિ વ઼ન્ામ,
શ્રામંત્ન્ાિ પા હુનક મી ડ઼ છ૭,
ન્ગા -વ઼િ ન્ગા પન્ા યિા ન પહિ ન્ાિ,
પન્ાિ યિાિ સઁ મિ૭ર શ્રયો ન્ છ૭।

કાિ છુર કા ૭ વા દ, સંગી ાિક

ણુમુ૭ -ધ્વ઼નિ સઁ ૩ઽ૭ શ્નઘો ૭,
વ઼ ન -વનિ શ્નાિ શ્નાવિ ગેિ૭ા ૬,
વૈ૭ -વા ળા ક્રે, ૨ઽ૯ છ૭ વો ૭।

ક્રો ન઼ૃળ્ય ક્રૈન છેૈથ વનિ શ્નાિ ?
શ્નાનન્દ વનસિ ન૯૭ છ૭,
નો મ ૯્નપક શુન -ગી ળ -સ્વ઼ન,
માં ગ૭્ય પનસિ ન૯૭ છ૭।

સ્વ઼ા ગાળ મે, ક્રળ્યા ગાળ ૭ી ક્રનિ
ક્રન૯ ૭ગ૭ા ૬ મંગ૭ -ના દ,
શ્નાવ, ના ની ગામ સેહે શુનુ
ક્ર૯્દે૭પ્યાિન્૯ વ઼ન -પનિ છનિ -સંવ઼ા દ।

વૈસિ ગેિ૭ા ૬ વ઼ન, ઊય્યા સન પન,
શ્ન૯૭િ ૬ ક્રળ્યા , ૭ેને ળય઼મા ૭,
ળય઼ઘો ષ મેૈ૭, ળય઼મા ૭ પ૬િનિ
મા' ગે૭થિ પ્નામય઼ સઁ દૂન઼ નેહા ૭।

શ્નિ થિ ૭ી ક્રનિ ક્ર હેનુ શ્ના૯૭,
ૈ શ્નાવ઼શ્યક્ર સૂયના ,
મો ળન હેનુ પ્નાસ્થા ન ક્રનથિ,
૨ય્છા મનિ પ્યા થિ, શ્નપના ળેના ।

છેૈ૭ વુસ્થે વ઼ય઼વ઼સ્થા , મો ળન ક્રે,
શ્નપને સઁ પનસિ -પનસિ સિમ પ્યા ૩થ,

ંગ઼ા -વ઼િંગ઼ાક ઞો ળ૧ ૭ા ગ઼૭,
૩ૃ૧ ઞા ૧ી ય઼, વ઼ા સા ૩થા

ઞાઁ ૧િ -ઞાઁ ૧િ ક મિડા ૬ સઞ,
કોકો ૧૧૯ક છ૭ વ઼્યંળ૧,
કો ૧ પ્યા ૨ શ્રા કો ૧ છો ડ઼િદી ,
૯૯િ સિઁ હો ૨ છ૭ મ૧ -ગ઼ા િઝ્ળ૧।

પંડિ ૧ ળી પ્૧ા ૧મ્ઞ કે૭ન્૯િ,
ક૧્યા દા ૧ક પ્૧ક૧ામ,
વઢ઼૭ વિ ધિ શ્રા સંગ઼ા હો ૨૧ ગ઼ો૭
વૈ઼દિ ક મંત્૧ો ય્યા ૧ામ।

શ્રગ઼્૧િ -શ્રપથ ૭૯ ળિ મ્મા ૭૭ન્૯િ,
ક૧િ શ્રાઁ -વ઼૧, દા મ્પત્ય઼ ળી વ઼૧ક,
સુપ્પ -દુઃ પ્પ મે, સંગ઼ા ૧િ વા ૯૯ કે,
૧ા કવ ૩પા ય઼ સઞ વ઼િ ઘ્૧ક।

ઞ' ૧૯૭ છ૭ પ્૧ામય઼ ગ઼ી ૧
૩ૈંડ૧ છ૭ ઞા વ઼ -૧ંગ઼,
૭ા ગ઼િ ૧૯૭ છ૭ પ્રેમ -ંગ઼,
પ૧િ વ઼ેશક શ્રંગ઼ો -શ્રંગ઼।

૯૯િ શ્રનમો ૭ વંય૧ કે
૧િ વા ૯ક શ્રટૂટ પ્૧ામ છ૭,
ળી વ઼૧ -૧ામ કેઁ ળી ૧ય઼ કે,

પ્નાળિ ળ્ગ્ગા , ળન -મન-યન છઇ।

વ઼ન -કનિ શ્ચાઁ કેઁ શ્રેષ્ઠ ઊ કનિ ,
માનિ-માનિ ક' દેઊપ્પિ નિહ શ્ચાશી ન્વ઼ા દ,
વ઼િ દા મેઊ હ શ્ચળિ થિ ગ઼ાજ઼ દ ' દ' ,
શ્ચાળિ થેય઼ કે યન્ય઼વ઼ા દ।

ફ઼ મંગ઼ાઊમય઼ વ઼ા ળા વ઼નાજ઼ ,
છઊ દય઼ નહઊ શ્ચાશી ષ,
' શ્ચહિ વા ળ શ્ચપ્પંડ નહૈ સદા ,
વ઼ન દેથિ ળિગ઼ાળ્ કે ફ઼શ્રા '

દપ ક' શ્ચાશી ન્વ઼યન, હમૂઁ
યઊઊહુઁ સપનિ વ઼ા ન,
શુભ શ્ચવ઼સન છઊ, માનઊ , મો ન મે
સુપ્પક પા ના વ઼ા ન।

શ્ચપન મંળવ્ય઼ દાળિનાઊસળાડ઼વ઼દિહાગ઼ામાઊિયોમ **પન પઠાઉ।**

૪૨સમતા કુમારી- હમ છી નારી

સમતા કુમારી

હમ છી નારી

હમ છી નારી, હમરા અપ્પન પહચાન ચાહી।

માય વહિન પુતહુ કનિયાઁ વેટી,

અઇ સે અલગ અપ્પન એકટા નામ ચાહી,

પુરુષક ઈ સમાજ મે, હમરો ઉચિત સ્થાન ચાહી।।

પૂજઈ છથિ દેવી કે નૌઓટા રૂપ, ઓકરિ ઘર મે ને નારી કે મોલ।।

જે વાહર મે નારી શક્તિ પર, વડ઼કા વડ઼કા ભાષણ દઈ છથિ।

𑒯𑒳𑒢𑒏𑒼 𑒍𑒞𑓂𑒞 𑒢𑒃 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒰𑒏 𑒦𑒹𑒙𑒪, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒒𑒩𑒏 𑒢𑒰𑒩𑒲 𑒏𑒹 𑒥𑒼𑒪।।

𑒯𑒧 𑒏𑒼𑒧𑒪 𑒕𑒲 𑒣𑒩 𑒁𑒥𑒪𑒰 𑒢𑒃, 𑒯𑒧 𑒏𑒧𑒖𑒼𑒩 𑒢𑒃 𑒯𑒧 𑒥𑒹𑒔𑒰𑒩𑒲 𑒢𑒃।

𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩 𑒕𑒳𑒙𑒪 𑒢𑒃 𑒁𑒕𑒱, 𑒖𑒯𑒰𑓀 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒣𑒯𑒳𑓀𑒔 𑒢𑒃।।

𑒖𑒾𑓀 𑒏𑒹𑒍 𑒁𑒞𑓂𑒨𑒰𑒔𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒞, 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒪𑒋 𑒯𑒧 𑒠𑒳𑒩𑓂𑒑𑒰 𑒕𑒲।

𑒞𑓂𑒨𑒰𑒑𑒏 𑒧𑒴𑒩𑓂𑒞𑒱 𑒮𑒲𑒞𑒰 𑒞, 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒞𑒧𑒰 𑒩𑒴𑒣 𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒡𑒰 𑒕𑒲।।

𑒖𑒾𑓀 𑒪𑒼𑒏 𑒧𑒰𑒢 𑒠𑒹𑒞𑒢 𑒞, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒋 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒝𑒏 𑒂𑒯𑒳𑒞𑒱 𑒠𑒹𑒥।

𑒪𑒹𑒏𑒱𑒢 𑒖𑒹 𑒁𑒣𑒧𑒰𑒢 𑒏𑒩𑒞𑒰, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒰𑒪𑒲 𑒩𑒴𑒣 𑒪𑒹𑒥।।

𑒥𑒮 𑒁𑒕𑒱 𑒥𑒱𑒢𑒞𑒲 𑒏𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒼, 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒧𑒰𑒢 𑒔𑒰𑒯𑒲।

𑒯𑒧 𑒕𑒲 𑒢𑒰𑒩𑒲, 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒯𑒔𑒰𑒢 𑒔𑒰𑒯𑒲।।

-𑒧𑒧𑒞𑒰 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩𑒲, 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏𑒰, 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒞𑒲𑒣𑒳𑒩, 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩।

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 ggajendra@videha.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

પ્રસંસ્કૃત ખણ્ડ

પ.૧ ડા. દીપિકા- ચમ્પૂસાહિત્યયશો વિભાસઃ (ચતુર્થોચ્છ્વાસઃ)

ડા. દીપિકા

(સ્વતન્ત્રલેખિકા વેદવતી-મહાવિદ્યાલયસ્ય પ્રાક્તનપ્રાધ્યાપિકા ચ)

(વિગતે ઉચ્છ્વાસે અસ્મિન્ ગ્રન્થે યાનિ અનેકાનિ વૈશિષ્ટ્યાનિ દૃગ્ગોચરીભવન્તિ મયા તેષાં વિવરણં પ્રદત્તમ્। પ્રકૃતે ઉચ્છ્વાસે વર્ણનવૈચિત્ર્યસ્ય વૈષયદૃશા તુલનાત્મકં વિવરણં પ્રસ્તૂયતે।)

सामान्येन नलचम्पूग्रन्थे नैषधदृशा कथयिष्याम्यं तु कथयति वैषम्यं यापयति।

साम्यम्

- नैषधे नलदमयन्तीजयां प्रणयवर्णनम् अस्ति तथैव नलचम्पूग्रन्थे नलदमयन्तीजयां प्रणयवर्णनम् अस्ति
- निषधदेशस्य[१] वर्णनम् उभयत्र वर्तते
- हंसवर्णन[२] वर्णनम् उभयत्र वर्तते

वैषम्यम्

- नैषधे नलदमयन्तीजयां प्रणयवर्णनम् उभयत्र अस्ति विविनाशम् अत्यन्तं भिन्नं दृश्यते।
- नैषधीयचरिते नलः एकान्तवासाय उपवनं याति[३] अत्र नलः शूकरवधार्थं[४] गच्छति निषधदेशस्य निषधानगर्याः[५] वर्णनं केवलं अत्रैव वर्तते न तु नैषधीयचरिते प्राप्यते
- हंसवर्णन[६] वर्णनम् उभयत्र वर्तते किन्तु नैषधीयचरिते हंसविलापो[७] दृश्यते किन्तु अत्र आकाशवाणी भवति यत् अयं हंसः एव दमयन्ती प्रति तव सहायकः भवति।

ँએવમેવ નઠચમ્પૂગ્રન્થે હંસિની નઠં ચક્રિકાતોતિ।

ँનૈષધીયચરિતે પ્રાકૃતિકવસ્તૂનાં પદે-પદે વૈઠક્ષણ્યેન
વૈચિત્ર્યવર્ણનં વર્તતે[૮] કિન્તુ નઠચમ્પૂગ્રન્થે
વર્ષર્તુનામેવેદં[૯] વર્ણનમ્

ઇત્થં ચમ્પૂકાવ્યસ્ય વશિષ્ટ્ય નઠચમ્પૂવર્ણનં નૈષધદૃશા અસ્માભિઃ દૃષ્ટમ્। વસ્તૃતવવિર્ણાર્થં ગ્રન્થદ્વયોરાઠોકનમેવ વરમતિ શમ્।

---

[૧] નઠસ્ય પૃષ્ટા નિષિધાગતા ગુણાન્મિષેણ દૂતદ્વળિવર્ણદયિતાર્ણાઃ।
નૃપીય તત્કીર્તિકથામથાનયા ચિરાય તસ્થે વમિનાયમાનયા ॥ ૧૩૭ ॥

[૨] ન વાસયોગ્યા વસુધેયમીદૃશસ્ત્વમઙ્ગ યસ્યાઃ પતિરુળ્ઝિતસ્થિતિઃ।
ઇતિ પ્રહાય ક્ષિતિમાશ્રિતા નભઃ ખગાસ્તમાચુક્રુશુરારવૈઃ ખઠુ ॥ ૧૧૨૮
॥

[૩] અકાર્તિતેન શ્રવણાતિથિર્ગુણઃ ક્ષમાભુજા ભીમનૃપાત્મળાઠયઃ।
તદુચ્ચધૈર્યવ્યયસંહતિષુણા સ્મરોણ ચ સ્વાત્મશરાસનાશ્રયઃ ॥ ૧૪૪ ॥

[૪] કિં સ્યાદસ્ળનપર્વતઃ સ્ફટિકયોર્દ્વન્દ્વં દ્યચદીર્ઘયોઃ।

[૫] તસ્ય વિષયસ્ય મધ્યે નિષિધો ણામાસ્ત ળનપદઃ પ્રથિતઃ।

[६] 𑒣𑒨𑒼𑒡𑒱𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲𑒧𑒳𑒭𑒱 𑒏𑒹𑒪𑒱𑒣𑒪𑓂𑒫𑒪𑒹 𑒩𑒱𑒩𑓀𑒮𑒳𑒯𑓀𑒮𑒲𑒏𑒪𑒢𑒰𑒠𑒮𑒰𑒠𑒩𑒧𑓂 ।
𑒮 𑒞𑒞𑓂𑒩 𑒔𑒱𑒞𑓂𑒩𑓀 𑒫𑒱𑒔𑒩𑒢𑓂𑒞𑒧𑒢𑓂𑒞𑒱𑒏𑒹 𑒯𑒱𑒩𑒝𑓂𑒧𑒨𑓀 𑒯𑓀𑒮𑒧𑒥𑒼𑒡𑒱 𑒢𑒻𑒭𑒡𑓁 ॥ 𑓑.𑓑𑓑𑓗 ॥

[७] 𑒧𑒠𑒹𑒏𑒣𑒳𑒞𑓂𑒩𑒰 𑒖𑒢𑒢𑒲 𑒖𑒩𑒰𑒞𑒳𑒩𑒰 𑒢𑒫𑒣𑓂𑒩𑒮𑒴𑒞𑒱𑒩𑓂𑒫𑒩𑒙𑒰 𑒞𑒣𑒮𑓂𑒫𑒱𑒢𑒲 ।
𑒑𑒞𑒱𑒮𑓂𑒞𑒨𑒼𑒩𑒹𑒭 𑒖𑒢𑒮𑓂𑒞𑒧𑒩𑓂𑒠𑒨𑒢𑓂𑒢𑒯𑒼 𑒫𑒱𑒡𑒹 𑒞𑓂𑒫𑒰𑓀 𑒏𑒩𑒳𑒝𑒰 𑒩𑒳𑒝𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒢 ॥ 𑓑.𑓑𑓓𑓕
॥

[८] 𑒢𑒫𑒰 𑒪𑒞𑒰 𑒑𑒢𑓂𑒡𑒫𑒯𑒹𑒢 𑒔𑒳𑒧𑓂𑒥𑒱𑒞𑒰 𑒏𑒩𑒧𑓂𑒥𑒱𑒞𑒰𑒓𑓂𑒑𑒲 𑒧𑒏𑒩𑒢𑓂𑒠𑒬𑒲𑒏𑒩𑒻𑓁 ।
𑒠𑒵𑒬𑒰 𑒢𑒵𑒣𑒹𑒝 𑒮𑓂𑒧𑒱𑒞𑒬𑒼𑒦𑒱𑒏𑒳𑒛𑓂𑒧𑒪𑒰 𑒠𑒩𑒰𑒠𑒩𑒰𑒦𑓂𑒨𑒰𑓀 𑒠𑒩𑒏𑒧𑓂𑒣𑒱𑒢𑒲 𑒣𑒣𑒹 ॥ 𑓑.𑓘𑓕
॥

[९] 𑒁𑒟 𑒏𑒠𑒰𑒔𑒱𑒠𑓂𑒠𑒱𑒢𑒢𑒧𑒞𑓂𑒣𑒨𑒼𑒡𑒢𑒰𑒢𑓂𑒞𑓂

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

𑒠. 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰 𑒮𑓀𑒣𑒩𑓂𑒏 𑒁𑒢𑓂𑒫𑒹𑒭𑒝

𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰

𑓑

"વિદેહક જીવતિ સાહિત્યકાર-સમ્પાદક શ્રી ગંગામંયક્રમી- ગંગામંય-નિર્દેશક પર વિશિષાંક શંખ્યલ"

શ્રાગામી દૂ ટા વિશિષાંક લેલ જોક સુદ્દાવ શ્રાયલ શ્રોરમે સઁ "પ્રેમલતા મશ્રિ પ્રેમ" શ્રા "શરદિન્દુ ચૌધરી" એ દૂ નામક ચયન ભેલ હિનિકા દુનૂ ગોટે પર દુનૂ વિશિષાંક વિદેહક શ્રલગ-શ્રલગ શ્રંકમે રહત। દુનૂ વિશિષાંક કાર્તિક વદલ ત્રયોદશી ધનિ ઈ-પ્રકાશિત કરવાક વિચાર શ્રછિ મુદા સે નિર્ભર કરત જઁ ન્યૂનતમ શ્રાલખ સંખ્યા ભેટ જાય સંગહિ વિત્ત શ્રારલમે ટારપ કયલ રચના જોક વેશી રહત તેક જલ્દી ઈ દુનૂ વિશિષાંક ઈ-પ્રકાશિત ભઽ સકત। વિદેહ માસમે દૂ વેર (૧ શ્રા ૧૫ તિથિકેં) ઈ-પ્રકાશિત હોઇત શ્રછિ।

વિદેહમે ઈ-પ્રકાશિત રચના સભક કૉપીરાઇટ લખકસંગ્રહકર્તાક લગહિ રહતન્હિ। સમ્પાદક: વિદેહ ઈ-પ્રકાશિત રચનાક વેવ-શ્રાર્કાઇવ થીમ-શ્રાધારિત વેવ-શ્રાર્કાઇવક નિર્માણક શ્રધિકાર, એ સભ શ્રાર્કાઇવક શ્રનુવાદ શ્રા લિપ્યંતરણ શ્રા તકર વેવ-શ્રાર્કાઇવક નિર્માણક શ્રધિકાર; શ્રા એ સભ શ્રાર્કાઇવક ઈ-પ્રકાશન પ્રિંટ-પ્રકાશનક શ્રધિકાર રખૈત છથિ। એ સભ લલ કોનો રૉયલ્ટી પારશ્રિમિક પ્રાવધાન નૈ છૈ, સે રૉયલ્ટી પારશ્રિમિક ઇચ્છુક રચનાકાર સંગ્રહકર્તા વિદેહસઁ નૈ જુડ઼થુ।

શ્રહાઁસઁ શ્રાગ્રહ જે જોક જલ્દી હુશ્રય "પ્રેમલતા મશ્રિ પ્રેમ" શ્રા "શરદિન્દુ ચૌધરી" દુનૂ ગોટેક કાજ, રચના-સંપાદન, સંસ્મરણ શ્રા શ્રન્ય રચનાત્મક કાર્યપર સભ પ્રકારક રચના (સંસ્મરણ, શ્રાલોચના, સમાલોચના, સમીક્ષા શ્રાદિ) editorial.staff.videha@gmail.com પર પઠાઉ।

ઘોષણા: પ્રેમલતા મશ્રિ પ્રેમ પર વિશિષાંક વિદેહક ૩૫૭મ શ્રંક માને ૦૧ નવમ્બર ૨૦૨૨ શ્રા શરદિન્દુ ચૌધરી પર વિશિષાંક વિદેહક ૩૫૮મ શ્રંક માને

૧૫ ણવ઼મ્વ૧ ૨૦૨૨ કેঁ વહા૧ હૃ૯ਨ। ૧૫ ણવ઼મ્વ૧ ૨૦૨૨ ક ઊગા੧ ੴાગામી ણવ઼ વ઼શિષાંકપ૧ ણ੍ਰિਸ਼ਯ હ੯ਨ। ੴહੈઁસঁ ਏ ਓ0 સુદ્દાવ઼ સાદ૧ ੴામંત્ર੧ਨ ੴછ।

-ગાળેન્દ્ર ઠાકુ૧, સમ્પાદક વ઼દિહ, ੀહਨસાપપ ણો +੯੧੯੫૬૦੯૬૦૭૨૧ હ્ઠ્ઠ્ઠ:વ઼૨વ઼૯હ੍ੴછੴોશਜ਼ ૨૫૫ਜ਼ ૨૨૨੯- ૫૪૭૩શ વ઼૨વ઼૯હ੍ੴ

૨

"વ઼દિહ મોનોગ્રાશ્ઠ" શ઼ૃ઼ਯઊ

વ઼દિહ ੴપન ળીવ઼ਨ ૧યણાકા૧ પ૧ વ઼શિષાંક શ઼ૃ઼ਯઊાક ੴણ੍ਨ੍ਗਨ (૧)ੴ૧વ઼િਨ੍ਦ ઠાકુ૧, (૨)ળગદીશ યણ્દ્ર ઠાકુ૧ ੴણਓ, (૩)૧ામઊોયણ ઠાકુ૧, (૪) ૧ાળણણ્દણ ઊ0 દાસ, (૫)૧વ઼ીણ્દ્ર ણાથ ઠાકુ૧ ੴા (૬) કેદા૧ ણાથ યૌય૧ી વ઼શિષાંક ણકાઊ੍ਰ ੴછ।

ੴહ સણ્દ્રਸ਼ੇ છવ઼ો સાહિਨ੍ਯકા૧ પ૧ "વ઼દિહ મોનોગ્રાશ્ઠ" શ઼ૃ઼ਯઊ ੴણ੍ਨ੍ਗਨ "મોનોગ્રાશ્ઠ" ੴામંત્ર੧ਨ કਯઊ ળા ૧હૃ0 ੴછ।

"વ઼દિહ મોનોગ્રાશ્ઠ" શ઼ૃ઼ਯઊાક વ઼વ઼ਸ਼ਸ਼ ણਮ੍ਣ પ્રકા૧ ੴછ:

(૧) ૨ੲ੍છુક ઊਯક ઝપ૧ਮੇ કોનો એક ૧યણાકા૧ પ૧ ੴપન મોનોગ્રાશ્ઠ ઊਯ્વાક ૨ੲછા ੇਦਨੋ૧ાઊસਨ઼ાઙવ઼દિહ઼ગામાઊયોਸ਼ પ૧ પઠા સકે છથ। મોનોગ્રાશ્ઠ ઊਯ્વાક ੴવ઼ਧ સામાન્ય: એક માસ ૧હૃਨ।

(૨) વ઼દિહ છહ ૧યણાકા૧પ૧ છહ ઊਯકક ણામ મોનોગ્રાશ્ઠ ઊਯ્વાક ਓ0 યਯણਨ કઽ ੴોક૧ સા੍ਵ઼ળણક ઘોષਸ਼ਸ਼ા ક૧ਨ।

"વ઼દિહ મોનોગ્રાશ્ઠ" ઊਯ્વાક ણੴਮ:

(૧) મોનોગ્રાશ્ઠ પૂ૧ਸ਼ ਨੂੰપੈਂ ૧યણાકા૧પ૧ કેણ્દ્રਨ ਹੁੴਯ। સાહિਨ੍ਯ ੴકાદેમી, એણ઼વ઼ીટી ੴા કਛੁ વ઼્યક્તਗਨ ਨੂੰપੈਂ ઊਯઊ મોનોગ્રાશ્ઠ વાયોગ્રાશ્ઠીਮੇ ઊਯક સંਸ੍ਮ૧ਸ਼ ੴા વ઼્યક્તਗਨ પ્રસંગ ળોડ઼ਿ કਯ ૧યણાકા૧ક વ઼હણ્ણે ੴપન-

आत्म-प्रशंसा लिखैत छथि। "विदेह मोनोग्राफ" फीफा वर्ल्ड कप फुटबाल सन रहत। फीफा वर्ल्ड कप फुटबाल एहेन एकमात्र टूर्नामेण्ट अछि जतय कोनो "ओपेनिंग" वा "क्लोजिंग" सेरीमनी नै होइत छै आ तकर कारण छै जे "ओपेनिंग" वा "क्लोजिंग" मे टूर्नामेण्टमे नै खेल रहल लोक मुख्य अतिथि अतिथि होइत छथि आ फोकस खेलाड़ी सँ दूर चल जाइत अछि। फीफा मात्र आ मात्र फुटबाल खेलाड़ीपर केन्द्रित रहैत अछि से ओकर टूर्नामेण्ट "ओपेनिंग सेरीमनी" नै वरन् सोझे "ओपेनिंग मैच" सँ आरम्भ होइत अछि आ ओकर समापन "क्लोजिंग सेरीमनी"सँ नै वरन् "फाइनल मैच आ ट्राफी"सँ खतम होइत अछि आ फोकस मात्र आ मात्र खेलाड़ी रहैत छथि। तहिना "विदेह मोनोग्राफ" मात्र आ मात्र ए "छवो रचनाकार"पर केन्द्रित रहत आ कोनो संस्मरण आदि जोड़ि कऽ फोकस रचनाकारसँ अपनापर केन्द्रित करबाक अनुमति नै रहत।

(२) मोनोग्राफ लेल "विदेह पेटार"मे उपलब्ध सामग्रीक सन्दर्भ सहित उपयोग कयल जा सकैए।

(३) विदेहमे ई-प्रकाशित रचना सभक कॉपीराइट लेखक्संग्रहकर्त्ता लोकनिक लगमे रहतन्हि। सम्पादक 'विदेह' ई-पत्रिकामे प्रकाशित रचनाक प्रिंट-वेब आर्काइवक् आर्काइवक अनुवादक आ मूल आ अनूदित आर्काइवक ई-प्रकाशन् प्रिंट-प्रकाशनक अधिकार रखैत छथि। ए ई-पत्रिकामे कोनो रॊयल्टीक् पारिश्रमिकक प्रावधान नै छै।

(४) "विदेह मोनोग्राफ"क फॉर्मेट: रचनाकारक परिचय (रचनाकारक जन्म, निवास-स्थान आ कार्यस्थलक भौगोलिक-सांस्कृतिक विवरण सहित) आ रचनावली (समीक्षा सहित)।

घोषणा: "विदेह मोनोग्राफ" शृंखला अन्तर्गत (१) राजनन्दन लाल दास जी पर मोनोग्राफ निर्माण कार्य, (२) रवीन्द्र नाथ ठाकुर पर मुन्नी कामत

आ (३) केदार नाथ चौधरी पर प्रेम मोहन मिश्र द्वारा लिखल जायत। मैथिली पुत्र प्रदीप पर "विदेह मोनोग्राफ" लिखताह प्रेमशंकर सिंह "पवन"।
शेष ३ गोटेपर निर्णय शीघ्र कएल जायत।

घोषणा २: ओना तँ मैथिली पुत्र प्रदीप पर विदेह विशेषांक नै निकालने अछि, मुदा हुनकर अवदान कें देखैत प्रेमशंकर सिंह "पवन"क हुनका ऊपर "विदेह मोनोग्राफ" लिखबाक विचार आयल तँ ओकरा स्वीकार कयल गेल।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, व्हाट्सएप नं +९१९५६०९६०७२१ ggajendra@videha.com ईमेल ggajendra@videha.com

३

विदेह ब्रॉडकास्ट लिस्ट

विदेह www.videha.com सम्बन्धी सूचना लेल अपन व्हाट्सएप नम्बर हमर व्हाट्सएप नं +९१९५६०९६०७२१ पर पठाउ, ओकर प्रयोग मात्र विदेह सम्बन्धी समाचार देबाक लेल कएल जाएत।

४

विदेहक "साहित्यिक भ्रष्टाचार विशेषांक"

विदेह "साहित्यिक भ्रष्टाचार विशेषांक" लेल निम्नलिखित विषयपर आलेख ई-मेल editorial.staff.videha@gmail.com पर आमंत्रित अछि।
१साहित्य, कला आ सरकारी अकादमी:-
(क) पुरस्कारक राजनीति

(ખ) સરકારી અકાદેમીમે પૈસવાક ગણ્ર-ભેકળાંત્રિક વ઼ધિાન

(ગ) સત્તાગુટ આ અકાદમી કેર કાળ કરવાક તરીકા

ઘ) સરકારી સત્તાક છદ્મ વ઼ગ઼ીયમે ૩પળભ તાત્કાભિક સમાનાંતર સત્તાક કાર્યપદ્ધતિ

૭) અકાદેમી પુરસ્કારમે પાર શૈક્ટર: મથિક વા ય઼થાર્થ

૨વ઼ય઼ક્તિગિત સાહિત્ય઼ સંસ્થાન આ પુરસ્કારક રાળનીતિ

૩઼પ્રકાશન ળગતમે પસરભ ભ્રષ્ટાચાર આ ભેખક

૪઼ મૈથિભિક છદ્મ ભેખક સંગઠન આ ઓકર પદાધિકારી સવહૃક આચરાા

પ઼સ્કૂભ-કૉભેળક મૈથિભિ વ઼ભિાગમે પસરભ સાહિત્ય઼િક ભ્રષ્ટાચારક વ઼ભિધિ રૂપ-

(ક) પાઠ્ય઼ક્રમ

(ખ) અધ્ય઼ય઼ન-અધ્ય઼ાપન

(ગ) નિયુક્તિ

૬઼ સાહિત્ય઼િક પત્રકારિતા, રવ઼િયૂ, મંચ-માભ-માર્ક આ ભેકાર્પણક ખેભ-તમાશા

૭઼ભેખક સવહૃક ળન્મ-મરણ શતાવ્દી કેર ચુનાવ઼ , કૈભેઙરવ઼ાદ આ તકરા પાછૂક રાળનીતિ

૮઼દભિત એવ઼ં ભેખિકા સવહૃક સંગે ભેદ-ભાવ઼ આ ઓકર શોષણક વ઼ભિધિ તરીકા

૯઼ કોનો આન વ઼ષિય઼

-ગળેન્દ્ર ઠાકુર, સમ્પાદક વ઼દિેહ, ૌહાતસાપપ નો +૯૧૯૫૬૦૯૬૦૭૨૧ હથથશ્ઠ:વ઼રચ઼ય઼૯હશ્ર઼છશ્ર઼ોરાા રપષાા ૨૨૨૯- ૫૪૭શ વ઼રચ઼ય઼૯હશ્ર

Videha
e-Learning
Gajendra Thakur

